

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Sosyal Bilimler Eğitimi Derneği İşbirliği ile,
Joint Symposium by Abant İzzet Baysal University and Social Studies Educators Association

USBES 2015

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY

IV. ULUSLARARASI IV. INTERNATIONAL
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ SYMPOSIUM ON SOCIAL
SEMPOZYUMU STUDIES EDUCATION

23-25 NİSAN 2015 BOLU/TÜRKİYE

APRIL 23-25, 2015 BOLU /TURKEY

BİLDİRİ ÖZETLERİ

İLETİŞİM ADRESİ / CONTACT

e-mail : usbес@ibu.edu.tr

Web site : <http://usbес.ibu.edu.tr/>

Adres / Address : AİBÜ Gölköy Kampüsü 14280 BOLU

Tel / Phone: + 90 374 254 10 00 #1637

IV. ULUSLARARASI SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ SEMPOZYUMU
SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
23 - 25 NİSAN 2015
APRIL 23 - 25, 2015

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Sosyal Bilgiler Eğitirmcileri Derneği İşbirliği ile.
Joint Symposium by Abant İzzet Baysal University and Social Studies Educators Association

USBES2015

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY

IV. ULUSLARARASI IV. INTERNATIONAL
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ SYMPOSIUM ON SOCIAL
SEMPOZYUMU STUDIES EDUCATION

23-25 NİSAN 2015 BOLU / TÜRKİYE

APRIL 23-25, 2015 BOLU / TURKEY

BİLDİRİ ÖZETLERİ

İLETİŞİM ADRESİ / CONTACT

e-mail : usbcs@ibu.edu.tr

Web site : <http://usbcs.ibu.edu.tr/>

Adres / Address : AİBÜ Gökoy Kampüsü 14280 BOLU

Tel / Phone : + 90 374 254 10 00 #1637

SBES
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ
SEMPOZYUMU

**SBEB
ASSE**

BY THE UNIVERSITY OF ABANT İZZET BAYSAL
SOCIAL STUDIES EDUCATORS ASSOCIATION
23-25 APRIL 2015

IV. ULUSLARARASI SOSYAL BİLGİLER EĞİTİM SEMPOZYUMU 23 - 25 NİSAN 2015

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayın ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Nisan 2015, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Ayşegül Eroğlu

Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan

Kapak Tasarımı: Gürsel Avcı

Baskı: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Ltd. Sti

İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 770. Sokak No: 105/A
Yenimahalle/ANKARA
(0312-394 55 90)

Yayıncı Sertifika No: 14749

Matbaa Sertifika No: 13987

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA

Yayınevi 0312 430 67 50 - 430 67 51

Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

KURULLAR

ONUR KURULU

Prof. Dr. Nabi AVCI, Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Hayri COŞKUN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörü

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Yahya AKYÜZ

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Prof. Dr. Ramazan ÖZEY

Prof. Dr. Şefik YAŞAR

Prof. Dr. Tuğba Yanpar YELKEN

Prof. Dr. Pegay PLACIER

Prof. Dr. Mustafa GENCER

Prof. Dr. Suna Choon PARK

Prof. Dr. Steven I. MİLLER

Prof. Dr. Murry NELSON

Prof. Dr. Linda BENNETT

SEMPOZYUM EŞ BAŞKANLARI

Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK, Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği Başkanı

Prof. Dr. Mehmet BAHAR, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

DÜZENLEME KURULU

Dr. Cemal AVCI (Düzenleme Kurulu Eş Başkanı), Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Bülent TARMAN, (Düzenleme Kurulu Eş Başkanı), Gazi Üniversitesi

Dr. Cemil ÖZTÜRK, Marmara Üniversitesi

Dr. Alper KESTEN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Dr. İsmail ACUN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Erkan DİNÇ, Uşak Üniversitesi

Dr. Nihat Gürel KAHVECİ, İstanbul Üniversitesi

Dr. Ahmet BAYTAK, Harran Üniversitesi

Dr. Oğuz KANTÜRER, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Fahri KILIÇ, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Hatice MEMİŞOĞLU, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Adnan ALTUN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. E. Özlem Yiğit, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Yasin DOĞAN, Adıyaman Üniversitesi

Dr. Mehmet AÇIKALIN, İstanbul Üniversitesi

Dr. Cemalettin AYAS, Sinop Üniversitesi,

Arş. Gör. Gökhan ÖNAL, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. Murat TARHAN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. İsmail Hakkı ÇATLAK, Abant İzzet Baysal Üniversitesi

BİLİM KURULU

- Dr. Adem ÖCAL (Gazi Üniversitesi)
Dr. Adem SEZER (Uşak Üniversitesi)
Dr. Ahmet DOĞANAY (Çukurova Üniversitesi)
Dr. Ali Sinan Bilgili (Atatürk Üniversitesi)
Dr. Alper KESTEN(Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Dr. Bahri ATA (Gazi Üniversitesi)
Dr. Bülent TARMAN (Gazi Üniversitesi)
Dr. Cemal AVCI (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Cemalettin AYAS (Sinop Üniversitesi)
Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi)
Dr. Christopher ROBBINS (Eastern Michigan University)
Dr. Erkan DİNÇ (Uşak Üniversitesi)
Dr. Erdoğan KAYA (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Elvan Günel (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Handan DEVECİ(Anadolu Üniversitesi)
Dr. İftikhar AHMAD (Long Island University)
Dr. İsmail ACUN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Dr. İsmail GÜVEN (Ankara Üniversitesi)
Dr. İ. Hakkı DEMİRCİOĞLU (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Dr. Karen COCKRELL (University of Missouri)
Dr. Linda BENNETT (University of Missouri)
Dr. Mehmet AÇIKALIN (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Merry MERYFIELD (Ohio StateUniversity)
Dr. Michele BERTANI (University of Verona)
Dr. Murry NELSON (The Pennsylvania StateUniversity)
Dr. Muammer DEMİREL (Uludağ Üniversitesi)
Dr. Nihat Gürel KAHVECİ (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Peggy PLACIER (University of Missouri)
Dr. Tony LAWSON (University of Leicester)
Dr. Yasemin K. KEPENEKÇİ (Ankara Üniversitesi)
Dr. Yasin DOĞAN (Adıyaman Üniversitesi)
Dr. Yaşar AKBIYIK (Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Dr. Yücel KABAPINAR (Marmara Üniversitesi)

İÇİNDEKİLER

KURULLAR.....	iii
<i>Onur Kurulu</i>	iii
<i>Danışma Kurulu</i>	iii
<i>Sempozyum Eş Başkanları</i>	iii
<i>Düzenleme Kurulu</i>	iii
<i>Bilim Kurulu</i>	iv
TOPLUMSAL BARIŞIN TESİSİNDE ROL OYNAYAN BAZI TEMEL KONULARLA İLGİLİ	
İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BEYANATI.....	1
STATEMENTS OF EIGHT GRADE STUDENTS ON SOME MAIN TOPICS ACTING IN	
ESTABLISHING COMMUNITY PEACE	1
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN “SOSYAL BİLGİLER” KAVRAMINA İLİŞKİN	
ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZİ	2
THE ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS’ PERCEPTIONS TOWARDS	
“SOCIAL STUDIES” CONCEPT WITH THE HELP OF METAPHORS	2
SOSYAL BİLGİLER DERS PROGRAMLARININ KÜRESEL FARKINDALIK EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	3
INVESTIGATION OF SOCIAL SCIENCES CURRICULUM IN TERMS OF GLOBAL AWARENESS TRAINING	3
CEZAEVLERİNDEKİ 12-18 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜK ALGILARININ	
METAFORLAR YOLUYLA İNCELENMESİ.....	4
THE EXAMINATION OF THE PERCEPTION OF LIBERTY OF CHILDREN BETWEEN	
12-18 AGES IN PRISONS THROUGH METAPHORS	4
İLKÖĞRETİM ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HARİTA KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARI.....	5
ÇEVİRİMİÇİ ORTAMDAKİ TARTIŞMA KÜLTÜRÜNE YÖNELİK BİR İNCELEME: OSMANLICA TARTIŞMALARI	6
A REVIEW ABOUT THE DISCUSSION CULTURE IN THE ONLINE ENVIRONMENT:	
OTTOMAN TURKISH DISCUSSIONS	6
KAZARAK ÖĞRENME: ÇOCUKLAR İÇİN ARKEOLOJİ VE TARİH EĞİTİMİ	7
LEARNING BY DIGGING; ARCHEOLOGY AND HISTORY EDUCATION FOR CHILDREN.....	7
LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE SOSYAL BİLGİLER VE ETİK SORUNLAR.....	8
ALGILANAN EMPATİK ÖZ-YETERLİK VE SOSYAL ÖZ-YETERLİK ÖLÇEKLERİ TÜRKÇE FORMUNUN	
GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	9
SAHTEKÂRLIK EĞİLİMİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	10
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞI’NIN SUNUMU: EGEMEN	
SÖYLEM ÇANAKKALE SAVAŞLARI’NI NASIL İNŞA EDİYOR?	11
PRESENTATION OF ÇANAKKALE WAR IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS: HOW THE	
ASCENDENT DISCOURSE CONSTRUCT THE ÇANAKKALE WARS?.....	11
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA ALGILARININ	
METAFOR YOLUYLA BELİRLENMESİ	12
DETECTION THROUGH METAPHORS OF PERCEPTIONS OF SOCIAL NETWORKS IN	
STUDENT-TEACHERS OF SOCIAL STUDIES	12
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ EĞİTİMİNE	
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	13

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES POSTGRADUATE STUDENTS ABOUT PEACE EDUCATION	14
8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ MÜFREDATI VE DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞLARININ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE ELEŞTİREL BİR İNCELEME	15
A RESEARCH ABOUT 8TH GRADE T. R. REVOLUTION AND KEMALISM COURSE CURRICULUM AND TEACHING GALLIPOLI CAMPAIGN IN COURSE BOOKS	15
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ 4. SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER ÖĞRETİMİ KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA.....	16
A QUALITATIVE STUDY ON SOCIAL STUDIES SENIOR STUDENTS' VIEWS ON VALUE EDUCATION	16
ÖĞRETMEN ADAYLARINDA KÜLTÜREL VE DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA BİLİNCİNİ GELİŞTİRMEK ÜZERE YAPILMIŞ ÖRNEK BİR ÇALIŞMA.....	17
A CASE STUDY MADE FOR DEVELOPING CULTURAL AND NATURAL ENVIROMENT SAVING AWARENESS ON TEACHER CANDIDATE.....	17
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TOPLUMSAL SORUNLARIN TESPİTİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	18
OPINIONS OF SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS ON THE DETERMINATION OF SOCIAL ISSUES	18
ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN METAFORİK VATANDAŞLIK ALGILARI	19
ÖĞRENCİLERCE; KÜSMEK, BARIŞMAK VE BARIŞ EĞİTİMİ	20
BY THE STUDENTS; BEİNG OFFENDED, MAKİNG PEACE AND TRAINİNG OF PEACE	20
MEVLANA'NIN YESİ ÖĞÜDÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ	21
PROSPECTIVE TEACHERS' VIEWS ABOUT RUMI'S SEVEN ADVICES	22
ÇANAKKALE SAVAŞLARININ TEMSİLİ RESİMLERLE İNCELENMESİ.....	23
ANALYSIS OF THE GALLIPOLI BATTLES WITH REPRESENTATIVE PICTURES	23
FLORİDA VE TÜRKİYE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ.....	24
ACOMPARISON OF SOCIAL STUDIES TRAINING PROGRAMS IN FLORIDA AND TURKEY.....	24
ABD'İNİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARININ GENEL YAPISI VE TÜRKİYE İLE BİR KARŞILAŞTIRMA.....	25
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZEL ALAN YETERLİLİKLERİNE YÖNELİK FARKINDALIKLARI VE BU YETERLİLİKLERİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI İLE ÖRTÜŞME DÜZEYİ	26
THE AWARENESS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' REGARDING SOCIAL AREA COMPETENCIES AND THE OVERLAP LEVEL OF THESE COMPETENCIES WITH SOCIAL STUDIES DEGREE ..	26
TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN KONGRE VE SEMPOZYUMLARIN SOSYAL BİLGİLERİN GELİŞİMİNE KATKISI	27
TEACHING WITH HISTORIC PLACES SOCIAL STUDIES: SOCIAL STUDIES TEACHERS ' VIEWS AND RECOMMENDATIONS.....	28
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA BARIŞ EĞİTİMİNE YER VERİLME DÜZEYLERİ VE BARIŞ EĞİTİMİNİN NİTELİĞİ	29
THE USAGE LEVELS OF PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOK AND QUALITY OF PEACE EDUCATION	29
BARIŞ EĞİTİMİ KAPSAMINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ VE ERMENİ MESELESİ	30

SOCIAL STUDIES EDUCATION UNDER PEACE EDUCATION AND ARMENIAN QUESTION	30
ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE TÜRK ORDUSUNUN ZAYIATI	31
AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM PROGRAMLARINA (ERASMUS) KATILAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVREYE YÖNELİK ALGILARI	32
PERCEPTIONS OF THE ENVIRONMENT OF THE PRE-SERVICE TEACHERS PARTICIPATING INTO THE EUROPEAN UNION EDUCATIONAL PROGRAMS (ERASMUS).....	32
GOOGLE EARTH GÖRÜNTÜLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANIMINA YÖNELİK BİR UYGULAMA: “YAŞADIĞIM YERİN HARİTASINI OLUŞTURUYORUM”	33
AN EXEMPLARY APPLICATION FOR THE USE OF GOOGLE EARTH IMAGES IN SOCIAL STUDIES LESSONS: “I PREPARE THE MAP OF THE PLACE I LIVE IN”	33
FİNLANDİYA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINA GENEL BİR BAKIŞ.....	34
GENERAL VIEW TO THE FINLAND SOCIAL STUDIES CURRICULUM.....	34
TARİH ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	35
EĞİTİM ORTAMLARINDA BARIŞ KÜLTÜRÜNÜ OLUŞTURMADA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN ÖNEMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ.....	36
OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ABOUT THE SIGNIFICANCE OF SOCIAL STUDIES EDUCATION TO FORM PEACE CULTURE IN EDUCATIONAL ENVIRONMENTS	36
ÇANAKKALE SAVAŞLARI’NIN 100. YENİSİNDE ÖĞRETİM PROGRAMLARIMIZDA ÇANAKKALE SAVAŞLARI	37
BATTLES OF GALLIPOLI in OUR CURRICULUM 100 YEAR AFTER the BATTLES of GALLIPOLI.....	38
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KARİKATÜR KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN BECERİ GELİŞİMİNDEKİ KATKISINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	39
ÖĞRETMEN ADAYLARININ STORYLINE (ÖYKÜLEŞTİRME) DENEYİMLERİ.....	40
STORYLINE EXPERIENCES OF TEACHER CANDIDATES.....	40
YENİLENEN MEDYA OKURYAZARLIĞI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ	41
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUL YAŞAMINA KATILIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	41
İYİ VATANDAŞIN TEMEL ÖZELLİKLERİ HAKKINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ.....	42
INVESTIGATING SOCIAL STUDIES TEACHERS’ OPINIONS ABOUT ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF GOOD CITIZEN	42
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİREYSEL SOSYAL SORUMLULUKLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	43
EXAMINATION OF INDIVIDUAL SOCIAL RESPONSIBILITIES OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES	43
ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE’DEKİ DURUM	44
CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD AND THE SITUATION IN TURKEY.....	44
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL SORUMLULUK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	45
INVESTIGATION OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS’ GLOBAL SOCIAL RESPONSIBILITY LEVEL	46
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÇİZGİ ROMAN/HİKAYE KULLANIMI.....	46

SÖZLÜ TARİHİN BİR ÖĞRENME YÖNTEMİ OLARAK SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANILMASI.....	47
USING ORAL HISTORY AS A LEARNING METHOD IN SOCIAL STUDIES COURSES.....	47
AFİŞ VE POSTER ÇALIŞMALARIYLA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE FARKINDALIKLARI VE SOSYAL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ.....	48
IMPROVING MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ENVIRONMENTAL AWARENESS AND SOCIAL PARTICIPATION SKILLS THROUGH POSTERS AND BANNERS.....	48
YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM BAĞLAMINDA BİR ÇALIŞMA: SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMCİLERİNİN DERS İŞLEME SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	49
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İSKÂN KAVRAMININ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI.....	50
TEACHING THE CONCEPT OF SETTLEMENT IN SOCIAL STUDIES: AN ACTION RESEARCH.....	50
ÜSTÜN YETENEKLİ (6.SINIF) ÖĞRENCİLERE UYGULANAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMININ ETKİLİLİĞİ.....	51
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KİTAP OKUMAYA İLİŞKİN TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	52
BİR İNSAN HAKLARI İHLALİ OLARAK KADINA YÖNELİK ŞİDDET OLGUSU: TOKAT İLİ ÖRNEĞİ.....	53
THE FACT OF VIOLENCE AGAINST WOMAN AS AN INFRACTION OF HUMAN RIGHTS: THE SAMPLE OF PROVINCE TOKAT.....	54
ORTAOKUL 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (BOLU İLİ ÖRNEĞİ).....	54
ERMENİ SORUNU İLE İLGİLİ TARİH ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLGİ VE BİLİNÇ DÜZEYLERİ.....	55
KNOWLEDGE AND AWARENESS LEVEL OF PROSPECTIVE HISTORY TEACHERS ON ARMANIAN QUESTION.....	55
İKİ BOYUTLU FOTOĞRAF TEKNİĞİYLE ÇANAKKALE SAVAŞLARINA FARKLI AÇILARDAN BAKIŞ.....	56
A VIEW OF GALLIPOLI BATTLES FROM DIFFERENT PERSPECTIVES WITH TWO-DIMENSIONAL PHOTOGRAPHY TECHNIQUE.....	57
ASSESSMENT OF INFORMATION LITERACY LEVELS OF SOCILA STUDIES TEACHERS.....	58
İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ ve BARIŞ.....	58
HUMAN RIGHTS EDUCATION and PEACE.....	59
İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN ÇEVRE İLE İLGİLİ KAVRAMLARI İFADE ETME DÜZEYLERİ.....	60
PRIMARY SCHOOL 4TH GRADE STUDENTS' EXPRESSION LEVELS OF CONCEPTS RELATED TO THE ENVIRONMENT IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM.....	61
'SOSYAL BİLGİLERDE ARKEOLOJİ ÖĞRETİMİ' ÜZERİNE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	62
ANALYZING OF SOCIAL STUDIES TEACHERS OPINION ON "ARCHAEOLOGY IN SOCIAL STUDIES".....	62
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMDE ÇOKLU ORTAM KULLANIMI.....	63
İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA BARIŞ EĞİTİMİ.....	64
ÖNYARGI VE AYRIMCILIĞI ÖNLEMELİK İÇİN BİR SOSYAL DEĞİŞİM ARACI OLARAK OKULLARIN ROLÜ: FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA.....	65
SCHOOLS ROLE AS A MEANS OF SOCIAL EXCHANGE IN THE PREBENTION OF DISCRIMINATION AND PREJUDICE: A PHENOMENOLOGICAL RESEARCH.....	65
ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK VE BARIŞ EĞİTİMİ İÇİN MODEL GELİŞTİRME.....	66
DEVELOPING A MODEL FOR MULTICULTURALISM AND PEACE EDUCATION.....	66

MEDYADAKİ TOPLUMSAL CİNSİYET TEMSİLLERİNİN/KURGULARININ İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL ROL OLUŞTURMALARINA ETKİLERİ.....	67
HOW REPRESENTATION/FICTION OF GENDER IN MEDIA EFFECT ELEMANTARY STUDENTS ABOUT CREATING THEIR SOCIAL ROLE	67
ÖĞRENCİ, AKADEMİK VE İDARİ PERSONELİN ÜNİVERSİTEDE HOŞGÖRÜ ORTAMI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ	68
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SINIFIÇI DERS İŞLEME SÜRECİNDEKİ SORU SORMA DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	69
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ESKİÇAĞ TARİHİ KONULARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ (TÜRKİYE, ABD CALIFORNIA, KANADA ONTARIO VE ESTONYA ÖRNEĞİ).....	70
HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA FİNANSAL OKURYAZARLIĞIN YERİ.....	71
AMERİKAN MİSYONERLERİNİN ERMENİ MESELESİNDEKİ ETKİLERİ VE ERMENİ TEHCİRİ.....	72
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ HARİTA OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	73
THE INVESTIGATION OF SOCIAL SCIENCES TEACHER TRAINEES' MAP LITERACY BY VARIOUS VARIABLES.....	74
ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEKAN BİLGİSİ (100. YILINDA ÇANAKKALE ÖRNEĞİ).....	75
KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ ARACILIĞIYLA 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞAL AFETLERE İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARININ İNCELENMESİ.....	75
GÜNÜMÜZ DÜNYA SORUNLARININ ÖĞRETİMİNDE ÖYKÜLEŞTİRME VE YARATICI DRAMA YÖNTEMLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI.....	76
A CASE STUDY USING STORYLINE AND CREATIVE DRAMA METHIDS FOR TEACHING CURRENT WORLD ISSUES	77
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRNEK OLAYLARLA SOSYAL BİLGİLER ANLATIMLARI	78
EXPRESSIONS OF PRE-SERVICE TEACHERS ABOUT SOCIAL STUDIES IN CASE STUDIES	78
ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÜNDEMİNDE SAVAŞ VE BARIŞ KONULARININ BULUNMA DURUMU.....	79
WAR AND PEACE AS A SUBJECT IN THE AGENDA OF TEACHER CANDIDATES	79
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DÜNYA BARIŞI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ.....	80
VIEWS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ABOUT WORLD PEACE.....	80
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KENDİLERİNE ROL MODEL SEÇTİKLERİ KARAKTERLERİN ÖZELLİKLERİ.....	81
FEATURE OF CHARACTERS BY CHOOSE OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS AS A ROLE MODEL	81
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	82
VIEWS OF PRESERVICE SOCIAL SCIENCES TEACHERS REGARDING PEACE AND PEACE EDUCATION	83
BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİNE YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	84
EVALUATING THE STUDIES AIMED AT PEACE AND PEACE EDUCATION.....	85
KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ OLAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN YAPTIKLARI EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	85
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SANAL ORTAMDAKİ DEĞERLERİ.....	86
İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ KAVRAMININ RESİMLERİNDE İNCELENMESİ.....	87
INVESTIGATION OF PEACE CONCEPT IN SECONDARY SCHOOL CHILDREN'S DRAWINGS	88

<i>OSMANLI DEVLETİ'NDE ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ BİREYLERİN EĞİTİMİ: SAĞIR DİLSİZ VE ÂMÂLAR</i>	89
<i>ÇOK KÜLTÜRLÜ SOSYO-KÜLTÜREL ORTAMDA BARIŞ İÇİNDE YAŞAYABİLME: ALANYA ÖRNEĞİ</i>	90
<i>TOPLUMSAL BARIŞIN OLUŞMASINDA MEDYANIN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ</i>	91
<i>SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SİVİL DİNİN İNŞASI</i>	92
<i>CIVIL RELIGION FORMATION IN THE SOCIAL STUDIES COURSE</i>	92
<i>SOSYAL BİLGİLER (TOPLUM BİLİMLERİ DERSİ) ÖĞRETİM PROGRAMI NASIL GELİŞTİRİLİR? BERLIN VE BRANDENBURG EYALETLERİ ÖRNEĞİ</i>	93
<i>HOW IS SOCIAL STUDIES (SOCIAL SCIENCES COURSE) CURRICULUM DEVELOPED? BERLIN AND BRANDENBURG STATES EXAMPLE</i>	94
<i>MEDENİYET ÇATIŞMA MI, BARIŞ MI ÜRETİR?</i>	94
<i>SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ETKİLİ VATANDAŞ YETİŞTİRMEDE ÖNEMLİ BİR KAVRAM: MEDENİYET</i>	95
<i>SOSYAL SERMAYE, SOSYAL MEDYA VE DEMOKRATİK VATANDAŞLIK: BİR ARAŞTIRMA (YÖNTEMİ) ÖNERİSİ</i>	96
<i>SOCIAL CAPITAL, SOCIAL MEDIA AND DEMOCRATIC CITIZENSHIP: A RESEARCH (METHOD) PROPOSAL</i>	96
<i>SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	97
<i>8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRASİ KAVRAMINA İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARI</i>	98
<i>SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMINA İLİŞKİN ALT YAPILARININ VE YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA</i>	99
<i>HİZMET-ÖNCESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ALGILARI VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN ÖĞRETİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: NİCEL BİR ÇALIŞMA</i>	100
<i>TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ÖNEMİ</i>	102
<i>THE IMPORTANCE OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY'S EUROPEAN UNION PROCESS</i>	102
<i>DEĞERLER MEKANI</i>	103
<i>OKULÖNCESİ DÖNEMDE TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNİN KULLANIMI ÜZERİNE İKONOĞRAFİK ANALİZ</i>	103
<i>THE ICONOGRAPHIC ANALYSIS ON THE USE OF HISTORICAL THINKING SKILLS AT PRESCHOOL PERIOD</i>	103
<i>SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLERE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI</i>	104
<i>SAVAŞI YAŞAYANLARIN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ EĞİTİMİ</i>	105
<i>PEACE EDUCATION FROM THE PERSPECTIVES OF THOSE WHO EXPERIENCED WAR</i>	105
<i>İLKÖĞRETİM (7. SINIF) SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPINDA YAKINÇAĞ KONULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	106
<i>ELEMENTARY EDUCATION (7.CLSASS) SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS CONTEMPORARY AGE EVALUATION OF THIS LAST TOPIC</i>	106
<i>MULTICULTURALISM OF AZERBAIJAN: THE MODEL FOR PEACEFUL CONSISTENCE OF CULTURAL DIVERSITY</i>	106
<i>AZERBAIJAN'DA ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK: KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN BARIŞÇIL OLARAK BİR ARADA BULUNMA MODELİ</i>	107

YAŞAMIN İÇİNDEN ETKİNLİKLERLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: ALMANYA, AMERİKA VE JAPONYA ÖRNEKLERİ.....	108
REAL LIFE ACTIVITIES IN SOCIAL STUDIES EDUCATION: EXAMPLES FROM GERMANY, UNITED STATES AND JAPAN.....	108
1925-28 TALİM TERBİYE KURULU KARARLARININ VATANDAŞLIK VE BARIŞ EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	109
EVALUATION OF THE DECISIONS OF BOARD EDUCATION IN 1925-1928 IN TERMS OF CITIZENSHIP AND PEACE EDUCATION.....	109
ATATÜRK'ÜN SÖYLEV VE DEMEÇLERİ'NDE BARIŞ EĞİTİMİNİN YERİ.....	110
THE PLACE OF PEACE EDUCATION IN ATATURK'S SPEECHES.....	110
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMINDA BARIŞ EĞİTİMİNİN YERİ.....	111
THE PLACE OF PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEACHER EDUCATION PROGRAM.....	111
BOLU ERMENİLERİ: 1840-1920.....	112
ARMENIANS IN BOLU: 1840 – 1920.....	112
ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİNDE UYGULANAN DÖNÜT ETKİNLİĞİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	113
INVESTIGATION OF PROSPECTIVE TEACHERS' OPINIONS ABOUT THE FEEDBACK ACTIVITY USED IN TEACHING AND LEARNING PROCESS.....	113
SOSYAL BİLGİLER DERSİNE AIT DİJİTAL ÖĞRENME İÇERİKLERİN İNCELENMESİ; EĞİTİM BİLİŞİM AĞI, VİTAMİN, MORPA KAMPÜS VE OKULİSTİK ÖRNEĞİ.....	114
İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİNE YÖNELİK UYGULAMALARI.....	115
DEFINING TEACHERS' PRACTICES IN THE SOCIAL STUDIES FOR MAINTAINING STUDENTS.....	115
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERS KİTABINDAKİ DEĞERLENDİRME SORULARI İLE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABINDAKİ ETKİNLİKLERİN SOLO TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	116
EXAMINING THE ASSESSMENT QUESTIONS IN THE TURKISH REPUBLIC REVOLUTION HISTORY AND KEMALISM TEXTBOOK AND THE ACTIVITIES IN THE WORKBOOK ACCORDING TO THE SOLO TAXONOMY.....	117
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KARİKATÜR KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİ (DENİZLİ ÖRNEKLEMİ).....	118
TÜRKİYE'DE EKOLOJİK OKUR YAZARLIK ÖĞRETMEN EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA.....	119
A STUDY ON ECOLOGICAL LITERACY TEACHER EDUCATION IN TURKEY.....	119
İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN KAZANIM VE ETKİNLİKLERİN SOSYAL SORUMLUK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	120
ELEMENTARY SOCIAL STUDIES CURRICULUM IN THE EVALUATION OF THE ACTIVITIES OF ACQUISITION AND IN TERMS OF SOCIAL RESPONSIBILITY LOCATED IN.....	120
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE BARIŞ EĞİTİMİ: ÖĞRETMEN GÖRÜŞLEİRNE DAYALI NİTEL BİR ÇALIŞMA.....	121
PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEACHING: A QUALITATIVE STUDY BASED ON THE TEACHERS' OPINIONS.....	121
UNESCO VE BARIŞ EĞİTİMİ.....	122
UNESCO AND PEACE EDUCATION.....	122

5, 6 VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ KAZANIMLARIN 'BARIŞ EĞİTİMİ' AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	123
5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TURİZM DEĞERLERİNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ (AKHISAR İLÇESİ ÖRNEĞİ).....	124
ORTA OKUL ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ ALGISI	125
OSMANLI VATANDAŞLIK EĞİTİMİ DERS KİTABI: MALUMAT-I MEDENİYE VE AHLAKİYE	126
OTTOMAN CITIZENSHIP EDUCATION TEXTBOOK: MALUMAT-I MEDENİYE VE AHLAKİYE	126
DEĞERLER EĞİTİMİNİN 2004 DEĞİŞİKLİKLERİYLE OLUŞTURULAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YERİ VE UYGULAMA VERİMLİLİĞİ	127
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI.....	127
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE OLASI CÜMLELER ETKİNLİĞİNİN UYGULANMASI.....	128
ÖĞRENCİLERİN VE ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİ	129
ÖĞRETMENLERİN KULLANDIKLARI YÖNTEM FARKLILIKLARI: HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖRNEĞİ.....	130
DIFFERENCES OF METHODS USED BY TEACHERS: SAMPLE OF LIFE SCIENCES COURSE	130
SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARINA GÖRE "ADİL OLMA" DEĞERİ	131
4. SINIFTAN 9. SINIFA KAVRAMLAR NE ANLAM İFADE EDİYOR?	131
GELİBOLU YARIMADASININ JEOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN, ÇANAKKALE KARA SAVAŞLARINDA MUSTAFA KEMAL'İN (ATATÜRK'ÜN) TAKTİK - STRATEJİLERİNE ETKİSİ VE SONUÇLARI	132
DERS VE ÖĞRETMEN FAKTÖRÜNÜN ORTAOKULLARDA OLUŞABİLECEK BARIŞ ORTAMINA KATKISI.....	133
THE CONTRIBUTION OF SUBJECT AND TEACHER FACTORS TO THE PEACE ENVIRONMENT IN SECONDARY SCHOOLS.....	133
SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5.SINIF KAZANIMLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	134
ANALYZING OF ACQUIREMENTS OF SOCIAL SCIENCES LESSON OF 5TH CLASS FROM THE POINT OF VALUES EDUCATION	134
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNİ ANLAMLANDIRMALARI.....	135
INTERPRETATION OF MIDDLE SCHOOL STUDENTS ABOUT SOCIAL STUDIES	135
BİREY VE TOPLUM ÖĞRENME ALANI BAĞLAMINDA ÇOCUK HAKLARININ ULUSAL GAZETELERDE YER ALMA DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ	136
EVALUATION OF NATIONAL NEWSPAPER COVERAGE OF CHILDREN'S RIGHTS IN THE CONTEXT OF INDIVIDUAL AND COMMUNITY LEARNING SPACE.....	136
7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BASRIŞ DEĞERİNE İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLARLA İNCELENMESİ.....	137
LİSELERİMİZDE BARIŞ EĞİTİMİ VE ÖNEMİ.....	138
PEACE EDUCATION IN OUR HIGH SCHOOLS.....	139
MEB EĞİTİM BİLİŞİM AĞI SOSYAL BİLGİLER İÇERİĞİNİN ANALİZİ	140
ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES CONTENT IN MEB EDUCATION INFORMATION NETWORK.....	140
İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER VE T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞLARI	141
ÇANAKKALE WARS IN PRIMARY SCHOOL SOCIAL STUDIES AND THE REPUBLIC OF TURKEY REVOLUTION HISTORY AND KEMALISM LESSONS CURRICULUM AND TEXTBOOKS.....	141
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KENDİNİ SABOTAJ DURUMLARININ İNCELENMESİ	142

THE INVESTIGATION OF SELF-HANDICAPPING STATUS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES	142
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYADA YER ALAN KONULARIN TOPLUMSAL BARIŞA ETKİLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	143
THE INVESTIGATION OF UNIVERSITY STUDENTS PERSPECTIVES OF SOCIAL PEACE ON SOCIAL MEDIA	144
SOSYAL BİLİMLER DERSİNDE BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİNİN İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YÖNTEMİYLE YAYGINLAŞTIRILMASI	145
PROMOTING PEACE AND PEACE EDUCATION IN SOCIAL SCIENCE CLASSES VIA COOPERATIVE LEARNING TECHNIQUES.....	146
DEDE KORKUT SÖYLEMİYLE ÇANAKKALE ZAFERİ'Nİ ANLATMAK: "KOÇAKLAR 1915 ÇANAKKALE"	147
ÖĞRENCİ KULÜP FAALİYETLERİ YOLUYLA ÇEVRESEL DUYARLILIK GELİŞTİRMEDE EMPATİ KULLANIMI.....	148
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİ MERKEZLİ ETKİNLİKLERİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ VE BU ETKİNLİKLERE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ.....	149
"ERMENİ TEHCİRİNE" YÖNELİK ÖĞRENCİ ALGILARININ İNCELENMESİ	150
EXAMINING STUDENT PERCEPTIONS TOWARDS "ARMENIAN DEPORTATION"	150
ÖĞRETİM ELEMANI OLARAK YURTDIŞINA GÖNDERİLEN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	151
SOCIAL STUDIES EDUCATIONALISTS' VIEWS REGARDING SOCIAL STUDIES EDUCATION	151
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	152
THE OPINIONS OF THE SOCIAL STUDIES TEACHERS ON INCLUSION PRACTICES	152
ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ VE SAVAŞ KONULARINA YÖNELİK TUTUMLARI.....	153
THE ATTITUDES OF THE EIGHTH GRADE STUDENTS IN THE MIDDLE SCHOOL TOWARDS PEACE AND WAR	153
6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÇİZDİKLERİ KARİKATÜRLERE YANSITTIKLARI "BARIŞ" ALGISİNİN İNCELENMESİ.....	154
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK HAKLARINI ALGILAMA DÜZEYLERİ.....	155
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DEĞER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA HİKAYE KİTAPLARININ KULLANIMI.....	156
ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE SOSYO-KÜLTÜREL EĞİTİM: OSMANLI'DA BİR GÜN.....	157
SOCIAL- CULTURAL EDUCATION IN EARLY CHILDHOOD: A DAY IN THE OTTOMAN.....	158
VELİLERE GÖRE ARAŞTIRMAYA DAYALI ÖDEV ANLAYIŞI	159
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİM TUTUMLARI	160
SOCIAL STUDIES STUDENTS' MULTICULTURAL EDUCATION.....	160
TÜRKİYE'DE VE YURT DIŞINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN DOKTORA TEZLERİNİN YÖNTEM BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ.....	161
COMPARATIVE ANALYSIS IN TERMS OF METHOD OF DOCTORAL THESES MADE IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY AND ABROAD.....	161
BARIŞ ARAYIŞINDA TOPLUMSAL BÜTÜNLEŞME VE AYRIŞMA KAVRAMLARINA YÖNELİK ALGILAR: FENOMENOLOJİK BİR YAKLAŞIM.....	162
PERCEPTIONS TOWARDS THE CONCEPTS OF THE SOCIAL INTEGRATION AND SEGREGATION IN THE SEARCH OF PEACE: A PHENOMENOLOGICAL APPROACH.....	162

TOPLUMSAL BARIŞI SAĞLAMA VE KORUMADA EĞİTİMİN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARI GÖRÜŞLERİ.....	163
TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON THE ROLE OF THE EDUCATION IN ENSURING AND PROTECTING THE SOCIAL PEACE	163
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTABININ TOULMİN ARGÜMAN MODELİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ.....	164
EVALUATION BY TOULMIN ARGUMENT MODEL OF SOCIAL STUDIES CURRICULUM AND TEXTBOOKS.....	164
TOPLUMSAL BARIŞIN KUR'ÂNÎ TEMELLERİ.....	165
OKUL-VELİ-ÖĞRENCİ İLİŞKİLERİNDEKİ AKSAKLIK VE EKSİKLİKLERİ GİDERMEYE YÖNELİK BİR MODEL: VELİ DESTEK PROGRAMI.....	166
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER EĞİTİMİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARINA VE SINIF İÇİ UYGULAMALARINA BİR BAKIŞ	167
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONUSUNDA BİR SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI.....	168
AN ORAL HISTORY STUDY ABOUT CLIMATE CHANGE	168
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARI: METAFOR ANALİZİ ÖRNEĞİ	169
PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS' RELATED TO THE CONCEPT OF SOCIAL STUDIES: METAFOR ANALYSIS SAMPLE.....	169
ERGENLERDE BARIŞA YÖNELİK TUTUMLARININ UMUT VE ÖZNE İYİ OLUŞ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	170
ÜSTÜN ZEKALİ VE YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN "DEMOKRASİ" KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ.....	171
AN INVESTIGATION OF THE PERCEPTION OF DEMOCRACY AS A CONCEPT THROUGH METAPHORS BY GIFTED AND TALENTED STUDENTS.....	171
COĞRAFYANIN VATANDAŞLIK EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ.....	172
ROLE AND IMPORTANCE OF GEOGRAPHY IN CITIZENSHIP EDUCATION	173
GÖÇÜN YAŞANDIĞI YERLEŞİM ALANLARINDA BULUNAN ÖĞRENCİLERİN GÖÇ KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI.....	174
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE KARİKATÜRLERİN DEĞERLENDİRME ARACI OLARAK KULLANILMASI	175
USING THE CARICATURES AS AN EVALUATION TOOL IN THE SOCIAL STUDIES EDUCATION.....	175
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AİLE İLETİŞİM KALIPLARI: BİR ALAN ÇALIŞMASI.....	176
THE REVIEW OF THE COMMUNICATION BETWEEN TEACHERS AND STUDENTS ACCORDING TO VARIOUS VARIANTS	177
II. MEŞRUTİYET DEVRİ EĞİTİMCİLERİNDEN MEHMET AKİF, ZİYA GÖKALP, TEVFİK FİKRİT VE ÖMER SEYFETTİN'İN BARIŞ KARAKTER EĞİTİMİ TEMASINA BAKIŞLARI	178
1957-1958 ÖĞRETİM YILINDA LİSEDE BİR EDEBİYAT DERSİ ÖDEVİNİ NASIL YAPTIM?	179
HOW DID I DO A HIGH SCHOOL LITERATURE HOMEWORK IN THE EDUCATION YEAR OF 1957-1958.....	179
1997 MÜFREDATININ SOSYAL BİLGİLER PROGRAMINA ETKİSİ.....	180
ERİCH FROMM'UN GÖRÜŞLERİNE GÖRE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ	181
İTİLAH VE İTTİFAK DEVLETLERİNİN BAKİYESİ ÜLKELERDE BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN DERS KİTAPLARINA GÖRSEL AÇIDAN YANSIMASI.....	182

VISUAL REFLECTION OF THE FIRST WORLD WAR IN THE COUNTRIES OF ALLIED AND CENTRAL POWERS ON TEXTBOOKS	183
TÜRKİYE'DE BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİ	184
DERS KİTABI YAZIMINDA BİLİMSEL İÇERİK YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN YANILGILAR (COĞRAFYA DERSİ ÖRNEĞİ).....	185
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS İÇİNDE KULLANDIKLARI SORULARIN PROGRAM KAZANIMLARIYLA ÖRTÜŞME DURUMLARININ SOLO TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	186
İLKÖĞRETİM 7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK HAKLARI İLE İLGİLİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ	187
AWARENESS LEVELS OF 7TH AND 8TH GRADES STUDENTS OF PRIMARY SCHOOL RELATED TO CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILDREN.....	187
TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE GÖRE ASKER MİLLET KONUSUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ: BARIŞÇIL MI MİLİTARİST Mİ?.....	188
HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRENME ORTAMLARINDA EMPATİ BECERİSİNİ GELİŞTİRMeye YÖNELİK "SOSYAL EMPATİ" ETKİNLİKLERİ	188
SOCIAL EMPATHY ACTIVITIES DESIGNED TO DEVELOP EMPATHY SKILLS OF STUDENTS IN "LIFE STUDIES" COURSE LEARNING ENVIRONMENTS	189
FARKLILIKLARIN BULUŞTUĞU SEMT OLARAK KUZGUNCUK: BİR YEREL VE SÖZLÜ TARİH ÖRNEĞİ	190
KUZGUNCUK AS A MEETING POINT OF DIFFERENCES: AN EXAMPLE OF LOCAL AND ORAL HISTORY.....	190
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE YAZILI MATERYAL KULLANIMI (SEYAHATNAME ÖRNEĞİ)	191
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	192
ÇOCUK NE ZAMAN HABER OLUR? ULUSAL YAZILI BASINDA BİR DURUM ÇALIŞMASI.....	193
POLİTİK KONULARIN ÖĞRETİMİ: SOSYAL BİLGİLER SINIFLARINDAN YANSIMALAR	194
ÇOCUK HAKLARI ALANINDA YAPILAN YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	195
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDEKİ YETERLİLİKLERİ.....	196
COMPETENCE OF SOCIAL SCIENCE TEACHERS IN INCLUSIVE EDUCATION	196
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ LİSANSÜSTÜ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	197
EVALUATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ON POSTGRADUATE EDUCATION	197

TOPLUMSAL BARIŞIN TESİSİNDE ROL OYNAYAN BAZI TEMEL KONULARLA İLGİLİ İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BEYANATI

Abdulkerim DİKTAŞ¹, Servet Suna ÜZTEMUR²

Çocuğun aile içinde başlayan eğitimi, okul öncesi eğitimle birlikte formal eğitim kurumlarına devredilmektedir. Erken yaşlarda başlayan eğitim süreci, toplumsal barışın tesisinde temel yapı taşı olarak görülebilir. Barış eğitiminin gerçekleştirilmesi ve bu konunun öğrencide yaşam biçimi haline getirilmesi bağlamında eğitim kurumlarına önemli görevler düşmektedir. Bu çalışmada ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin toplumsal barış ortamının oluşmasında önemli görülen hoşgörü, adalet, eşitlik, barış ve farklılıklara saygı kavramlarına ilişkin görüşleri ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Nitel araştırma paradigması temelinde betimsel tarama modeline göre tasarlanan çalışma kapsamında amaçlı örnekleme yöntemi ile Manisa'nın Yunus Emre ilçesindeki resmi bir ortaokulda 14 sekizinci sınıf öğrencisi ile yüz yüze mülakat yapılmıştır. Mülakat verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilerek araştırmanın amacı doğrultusunda tartışılmıştır.

Anahtar Kavramlar: İlköğretim, Toplumsal Barış, Barış Eğitimi, Öğrenci Görüşleri

STATEMENTS OF EIGHT GRADE STUDENTS ON SOME MAIN TOPICS ACTING IN ESTABLISHING COMMUNITY PEACE

Abdulkerim DİKTAŞ, Servet Suna ÜZTEMUR

Education of a child that starts in the family has been transferred to formal educational institutions along with pre-school education. Process of education which starts at early ages can be seen as the keystone of establishing community peace. From the aspect of realising peace education and making this as a life style for students, there are many duties to be done by educational institution. In this study, it is tried to produce some important views about tolerance, justice, peace and respect to discrepancy for eight grade students in primary school. In the extent of this research designing as regards descriptive survey model and with basis of qualitative research paradigms, it was interviewed for fourteen eight grade middle school students face to face with purposeful sampling at Yunus Emre distinct in Manisa. Interview data have been discussed in accordance with the purpose of the study with content analysis method.

Key Words: Primary School, Community Peace, Peace Education, Students View

1 Araştırma Görevlisi, Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, e-posta: abdulkerim.diktas@usak.edu.tr

2 Doktora Öğrencisi, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi, e-posta: servetuztemur@gmail.com

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN “SOSYAL BİLGİLER” KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZİ

Adem BELDAĞ, Yılmaz GEÇİT

Geçmişten günümüze sosyal bilgiler geleneğinde, alanla ilgili literatürde ve Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanan programlarda birçok sosyal bilgiler tanımı bulunmaktadır. Genel olarak bu tanımların ortak noktaları “Etkili vatandaş yetiştirme, toplumsallaşma, kültürel aktarım, bilimsel düşünme ve sosyal bilimler” olarak ifade edilebilir. Bu açıdan bakıldığında, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler kavramını nasıl algıladıkları ortaya koymak, yapılacak olan akademik çalışmalara ışık tutacaktır. Bu doğrultuda çalışma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler kavramına ilişkin algılarının hangi yönde olduğunu ve bu algılarını hangi metaforlarla ifade ettiklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışma nitel araştırma yöntemlerine uygun olarak hazırlanan mevcut durumun belirlenmesi ve analiz edilmesine yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinde biri olan olgubilim (fenomenoloji) çerçevesinde yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 öğretim yılında Rize il merkezinde görev yapan 51 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır.

Bulgular verilerin analizinden sonra alanyazın ışığında tartışılarak değerlendirilecektir.

Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Kavramına Yönelik Sosyal Bilgiler Öğretmeni Anketi” aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma grubundan, “Sosyal bilgiler gibidir. Çünkü ” şeklinde verilen cümleyi tamamlamaları istenerek veri toplanmıştır. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmenlerinin “Sosyal bilgiler” kavramına ilişkin sahip oldukları algıları hangi metaforlar aracılığıyla açıkladıkları, ortak özellikleri bakımından hangi kategoriler altında toplandıkları sorularına cevap aranacaktır. Veriler içerik analizi yönteminden yararlanılarak çözümlenecektir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, Sosyal bilgiler öğretmenleri, Metafor

THE ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS’ PERCEPTIONS TOWARDS “SOCIAL STUDIES” CONCEPT WITH THE HELP OF METAPHORS

Adem BELDAĞ, Yılmaz GEÇİT

In Social Studies tradition and the literature and also educational programs developed by National Education Ministry there are lots of definitions of social studies. In general, the common points of these definitions are effective citizens, socialization, cultural transmission, scientific thinking and social sciences. In this context to reveal the perceptions of social studies teacher related social studies concept could be fruitful for future studies. In this regard the main purpose of this study is to explore social studies teachers’ perceptions about the concept of “social studies” through the use of metaphors.

The research is a phenomenological study and it employed qualitative research methods. Working group of the research consists 51 social studies teachers who work in schools of Rize Province Centre in 2014-2015 education year.

Findings, following the analysis of data evaluated in the light of the relevant literature.

To collect data, Social Studies Teachers Anquette for Social Studies Concept that developed by researcher was used. To collect the study data, each participant was asked to complete the prompt “Social Studies is like . . . because . . .” The content analysis technique was used to analyze and interpret the study data.

Key Words: Social studies, Social studies teachers, Metaphor

SOSYAL BİLGİLER DERS PROGRAMLARININ KÜRESEL FARKINDALIK EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Adem ÖCAL, Hamza YAKAR

Bu araştırmanın amacı 1968'den günümüze sosyal bilgiler ders programlarının küresel farkındalık eğitimi bağlamında incelenmesidir.

Çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden "Doküman İncelemesi" tekniği kullanılmıştır. Belirlenen ders programları içerik açısından incelenmiştir. Elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Sosyal Bilgiler öğretim programlarında küresel farkındalık ile ilgili konular belirlenen tematik çerçevelere göre yorumlanmıştır.

Bu çalışma küreselleşen dünyada sosyal bilgiler ders programlarının değişim ve dönüşümünü göstermesi bakımından önemlidir.

Araştırma kapsamında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından basılan ilkokul ve ortaokul program kitapları ve Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan programlar belirlenmiştir. Programlar, iki araştırmacı tarafından taranarak incelenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, program, küresel farkındalık eğitimi, sosyal problemler.

INVESTIGATION OF SOCIAL SCIENCES CURRICULUM IN TERMS OF GLOBAL AWARENESS TRAINING

Adem ÖCAL, Hamza YAKAR

The purpose of this study is to examine the social sciences curriculum in the context of global awareness training.

In a study conducted "Document Analysis" techniques of qualitative data collection methods were used. Curriculums that determined by researchers were examined in terms of content. The obtained data were analyzed by descriptive analysis methods. It has been commented in social studies curriculum related to global awareness of issues according to predefined thematic framework.

This study is important to show the change and transformation of the social sciences curriculums in the globalized world.

It has determined primary and secondary school curriculums books published by the Ministry of Education and the curriculums published in the "Tebliğler Dergisi" in the scope of the research. The curriculums were examined by scanning by two researchers.

Key Words: Social studies, curriculums, global awareness education, social problems.

CEZAEVLERİNDEKİ 12-18 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜK ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA İNCELENMESİ

Adem ÖCAL, Fatih BAYRAKDAR

Çocuk suçluluğu, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemiz için de önemli sosyal problemlerden biridir. Özgürlüğü sınırlandırılmış bir çocuğun özgürlük algısının anlaşılması, bu bireylerin eğitimlerinde ve topluma kazandırılmalarında önemli bir veri oluşturacaktır.

Bu çalışmanın amacı, özgürlükleri kamu gücü tarafından kısıtlanmış Cezaevi ve Çocuk Eğitim Evinde kalan 12-18 yaş gurubu hükümlü veya tutuklu çocukların özgürlük olgusuna ilişkin görüşlerinin metaforlar yoluyla belirlenmesidir.

Çalışma tarama modelinde desenlenmiştir. Veriler nitel araştırma yaklaşımı ile elde edilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Katılımcılar buldukları ortam gereği yoksun oldukları nesnelere ilgili metaforlar oluşturmuşlardır. Bulgular, cezaevlerindeki çocukların eğitimleri ve topluma entegrasyonlarında fayda olacak niteliktedir.

Çalışmada verilerin elde edilmesinde, uzman görüşü alınarak hazırlanan, “özgürlük, cezaevi ve cezaevi dışındaki hayat” kavramlarına ilişkin metaforlar üretmeleri istenen görüşme formu kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Özgürlük, cezaevi, çocuk suçluluğu, sosyal bilgiler

THE EXAMINATION OF THE PERCEPTION OF LIBERTY OF CHIDREN BETWEEN 12-18 AGES IN PRISONS THROUGH METAPHORS

Adem ÖCAL, Fatih BAYRAKDAR

Juvenile delinquency is one of the most significant social problems in our country as it is in the world. Understanding the liberty perception of a restricted child is an important data to educate and rehabilitate the individuals. The target of this study is to determine via metaphors the perception of liberty of the restricted children between 12-18 ages who are sentenced or under arrest in reformatory

The research is structured with screening model. The data is obtained with qualitative research method. The analysis is made with content analysis method.

The participants formed some metaphors about the objects which they deprived of under prison conditions and they identified liberty with concrete things. The indications are useful for child education and integration of these children into society.

In this research a form, prepared under expert opinion, is used to gather data in which the participants are asked to produce metaphors about the concepts of liberty, prison and life outside the prison.

Key Words: Liberty, prison, juvenile delinquency, social sciences.

İLKÖĞRETİM ALTINCI SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HARİTA KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARI

Adem SEZER, Serkan KOLUMAN

Araştırmanın amacı, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin coğrafi kavramlar içerisinde önemli bir yeri olan harita kavramı ve harita okuma becerisine ilişkin algılarını ortaya çıkarmaktır

Araştırma öğrencilerin harita kavramı ve harita kullanımı konularındaki bilme düzeylerini inceleyen açık uçlu sorulardan oluşan anket aracılığıyla yapılan nitel bir araştırmadır.

Araştırma sonuçlarını genel olarak değerlendirdiğimizde araştırmaya katılan 6. Sınıf öğrencilerinin harita kavramını bilimsel bir dille ifade edemedikleri görülmüştür. Öğrencilerin haritanın elemanlarına ve işlevlerine ilişkin yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrenciler soruları yanıtlarken bilimsel dilden çok, günlük konuşmalarında kullandıkları kelimelerle açıklama eğilimi göstermişlerdir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan, öğrencilerin harita bilgisi ve kullanımı konusunda bilgi düzeylerini ve yanlış kavramaları ortaya çıkarmak amacıyla harita kavramı anket formu kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Coğrafya, harita, ilköğretim öğrencileri, sosyal bilgiler

The aim of the research 6th grade students, who play important role in the concept map, and map geographic concepts are to reveal their perceptions of reading skills. The concepts contained in the research questions are selected from primary grade 6 social studies curriculum.

The sample is composed from studying at two elementary schools in Balıkesir province, including 57 girls, 78 boys constitutes 135 sixth grade students in the academic year 2013-2014. In the research, map and a 9-item questionnaire developed in the side of the researchers to determine the level of understanding by students of lower concept is used as a data collection tool. The questions in this data collection tool are open-ended, mapping and map questions and using map information.

It is concluded from the research that 6th grade students, who surveyed the research, do not have sufficient knowledge and skills related to the concept maps given in the 6th grade social studies. The results of the research in accordance with the teaching of social studies student level, which has an important place in the materials used in the teaching of geographic concepts and rapidly evolving technology is also emphasized the importance of updated with the work conditions.

Key Words: Maps, Atlases, elementary social studies,

ÇEVİRİMİÇİ ORTAMDAKİ TARTIŞMA KÜLTÜRÜNE YÖNELİK BİR İNCELEME: OSMANLICA TARTIŞMALARI

Adnan ALTUN

Bu çalışmanın amacı örnek bir olaydan hareketle çevrimiçi ortamdaki tartışma özelliği gösteren iletilerin incelenmesine dayalı olarak tartışma kültürüne dair durum tespiti yapmaktır. Araştırmada yöntem olarak durum çalışmasına başvurulmuştur.

Çalışmanın çevrimiçi ortamdaki tartışma kültürüne dair çeşitli özelliklerin ortaya konulmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir: “çevrimiçi ortamda tartışmalar nasıl başlıyor, nasıl bir süreç izliyor, tartışmalara neler katkı sağlıyor ya da neler engel oluyor, tartışma nasıl sonuçlandırılıyor veya neden sonuca bağlanamıyor” gibi. Ayrıca tartışma kültürümüze dair öne çıkan özelliklerden hareketle sağlıklı bir tartışma kültürüne katkı sağlayabilecek pedagojik öneriler sunulacaktır.

Veri toplama aracı olarak web sitesi incelemesine başvurulmuştur. Youtube video arşivi, takipçilerin yorumunda bulunmasına ve özellikle yorumlara doğrudan cevap verilmesine imkân vermesinden ötürü tercih edilmiştir. Söz konusu çevrimiçi ortamda Osmanlıca tartışmaları ile ilgili doğrudan akademik paylaşımların yanı sıra taraflı bir özelliği bulunan videoların altındaki tartışmalar da incelenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Tartışma kültürü, Youtube, Osmanlıca tartışmaları.

A REVIEW ABOUT THE DISCUSSION CULTURE IN THE ONLINE ENVIRONMENT: OTTOMAN TURKISH DISCUSSIONS

Adnan ALTUN

The purpose of this study, based upon a case study, is to determine the state of discussion culture based on the investigation of the messages qualified to be a discussion in the online environment. Case study was benefited as the method in the research.

The study is considered to contribute to show different characteristics related to discussion culture in the online environment; such as “how do discussions start in the online environment, which process is followed, what contributes to or prevents the discussions, how are discussions finalized or why they don't reach a conclusion”. Moreover, based on the important characteristics relevant to our discussion culture, pedagogic recommendations shall be presented to contribute to a healthy discussion culture.

Web site analysis was preferred as data collection instrument. YouTube video archive was specifically preferred since it allows the followers to make a comment and others can directly respond to the comment. In the relevant online environment, discussions below the videos with a biased position were also examined as well as the directly academic sharings on Ottoman Turkish Discussions.

Key Words: Discussion culture, YouTube, Ottoman Turkish discussions.

KAZARAK ÖĞRENME: ÇOCUKLAR İÇİN ARKEOLOJİ VE TARİH EĞİTİMİ

Ahmet BAYTAK, Hülya KARATAŞ

Bu makalenin amacı çocukların arkeoloji ve tarih alanlarındaki farkında olmalarını artırmak için yapılan bir yaz etkinliği programının çıktılarının sunulmasıdır. Araştırma eylem araştırması olarak tasarlanmış olup veriler bu çerçevede toplanmıştır. Bu çalışmanın katılımcıları yaşları 11 ile 13 arasında değişen ve 40 düşük sosyo-ekonomik duruma sahip ailelerin çocuklarıdır. İki ayrı grup şeklinde on gün yoğunlaşmış bir yaz programının sürecinde toplanan veriler ile çocukların sınıflarda ders almaları ve yapay olarak oluşturulmuş arkeolojik kazı alanlarında yapılan kazı tecrübeleri bu çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Bu çalışmadaki veri kaynakları öğrencilerin proje boyunca tuttukları günlük notlar, alan gözlemleri ve yarı yapılandırılmış öğrenci görüşmeleridir.

Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin arkeoloji ve tarihi yerler hakkındaki görüşleri değişti. Öğrencilerin gelecek planları yeniden şekillendi. Bu çalışmanın sonuçları ayrıca gösterdi ki bu tür uygulamalı araştırma ve etkinlikler öğrencilerin formal öğretim yapısından farklı olarak sosyal dezavantajlardan dolayı öğrencilerin eğitimsel vizyon eksikliklerini giderici olmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Arkeoloji ve tarih eğitimi, çocuk eğitimi, yaz programları

LEARNING BY DIGGING; ARCHEOLOGY AND HISTORY EDUCATION FOR CHILDREN

Ahmet BAYTAK, - Hülya KARATAŞ

The purpose of this paper is to present the outcome of a summer project that increases the students' awareness of archaeology and history. The study design is based on action research and the data is collected based on this approach. The participants of this project were 40 students who were 11-13 years old children from low socio-economic families. The projects were with two groups and ten days intensive program with classroom instruction and digging historical spots. The data sources of this paper are based on students' daily notes, field observation and interview with the students.

The results show that students' vision of field of archeology and the historical spots has changed. Students also indicated that they have planned new future plans. The findings of this projects show this type of hands on projects, different than formal schooling, could help students with less education vision because of social disadvantages.

Key Words: Archeology and History Education, children education, summer programs

LİSANSÜSTÜ EĞİTİMDE SOSYAL BİLGİLER VE ETİK SORUNLAR

Ali GÜLER

Lisansüstü eğitim bilim üretmeye aday bilim adamlarının yetiştirildiği alanların başında gelir. Bilim adamı yetiştirme bir tür usta – çırak ilişkisidir. Özünde özveri ve öğrenme güdüsü yatar. Öğrenci danışman ve danışmanlar ilişkisi de bu yolda olagelmıştır. Bilim adamı yetiştirme süreci son dönemlerde etik sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunların başında "lisansüstü eğitimde ısmarlama ve etik sorunların" bu süreçte yer almasıdır. Son dönemlerde gerek yurt içi gerekse yurt dışında lisansüstü çalışmalarında kimi adayların da ısmarlama olgusuna başvurdukları dillendirilmektedir. Öteden beri bilimsel anlamda iki kültürlülük tartışılmaktadır. Bilim kültürünün kapsamında toplumsal bilimlerin varlığı ile ilgili değişik değerlendirilmeler sunulmaktadır. Toplum bilimlerinin araştırma tekniklerini doğa bilimlerine yaklaştırma çabası güdülecekse araştırmacı bu teknikleri bilmek zorundadır. Çünkü ısmarlamanın temeli araştırma tekniklerini kavramama durumuna bağlanabilir. İsmarlama ölçü aracı, ısmarlama veri toplama, ısmarlama verileri değerlendirme bilimsel tutunma en büyük zararı vermektedir. Aslında son yıllarda sektörleşen "veri değerlendirme merkezleri" bu işi çığırından çıkarmış durumdadır. Bu bildiri sosyal bilgiler alanındaki çarpık bilim dışı gelişimi irdelemektedir.

Bu araştırma meslek yaşamındaki gözlem ve verilere dayanmaktadır. Tezler, makalelerden oluşan yardımcı doçentlik, doçentlik ve profesörlük dosyalarındaki ip uçlarına dayanmaktadır. Kongrelere sunulan bildiriler, eğitim kamuoyunun duyarlılıklarından elde edilen nitel söylemlere dayanmaktadır.

Bu sonuçlar şu noktalarda gerçekleştirilebileceği varsayılabilir.

- Bu tutum sosyal bilimlerde gelenek oluşturmama yol açabileceği kaygısı
- Toplumun geleceği sosyal bilgilerin bilimsel mantığa bağlı olarak işleyişiyle gelişir. Bilimsel anlayıştan yoksun araştırmalar kişiyi kurtarmanın ötesinde toplumda çatışmalara yol açabilir.
- Toplum dirliği yerinde, sağlıklı, doğrulanabilir, yanlışlanabilirlik ısmarlama ile sağlanamaz.
- Mesleki deneyimler
- Dokümanter yayınlar
- İnfomal söylemler
- Veri değerlendirme merkezlerin varlığı
- Para ile yurt dışı yayın yapma olanağı

Anahtar Kavramlar: Bilimsel araştırmalarda ısmarlama, etik sorunlar, bilim geleneği, bilim mantığı

ALGILANAN EMPATİK ÖZ-YETERLİK VE SOSYAL ÖZ-YETERLİK ÖLÇEKLERİ TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Ahmet AKIN, Ümran AKIN, Mehmet BAŞÖREN, Tuğba ÇEBİŞ, Ali SEÇGİN

Bu araştırmanın amacı Algılanan Empatik Öz-yeterlik ve Sosyal Öz-yeterlik Ölçeklerini (Giunta ve diğerleri, 2010) Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemektir. Araştırma yaşları 17 ile 29 arasında değişen 304 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. İlk aşamada ölçeğin İngilizce formu iyi düzeyde İngilizce bilen 4 öğretim üyesi tarafından önce Türkçeye çevrilmiş, daha sonra ise Türkçe formlar tekrar İngilizceye çevrilerek iki formun tutarlılığı dil ve gramer açısından incelenmiş ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. İkinci aşamada, Türkçe form psikolojik danışmanlık ve rehberlik ve ölçme değerlendirme anabilim dallarında görev yapan 5 öğretim üyesi tarafından tartışılmış ve son düzenlemeler yapılarak ölçek uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Araştırmada ölçeğin geçerlik çalışmaları olarak yapı geçerliği kapsamında doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Ölçeğin güvenirliliği için iç-tutarlılık ve düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları incelenmiştir. Analizler LISREL 8.54 ve SPSS 17.0 ile yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin orijinal formunda olduğu gibi iki boyutlu (Algılanan empatik öz-yeterlik ve algılanan sosyal öz-yeterlik) ve 11 maddeden oluşan modelin uyum indeksi değerleri: $\chi^2= 71.53$, $sd= 42$, $RMSEA= .048$, $CFI= .98$, $IFI= .98$, $NFI= .94$, $NNFI= .97$, $GFI= .96$, $AGFI= .94$, $SRMR= .034$ olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .27 ile .78, düzeltilmiş madde toplam korelasyonları .27 ile .67 arasında değişmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlilik katsayıları empatik öz-yeterlik alt boyutu için .78, sosyal öz-yeterlik alt boyutu için .80 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre Algılanan Empatik Öz-yeterlik ve Sosyal Öz-yeterlik Ölçeklerinin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Bununla birlikte ölçeğin farklı ve daha geniş örneklerde iç tutarlık, test-tekrar test güvenirliliği ile uyum geçerliğini inceleyecek araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Algılanan Empatik Öz-yeterlik ve Sosyal Öz-yeterlik, geçerlik, güvenirlilik

The aim of this research is to examine the validity and reliability of the Turkish version of the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale (Giunta et al., 2010). Participants were 304 university students. Firstly, the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale was translated into Turkish by four academicians. Secondly, the Turkish form was back-translated into English and the consistency between the Turkish and English forms was examined. Thirdly, Turkish form has been reviewed by five academicians. Finally they discussed the Turkish form and along with some corrections this scale was prepared for validity and reliability analyses. In this study confirmatory factor analysis was executed to confirm the original scale's structure in Turkish culture. As reliability analysis internal consistency coefficients and the item-total correlations were examined. The results of confirmatory factor analysis indicated that the 11 items loaded on two factors and two-dimensional (perceived empathic self-efficacy and perceived social self-efficacy) model was well fit ($\chi^2= 71.53$, $df= 42$, $RMSEA= .048$, $CFI= .98$, $IFI= .98$, $NFI= .94$, $NNFI= .97$, $GFI= .96$, $AGFI= .94$, $SRMR= .034$). The Cronbach alpha internal consistency reliability coefficients were .78 for perceived empathic self-efficacy subscale, .80 for perceived social self-efficacy subscale. The corrected item-correlation ranged between .27 and .67. Overall results demonstrated that the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale could be named as a valid and reliable instrument that could be used in the field of education and psychology.

Key Words: Perceived Empathic and Social Self-Efficacy, Validity, Reliability

SAHTEKARLIK EĞİLİMİ ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Ahmet AKIN, Ümran AKIN, Ali SEÇGİN, Abdullah YALNIZ, Sümeyye ÖZKAYA

Bu araştırmanın amacı Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği'ni (Leary, Patton, Orlando, & Funk, 2000) Türkçeye uyarlamak ve ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemektir. Araştırma yaşları 18 ile 25 arasında değişen 300 üniversite öğrencisi üzerinde yürütülmüştür. İlk aşamada ölçeğin İngilizce formu iyi düzeyde İngilizce bilen 4 öğretim üyesi tarafından önce Türkçeye çevrilmiş, daha sonra ise Türkçe formlar tekrar İngilizceye çevrilerek iki formun tutarlılığı dil ve gramer açısından incelenmiş ve denemelik Türkçe form elde edilmiştir. İkinci aşamada, Türkçe form psikolojik danışmanlık ve rehberlik ve ölçme değerlendirme anabilim dallarında görev yapan 6 öğretim üyesi tarafından tartışılmış ve son düzenlemeler yapılarak ölçek uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Araştırmada ölçeğin geçerlik çalışmaları olarak yapı geçerliği kapsamında doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Ölçeğin güvenirliliği için iç-tutarlılık ve düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları incelenmiştir. Analizler LISREL 8.54 ve SPSS 17.0 ile yapılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin orijinal formunda olduğu gibi tek boyutlu ve 7 maddeden oluşan modelin uyum indeksi değerleri: $\chi^2 = 33.54$, $sd = 12$, $RMSEA = .077$, $CFI = .98$, $IFI = .98$, $NFI = .97$, $NNFI = .96$, $GFI = .97$, $AGFI = .93$, $SRMR = .031$ olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktör yükleri .63 ile .84, düzeltilmiş madde-toplam korelasyonları .60 ile .77 arasında değişmektedir. Cronbach alfa iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı .89 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre Sahtekarlık Eğilimi Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir. Bununla birlikte ölçeğin farklı ve daha geniş örneklerde iç tutarlılık, test-tekrar test güvenirliliği ile uyum geçerliğini inceleyecek araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sahtekarlık Eğilimi, geçerlik, güvenirlilik

The aim of this research is to examine the validity and reliability of the Turkish version of the Impostorism Scale (Leary, Patton, Orlando, & Funk, 2000). Participants were 300 university students. Firstly, the Impostorism Scale was translated into Turkish by four academicians. Secondly, the Turkish form was back-translated into English and the consistency between the Turkish and English forms was examined. Thirdly, Turkish form has been reviewed by six academicians. Finally they discussed the Turkish form and along with some corrections this scale was prepared for validity and reliability analyses. In this study confirmatory factor analysis was executed to confirm the original scale's structure in Turkish culture. As reliability analysis internal consistency coefficients and the item-total correlations were examined. The results of confirmatory factor analysis indicated that the 7 items loaded on one factor and uni-dimensional ($\chi^2 = 33.54$, $sd = 12$, $RMSEA = .077$, $CFI = .98$, $IFI = .98$, $NFI = .97$, $NNFI = .96$, $GFI = .97$, $AGFI = .93$, $SRMR = .031$). The Cronbach alpha internal consistency reliability coefficient of the scale was .89. The corrected item-correlation ranged between .60 and .77. Overall results demonstrated that the Impostorism Scale could be named as a valid and reliable instrument that could be used in the field of psychology.

Key Words: Impostorism, Validity, Reliability

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞI'NIN SUNUMU: EGEMEN SÖYLEM ÇANAKKALE SAVAŞLARI'NI NASIL İNŞA EDİYOR?

Akif PAMUK, İrem KAB

Geçmişin ve kolektif hafızanın egemen söylem tarafından inşası tarihi, bu inşa edilenin bireylere aktarılması ise tarih öğretimini ifade eder. Egemen söylem, inşa etmiş olduğu tarihi bireylere formal eğitim bağlamında tarih öğretimiyle aktarmaya çalışır. Tarih ders kitapları ve okuldaki tarih öğretmenleri bu bağlamda önemli aktörlerdir. Ders kitabı odaklı eğitim, diğer bütün gelenekleri dışarıda bırakarak, tek bir geleneğin unsurları üzerinde yoğunlaşır. Bu gelenek, aslında egemen söylemin geçmişi inşa ediş biçiminin ideolojik aygıtlar aracılığıyla sosyalleşme sürecinde bireylerde nesnel bir bilgi formu olarak ortaya çıkışını sağlamaktadır.

Egemen söylemin eğitime yüklediği anlam, tarihin inşası ile de yakından ilgilidir. Egemen söylemin geçmişi inşa ediş biçimi, bugünden bağımsız değildir. Aynı zamanda geçmişin algılanış biçimi de egemen söylemin konumundan ve inşa ettiği kimlikten bağımsız değildir. Egemen söylemin geçmişi algılayış biçimi, egemen kimliğin bir parçası olarak ortaya çıkar. Böylelikle, egemen söylemin kolektif kimlik tasarımıyla tarih anlatısı örtüşür hale gelir.

Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler ders kitaplarında, üretilen tarihsel bilginin egemen söylemle nasıl örtüştüğünü ortaya koymak ve bu doğrultuda Çanakkale Savaşları'na yüklenen anlamı tartışmaya açmaktır. Çalışmada, davranışçı yaklaşım doğrultusunda hazırlanan Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitapları ile yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda hazırlanan Sosyal Bilgiler ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitapları, doküman incelemesine tabi tutulmuştur. Verilerin çözümlenmesinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; davranışçı yaklaşım doğrultusunda hazırlanan ders kitaplarında Çanakkale Savaşları'nın sunumunda savaş sürecinin anlatımı, Mustafa Kemal Paşa'nın rolü, milli mücadele ruhu ve romantik bir anlayış yer alırken, yapılandırmacı yaklaşım doğrultusunda hazırlanan ders kitaplarında davranışçı kitaplardaki sunuma ek olarak şehitlik vurgusuna yer verildiği söylenebilir. Çanakkale Savaşları'nın ders kitaplarındaki bu sunumunun Türk-İslam kolektif kimliğiyle örtüştüğü görülmektedir.

Anahtar Kavramlar: Çanakkale Savaşları, İnkılap Tarihi, Sosyal Bilgiler, ders kitapları, egemen söylem

PRESENTATION OF ÇANAKKALE WAR IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS: HOW THE ASCENDENT DISCOURSE CONSTRUCT THE ÇANAKKALE WARS?

Akif PAMUK, İrem KAB

The construction of the past and collective memory by the ascendent discourse expresses the history and transferring of discourse to students means the history teaching. The ascendent discourse tries to transfer the constructed history through history teaching by means of formal education. The history textbooks and the history teachers in the schools are the important actors in this context. Textbook focused education by keeping out all the other traditions, concentrated only one tradition's elements. This tradition, principally, enables that the form of the constructed history by ascendent discourse to come out as objective information form for individuals.

The meaning that is attributed by ascendent discourse to education is very related with the constructing history. The form of constructing history by ascendent discourse is not independent by the history. At the same time, the perception of history is also not independent from the position of ascendent discourse and constructed identity. Perception of the history by ascendent discourse comes out as the segment of the ascendent identity. Therefore, ascendent history's collective identity design and history narrative overlaps.

The aim of this study is to present how produced historical knowledge overlaps with the ascendent discourse in Social Studies textbooks and in this line to open discussion about meaning attributed to Çanakkale Wars. In this study, Social Studies and Atatürk's Principles and History of Turkish Revolution textbooks prepared by behavioural approach are compared with Social Studies and Atatürk's Principles and History of Turkish Revolution textbooks prepared by constructivist approach. In data analysis, content analysis method has been used. According to results of the study, in the textbooks prepared by behavioral perspective, in the presentation of Çanakkale Wars, description of the war process, the role of Mustafa Kemal and the spirit of independence war has been narrated in romantic manner, whereas in the textbooks prepared by constructivist manner, in addition to behavioral perspective, martyrdom has been expressed. It has been seen that presentation of Çanakkale Wars are overlapping with the Turkish-Islam collective identity.

Key Words: Çanakkale Wars, revolution history, Social Studies, textbooks, ascendent discourse

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA ALGILARININ METAFOR YOLUYLA BELİRLENMESİ

Alper KESTEN, Şule EGÜZ, Gülcan AKDAĞ

Sosyal medya, eğitimden eğlenceye, ekonomiden sağlığa, çok çeşitli konularda birbirinden farklı kullanıcıları bir araya getirerek, onların bilgi ve fikir paylaşımlarında bulunmalarını sağlayan bir ortamdır. Son yıllarda da bilgi ve iletişim teknolojileri alanında yaşanan gelişmelere paralel olarak da internet kullanımı her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmanın amacı; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin sosyal medya algılarını metafor yoluyla belirlemektir. Nitel araştırma metodu kullanılarak hazırlanan bu çalışmada katılımcı öğrencilere, “sosyal medya.....gibidir; çünkü..... yazılı olan yarı yapılandırılmış formlar verilmiş ve buradan elde edilen ham veriler araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur. Veriler nitel veri çözümlene tekniklerinden içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan 132 öğrenci toplam 58 geçerli metafor geliştirmiştir. Bu metaforlar daha sonra ortak özellikleri bakımından incelenerek 6 farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Bu kategorilerden “yol gösteren ve bilgiye ulaştıran bir kaynak olarak sosyal medya”, “bağımlılık yaratan bir unsur olarak sosyal medya” ve “gerçeği yansıtan ve etkileşimi sağlayan bir araç olarak sosyal medya” kategorileri tüm kategorilerin toplam %78’ini temsil etmiştir. Ayrıca çalışmadaki 6 kavramsal kategori katılımcıların sınıf düzeyleri bakımından benzerlik göstermekle birlikte, sosyal medya algılarının genel olarak olumsuz olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler öğretmenliği, sosyal medya, metafor.

DETECTION THROUGH METAPHORS OF PERCEPTIONS OF SOCIAL NETWORKS IN STUDENT-TEACHERS OF SOCIAL STUDIES

Alper KESTEN, Şule EGÜZ, Gülcan AKDAĞ

Social networks bring together different users interested in quite various issues – from education to entertainment, economics to health – creating an environment where they can exchange information and ideas. In recent years, internet use has been on the increase in line with the advances in information and communication technologies. The present study aims to detect through metaphors the perceptions of social networks in student-teachers of social studies at Ondokuz Mayıs University. Qualitative research methods were used in the study where participating students were asked to complete semi-structured statements such as ‘Social networks are like because’, and this raw data constituted the basic source of data for the research. The data was processed for content analysis, one of the commonly used techniques in qualitative data analysis. The findings suggest that a total of 58 valid metaphors were developed by the 132 students who took part in the study. These metaphors can be grouped in six different conceptual categories in light of their common features. Of these categories, 78% are represented by ‘social networks as guiding sources of information’, ‘social networks as elements of addiction’, and ‘social networks as implements reflecting the truth and ensuring interaction’. Further, despite the similarities in the six conceptual categories reflecting the participants’ years of studies, their overall perceptions of social networks are in general rather negative.

Key Words: Social Studies teacher, social networks, metaphors.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Ayşegül KADI, Alpaslan AY

Bu araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler eğitimi lisansüstü öğrencilerinin barış eğitimine ilişkin görüşlerini incelemektir.

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı esas alınacaktır. Çünkü nitel araştırmalar, araştırma yapılan ya da yapılması planlanan kişilerin sahip oldukları deneyimlerinden doğan anlamların sistematik olarak incelenbilmesinde tercih edilen bir yaklaşımdır (Ekiz, 2003). Araştırma deseni Olgu Bilim Deseni olarak belirlenmiştir. Bu desen farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2011).

Araştırmanın çalışma grubunu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı 5 doktora öğrencisi ve 4 yüksek lisans öğrencileri oluşturacaktır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi, araştırmacıya hız ve pratiklik kazandırır, araştırmacı, yakın ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer (Yıldırım & Şimşek, 2011).

Verilerin analizi tamamlandığında elde edilen bulgulara göre sonuçlar yazılarak önerilerde bulunulacaktır.

Araştırmanın verileri yarı-yapılandırılmış “Barış Eğitimine İlişkin Görüşme Formu” yardımıyla elde edilecektir. Yapılan görüşmelerden elde edilen veriler incelenerek, lisans üstü öğrencilerinin barış eğitimine ilişkin görüşleri belirlenecektir. Görüşme formu hazırlanırken 4 akademisyenin görüşüne başvurulmuştur. Uzman akademisyenlerin önerileri doğrultusunda görüşme formundaki mantık ve dil hataları düzeltilmiş ve biçim olarak son halini almıştır:

Barış Eğitimine İlişkin Görüşme Formu

1. Barış eğitimi denilince aklınıza neler gelmektedir? Barış eğitiminin sizin için anlamı nedir?
2. Barış eğitiminde karşılaşılabilecek problemler neler olabilir?
3. Barış eğitiminin önündeki engeller neler olabilir?
4. Barış eğitiminin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz? Barış eğitiminin okullarda varlığı hakkında neler düşünüyorsunuz? Neden?
5. Barış Eğitimi benimsenmiş bir insanda bulunması gereken özellikler nelerdir?
6. Barışa duyarlı vatandaşlar nasıl yetiştirilir (tüm eğitim kademelerine öneriler)?

Anahtar Kavramlar: Lisans üstü, barış eğitimi, öğrenci

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES POSTGRADUATE STUDENTS ABOUT PEACE EDUCATION

Ayşegül KADI, Alpaslan AY

The aim of this study is to examine the opinions of social sciences postgraduate students about peace education.

The study will be based on qualitative research approach. Because the experiences that individuals have are systematically examined in qualitative researches. (Ekiz, 2003). Research design is determined as Phenomenological research cause this type researches focus on cases that are awared but not analysed in depth (Yıldırım & Şimşek, 2011).

The sample of the study is determined by convenience sampling method. This method gives researchers the speed and practicality, and researchers select the state which close and easy to access (Yıldırım & Şimşek, 2011).

The research data will be obtained with semi-structured "Peace Education Interview Form". Examining the data obtained from interviews, opinions of students about peace education will be determined. Four academicians reviewed interview form and in accordance with their recommendations logical and language errors are corrected.

Peace Education Interview Form

1. What comes to your mind is mentioned peace education? What is the meaning of peace education for you?
2. What might be the problems encountered in the peace education?
3. What might be obstacles to peace education?
4. Do you think it is useful to peace education? What do you think about the existence of peace education in schools? Why?
5. What features must a person that adopted peace education have?
6. How are peace sensitive citizens grown?

Data obtained from the opinions of students in the analysis will be used for content analysis. Content analysis reveals codes and categories from the raw data (Patton, 2002).

Results about each problem will be supported with interpretations and literature.

Key Words: Postgraduate, peace education, student

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ MÜFREDATI VE DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞLARININ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE ELEŞTİREL BİR İNCELEME

Ayşen ALTINOK

Çanakkale Savaşları dünya ve Türk tarihinin gelişiminde önemli bir dönüm noktası olarak görülmektedir. Bu savaşların öğretimi öğrencilerde tarih bilincinin oluşturulmasında ve barış eğitiminin verilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Bu sebeple ilköğretimden yükseköğretime kadar müfredat programlarında Çanakkale Savaşları'nın yer aldığı görülmektedir. Bu müfredat programlarının hayata geçirilmesinde önemli yer tutan ders kitaplarında konunun işleniş şekli eğitimciler için önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı Türk tarihinde önemli yer tutan Çanakkale Savaşları'nın 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Müfredatı ve Ders Kitaplarında ele alınış şeklini ortaya koymaktır. Ayrıca ders kitaplarının içerik yazılışı ve görsellik açısından değerlendirilmesi, barış eğitimine yönelik ifadelerin tespit edilmesi ve bu konulara yönelik öneriler sunulması amaçlanmaktadır.

Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile gerçekleştirilecektir. Çalışmada T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Müfredatı ve 2014-2015 eğitim öğretim yılında devlet okullarında okutulan dört ayrı yayınevinin 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi kitapları incelenecektir.

Araştırma sonucunda ders müfredatında Çanakkale Savaşlarının öğretimine yönelik önemli verilere ulaşılabileceği tahmin edilmektedir. Farklı yayınevlerinin ders kitaplarında Çanakkale Savaşları'na birbirinden farklı şekillerde yer verildiği düşünülmektedir. Görsellerin ve etkinliklerin kullanımına yönelik önerilere de araştırmada yer verilecektir.

Araştırmanın verilerinin toplanmasında araştırmacı tarafından hazırlanacak olan döküman analizi formu kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Çanakkale Savaşları, tarih eğitimi

A RESEARCH ABOUT 8TH GRADE T. R. REVOLUTION AND KEMALISM COURSE CURRICULUM AND TEACHING GALLIPOLI CAMPAIGN IN COURSE BOOKS

Ayşen ALTINOK

Gallipoli Campaign is seen as a milestone in the progress of World history and Turkish history. Teaching this war has a critical role in creating awareness on history and giving peace education to students. Because of this reason, it is seen that Gallipoli Campaign takes part in curricula from primary education to higher education. The style of treating the subject in coursebooks, which has an important role in fulfilling these curricula, is seen significant by educators.

Aim of this study is to reveal how Gallipoli Campaign, which has an important role in Turkish History, are dealt in 8th Grade T.R. Revolution History and Kemalism Course Curriculum and in Course Books.

Also, evaluating course books within the scope of contents writing and visuality and identifying expressions for peace education and bringing forward some proposals devoted to these issues are being aimed.

This study is going to be performed through content analysis method which is one of the qualitative research methods. In this study, T.R. Revolution History and Kemalism Course Curriculum and 8th Grade T.R. Revolution History and Kemalism course books from four different publishing houses which are being taught in public schools are going to be analysed.

Reaching significant data about teaching Gallipoli Campaign is being expected as a result of this research. It is being thought that several publishing houses includes Gallipoli Campaign differently. Proposals about using visuals and activities are going to be given place in the research.

Key Words: Gallipoli Campaign, History Education

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ 4. SINIF ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER ÖĞRETİMİ KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Ayten EREN ARTAN, Sevilay YILDIZ, Kaya YILDIZ

Değeri, bir grubun veya bireyin özelliğini gizli veya açık olarak ortaya koyan, eylemin biçim, araç ve amaçları arasından tercih yapmayı etkileyen bir kavram olarak tanımlanmıştır. Değerler, toplum ya da bireyler tarafından benimsenen birleştirici olgular, toplumun sosyal ihtiyaçlarını karşıladığına ve bireylerin iyiliği için iyi olduğuna inanılan ölçütler, bilinç, duygu ve heyecanları da ilgilendiren yargılar ve bireyin bilincinde yer eden ve davranışı yönlendiren güdülerdir. Eğitimin bir amacı da yetismekte olan nesle bilgi, beceri, tutum ve değer kazandırmaktır. Bu özelliklerle donanık olarak yetişecek olan birey süreç sonunda sosyalleşecek, topluma uyum yapabilecek ve toplumun gelişmesinde önemli bir rol oynayabilecektir. Bu bağlamda programın hayat bulduğu eller olan öğretmenler ve özellikle de sosyal bilgiler öğretmenleri değerlerin öğretiminde aktif rol üstlenmektedirler. Bu rolün gereklerini yerine getirebilmek daha hizmet öncesi dönemde bu konuda alınan eğitimle de ilişkili görülmektedir. Bu araştırmada, Karadeniz Bölgesinden seçilen bir üniversitenin eğitim fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4.sınıf öğrencilerinin değer öğretimi hakkındaki görüşleri ve bu konudaki hazır bulunuşlukları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden, kolay ulaşılabilir durum örnekleme (convenience sampling) tekniği dikkate alınmıştır. Verilerin elde edilmesinde görüşme tekniği kullanılarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubundaki katılımcılar, sosyal bilgiler öğretmenliği bölümü 4.sınıf öğrencileridir. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi türlerinden tümevarımcı analiz kullanılmıştır. Araştırmanın bulgular ve sonuç öneriler kısmının yazılımı devam etmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretmen adayı ,değer, değerler eğitimi.

A QUALITATIVE STUDY ON SOCIAL STUDIES SENIOR STUDENTS' VIEWS ON VALUE EDUCATION

Ayten EREN ARTAN, Sevilay YILDIZ, Kaya YILDIZ

Value is defined the concept demonstrating the implicit and explicit characteristics of an individual or group and influencing the making choice the form of action by means and aims. Values unifying phenomenon adapted individual or society are believed to be good criteria for the society that meet social needs and well-being of individuals and value judgement related to emotions and consciousness lead and motivate the behavior. Some of the education's purposes are promote generation knowledge, skill, attitude and values. An individual who has this qualification will be socialize, adapt to society, and help the societies development. In this context teacher who are applicant of the program and especially social science teachers take active role in teaching values. For playing this role properly, before start to teaching, having values education would be necessary. In the earlier period of service to fulfill the requirements of this role is seen associated with education received in this regard. This research applied to senior social studies students, school of education from one of the universities located Black sea region and we tried to find out what is their opinion and readiness about teaching values. In this research, case study design was used from qualitative research methods. The sampling method for the determination of the working group is considered easy convenience sampling technique. Developed by researchers using the interview technique to obtain the data in the form of semi-structured interviews were applied to volunteer senior students of social studies department. Inductive analysis that is one of the content analysis methods was used to analyze the data obtained under the research. The research findings, conclusions and recommendations of the writing continue.

Key Words: Social studies, social studies teacher candidates, value, value education

ÖĞRETMEN ADAYLARINDA KÜLTÜREL VE DOĞAL ÇEVREYİ KORUMA BİLİNCİNİ GELİŞTİRMEK ÜZERE YAPILMIŞ ÖRNEK BİR ÇALIŞMA

Azize AKTAŞ YASA

Kültürel ve doğal mirasın korunması ve yaşatılması çerçevesinde tarihî ve doğal çevrenin günümüz yaşantısı ile bütünleştirilerek geleceğe aktarılması önemli bir yer tutmaktadır. Kültür varlıkları tarihî, ekonomik, estetik ve belge değerlerinin yanı sıra kent kimliklerinin oluşmasındaki belirleyici rolleri sebebiyle de büyük bir öneme sahiptir. Kültürel-tarihî kimliğine sahip çıkan bir toplum yaratma isteği, dolayısıyla kültürel ve doğal mirası koruma kararlılığını bütün bir topluma mal etme gerekliliği, bu konuda özellikle öğretmen adaylarının bilgi ve buna bağlı olarak gelişen bir bilince sahip olmalarını zorunlu hale getirir. Çünkü yaşadığı çevreyi tanıyan, bilen, bu çevre ile ilişkiye giren, onu anlamaya ve anlamlandırmaya çalışan, tarih bilincine sahip bireyler elbette kendi geçmişlerinden gelen kültürel ve doğal varlıkları koruyacak, onlara sahip çıkacak, onların aynı zamanda insanlığın ortak mirası olduğunu bilerek onları dünyaya aktaracak, yarınlara taşıyacak ve böylelikle devamlılıklarını sağlayacaklardır.

Böyle bireyler yetiştirebilmeleri için öncelikle öğretmen adaylarına gerekli bilgi verilmeli, yakın tarihî ve doğal çevrenin nasıl kullanılabileceği öğretilmelidir. Bu bağlamda, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencileri ile “Yanı Başımızdaki Tarih” projesi çerçevesinde bir çalışma yapılmıştır. Üç aşamada gerçekleştirilen bu çalışma için Bolu’ya 54 km. mesafede bulunan ve kuruluşu itibarıyla çok eski bir yerleşim yeri olan, ancak henüz yeteri kadar tanınmayan Seben ilçesi seçilmiştir. Kaya evleri, peri bacaları, geleneksel konut mimarisi, tarihî eserleri ve fosil ormanları ile dikkat çeken Seben böyle çalışma için son derece uygundur.

Bu bildiriye, programlı bir tarihî ve doğal çevre gezisinin nasıl yapılması gerektiği Seben örneği üzerinden sunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Kültürel miras, tarihî çevre, yanı başımızdaki tarih, Seben.

A CASE STUDY MADE FOR DEVELOPING CULTURAL AND NATURAL ENVIROMENT SAVING AWARENESS ON TEACHER CANDIDATE

Azize AKTAŞ YASA

It is important to combine historical and natural enviroment with recent life conditions in the boundary of cultural and natural heritage saving and adapt to future. Cultural properties are very important because of their historical, economical, esthetical and document values as well as indicative role about cities identity. It is necessary for teacher candidates wants to create a society that protects cultural-historical identity and consequently make widely esteemed cultural and natural heritage saving persistence. Because the individuals who knows home enviroment, enter in the relations with this enviroment, wants to understand and give the meaning and have historical awareness, will protect cultural and natural heritages, and be aware of world common heritages and transfer them to the future and provide continuousness.

We have to give essential knowledges to teacher candidates and teach to use near historical and natural enviroment. In this regard, a study is conducted with Abant Izzet Baysal University, Faculty of Education, Social Sciences Teaching students about “The history just beside”. This study consist of three parts and conducted in Seben that is not a well-known township and an old settlement located 54 km distance to Bolu. Seben is very suitable fort his study with rock houses, fairy chimneys, traditional house architecture, historical buildings and fossil forests.

In this report, an explanation about a scheduled historical and natural enviroment travel on Seben is provided.

Key Words: Cultural herigate, historical environment, the history just beside, Seben.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TOPLUMSAL SORUNLARIN TESPİTİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

B. Ünal İBRET, Emine AVCI, Serpil RECEPOĞLU

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının toplumsal sorunların tespitine yönelik görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılacaktır. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarına göre toplumsal sorunların neler olduğu ve bu sorunların hangi nedenlerden kaynaklandığı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının öğrenim görmekte oldukları Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programının toplumsal sorunların çözümünde nasıl bir rolü olduğu ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının toplumsal sorunların çözümüne yönelik önerileri ait sonuçlar ortaya çıkacaktır. Araştırmanın sonuçlarına tam metinde yer verilecektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Toplumsal Sorun, Öğretmen Adayı, Görüş

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS ON THE DETERMINATION OF SOCIAL ISSUES

B. Ünal İBRET, Emine AVCI, Serpil RECEPOĞLU

This study aims to reveal opinions of Social Studies prospective teachers about determination of social issues. Research was carried out with a qualitative approach, and semi-structured interview form was used. This study will determine what social issues are, what the source of issues are, how Teacher Education Program of Social Studies have a role in solving social issues according to Social Studies prospective teachers. On opinions of social studies prospective teachers will be presented various suggestions. The results of the study will be given in full text.

Key Words: Social Studies, Social Issues, Prospective Teachers

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN METAFORİK VATANDAŞLIK ALGILARI

Banu BOĞAZLIYAN, Ali YILMAZ

Araştırmanın amacı “Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi” dersinin müfredatını alan 8. Sınıf ortaokul öğrencilerinin metaforik “Vatandaşlık” algılarını belirlemektir. Böylece Vatandaşlığı nasıl algıladıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaç çerçevesinde araştırmaya ilişkin alt amaçlar şöyle sıralanmıştır.

1. Öğrencilerin Vatandaşlık algısına ilişkin sahip oldukları metaforlar nelerdir?
2. Öğrencilerin Vatandaşlık algısına ilişkin sahip oldukları metaforlar, ortak özellikleri dikkate alındığında, hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?

Metaforlar aracılığıyla veri toplama yoluna gidilen bu araştırma, nitel bir araştırmadır. Metafor bu araştırmada, var olan bir durumu belirlemek ve onu betimlemek amacıyla kullanılmıştır.

6. ve 7. Sınıflarda “Sosyal Bilgiler” ders müfredatı içinde ve 8. Sınıf da ise ayrı bir ders olarak “Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi” dersini alan ve araştırmaya katılan bu öğrencilerin daha çok birbirine yakın benzetimler yapacakları ve genellikle vatan, toprak , kimlik gibi metaforlar kullanacakları düşünülmektedir. Bununla birlikte farklı metaforlara ulaşabilmek adına sosya-ekonomik düzeyleri ve yaşadıkları çevreleri birbirinden farklı özelliklere sahip olan öğrencilere ulaşılmıştır.

“Vatandaşlık.....benzer. Çünkü;.....” şeklinde boş bırakılmış bir cümlenin yer aldığı formlar aracılığıyla veri toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine yöntemi ile değerlendirilmiştir. Öğrenciler il, ilçe ve belde merkezlerindeki okullardan “Kolay ulaşılabilir durum örnekleme” ne göre belirlenmiştir. Araştırma Sivas ilinde yapılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Vatandaşlık, Metafor, Ortaokul öğrencileri

ÖĞRENCİLERCE; KÜSMEK, BARIŞMAK VE BARIŞ EĞİTİMİ

Bahadır KILCAN

Araştırmanın amacında; ortaokul öğrencilerinin yedinci sınıfın sonunda kazanmaları hedeflenen barış değerinden yola çıkarak bu değer zıddı olan “küsmek” kavramının öğrenci tarafından eyleme dönüşmesini ve bu eylemin ne gibi sonuçları beraberinde getirdiğini, barışma eyleminin gerçekleşmesinde okulda bulunan hangi dersin öğrenciyi harekete geçiren itici bir güç olduğunu öğrenmek ve öğrencilerin barış eğitiminin nasıl yapılması gerektiğini konusunda fikirlerini, onları hayali öğretmen koltuğuna oturtarak cevap aramak yatmaktadır. Araştırmanın çalışma gurubu; Türkiye İstatistik Kurumu gelişmişlik düzeyi verilerinden hareketle 2014-2015 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Ankara ilinin merkez ilçelerinde bulunan ortaokullardan random yoluyla seçilecek olan sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşacaktır. Nitel araştırma deseninde gerçekleştirilecek olan çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplamak amacıyla öğrencilere araştırmacı tarafından uzman görüşleri de alınarak “Barış”, “barışmak” ve “küsmek” gibi kavramlardan yola çıkarak küs kalmadan aynı ortamın nasıl paylaşılması gerektiğini öğrenci görüşlerine göre öğrenmek amacıyla hazırlanmış sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Uygulama sonrasında elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenecektir. Araştırma sonucunda katılımcıların barış, barışmak ve küsmek gibi kavramlara yönelik görüşleri ve barış eğitiminin nasıl yapılacağına dair düşünceleri göz önünde bulundurularak, araştırma sonucu hakkında önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Öğrenci, küsmek, barışmak, barış eğitimi.

BY THE STUDENTS; BEING OFFENDED, MAKING PEACE AND TRAINING OF PEACE

Bahadır KILCAN

The purpose of the study is to examine how the term “being offended” which is the opposite of the term “peace” aimed to be gained by the students at the end of 7th grade put into action, which subject is effective upon triggering the students and the views of the students about peace training by making them teachers in a fictional way. The working group of the study consists of 8th grade students randomly selected in secondary schools in central provinces of Ankara in spring term of 2014-2015 academic year in accordance with development level data of Turkish Statistical Institute. A qualitative research method and survey model will be used in this study. Semi-structural interview form consisting of questions related to the terms “peace”, “making peace”, “being offended” prepared by the researcher by taking views of expert with the aim of learning how students share the same environment without offending each other will be used. . Research data will be analysed through content analysis. . In conclusion part, some suggestions will be made about the research by considering the views and thoughts of the participants on the terms “peace”, “making peace”, “being offended” and how to make peace training.

Key Words: Student, being offended, making peace, peace training

MEVLANA'NIN YESİ ÖĞÜDÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Bayram TAY- Ahmet NALÇACI - Adem BELDAĞ

Sevgi, hoşgörü, birliktelik, yardımlaşma, kardeşlik ve barışı asırlar öncesinden insanlara miras olarak bırakan Mevlana'nın her yönüyle tanıtılması gerekir. Mevlana, daima birleştiricidir, barıştıricıdır; sevginin ve barışın adeta sembolüdür. İnsanlar arasında sevgi, barış ve kardeşliğin yayılması için çalışmıştır. Yaratılanı, yaratandan ötürü sevmiş ve başkalarına da sevdirmeye çalışmıştır (Kayadibi, 2007). Mevlana'nın Yedi Öğüdü, Mevlana ile ilgili broşür, kartpostal veya hediyelik eşya düzeyinde yüzeysel ilgisi ve bilgisi olan pek çok kişinin mutlaka bildiği, duvarlarda gördüğü veya duvarına astığı bir öğüt listesidir (Yaran, 2007). Araştırmada öğretmen adaylarının Mevlana'nın yedi öğüdüne ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede araştırmada, Mevlana'nın yedi öğüdüne ilişkin öğretmen adaylarının algılarının ne olduğu, bu öğütlerin öğretmen adaylarının yetiştirilme (aile-okul-çevre) süreçlerini nasıl etkilediği ve bu öğütlerin günümüz dünyasındaki uygulanabilirliğine yönelik görüşlerin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Öğretmen adaylarının Mevlana'nın yedi öğüdüne ilişkin sahip oldukları algıları belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) desen kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Fenomenoloji, bir fenomenin bireylerin ya da belli bir grubun deneyimleri açısından tanımlanmasıdır. Fenomenolojik araştırma daima insanların şeyleri nasıl deneyimlediklerini görmek için "onların kafalarının içindekini elde etme"ye çalışır (Sever, 2015). Araştırmanın çalışma grubunu amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ile belirlenen Ahi Evran Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nde Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dallarında 2014-2015 öğretim yılında öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Bu örnekleme yönteminin tercih edilmesinde çeşitlilik gösteren durumlar arasında ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Verilerin analizi tamamlandığında elde edilen bulgulara göre sonuçlar yazılarak önerilerde bulunulacaktır.

Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu Mevlana'nın yedi öğüdüne yönelik yedi sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Alanındaki uzmanların görüşleri doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Mevlana, Mevlana'nın Yedi Öğüdü, Öğretmen Adayı

PROSPECTIVE TEACHERS' VIEWS ABOUT RUMI'S SEVEN ADVICES

Bayram TAY, Ahmet NALÇACI, Adem BELDAĞ

Affection, tolerance, togetherness, solidarity, fraternity and peace are virtues all bequeathed by Mevlana from centuries ago. Thus, it seems necessary to introduce and spread Mevlana by highlighting all aspects of him. Mevlana has been so unifying and peacemaking that he almost stands for affection and peace. He made efforts to disseminate affection, peace and fraternity among humans. He loves and tolerates the creature because of creator, and encourages others to feel the same (Kayadibi, 2007). Rumi's Seven Advices is a famous list known to all to the extent that most people remember seeing it on walls despite having little as interest in Mevlana as in brochures, postcards or souvenirs (Yaran, 2007). This study aims at identifying prospective teachers' views about Rumi's Seven Advices. The study was carried out in order to find out perceptions of prospective teachers regarding Rumi's seven advices, how those advices affect bringing up of them (in family-school-community) and applicability of the advices in today's world.

Phenomonological research pattern was selected as type of qualitative research method since this study is aimed at identifying prospective teachers' perception regarding Rumi's seven advices (Yıldırım and Şimşek, 2011). Phenomenology means defining of any phenomenon from perspective of experience of individuals or a certain group. Phenomenological pattern is used for "learning what is in their head" (Sever, 2015) as a means of always seeing what humans experience things. Study group was selected by purposed sampling. Participants were selected from Ahi Evran University, Atatürk University and Recep Tayyip Erdoğan University Faculty of Education by using the maximum variety method. The students attending the Departments of Classroom Teaching and Social Sciences Teaching during the 2014-2015 academic year participated in the study. This sampling method was preferred in order to find out whether there are common or shared phenomena among various cases (Yıldırım and Şimşek, 2011).

Once data analysis is completed, results will be mentioned on the basis of findings, and recommendations will be made accordingly.

For data collection, a semi-structured interview form was developed by researchers. The form consisting of open-ended seven questions was used to obtain participants' opinions about Seven Advices of Rumi. The form was finalized after being revised by specialists.

Key Words: Mevlana, Rumi's Seven Advices, Prospective Teachers

ÇANAKKALE SAVAŞLARININ TEMSİLİ RESİMLERLE İNCELENMESİ

Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI

Sanat yapıtları, içinden geçtikleri çağın bir aynası gibidir. Sanat yapıtlarında, sanatçının o anda yaşadığı dünyayı, olayları, insan ilişkilerini nasıl algıladığını, bunları nasıl bir imgeye dönüştürerek yansıttığını izleriz. “1914 Kuşağı” olarak bilinen ressamlar ve dönemin diğer sanatçıları, 1917 yılında açılan Şişli Atölyesi’nde savaş konulu kompozisyonlar meydana getirmişlerdir. Gerçekleştirilen bu yapıtların ana konusunu “Çanakkale Savaşları” oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı da, “100. Yılında Çanakkale Zaferi”ni, temsili resimlerle anlatarak burada yaşanan mücadeleye ışık tutmak ve temsili resimleri, öğrencilerin tarihsel düşünme becerilerini geliştirebilecek yönde etkili kılmaktır.

Bu çalışmanın araştırma grubunu, B.E.Ü. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda okumakta olan 4. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenciler, temsili resimlerle Çanakkale Savaşlarını inceleyerek tarihsel düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik soruları cevaplamışlardır. Öğretmen adaylarının cevaplarından oluşan dokümanların, içerik analizi yapılmıştır. Ayrıca, öğretmen adayları, temsili resimlerle Çanakkale Savaşlarının incelenmesiyle ilgili bu çalışmaya dair görüşlerini de yarı yapılandırılmış görüşme formuyla bildirmişlerdir.

Çanakkale savaşlarının temsili resimlerle anlatımı, öğrencilerin tarihsel düşünme becerilerinin geliştirilmesinde ve derse olan ilgi ve tutumlarının geliştirilmesinde etkili görülmektedir.

Nitel araştırma veri toplama tekniklerinden, “doküman incelemesi”, “gözlem” ve “görüşme”den yararlanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çanakkale savaşları, temsilli resim, tarihsel düşünme becerileri

ANALYSIS OF THE GALLIPOLI BATTLES WITH REPRESENTATIVE PICTURES

Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI

Artworks are like the mirrors of the age which they have been through. In the artworks, we observe how an artist perceives the world, events, human relationships of an era and reflects such by converting them into visuals. The painters and the other artists of the era who are known as “1914 Generation” created war themed compositions at Şişli Workshop which was founded in 1917. “Gallipoli Battles” constitute the main theme of these artworks. The purpose of this study is to shed a light on the struggle which took place in Gallipoli by describing the “Gallipoli Victory in its 100th Anniversary” with representative pictures, thus to influence the students in a manner to improve their historical thinking skills.

The research group of this study is formed by the 4th Grade students of the Social Sciences Teaching Department of B.E.Ü.. The students have answered the questions aimed for improving their historical thinking skills by analyzing the Gallipoli Battles with representative pictures. The content analysis of the documents which consist of the answers of the teacher candidates has been carried out. Furthermore, the teacher candidates have expressed their opinions regarding this study concerning the analysis of Gallipoli Battles with representative pictures by means of semi-structured interview forms.

Describing the Gallipoli Battles with representative pictures is thought to be effective on improving the historical thinking skills of the students and improving the interest and attitude in the lesson.

Qualitative research data collection methods of “document review”, “observation” and “interview” have been practiced.

Key Words: Gallipoli battles, representative pictures, historical thinking skills

FLORIDA VE TÜRKİYE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ

Bülent TARMAN, Hatice TÜRE

Bu çalışmanın amacı, gelişmiş ülkelerden biri olan ABD'nin Florida eyaleti ile Türkiye'nin sosyal bilgiler öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Nitel araştırmaya dayalı olarak gerçekleştirilen araştırmada doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Florida, ABD'nin dördüncü büyük okul sistemine sahip olan, 67 okul bölgesinde 4000'den fazla okul bulunan ve her yıl üç milyon öğrenci kaydolun okul sistemine sahip olan eyaleti olduğu için Florida eyaleti örneklem olarak alınmıştır.

Araştırmanın veri kaynakları, Florida Merkez Üniversitesi(University of Central Florida)'nin resmi web sitesinden elde edilen Sosyal Bilgiler Öğretmen Yetiştirme Programı'na ait dokümanlardır. Florida'da yer alan büyük üniversitelerden biri olan UCF'nin Sosyal Bilgiler Eğitimi Programı'nın incelenmesinin nedeni ise, bu programa yönelik dokümanlara kolay ulaşılabilmesidir. Florida ve Türkiye'nin sosyal bilgiler öğretmeni yetiştirme sistemleri karşılaştırmalı eğitim yaklaşımlarından biri olan tanımlayıcı yaklaşım temel alınarak karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, Türkiye ve Florida sosyal bilgiler öğretmen yetiştirme programlarının amaçlarının benzerlik gösterdiği ancak okul deneyimi ile öğretmenlik uygulaması dersleri ve öğretmenlik sertifikalarının geçerlilik süreleri gibi uygulamada farklılıkların olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Karşılaştırmalı Eğitim, Öğretmen Yetiştirme

ACOMPARISON OF SOCIAL STUDIES TRAINING PROGRAMS IN FLORIDA AND TURKEY

Bülent TARMAN - Hatice TÜRE

This study aimed to comparatively examine the social studies teacher training programs in the Florida state of US, one of the developed countries, and in Turkey.

Documentary analysis technique was used in this study conducted based on qualitative research. The Florida state was selected as the sample since it has the fourth largest school system in the US with more than 4000 schools in 67 school districts and three million students enrolled each year.

The data sources of the study were the documents related to the Social Studies Teacher Training Program obtained from the official website of University of Central Florida (UCF). The reason for examining the Social Studies Teacher Training Program of UCF, one of the largest universities in Florida, was the documents towards this program being easy to access. The social studies teacher training programs of Florida and Turkey were compared based on descriptive approach that is one of the comparative education approaches.

The results revealed that the objectives of the social studies teacher training programs in Turkey and Florida showed similarities, however, there were differences in implementation such as the school experience and teaching practicum courses, and the validity periods of teaching certificates.

Key Words: Social Studies, Comparative Education, Teacher Training

ABD'NİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMLARININ GENEL YAPISI VE TÜRKİYE İLE BİR KARŞILAŞTIRMA

Bülent TARMAN, Hayati ADALAR

Bu çalışmada ABD ve Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırmasının yapılması amaçlanmıştır. Ancak, ABD'de öğretmen yetiştirmede lisans eğitimi uygulamalarının, çeşitlilik açısından oldukça karmaşık bir yapıya sahip olması nedeniyle ülkenin genelini temsil edecek bir örneklem seçiminin zorluğu çalışmanın önemli bir sınırlılığıdır. Bu anlamda ABD'nin öğretmen yetiştirme sistemi hakkında fikir vermesi amacıyla New York eyaletindeki uygulamalar çalışmanın kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede New York eyaletindeki çok sayıda üniversite incelenerek öğretmen yetiştirmenin tüm boyutlarına (yüksek öğrenime kabul şartları, eğitim-öğretim süreci ve verilen dersler, okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması, mezuniyet şartları ve yerleşme) değinilmeye çalışılmıştır. Bununla birlikte ABD'deki Sosyal Bilgiler öğretmen yetiştirme programlarının Türkiye ile karşılaştırılması amacıyla New York, Pace Üniversitesi'nin Sosyal Bilgiler Eğitimi programı kapsamında verilen dersler ve kredilerinin Türkiye'den Gazi Üniversitesi'nin Sosyal Bilgiler Eğitimi programı kapsamında verilen dersler ve krediler ile karşılaştırmalı analizi yapılmaya çalışılmıştır.

Yapılan çalışma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Tarama modelinde, geçmişte ya da halen var olan bir durumun kendi koşulları içinde ve var olduğu şekliyle betimlenmesi amaçlanır. Karşılaştırmalı eğitim araştırmaları kapsamında yapılan bu çalışmada karşılaştırma yöntemlerinden tanımlayıcı yaklaşım kullanılmıştır. Tanımlayıcı yaklaşım dokümanların toplanması, benzerlik ve farklılıkların tanımlanarak gerçeklerin karşılaştırılması durumudur.

ABD ve Türkiye'de öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi sonrasında yükseköğrenime kabul şartları olarak ABD'de öğretmen adaylarına daha fazla seçenek sunulduğu ve birbirinden farklı yeterlilik durumlarını ölçen kriterlerin ön görüldüğü görülmektedir. Yine bu sınavların yıl içinde birkaç defa yapılabilmesi öğrencilerin kendilerini hazır hissettikleri zaman sınava girebilme imkânı bulmalarını sağlamaktadır. Türkiye'de ise yılda bir defa yapılan ve tüm üniversite aday öğrencilerinin girdiği YGS ve LYS şeklinde iki aşamalı olarak yapılan sınavın sonucuna göre çoğu öğrencinin istediği ve kendini yeterli gördüğü bir alana yönelmekten çok aldığı puana göre eğitim fakültelerinin ilgili bölümlerini tercih ettiğini söyleyebiliriz.

ABD'de Sosyal Bilgiler öğretmenliği için farklı yaş grupları ve eğitim düzeylerinde belirlenmiş çok sayıda programın olması, her bir programın gerek ders içerikleri gerekse ders kredileri bakımından farklılık göstermesi ve Sosyal Bilgiler eğitimi alanında uzmanlaşmaya yönelik çok sayıda sertifika programlarının yer alması bu programın ABD'deki önemli artıları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Karşılaştırmalı Eğitim, Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Öğretmen Yetiştirme.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZEL ALAN YETERLİLİKLERİNE YÖNELİK FARKINDALIKLARI VE BU YETERLİLİKLERİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI İLE ÖRTÜŞME DÜZEYİ

Bülent TARMAN, Davut GÜREL

Bu araştırma ile sosyal bilgiler öğretmen adaylarının özel alan yeterlilikleri ile aldıkları lisans programı arasında bir ilişkinin olup olmadığı belirlenmeye çalışılacaktır. Bu amaçla şu sorulara cevap aranacaktır:

- MEB'in belirlemiş olduğu sosyal bilgiler öğretmenliği özel alan yeterlilikleri nelerdir?
- Belirlenen özel alan yeterlilikleri sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programına yansımış mıdır?
- Öğretmen adaylarının görüşlerine göre alan dersleri bu yeterlilikleri kazandırmada etkili midir?

Araştırma, nitel bir araştırma olup tarama modelindedir. Öğretmen adaylarının yeterlilikleri, üniversitelerimizde var olan şekliyle betimlenmeye, artan yükseköğretim kurumlarının teknik olanaklarıyla birlikte bu yeterliliklerin öğretmen adaylarına kazandırılması adına kullanılan yöntemlerin nasıl ve ne derece kullanıldıkları açıklanmaya çalışılacaktır.

Araştırmanın bulguları elde edilen verilerin içerik analizi ile analiz edilip değerlendirmesi sonucu ortaya konulacaktır. Araştırma, devam eden bir çalışma olduğundan henüz bulgulara ulaşılmamıştır, bulgulara tam metinde yer verilecektir.

Araştırmada veriler, doküman incelemesi ve öğretmen adayları ile yapılacak yarı yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilecektir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Özel Alan Yeterlilikleri, Sosyal Bilgiler Lisans Programı

THE AWARENESS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' REGARDING SOCIAL AREA COMPETENCIES AND THE OVERLAP LEVEL OF THESE COMPETENCIES WITH SOCIAL STUDIES DEGREE

Bülent TARMAN, Davut GÜREL

The purpose of this research, is to determine whether the relationship between specific areas of competence of social studies teacher candidates' special area competences and this candidates' receive undergraduate education program. For this purpose, will be searched answer the following questions :

- What are the specific area competences of social studies education set by the Ministry of Education?
- Is the specific areas competence have been reflected in the social studies teaching degree program?
- Do specific area courses have an effect on gaining these qualifications according to teacher candidates' opinions?

The study is a qualitative and descriptive study. Competences of teacher candidates' will be described as so in our universities, and these competences will be explained with the light of the effect of the increase in the technical facilities of universities. Specifically, what degree and how the technical facilities have been served to the teachers candidates will be investigated.

The findings of research, data obtained is presented result of evaluation to analyzed by content analysis. Because of the study on progress, have not yet reached to the findings. The findings will be given in full text.

Data will be gathered using document analysis and the semi-structured interviews conducted with teacher candidates.

Key Words: Social Studies Teachers, Special Areas of Competence, Social Studies Degree Program

TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN KONGRE VE SEMPOZYUMLARIN SOSYAL BİLGİLERİN GELİŞİMİNE KATKISI

Bülent TARMAN Vural TÜNKLER

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında yapılan çalışmaların Sosyal Bilgilerin gelişimine katkısını ortaya koymaktır. Nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin işe koşulduğu bu araştırma karma bir yapıya sahiptir. Çalışmanın amacı kapsamına, Türkiye'de gerçekleştirilen Uluslararası Sosyal Bilgiler Eğitimi Sempozyumları (I-II-III) ile Eğitim Araştırmaları Birliği tarafından gerçekleştirilen Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongreleri (I-II-III-IV-V) alınacaktır. Araştırma kapsamında belirlenen sorular şunlardır: 1) Bildirilerin ne kadarı gerçek bir araştırmayı içermekte, ne kadarı derleme türündedir? 2) Bildirilerin ne kadarı nicel ve nitel desenli araştırmalardır? 3) Bildirilerin ne kadarı tam metne dönüştürülmüş ve bildiri kitabında basılmıştır? 4) Bildirilerin alanyazına özgün katkıları var mıdır? Varsa nasıl tespit edilebilir? Yapılacak olan bu araştırma ile bu sorulara cevap aranacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler eğitimi, kongre, sempozyum.

The purpose of this study is to determine the contribution of the studies done in the field of Social Studies Education in Turkey to the development of Social Studies. This study is based on a mixed research method as it employs both quantitative and qualitative methods. The scope of the study will include the International Symposium on Social Studies Education (I-II-III) held in Turkey and the International Congress of Educational Research (I-II-III-IV-V) conducted by the Educational Research Association. The questions determined within the context of this study are as follows: 1) What percent of the papers includes a actual research, to what extent do they include compilation? 2) What ratio do the studies have in regard to quantitative and qualitative research designs? 3) How many of the papers were accepted into the full text and published on proceedings? 4) Do the papers have unique contribution to the literature? If there, how can it be spotted? This study will try to seek answers to all the questions specified above.

Key Words: Social studies education, congresses, symposium.

TEACHING WITH HISTORIC PLACES SOCIAL STUDIES: SOCIAL STUDIES TEACHERS ' VIEWS AND RECOMMENDATIONS

Cemal AVCI, Galip ÖNER

History is one of the most important disciplines in social science, often remain the abstract for students in secondary education. In this case you need to refer to new teaching methods and techniques to the teaching of history subjects. Based on the visual and learning by experience "Teaching with historic places" will make the learning of history issues more enjoyable for students. Thus, the subjects been learned will be more permanent. Benefits to be granted to the individual implementation of this method has been proven by many studies (Ata, 2002; Safran and Ata (2006), Yeşilbursa and Gökkaya, 2009; Yeşilbursa, 2008; Yılmaz and Şeker, 2011; Filiz, 2010). So, what are the views on the subject of our social studies teachers who will apply this method? Purpose of our research, starting from this question, to put forward their views and suggestions of teachers of social studies on "social studies teaching with historic places".

Were used in the descriptive analysis of qualitative research methods. This work was conducted with 25 social studies teachers who work in Antalya, Bolu, Adıyaman, Ardahan, Artvin, Bitlis, Düzce, İstanbul, İzmir, Ankara, Ordu, Mardin, Samsun, Şırnak and Trabzon. The findings were obtained through a "Feedback Form" which is consist of 5 questions.

As a result, According to all of the teachers, teaching with historic places are seeing the important method. Units and topics in social studies can broadly have known that use of these spaces. They have enough knowledge to students about the benefits of teaching methods with historic places. But he eachers, they encounter legal obstacles for the implementation of the method, and students must to see historical space "Martyrdom of Canakkale and Gallipoli peninsula" were reached as a result.

Key Words: Historic Places, Teaching Social Studies, Teacher Opinions.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA BARIŞ EĞİTİMİNE YER VERİLME DÜZEYLERİ VE BARIŞ EĞİTİMİNİN NİTELİĞİ

Canan AKYOL, Esra KIZILTAŞ

Bu araştırma, ortaokul 5., 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki metinlerde barış eğitime yer verilme düzeyleri ve bu ders kitaplarındaki barış eğitiminin niteliğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, ders kitaplarında barış eğitimi unsurlarından savaş ve barış söylemlerine ne düzeyde yer verildiği ortaya konmuştur. Ders kitaplarındaki savaş ve barış söylemleri, Linda Groff (2001)' un "Barış Düşüncesinin Evrimindeki Yedi Anlayış"ı çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Çalışma, tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Tarama modelinde, geçmişte ya da halen var olan bir durum var olduğu şekliyle betimlenir. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2012, s. 77). Verilerin analizinde doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 217). Çalışmada incelenen temel kategoriler "savaş" ve "barış" tır. Savaş kategorisinde belirlenen alt kategoriler; düşman, mücadele, işgal, fetih ve zaferdir. Barış kategorisinde belirlenen alt kategoriler; hoşgörü, adalet, iş birliği, sevgi ve anlaşmadır. Araştırmada analiz birimi olarak cümle seçilmiştir. Ders kitaplarındaki metinlerde, kategorilere ve alt kategorilere karşılık gelen cümleler belirlenmiştir. Analizin geçerliğini ve tutarlığını arttırmak amacıyla araştırmacılar kodlamayı bağımsız olarak yapmış ve en az % 70 oranında görüş birliği sağlanan veriler dikkate alınmıştır.

Araştırma sonucunda, ortaokul Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki metinlerde barış eğitimi destekleyici söylemlere daha fazla yer verilmesi ve bu metinlerin barış eğitiminin amaçlarına uygun şekilde düzenlenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, Ders kitabı, Barış eğitimi, Savaş, Barış

THE USAGE LEVELS OF PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOK AND QUALITY OF PEACE EDUCATION

Canan AKYOL, Esra KIZILTAŞ

This research aim to reveal the usage levels of peace education in secondary 5th, 6th and 7th grade social studies text books and the quality of peace education in these textbooks. For this purpose, statements on war and peace which component of peace education in textbooks have been demonstrated be place at what level. War and peace statements in textbooks have been evaluated in the framework of Linda Groff's (2001) "Seven Concepts in the Evolution of Peace Thinking".

The study is a qualitative survey. A situation which existing past or present is described as the existence in the survey model. Event, person, object which the subject of research tries to define in their own terms and just as it is (Karasar, 2012, p. 77). Document analysis has been used to analyze the data. Document analysis includes the analysis of written materials containing information about the case or cases which targeted investigation (Yıldırım and Şimşek, 2013, p. 217). The main categories are examined in the study of "war" and "peace". Sub-categories identified in war category is enemy, struggle, invasion, conquest and victory. Sub-categories identified in peace category is tolerance, justice, cooperation, love and agreement. Sentence has been chosen as the unit of analysis in this research. Categories and sub-categories have been identified corresponding to the sentence in the text of textbook. Researchers have been made independent coding to improve the validity and consistency of analysis and the consensus at least the rate of 70 % has been taken into account.

As a result of the research has appeared supportive statements of peace education should be given more places in the secondary school social studies textbooks and these texts should be arrangement in accordance with the objectives of peace education.

Key Words: Social studies, Textbook, Peace education, War, Peace

BARIŞ EĞİTİMİ KAPSAMINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ VE ERMENİ MESELESİ

Cemal AVCI, Murat TARHAN

Barış eğitimi son zamanlarda önemle üzerinde durulan konuların başında yer almaktadır. Dünya barışının sağlanması için birçok kurum ve kuruluş ulusal ve ulular arası alanda çalışmalar yapmaktadır. Barış eğitimi çeşitli nedenlerden dolayı ortaya çıkan savaş, karışıklık, çatışma ve hazımsızlık gibi durumların ortadan kaldırılması hoş görü ve tahammül alışkanlığının geliştirilmesiyle sosyal dayanışmanın, birlik ve beraberliğin oluşturulmasıdır.

Bu noktadan hareketle çalışmanın amacı günümüzde sosyal bilgiler eğitimi öğrencilerinin barış eğitimi ve Ermeni sorunu arasında nasıl bir bağlantı kurduklarını tespit etmektir. Diğer taraftan sosyal bilgiler eğitimi öğretmen adaylarının barış eğitimi ve Ermeni sorunu hakkında bilgi ve bilinç düzeylerinin tespit edilmesi, sosyal bilgiler ders kitaplarında barış eğitimi ve Ermeni sorunun nasıl ele alındığı, Ermenistan'ının bu konuda kitaplarında yer verdiği ifadelerin belirlenmesi de çalışmanın sonuçları açısından oldukça önem arz etmektedir.

Betimsel araştırma deseninde hazırlanan bu çalışmada doküman incelemesi ve anket çalışması yapılarak bilimsel verilere ulaşılmaya çalışılmıştır. Yapılan çalışmada UNESCO'nun barış eğitimi ile ilgili yaptığı çalışmalar, sosyal bilgiler ders kitapları ve Ermenistan ders kitaplarının analizinde nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi incelemesi ile veriler elde edilmiştir. Diğer taraftan sosyal bilgiler eğitimi öğretmen adayları ve alanın akademisyen görüşleri için veri toplama aracı olarak görüş formu kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Barış Eğitimi, Ermeni Meselesi.

SOCIAL STUDIES EDUCATION UNDER PEACE EDUCATION AND ARMENIAN QUESTION

Cemal AVCI, Murat TARHAN

Peace education is the primary among subjects which have been importantly stressed recently. Many institutions and organizations hold national and international studies to contribute to the peace in the world. Peace education constitutes the social solidarity and unity as a consequence of suppressing the situations such as war, unrest, conflict and intolerance, which occur for certain causes, and developing the tolerance and patience habits.

Therefore, the purpose of the study is to determine what kind of a relation the social studies teachers establish between the peace education and the Armenian question. In other respects, it is notably important for the outputs of the study to determine the knowledge and awareness levels of social studies prospective teachers on peace education and Armenian question, how peace education and Armenian question are approached in social studies course books and to determine the relevant expressions of Armenia in their educational books.

In this study prepared based on descriptive research pattern, scientific data were aimed to be obtained by means of document review and survey study. Relevant data in the study were collected through the document review of qualitative research methods on analyzing the UNESCO's studies on peace education, social studies course books and Armenian course books. On the other hand, with regards to the opinions of prospective teachers of social studies and academicians in the field, opinion forms were benefited as a data collection instrument.

Key Words: Social Studies Education, Peace Education, Armenian Question

ÇANAKKALE MUHAREBELERİNDE TÜRK ORDUSUNUN ZAYIATI

Cemal GÜVEN

Çanakkale Muharebeleri konusu 7. sınıf“Sosyal Bilgiler”; 10. sınıf“Tarih”; 8. ve 11. sınıf“Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük” dersi müfredat programlarında yer almaktadır. Ayrıca ülkemizin her yerinde “18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitler Günü”nde anma toplantıları ve etkinlikler düzenlenmektedir.

Çanakkale Muharebelerinin konu edildiği hemen her müfredat ve toplantıda Türk Ordusunun verdiği zayıat hakkında rakamlar verilmektedir. Ancak verilen rakamlar birbirini tutmamakta ve büyük farklar göze çarpmaktadır.

Bu çalışmada; yapılan yanlışlıkların sebepleri üzerinde durulacak, özellikle Genelkurmay Başkanlığı'nın ve Milli Savunma Bakanlığı'nın ilgili birimleri ve yayımları gözetilmek suretiyle konu aydınlığa kavuşturulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Çanakkale Muharebeleri, Zayıat, Müfredat, Tören.

AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM PROGRAMLARINA (ERASMUS) KATILAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVREYE YÖNELİK ALGILARI

Cemalettin AYAS, Sibel IŞIK MERCAN

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'de bir devlet üniversitesinde Avrupa Birliği (AB) eğitim programlarına katılan öğrencilerin program öncesi ve program sonrası çevreye yönelik algılarını ortaya koymaktır. Bu çalışmayla öğrencilerin bu programlara katılma nedenleri, kendi algılarına göre çevreye yönelik elde ettikleri kazanımlar ve öğrencilerin gözünde ülkemiz ile ev sahibi ülkelerin çevre politikaları arasındaki farklılıklar belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan görüşme formları aracılığıyla, 2012-2014 yılları arasında Avrupa Birliği Eğitim Programlarına (Erasmus) katılan eğitim fakültesinde öğrenim gören 33 öğrenciden gönüllülerden oluşan 6'şar kişilik 2 grup ile yapılan odak grup görüşmesi yoluyla elde edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: AB eğitim programları, öğretmen adayları, çevre algısı.

PERCEPTIONS OF THE ENVIRONMENT OF THE PRE-SERVICE TEACHERS PARTICIPATING INTO THE EUROPEAN UNION EDUCATIONAL PROGRAMS (ERASMUS)

Cemalettin AYAS, Sibel IŞIK MERCAN

This study aimed at determining the perceptions of the environment of the students' participation prior to and after the European Union Educational Programs (Erasmus) during their undergraduate education at a State-run Turkish university. The current study tried to find out the differences on the environmental policies between our country and the host country in addition to their gains they have achieved for the environmental perceptions.

As the methodology, qualitative research methods were used in this study. The participants of the study were chosen voluntarily among 33 students who took part in the European Union Education Programs (Erasmus). The data were collected through 2 different focus groups interviews with 6 students in each group via the use of semi-structured interview forms prepared by the researchers.

Key Words: EU education programs, pre-service teachers, environmental perception.

GOOGLE EARTH GÖRÜNTÜLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANIMINA YÖNELİK BİR UYGULAMA: “YAŞADIĞIM YERİN HARİTASINI OLUŞTURUYORUM”

Cemalettin AYAS, Hüseyin KAYA, Bekir TAŞTAN

Bu çalışmada Ortaokul 6. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” öğrenme alanı kapsamında oluşturulan “Yeryüzünde Yaşam” ünitesindeki harita ve ölçek konusu ele alınmıştır. Konu ile ilgili kazanım “Farklı ölçeklerde çizilmiş haritalardan yararlanarak ölçek değiştiğinde haritanın değişen özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunur” şeklindedir. Burada doğrudan verilmesi istenen beceri “Harita okuma ve atlas kullanma” iken doğrudan kazandırılması istenen değer de “Doğal çevreye duyarlılık”tır.

Mevcut çalışma, yukarıda bahsi geçen kazanım için açık kaynak kodlu CBS yazılımları ve Google Earth görüntülerini kullanarak Sosyal Bilgiler dersi için örnek bir uygulama geliştirmeyi amaçlamıştır. Uygulama için ilk önce Google Earth programı bilgisayara indirilmiş, daha sonra arama bölümüne yaşanan yer yazılmıştır. Görüntü ekrana gelince görüntü büyütülerek kaydedilmiş, ardından açık kaynak kodlu CBS yazılımında projeksiyonlandırılmış, yer konumlandırılması yapılarak sayısallaştırma işlemi başlamıştır. Uygulama bölümünde ise yaşanan yerin haritasının nasıl oluşturulduğu ve harita unsurlarının haritaya nasıl eklendiği, harita çıktısının nasıl alındığı anlatılmıştır.

Bu çalışma ile öğrencilerin kendileri tarafından öğretim teknolojilerini işe koşarak bahsi geçen konu ve kazanım ile ilgili olarak aktif öğrenme ilkesi çerçevesinde bir örnek bir uygulama geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler eğitimi, coğrafi bilgi sistemleri (CBS), açık kaynak kodlu CBS yazılımları, google earth.

AN EXEMPLARY APPLICATION FOR THE USE OF GOOGLE EARTH IMAGES IN SOCIAL STUDIES LESSONS: “I PREPARE THE MAP OF THE PLACE I LIVE IN”

Cemalettin AYAS, Hüseyin KAYA, Bekir TAŞTAN

In this study, map and scale issues in “Life on Earth” unit of the “People, Places and Environments” learning area covered in the Middle School 6th Grade Social Studies have been addressed. While skills to be addressed directly on this topic are “map reading and atlas use”; the major value wished to be gained by the students is the “sensitivity to the natural environmental”.

The present study aimed at developing an exemplary application for the social studies lessons on map-scale issues by the use of Google Earth images and open-source GIS software. The main objective here is to enable students construct a map of the place in which they live by the help of Google Earth images and open-source GIS software. For the activity, students first download the maps of where they live from the Google Earth application; and then they carry out a number of tasks to create their own maps with all the aspects such as length, direction and so in order to develop their skills on map reading.

In this present study, by doing such an exemplary lesson activity, students create maps of where they live; that is, they integrate technology into their learning environment as well as they exercise active learning principles which help them grasp the knowledge, skills and values better.

Key words: Social studies education, geographic information systems, open-source GIS software, google earth.

FINLANDIYA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINA GENEL BİR BAKIŞ

Cemil ÖZTÜRK – Tuğba KAFADAR

Bu araştırmanın amacı Finlandiya Eğitim Bakanlığı Ulusal Temel Eğitim Çekirdek Programından faydalanılarak Sosyal Bilgiler öğretim programını incelemektir.

Nitel araştırma tasarımının kullanıldığı bu çalışmada veriler, doküman analizi ile elde edilmiştir. Doküman analizi araştırılması hedeflenen olgular hakkında bilgileri içeren ve yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Araştırma bulgularına göre, sosyal bilgiler öğretiminin genel amacı; öğrencilerin toplumda aktif ve sorumluluk sahibi bireyler olarak yetişmesidir. Temel eğitimin 7. ve 9. sınıfları arasını kapsayan sosyal bilgiler, toplumun işleyiş ve yapısıyla ilgili temel bilgi ve beceri kazandırmak hedefler. Programın içeriğinde Fin toplumu ve ekonomik yaşamı ve Avrupa Birliği ile ilgili konular yer almaktadır. Araştırmada sosyal bilgiler programı incelenmesi devam etmekte olup, elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlar yazılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Finlandiya, sosyal bilgiler, öğretim programı.

GENERAL VIEW TO THE FINLAND SOCIAL STUDIES CURRICULUM

Cemil ÖZTÜRK – Tuğba Kafadar

The study aim of to examine the social studies curriculum benefiting from, National Basic Education Core Program the Finnish Ministry of Education.

In this study, in which qualitative research was used, data were collected by document analysis. Documentary analysis based on of the written materials on the facts that constitute the research goals (Yıldırım & Şimşek, 2011).

According to study findings, the task of instruction in social studies is to guide the pupil in becoming an active and responsible player in society. Instruction in social studies in the seventh through ninth grades of basic education must provide basic knowledge and skills concerning the structure and operation. The content of the curriculum core contained subject areas related to Finnish society and the economic life, and European Union. The study is being examined social studies curriculum is will be written conclusions on the findings obtained.

Key Words: Finland, Social Studies, Curriculum

TARİH ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Cengiz ÖZMEN - Mehmet Suat BAL

Çocukların içinde yaşadıkları hayat hakkında da yeterince bilgi ve beceri sahibi olmaları yani toplumun bir bireyi olarak cemiyete uyum sağlaması için tarih öğretimi önemlidir. Tarih öğretiminde amaç sadece eskiden meydana gelen hadiseleri öğrencilere ezberletmek değil, insanlığın geçirmiş olduğu aşamaları anlayarak günümüzdeki sorunlara çözüm üretmektir (Sungu, 2002). Tarih bilmek demek, bir anlamda insanın kendisini bilmesi demektir. Kendini bilmek de ne yapacağını bilmek anlamına gelir (Collingwood, 1996: 40; akt: Öztaş ve Turan 2009). Yani tarihin konusunu sadece geçmiş olarak düşünemeyiz. İnsanlar, devletler, sistemler ve hatta günümüzdeki meseleler dahi tarihin konusu içine girmektedir. (Safran, 2011: 18). Ayrıca Tarih bilincine sahip ve tarihe duyarlı çocuklar yetiştirmek tarih öğretiminin asıl hedefleri arasında görülmektedir (MEB., 2011: 5).

Günümüzde tarih öğretimi, öğrencilere tarih öğretirken, bir kısım mantık ve muhakemeye dayanan tarihsel düşünme becerilerinin öğretilmesi üzerine odaklanmış durumdadır. Bu şekilde öğrenciler tarihi öğrenirken, olaylar arasındaki ilişkileri mantık süzgecinden geçirerek değerlendirecek ve değerlendirme yaparken de tarihinin kullanmış olduğu yöntemi kullanacaklardır (Demircioğlu, 2009).

Ülkemizde ve dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak öğretim programına yansıyan yöntem, teknik gibi çeşitliliklerin yanında tarihsel düşünme becerileri de 2005 yılından itibaren ilköğretim sosyal bilgiler, 2007 yılından itibaren de ortaöğretim tarih programında yer almıştır (Doğan, 2011:159). Bu beceriler, The National Center for History tarafından; Kronolojik Düşünme Becerisi (Chronological Thinking), Tarihsel Kavrama (Historical Comprehension), Tarihsel Analiz ve Yorum (Historical Analysis and Interpretation), Tarihsel Araştırma Becerileri (Historical Research Skills), Tarihsel sorunlar, analiz ve karar verme, (Historical Issues-Analysis and Decision-Making) (<http://www.nchs.ucla.edu>) olarak belirlenmiştir. Lise öğrencilerine tarihsel düşünme becerilerini kazandırma hususunda önemli bir görev üstlenecek olan tarih öğretmen adaylarının tarihsel düşünme becerilerine ilişkin görüşlerini incelemek de büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırma tarih öğretmen adaylarının tarihsel düşünme becerileri konusundaki görüşlerinin neler olduğu incelemeyi amaçlar.

Araştırmada var olan durumu incelemeyi amaçlayan Betimsel Yöntem kullanılmıştır. Araştırma nitel verilere dayanmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak Demircioğlu (2009) tarafından geliştirilen açık uçlu görüşme formu, uzman görüşüne dayanarak yeniden yapılandırılmış ve kullanılmıştır.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde formasyon eğitimi alan çeşitli üniversitelerden mezun 54 tarih öğretmen adayları araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Tarih öğretmen adaylarının görüşme formuna verdikleri cevaplar içerik analizine tabi tutularak çözümlenmiştir. Bu bağlamda cevaplar benzerlikleri bakımından kategorilere ayrılmış ve bazı öğretmen adaylarının ifadeleri aynen yazılmıştır. Sonuçta tarih öğretmen adaylarının tarihsel düşünme becerileri konusundaki görüşleri literatürdeki veriler ve araştırma sonuçları ile karşılaştırılarak değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Tarih Öğretimi, Tarih Öğretmen Adayları, Tarihsel Düşünme.

EĞİTİM ORTAMLARINDA BARIŞ KÜLTÜRÜNÜ OLUŞTURMADA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ'NİN ÖNEMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Çağrı DEMİRTAŞ - Yasin DOĞAN - Fatma TORUN

Türk Dil Kurumu tarafından “Uyum, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile oluşturulan ortam” şeklinde tanımlanan “barış” kavramı, geçmişten günümüze çeşitli savaşlara sahne olmuş modern dünya için büyük anlam ifade etmektedir. Temel hak ve özgürlüklerin kullanımı, toplumların istikrarı ve refahı için barış eğitimi de en az kavramın kendisi kadar önemlidir. Eğitim ortamlarında barış kavramı ile ilgili birbirinden farklı birçok görüş bulunmaktadır. Bu görüşlerin farklı olmasının temel nedenleri arasında toplumların barış eğitimine dair farklı bakış açılarına sahip olmaları yatmaktadır. Bu bakış açılarının temelinde ise kültür farklılıkları, yaşam tecrübeleri, mevcut siyasi koşullar ve bunların bireylere aktarıldığı eğitim politikaları etkili olmaktadır. Bu bakımdan öğretim programlarında barış eğitimine ilişkin kavram, beceri ve kazanımlara yer verilmektedir. Bu temel kavram, beceri ve kazanımların bireylere kazandırılması süreci önem arz etmektedir. Bu açıdan geleceğin öğretmenleri olacak olan öğretmen adaylarının bu sürece ilişkin görüşleri bu araştırma açısından önemli görülmüştür.

Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu ile toplanmıştır.

Anahtar Kavramlar: Eğitim, Barış, Kültür, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı.

OPINIONS OF TEACHER CANDIDATES ABOUT THE SIGNIFICANCE OF SOCIAL STUDIES EDUCATION TO FORM PEACE CULTURE IN EDUCATIONAL ENVIRONMENTS

Çağrı DEMİRTAŞ - Yasin DOĞAN - Fatma TORUN

The term “peace”, which is defined as “Environment created with harmony, mutual understanding and tolerance’ by the Turkish Language Association, carries a great meaning for the modern world that has witnessed various wars from past to present. Peace education is as significant as the term itself for exercising fundamental rights and freedoms, the permanence and welfare of the societies. There are many different opinions about the peace term in educational environments. Existence of different viewpoints for peace education in the societies ranks among the basic causes of the difference in these opinions. Cultural differences, living experiences, present political circumstances and the educational policies, through which these are conveyed to the individuals, influence the basis of these viewpoints. In this sense, terms, skills and achievements related to peace education are included in teaching programs. The process, during which individuals are made to adopt these fundamental terms, skills and achievements, is important. In this respect, opinions of teacher candidates, who will be the teachers of the future, about this process have been found important for this research.

The purpose of this study is to set forth the opinions of the social studies teacher candidates about the significance of the Social Studies education to form the peace culture in educational environments. Study sampling was constituted with 60 teacher candidates in total, who continued their education at 1st, 2nd, 3rd and 4th grades in Social Studies teaching programs of Education Faculties of Adıyaman University, İnönü University and Kilis 7 Aralık University. The data of the research, which was carried on with a case study from qualitative research methods, were collected with the interview form developed by the researchers. The data were analyzed with the content analysis method.

Key Words: Education, Peace, Culture, Social Studies, Teacher Candidate.

ÇANAKKALE SAVAŞLARI'NIN 100. SENESİNDE ÖĞRETİM PROGRAMLARIMIZDA ÇANAKKALE SAVAŞLARI

Deniz TONGA

Bu araştırmanın amacı öğretim programlarımızda Çanakkale Savaşları'nın nasıl yer aldığını değerlendirmektir. Dolayısıyla "Eğitim programlarımızda Çanakkale Savaşları nasıl yer almaktadır?" sorusuna cevap aranmıştır. Araştırma, nitel araştırma kapsamında tasarlanmış ve veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman olarak ise ortaokul sosyal bilgiler, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap tarihi ve Atatürkçülük öğretim programları ve ders kitapları, orta öğretim tarih öğretim programları ve ders kitapları incelenmiş ve elde edilen bulgular üzerinden betimsel analizlere yer verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre Çanakkale Savaşları ortaokul 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde ve lise 10. sınıfta I. Dünya Savaşı'nın bir cephesi olarak, 8. Sınıf ve 11. sınıfta inkılap tarihi derslerinde Mustafa Kemal'in savaştığı cepheleler olarak yer verilmiştir. Sınıf düzeyleri farklı olsa da verilen bilgilerin birbirini tekrar ettiği, sınıflara göre bilgilerin ve içeriğin derinleşmediği görülmektedir. Öğretim programlarında bu kadar az yer alan Çanakkale Savaşları'nın ders kitaplarında da yeterince yer bulamadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla öğretmenlerin kişisel gayretleri dışında sadece eğitim programlarımızın Çanakkale Savaşları hakkında bir bilinç veremeyeceği düşünülmektedir. Aslında burada cevaplanması gereken soru şudur: Öğrenciler 12 yıllık eğitim ve öğretim hayatında pek çok tarih dersi alıyorlar. Ancak Çanakkale Savaşları gibi önemli bir konu neden eğitim programlarımızda hak ettiği değeri göremiyor? Ayrıca öğrencilere bu konuda yeterli bilgi ve bilinç verememek ileride ne gibi sorunları doğuracaktır? Buradan şu sonuçlar çıkarılmaktadır. Eğitim programlarında yeterince yer verilmediğine göre Çanakkale Savaşları Türk tarihi açısından o kadar da önemli kabul edilmemektedir, ya da programı hazırlayanların dikkatinden kaçmıştır. Oysa Çanakkale Savaşları Türk İstiklal Harbi'nin önsözü olarak kabul edilmektedir. Ayrıca Çanakkale Savaşları'nın sadece Türk tarihi açısından değil, dünya tarihi açısından da çok önemli bir yeri vardır. Sonuç olarak öğrencilerimize Çanakkale Savaşları hakkında bir bilinç verebilmek için öncelikle biz eğitimcilerin, Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinin ve eğitim programlarını hazırlayanların Çanakkale Savaşları'nın önemini bilmesi ve içselleştirmesi gerekiyor. Aksi takdirde, önemimizi duymadığımız bir konuyu hedef kitlemiz olan öğrencilerimizin önemsemesini bekleyemeyiz.

Anahtar Kavramlar: Öğretim Programları, Çanakkale Savaşları, Sosyal Bilgiler, Tarih, İnkılap Tarihi.

BATTLES OF GALLIPOLI in OUR CURRICULUM 100 YEAR AFTER the BATTLES of GALLIPOLI

Deniz TONGA

The purpose of this study is to evaluate the way the Battles of Gallipoli are included in our curricula. Therefore, an answer to the question "How the Battles of Gallipoli should be included in our curricula?" was sought. The research was designed within the scope of qualitative research and document analysis was used as the data collection tool. Concerning the documents, secondary school social studies and Republic of Turkey's Revolution History and Kemalism curricula and textbooks as well as secondary education history curricula and textbooks were analyzed and descriptive analysis were conducted on the findings obtained. According to the findings, in the 7th grade social studies class of secondary schools and in the 10th grade of high school, the Battles of Gallipoli are mentioned as a front during World War while they are mentioned as the front in which Mustafa Kemal fought in the revolution history class of the 8th and 11th grades. Despite being given in different grade levels, it has been seen that the information given on these battles are all repeated and the information and content are not deepened based on the grade level. It has also been determined that the Battles of Gallipoli included only partially in the curricula are also not adequately included in the textbooks. Accordingly, it is believed that only our curricula will remain insufficient in giving a consciousness about the Battles of Gallipoli except for teachers' personal efforts in this regard. In fact, the question that needs to be answered at this point is as follows: Students receive so many history classes during their 12-year educational life. However, why is such a very important subject as the Battles of Gallipoli not given the value it deserves in our curricula? Also, what kind of problems will arise in the future due to not providing the student with sufficient knowledge and awareness in this regard? The following conclusions are drawn at this point. Since they are not adequately included in the school curricula, the Battles of Gallipoli are not considered important in terms of Turkish history or they escaped the attention of those who prepared the curricula. However, the Battles of Gallipoli are considered to be the preamble of the Turkish War of Independence. In addition, the Battles of Gallipoli have a considerably important place both in the Turkish history and in terms of world history. In conclusion; in order to provide our students with an awareness on the Battles of Gallipoli; first of all, we, the instructors, and Ministry of Education officials and those preparing the curricula should know and internalize the importance of the Battles of Gallipoli. Otherwise, we cannot expect students, our target group, to care about this subject which is already not considered important by ourselves.

Key Words: Curricula, the Battles of Gallipoli, Social Studies, History, Revolution History

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KARİKATÜR KULLANIMININ ÖĞRENCİLERİN BECERİ GELİŞİMİNDEKİ KATKISINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Döndü BARUT

Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler Dersinde karikatür kullanımının öğrencilerin beceri gelişimindeki katkısına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemektir. Ayrıca öğretmenlerin derslerde karikatür kullanıp kullanmadıklarını ortaya koymaktır. Bu çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmada 2014-2015 eğitim-öğretim yılında İstanbul, Kocaeli, Ankara, Yozgat, Bitlis ve Ağrı illerindeki 12 öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Bu illerin seçimine Amaçsal Örneklemeye yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla karar verilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından ilk başta 7 sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlanmıştır. Daha sonra üç alan uzmanının uzman görüşüne başvurulmuş uzmanlardan gelen görüşler neticesinde soru sayısı önce 10'a çıkarılmış sonra 2 soru diğer iki soruyla birleştirilmiştir. Böylelikle 8 sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunun içerisine İzin Belgesi ve Kişisel Bilgi Formu da eklenmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenliğe yeni başlayan öğretmenlerin genel olarak Karikatür kullanmayı tercih ettiği görülmüştür. Öğretmenlerin geneli Karikatürleri kendi imkânları ile elde ettiklerini belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler ise derste özellikle karikatür kullanmadıklarını ders kitabında yer verildiği kadarıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin geneli karikatürün öğrencilerin daha çok eleştirel becerilerini geliştirdiğini psikomotor becerilerini geliştirmediğini söylemişlerdir. Öğretmenler beceri öğretiminde karikatürün tek başına kullanılmaması gerektiğini de dile getirmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Dersi, Karikatür, Beceri Gelişimi, Sosyal Bilgiler Öğretmeni.

The objective of this study is to specify the opinions of teachers towards the contributions of using cartoons in Social Studies Lesson for the ability development of the students. Additionally, the aim is to exhibit whether teachers use cartoons in their lessons or not. Qualitative research model is used in this study. In this study, 12 teachers in the city of Istanbul, Kocaeli, Ankara, Yozgat, Bitlis and Ağrı are interviewed in the 2014-2015 academic year. The selection of these cities is conducted by criterion sampling from methods of Purposive Sampling. Interviewing method has been used as a mean to collect data. First of all, researcher has prepared an interview form consisting of 7 questions. Then, expert opinion has been sought from the three experts and as a result of the opinions of the experts, the numbers of the questions were increased to 10 and then 2 questions are combined with the other two questions. Thus, an interview form with 8 questions has been prepared. Receipts of permission and Personal Information Form have been included within the interview form. Descriptive analysis technique has been used for the analysis of the data. As a result of the research, beginning teachers generally prefer to use Cartoons. Generally, teachers obtain Cartoons by their own means. Some of the teachers stated that they do not use cartoons and use it to the extent as given in the text book. Generally, teachers stated that cartoons have developed the critical abilities of the students more and did not develop the psychomotor abilities of the students. Teachers also stated that cartoons should not be used alone in the ability teaching.

Key Words: Social Studies Lesson, Cartoon, Ability Development, Social Studies Teacher.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ STORYLINE (ÖYKÜLEŞTİRME) DENEYİMLERİ

E. Özlem YİĞİT- Cemil ÖZTÜRK

Sosyal bilgiler öğrencilere yaşamı öğrettiğimiz bir derstir ve yaşam da bir öyküdür. Bu nedenle sosyal bilgileri bir öykü gibi öğretmemiz gerekir. Bunun yanı sıra, storyline yani öyküleştirme ile öğrencilerimizin sosyal bilgiler öğretim programında yer alan becerileri ve değerleri öğrenecekleri bir bağlam sunmamız da mümkün olacaktır. Öğretmenlere sosyal bilgiler dersinde storyline (öyküleştirme) yaklaşımından nasıl yararlanacaklarını öğretmek için ise sosyal bilgiler eğitimcilerinin kendi derslerinde bu yaklaşımdan yararlanmaları faydalı olacaktır. Buradan yola çıkılarak, bu çalışmanın bir parçası olarak sosyal bilgiler öğretmen adaylarına verilen bir ders sürecinde storyline (öyküleştirme) yaklaşımından yararlanılmıştır. Türk Eğitim Tarihi dersinde süreç araştırmacılar tarafından storyline (öyküleştirme) çerçevesinde tasarlanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları bu dersin içeriğini storyline (öyküleştirme) yoluyla öğrenmiş ve bu da onlara Türk tarihinin farklı dönemlerini ve ilk Türklerden günümüze eğitim politika ve uygulamalarını keşfetme olanağı sunmuştur. Derse katılan 45 öğretmen adayından 15'i çalışmanın katılımcılarını oluşturmuştur. Katılımcılar ders sürecindeki çabaları dikkate alınarak seçilmiş ve sürece dair olabildiğince farklı bakış açısının ortaya konulabilmesi için maksimum çeşitlilik örneklemesinden yararlanılmıştır. Çalışmanın amacı storyline (öyküleştirme)'a dair deneyimlerin ve düşüncelerin ortaya konulmasıdır. Buna yönelik olarak, katılımcılarla birebir görüşmeler yapılmış ve onlara açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Görüşmeler kaydedilmiş ve ardından veriler analiz amacıyla yazıya dökülmüştür. Sonuç olarak, storyline (öyküleştirme) yaklaşımının öğretim sürecini daha ilgi çekici ve eğlenceli hale getirdiği, katılımcıların deyişle "ders öğrenciler tarafından sıkıcı olarak algılanan bir tarih dersi olsa bile" storyline (öyküleştirme)'in katılımcıları öğrenmeye teşvik ettiği görülmüştür.

Anahtar Kavramlar: Türk eğitim tarihi, sosyal bilgiler, öyküleştirme

STORYLINE EXPERIENCES OF TEACHER CANDIDATES

E. Özlem YİĞİT- Cemil ÖZTÜRK

Social studies is a course which we teach students the life and life is a story. Thus, we should teach the social studies as a story. Besides, with storyline we can provide the context within which students learn skills and values in social studies curricula. To teach our social studies teachers how they use storyline approach in the social studies, educators must also use it during their courses. As a part of this study storyline approach was used in a course which was given to pre-service social studies teachers. In "Turkish History of Education" course we designed the process using storyline as a framework. Pre-service social studies teachers learned the content of the course through storyline and it offers them opportunities to explore different periods of the Turkish history and educational processes from earlier times of Turkish history to now. 45 pre-service teachers joined in this course but 15 of them formed the participants of this research. They were selected according to their efforts during the process and to develop many perspectives about the process maximal variation sampling was used. The aim of this study is to explore the experiences and ideas about storyline. One on one interviews were done with participants and open-ended questions were asked to them. We audiotaped the conversations and the data were transcribed into word for analyses. In conclusion we saw that the storyline approach made the process more interesting and enjoyable and, even in a course like history which perceived as boring by students, storyline encouraged our participants to study.

Key Words: History of Turkish education, social studies, storyline

YENİLENEN MEDYA OKURYAZARLIĞI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Ebubekir ÇAKMAK

Medya okuryazarlığı ortaokullarda 9 yıldır seçmeli ders olarak okutulmaktadır. Bugüne kadar yaklaşık dört milyon öğrencinin seçmiş olduğu bu derse ait öğretim programı yenilenmiştir. Bu çalışmada 2014-2015 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan yenilenmiş medya okuryazarlığı dersi öğretim programının incelenerek, yapılan değişikliklerin ve yeniliklerin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

Bu çalışma medya okuryazarlığı öğretim programını incelemeyi amaçlayan betimsel bir çalışmadır. Mevcut durum var olduğu şekliyle ortaya konulmaya çalışıldığından tarama yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizinde doküman incelmeye başvurulmuştur.

Araştırmada yenilen medya okuryazarlığı öğretim programının; amaçlar, eğitim durumları, ölçme-değerlendirme, öğretmenin rolü vb. öğeler/değişkenler açısından durumu ve getirdiği yenilikler ortaya konulacaktır. Bu bağlamda alan yazında medya okuryazarlığı derslerine ve eski öğretim programının etkililiğine yönelik hazırlanan araştırma raporları ve makalelerde yapılan eleştiri ve değerlendirmelerin ne ölçüde programa yansıdığı belirlenmeye çalışılacaktır.

Araştırmanın veri kaynaklarını; yenilenen seçmeli medya okuryazarlığı dersi öğretim programı, eski öğretim programı, alan yazında medya okuryazarlığı eğitimine yönelik hazırlanan araştırma raporları, makaleler ve diğer yayınlar oluşturmaktadır.

Anahtar Kavramlar: medya okuryazarlığı, öğretim programı

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN OKUL YAŞAMINA KATILIM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Emin KILINÇ - Sema ÖZBAY

Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin sivil katılım düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama deseninden yararlanılacaktır. Araştırmanın örneklemini Kütahya ilindeki ortaokullar oluşturmaktadır.

Araştırmada katılımçılığın etkin vatandaş idealinin temel unsurlarından birisi olduğu sonucuna ulaşılması beklenmektedir. Farklı okullardaki öğrencilerin sivil katılım düzeylerinin anket yolu ile belirlenmesinin amaçlandığı bu araştırma devam ettiği için ulaşılması beklenen sonuçlar net değildir.

Veri toplama aracı olarak International Civic and Citizenship Education Study tarafından hazırlanan ortaokul öğrencilerinin sivil katılım düzeylerini ölçen anketi kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: vatandaşlık, katılım, tutum, öğrenciler

İYİ VATANDAŞIN TEMEL ÖZELLİKLERİ HAKKINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DÜŞÜNCELERİNİN BELİRLENMESİ

Emin KILINÇ

Bu çalışmanın temel amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin “iyi vatandaş” kavramından ne anladıklarını belirlemek ve iyi vatandaşın temel özellikleri hakkındaki düşüncelerini tespit etmektir.

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin iyi vatandaş hakkındaki düşüncelerini incelemek için nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) (Atkinson, 1972) deseninden yararlanılmıştır.

Araştırmada Sosyal bilgiler öğretmenlerinin iyi vatandaşın tanımını konusunda vatandaşlık yeterliklerine değinecekleri öngörülmektedir. Araştırma devam ettiği için ulaşılabilecek sonuçlar net değildir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: İyi vatandaş, sosyal bilgiler, vatandaşlık yeterlikleri

INVESTIGATING SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ABOUT ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF GOOD CITIZEN

Emin KILINÇ

The purpose of this research is to investigate what social studies teachers understand from the term of “good citizen” and their opinions about essential characteristics of good citizen

A phenomenological approach will be utilized to study

social studies teachers' perceptions about good citizenship. Phenomenological methodology will be identified as the best means of the study. A phenomenological study aims to understand social and psychological phenomena from the perspectives of participants involved by examining the experiences and perceptions of individuals from their own perspectives (Groenewald, 2004; Lester, 1999; Welman & Kruger, 1999).

The study has not been finished yet.

“A semi-structured interview will be used to collect data.

Key Words: Good citizen, social studies teachers, civic competencies.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİREYSEL SOSYAL SORUMLULUKLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Emin KILINÇ – Mehmet Melik KAYA – Enis Harun BAŞER

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bireysel sosyal sorumluluk düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılacaktır. Veriler 2014-2015 eğitim yılı bahar döneminde Dumlupınar Üniversitesi eğitim fakültesinde son sınıfta okuyan sosyal bilgiler öğretmen adaylarına uygulanacak olan ölçek yardımıyla toplanacaktır. Elde edilen verilere, normal dağılım gösterdiği takdirde bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü Anova testleri uygulanacaktır.

Elde edilen verilere, normal dağılım gösterdiği takdirde bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü Anova testleri uygulanacak ve sonuçlara ulaşılabilecektir.

Veri toplama aracı olarak Eraslan (2011) tarafından geliştirilen Bireysel Sosyal Sorumluluk Ölçeği kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sorumluluk, küresel sosyal sorumluluk, Öğretmen adayları

EXAMINATION OF INDIVIDUAL SOCIAL RESPONSIBILITIES OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Emin KILINÇ – Mehmet Melik KAYA – Enis Harun BAŞER

The purpose of this research is to examine the level of individual social responsibilities of social studies teachers in terms of different variables.

In this research, screening, one of the models of quantitative research methods will be used. Data will be collected with the help of scale which will be applied to senior students studying social studies at faculty of education of Dumlupınar University in the spring semester of 2014-2015 academic year. The resulting data, if normally distributed, independent samples t-test and one-way ANOVA tests will be applied.

The resulting data, if normally distributed, independent samples t-test and one-way ANOVA tests will be applied and the results will be reached.

As a data collection tool, Individual Social Responsibility Scale developed by Eraslan (2011) will be used.

Key Words: Responsibility, global social responsibility, teacher candidates

ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Emine AKYÜZ

Çocuk Haklarına dair Birleşmiş Milletler Sözleşmesi 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilmiş ve daha sonra 193 devlet tarafından onaylanmıştır. Türkiye bu belgeyi 1995'te bir kanun olarak kabul etmiş.

Bu sözleşmenin amacı, çocukların yaşama, gelişme, korunma, eğitim, katılım ... gibi haklarının gerçekleştirilmesini sağlamak, bu alanda evrensel ölçü ve ilkeleri belirlemek ve çocukları her türlü ihmal, istismar ve kötü muameleye karşı korumaktır.

Çocuğun haklarının korunması sağlıklı ve mutlu nesiller yetiştirilmesinin temelidir. Bu hakların gerek çocuk gerek yetişkinler tarafından öğrenilmesi, içselleştirilmesi, bunun için de öğretilmesi gerekir.

Çocuğa haklarının öğretilmesi, onun toplum içinde gelecekte sorumlu ve iyi bir yurttaş olmasına imkân verir.

Yetişkinler açısından da çocuk hakları eğitimi ve öğretimi, onların "çocuk" denen bu değerli varlığın farkında olmalarını, ona çok önemli hakları olan bir birey olarak saygı duymalarını sağlar. Demokrasi de bu gelişmelerden olumlu olarak etkilenir.

Şu halde, çocuk haklarının zorunlu bir ders olarak Eğitim Fakülteleri ile Hukuk Fakülteleri programlarına konması çok gereklidir. Böyle bir dersin, öğretmen adayı öğrencilerden başka mimar, mühendis, emniyet mensupları ve devlet yöneticileri için de çok yararlı olacağı açıktır.

Anahtar Kavramlar: Çocuk, Çocuk Hukuk, Çocukların Korunması

CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD AND THE SITUATION IN TURKEY

Emine AKYÜZ

The Convention on the Rights of the Child was accepted in 20 November 1989 and was later signed by 193 states. Turkey also accepted this convention and made it into law in 1995.

The purpose of this convention is to ensure the realization of children's rights for life, development, protection, education, participation, etc., to determine the universal measures and principles in these areas, and protect children against all kinds of negligence, exploitation, and mistreatment.

It would be very useful if Child Rights is put in the curriculum of Education and Law faculties as a mandatory course in our country.

Key Words: Child, Child Rights, Protection of children

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL SORUMLULUK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Enis Harun BAŞER - Emin KILINÇ

Doğası gereği toplum içerisinde yaşayan, düşünebilen ve düşünceyi planlı bir şekilde hayata tatbik edebilen bir varlık olarak insan, sahip olduğu ahlak ve değerler sistemi çerçevesinde eylemleriyle sadece kendi yaşam alanını değil diğer insanların da yaşam alanlarını etkilemektedir. Ortak bir dünya üzerinde yaşayan insanoğlu için olumlu veya olumsuz bu etki bazen yerel veya ulusal çapta kalmakta bazen ise tüm dünyayı ilgilendiren bir durum haline gelmektedir. Günümüzde iyice artan, küresel ısınma, ozon tabakasının incelmeye, çevre kirliliği, nükleer silahlanma, terörizm, ırkçılık gibi insanlığın ve dünyanın geleceğini tehdit eden büyük sorunlar olumsuz etkilerin somut yansıması olarak görülebilir. Bu tür büyük sorunların hem kaynağı hem de çözümünü insandır. Davranışlarının ve eylemlerinin neticesini kabullenmek olarak tanımlanan ve sadece insana özgü bir durum olan sorumluluk küresel neticeler doğuran yukarıdaki gibi büyük sorunların hem ortaya çıkış sürecinde hem de çözümünde kilit bir noktada yer almaktadır. Ortamı, şartları ve koşulları değerlendirerek yakın geleceği ve eylemlerinin varacağı yeri öngörebilen insanoğlu sahip olduğu bu niteliklerinden dolayı eylemlerinden doğrudan sorumludur. Bu noktada küresel sosyal sorumluluk kapsamında dünyanın ve insanoğlunun geleceğini düşünerek hareket etmek, daha yaşanabilir ve daha refah bir hayat için elzem görülmektedir. Küresel sosyal sorumluluk, yakın çevreden dünyanın en uzak köşesine kadar içinde yaşadığımız gezegene, tüm insanlara ve hatta tüm varlıklara karşı sahip olduğumuz sorumluluklarla ilgili bir kavramdır. Bu bağlamda; bu araştırmanın temel amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının küresel sosyal sorumluluk düzeylerini çeşitli değişkenler (akademik ortalama, arasında sivil toplum kuruluşuna üye olma vb.) açısından incelemektir.

Araştırmanın evrenini Türkiye’de eğitim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları, örneklem grubunu ise ege bölgesindeki devlet üniversitelerinin eğitim fakültelerinde 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklem grubu rastlantısal kümeleme yöntemi ile seçilecektir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre gerçekleştirilecektir.

Küresel Sosyal Sorumluluk Ölçeği yardımıyla, öğretmen adaylarının küresel sosyal sorumluluk profilleri cinsiyet, akademik ortalama, aile gelir durumu, ebeveyn mesleği sivil toplum kuruluşuna üyelik bakımından betimlenecektir. Betimlenen bu durumla beraber öğretmen adaylarının küresel sosyal sorumluluklarını geliştirecek çalışma ve uygulamaların da önü açılacaktır.

Araştırmacı tarafından geliştirilen “Küresel Sosyal Sorumluluk Ölçeği” ile veriler elde edilecek ve gerekli analizler yapılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sorumluluk, küresel sosyal sorumluluk, öğretmen adayı.

INVESTIGATION OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS' GLOBAL SOCIAL RESPONSIBILITY LEVEL

Enis Harun BAŞER - Emin KILINÇ

The purpose of this research is to examine pre-service social studies teachers' global social responsibility level by considering several independent variables.

The authors will use quantitative survey method for this study. The participants will be selected from public universities in the Aegean region through cluster random sampling during the 2014-2015 school year.

The data will be analyzed through descriptive analysis, independent sample t-test and one-way analysis of variance in SPSS 21 statistical package program. Global social responsibility profile of teachers candidates will be described in terms of gender, academic average, family income, parental occupation, membership of civil society organizations through Global Social Responsibility Scale.

“Global Social Responsibility Scale” which were developed by the researchers will be used to collect data.

Key Words: Responsibility, global social responsibility, pre-service social studies teachers.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÇİZGİ ROMAN/HİKAYE KULLANIMI

Erhan YAYLAK - Berkay TÜRKAL

Bu çalışmanın amacı çizgi roman/hikayelerin sosyal bilgiler eğitiminde nasıl kullanılabilceği ile ilgili fikir üretmektir.

Araştırmanın yöntemi tanımlayıcı/betimleyici yöntemdir. Tanımlayıcı/betimleyici tasarımda “tanımlayıcı” kavramı, bir durumun, koşulun, insanın, ilişkinin örgütlü faaliyetin, iletişim sürecinin, uygulanan politikanın “ne olduğunu” tasvir, tarif ve açıklığa kavuşturma anlamına gelir (Erdoğan, 2003).

Araştırmanın olası sonuçlarına göre; sosyal bilgiler eğitiminde çizgi roman/hikaye kullanımı ile öğrencilerin derse olan ilgilerinin artabileceği, çizgi roman/hikaye kullanımının alternatif ders materyali olabileceği, günümüz öğretim programlarında yeterince çizgi roman/hikayelere yer verilmediğinden bu alandaki çalışmaların daha çok önem arz edeceği düşünülmektedir.

Tanımlayıcı/betimleyici araştırma yöntemi uygulandığından veri toplama aracı kullanılmamıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Çizgi Roman, Çizgi Hikaye, Sosyal Bilgiler Eğitimi

SÖZLÜ TARİHİN BİR ÖĞRENME YÖNTEMİ OLARAK SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANILMASI

Erkan DİNÇ – İlker DERE

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler derslerinde sözlü tarihin bir öğrenme ve öğretim yöntemi olarak uygulanması sürecinde yaşananları ortaya koymaktır.

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden keşfedici araştırma modeli (exploratory research design) tercih edilmiştir. Öğretmenlerin sözlü tarih yöntemini doğal bir süreçte nasıl kullandıkları değil, araştırmacı tarafından oluşturulan şartlarda sözlü tarihin öğrenciler tarafından kullanılması esnasında yaşananlar gözlemlendiği için keşfedici araştırma deseni tercih edilmiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan “Öğrencilerin Sözlü Tarih Çalışmasını Değerlendirme Formu”, öğrencilerin hazırladıkları sözlü tarih raporları ve araştırmacının süreç içinde tuttuğu araştırmacı günlüğü çalışmanın başlıca veri kaynaklarını oluşturmaktadır.

Çalışma sonunda, sosyal bilgiler dersi kapsamında sözlü tarih çalışması yapan öğrencilerin uygun görüşme soruları hazırladıkları, görüşülecek kişileri ve görüşme yerlerini kendileri ayarladıkları, görüşmeler yaptıkça tecrübe kazanarak kaliteli görüşme yapmayı öğrendikleri, görüşme kayıtlarını kendileri dökerek grup halinde analiz ettikleri ve sözlü tarih raporlarını uygun şekilde hazırladıkları görülmüştür. Ancak öğrencilerin ses kayıtlarını dökme, sunum yapma ve tarihi materyal toplama konularında zayıf kaldıkları belirlenmiştir. Bunun yanında öğrencilerin sözlü tarih çalışmaları yaparken keyif aldıkları, bilimsel araştırma basamaklarını kullanmayı öğrendikleri ve not alma, iletişim, empati, sorumluluk, grup halinde çalışma gibi becerilerinin geliştiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin ses kayıtlarını dökme, çalışmanın uzun sürmesi ve grup üyeleri arasındaki görev dağılımlarında yaşanan aksaklıkların olmasından şikayet oldukları da gözlemlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, sözlü tarih yöntemi, öğrenci çalışmaları

USING ORAL HISTORY AS A LEARNING METHOD IN SOCIAL STUDIES COURSES

Erkan DİNÇ – İlker DERE

The aim of this study is to reflect upon what happened in the implementation process of oral history, as a teaching and learning method in social studies

An exploratory research design was preferred among other qualitative research methods, because it has been widely observed that most of the teachers in Turkish context do not prefer to utilise oral history as a teaching and learning method in social studies.

“Evaluation Form of Students’ Oral History Study” which was prepared by the researchers, students’ oral history reports, and the researcher’s diary were used as data sources.

It was observed that students who participated in oral history study within the context of social studies education prepared suitable interview questions, organized interview place and people who participated in research, as they interviewed with interviewees they developed their interview skills, transcribed and analysed all records by themselves and they organized oral history reports in an appropriate way. Besides it was also observed that while doing oral history study, they enjoyed through the research process, learnt how to conduct the stages of scientific research and their note-taking skills, interpersonal skills, empathy, responsibility, study skills in a group work developed. However, because of long transcribes, intense study time-table, and disputes about individual tasks among group members, students complaints were observed.

Key Words: Social studies, oral history methodology, exploratory research design.

AFİŞ VE POSTER ÇALIŞMALARıyla ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE FARKINDALIKLARI VE SOSYAL BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Erkan DİNÇ – Servet Suna ÜZTEMUR

Bu çalışmanın amacı tasarlanan ders dışı faaliyetler aracılığı ile ortaokul öğrencilerinin sosyal ve çevresel farkındalıklarını artırmak ve bu süreçte yaşadıkları deneyimler hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Bu kapsamda düzenlenen faaliyetler öğrencilerin yaşadıkları sosyal çevreyi gözleme ve çevre sakinleriyle görüşerek önemli çevre sorunlarını belirlemelerini ve bu konularla ilgili afiş ve posterler hazırlamalarını kapsamaktadır.

Keşfedici araştırma desenine göre tasarlanan bu araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 öğretim yılında Manisa Yunussemre ilçesinde resmi bir ortaokulun 32 mevcutlu 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Manisa'nın çevre sorunlarını belirlemek amacıyla öğrenciler yakınlarındaki kişilerle mülakat yapmıştır. Mülakat sonuçlarının sınıfça oylanması sonucunda en önemli çevre sorunları; çöp sorunu, park ve yeşil alan eksikliği ve hava kirliliği olarak belirlenmiştir. Gruplara ayrılan öğrenciler afiş konularını belirlemiş ve hazırladıkları afişleri proje sonrasında okullarında sergilemiştir. Sergi sonunda öğrenciler kendi yapmış oldukları afişleri oylayarak en iyi üç tanesini seçmiştir. İlk üç giren afişler belediye tarafından reklam panolarında sergilenmiş, diğer afişler ise okulda sergilenmiştir.

Süreç sonunda her bir gruptaki öğrencilerle yapılan odak grup görüşmelerinde elde edilen veriler ışığında öğrencilerin çevresel farkındalık, işbirliği içinde çalışma ve sosyal katılım becerilerinde olumlu yönde gelişme olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin okul ve sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarında pozitif yönde gelişme olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Çevre farkındalığı, keşfedici araştırma, sosyal katılım becerisi

IMPROVING MIDDLE SCHOOL STUDENTS' ENVIRONMENTAL AWARENESS AND SOCIAL PARTICIPATION SKILLS THROUGH POSTERS AND BANNERS

Erkan DİNÇ – Servet Suna ÜZTEMUR

The aim of this study is to improve the social and environmental awareness of secondary school students through the extra-curricular activities and to identify their opinions on their experiences in this process. The activities organized in this context include the observations of social environment in which students live, identifying major environmental problems in consultation with local residents and preparation of posters and banners on this subject.

Designed as an exploratory research, the current study employs 32 grade seven students attending the same class in a public middle school in Manisa province in 2014-2015 academic year as its study group. Each student conducted an interview with one of their relatives or acquaintances to find out the most important environmental problems experienced by the residents of Manisa. After voting the results of interviews by the students, the most important environmental problems are identified as garbage problem, lack of parks and the green areas and the air pollution. Students, separated into groups, determine their topic of posters and demonstrate them at the school after the project. The first three posters were exhibited on billboards by the municipality and the others were exhibited at the school.

At the end of the process, focus group interviews were conducted with the groups of students participated in the procedures given above. The results obtained from the interview data concludes that there has been an improvement in students' environmental sensitivity as well as development in their cooperative working and social participation skills.

Key Words: Environmental awareness, exploratory research, social participation skills

YAPILANDIRMACI YAKLAŞIM BAĞLAMINDA BİR ÇALIŞMA: SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMCİLERİNİN DERS İŞLEME SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Erkan DİNÇ – Serkan KOLUMAN

Dünyada ve Türkiye’de eğitim felsefeleri başta olmak üzere eğitim süreçlerinde birçok değişim meydana gelmiştir. Eğitim süreçlerinde yapılandırmacı yaklaşım etkileri olarak tanımlanan bu süreçlerde öğretmen ve öğrencilerin rolü geleneksel ve öğretmen merkezli öğretim yaklaşımlarından farklılaşmaktadır. Bireyin öğrenme süreçlerinin, bireyin zihinsel süreçleriyle ilişkili olduğu varsayımından yola çıkan yapılandırmacı yaklaşım, öğretmenin bu süreçlerdeki rolünü; öğrenme ortamlarını oluşturan, öğrenmeye rehberlik eden ve etkileşimli ortamlar yaratan bir konumda tanımlamaktadır.

Bu araştırma öğretmen yetiştirme süreçlerinde görev yapan eğitim fakültelerindeki sosyal bilgiler eğitimcilerinin sınıf içi deneyimlerini içeren nitel bir çalışmadır. Amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenen çalışma grubu eğitim fakültesinde sosyal bilgiler öğretmenliği anabilim dalında görev yapan 5 akademisyenden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda gözlem ve görüşmeler yoluyla elde edilen bulgular öğretmen yetiştirme programlarında görev yapan sosyal bilgiler eğitimcilerinin geleneksel öğretmen merkezli paradigmanın öğretim yaklaşımını tamamen terk etmediklerini göstermiştir. Sosyal bilgiler eğitimcilerinin yapılandırmacı fikirleri önemsemeleri, gerekliliği hakkında bilgi sahibi olmalarına rağmen geleneksel öğretim anlayışı veya geçiş dönemi davranışları gösterdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, akademisyen, yapılandırmacılık, eğitim fakülteleri

Many changes have occurred in the educational process, especially in educational philosophy in the world and Turkey. In this process, defined as the effects of constructivist approach in the educational process, the role of teachers and students are different from the traditional teacher-centered teaching approaches. The constructivist approach, who maintain the relation between learning process and mental process, emphasize that teacher who has important role of preparing materials, constituting the learning environment, and creating interactive environments.

This research is qualitative study about social studies educators experience during teacher training in classroom purposive social information in the research is designated via 5 faculties of education with sampling academics working in the department of social studies education. As a result of research findings obtained through observations and interviews social studies educators who work in teacher training programs showed that they did not completely abandon the traditional teacher-centered approach to teaching paradigm. Although social studies educators disregard constructivist ideas and being aware of its necessity they show behavior traditional teaching approach or transitional .

Key Words: social studies, academics, constructivism, education faculties

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE İSKÂN KAVRAMININ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE BİR EYLEM ARAŞTIRMASI

Erkan DİNÇ – İbrahim AKŞİT

Bu araştırmada 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde kazandırılması öngörülen kavramlardan biri olan iskân kavramının yürürlükteki öğretim programı ve bu programa göre hazırlanan ders kitapları öğretim etkinlikleri vasıtasıyla öğrencilere hangi düzeyde ve nasıl kazandırıldığına tespit edilmesi ve bu hususta eksiklik ya da sorun görülürse bunların eylem araştırması süreçleriyle giderilmesi amaçlanmıştır.

Çalışma bir eylem araştırması olarak desenlenmiştir. Denizli’de bir ortaokulda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri amaçlı örnekleme tekniklerinden kolay ulaşılabilirlik örnekleme tekniği doğrultusunda bu çalışmanın araştırma grubu olarak belirlenmiştir. Metafor oluşturma, tiyatro ve iskân siyaseti etkinliği gibi öğretim materyalleri aracılığıyla toplanan veriler içerik analizi tekniği ile değerlendirilmiştir.

Mevcut durum tespiti etkinliğinde öğrenciler iskan kavramıyla ilgili herhangi bir metafor oluşturamadılar. Eylem etkinliği sonrasında öğrencilerin yarısından fazlası iskan kavramıyla ilgili metafor oluşturdular. Bu kavramı daha iyi kavramaları için ek-eylem etkinliği düzenlendi ve bu sayede öğrencilerin çoğu iskân kavramını kavradıkları söylenebilir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Kavram, Kavram Öğretimi, İskân, Eylem Araştırması

TEACHING THE CONCEPT OF SETTLEMENT IN SOCIAL STUDIES: AN ACTION RESEARCH

Erkan DİNÇ – İbrahim AKŞİT

It has been aimed to determine how the concept of settlement has been taught to grade 7 students and how it has been acquired by them. It has also been proposed to find out deficiencies or problems encountered while the concept of settlement was taught and to suggest some ways or methods to overcome those problems by means of an action research.

The study has been designed as an action research. The 7th grade students attending a secondary school in a small town near Denizli have been selected as a study group in accordance with convenience sampling technique, which is one of purposeful sampling techniques. The data collected through various teaching materials, such as drawing an analogy (metaphor), theatre and settlement policy, a focus group interview conducted with students and field notes of the researchers. A qualitative content analysis was conducted to analyse the available data.

The students could not draw any analogy relating to the concept of settlement in current assessment activity. After action activity, the better part of the students drew an analogy relevant to the concept of settlement. In order to enable them comprehend the mentioned concept better, an additional activity was prepared and applied. After than it can be claimed that most of the students have understood the concept of settlement.

Teaching materials and activities, focus group interviews, field notes.

Key Words: Social Studies, , Concept Teaching, Concept learning, the Concept of Settlement, Action Research

ÜSTÜN YETENEKLİ (6.SINIF) ÖĞRENCİLERE UYGULANAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMININ ETKİLİLİĞİ

Ersin ATEŞ

Araştırmamın amacı Üstün Yetenekli Öğrencilerin akranlarına göre belirlenmiş milli ve manevi değerlerin ediminde pozitif yönde farklılığını belirlemektir.

Çalışma tek grubun değişim farkı üzerine yapıldığı için “Nedensel Araştırma Modeli” tercih edilmiştir. Araştırma 2013-2014 öğretim yılı, Üstün yetenekli 15 öğrenciden oluşan grup üzerine yapılmıştır.

Araştırmaya katılacak deneklerin belirlenmesinde WISC-R testi sonuçları dikkate alınmıştır. Ülkemizde Üstün Yetenek için geçerli sayılan 120 WISC-R değeri kriter alınarak test sonucu 120 ve üzeri olan öğrenciler grubu oluşturulmuştur. 14 haftalık eğitimi kapsayan süreç öncesi ve sonrasında yapılan “Hedef Davranış Gelişim Ölçeği” değer farklılıkları hesaplanarak sonuçlar elde edilmiştir.

SPSS (15.00) ile yapılan analizler sonucunda Ön-Test “Hedef Davranış Gelişim Ölçeği” puanları ile Son-Test “Hedef Davranış Gelişim Ölçeği” puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Araştırmanın sonucunda Üstün Yetenekli Öğrencilerin tamamında anlamlı bir farklılık elde edilmiştir.

Araştırma sonucu ile Üstün Yetenekli Öğrencilerin karakter edimindeki başarı düzeyleri belirlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Üstün Yetenek, Değer, Değerler Eğitimi

The aim of this research is determining the positive difference in acquiring the specified national and moral values of the Gifted Students in comparison with their peers.

Since the study was done over the variation of a single group, the “Causative Research Model” was preferred as a research model. The research was done in 2013-2014 academic year, over a group consisting of 15 gifted students.

In the determination of subjects for the research, the WISC-R test results were taken into consideration. Considering 120 WISC-R value, the valid assesment figure for the Gifted in our country, as the valid assesment, a group consisting of the students with 120 and above test scores were created.

In the result of analysis according to the SPSS (15.00) a difference in the positive and meaningful way between the pre-test “Target Behaviour Development Scale” points and post-test “Target Behaviour Development Scale” points was acquired.

In the result of research, a significant difference on the all Gifted Students was acquired.

By the result of this research the success levels in character acquisition of the Gifted Students were specified.

Key Words: Gifted, Value, Education of Values

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KİTAP OKUMAYA İLİŞKİN TUTUMLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Esen DURMUŞ - Kenan BAŞ

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kitap okumaya ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediklerini tespit etmektir. Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kitap okumaya ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlandığı için nicel araştırma yöntemlerinin doğasına uygun olan tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, Fatma Susar Kırmızı tarafından geliştirilen 34 maddelik, 5'li likert tipi tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ikili gruplarda t-testi, ikiden fazla olan gruplarda ise tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılmıştır. Analizler SPSS 17.0 programıyla yapılmıştır. Verilerin karşılaştırılmasında anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okuma alışkanlığına yönelik tutumlarında cinsiyet, anne eğitim durumu, kitap okuma sıklığı ve okunan toplam kitap sayısı değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Kitap, Okuma alışkanlığı, Sosyal bilgiler.

The aim of this study is to determine the differences between the effects of several variables on the attitudes of Social Studies pre-service teachers on reading books. In this study survey model was used according to the nature of quantitative research methods. As a data collection tool, a 5-item Likert type attitude scale developed by Fatma Susar Kırmızı with 34 subjects was used in the study. T-test for paired groups and one-way variance analysis (ANOVA) for groups with more than pairs were used for data analysis. Analysis was conducted using SPSS 17.0 software. In comparison of the findings the significance level was accepted as .05. Study findings demonstrated that there were statistically significant differences on the attitudes of Social Studies pre-service teachers towards reading habit based on the variables of gender, mother's educational background, frequency of book reading and total books read.

Key Words: Book, Reading habits, Social studies education.

BİR İNSAN HAKLARI İHLALİ OLARAK KADINA YÖNELİK ŞİDDET OLGUSU: TOKAT İLİ ÖRNEĞİ

Fadime SEÇGİN - Mehmet TATAN

Kadına yönelik şiddet, dünyada ve Türkiye'de oldukça yaygın görülen çok boyutlu bir insan hakları ihlalidir. Kadınlarda psikolojik ve fiziksel olarak yaralanmalara yol açan, onurunu kıran, kadınlara karşı ayrımcılığın sürmesine sebep olan, temel hak ve özgürlüklerini engelleyen bu ihlalin çözümü için hem uluslararası kuruluşlarda hem de Türkiye'de çeşitli çalışmalar ve projeler yapılmaktadır. Fakat ne yazık ki bu insan hakkı ihlalinin önüne geçilememektedir.

Bu araştırma ile kadın konuk evinde (kadın sığınma evi) kalan kadınların şiddeti insan hakları ihlali olarak görüp görmedikleri, ne tür şiddet yaşadıkları, kim tarafından şiddet gördükleri ve şiddete maruz kalma nedenleri, yaşadıkları şiddet karşısında gösterdikleri tepkiler ve yaşadıkları şiddet sonucunda ne tür bir destek aldıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Tokat ilinde kadın konuk evinde kalan ve bir şekilde şiddete maruz kalmış 8 gönüllü kadın oluşturmaktadır. Çalışma, nitel araştırma modellerinden durum çalışmasıdır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlar derinlemesine incelenmiş ve sıklıkla katılımcıların doğrudan ifadelerine yer verilmiştir.

Araştırmanın sonucunda katılımcıların en çok fiziksel, sözel ve ekonomik şiddete maruz kaldıkları görülmüştür. Katılımcılara göre kendilerine uygulanan şiddet, temel haklarını ihlal eden, kişilik haklarını yok sayan, kendilerini ciddi anlamda tehlikelere sokan bir sorun olarak algılanmaktadır. Birçok katılımcı, ailelerinin, arkadaş ve yakınlarının şiddet ile mücadelede kendilerini yalnız bıraktıklarını, bu nedenle de şiddet ile baş etme de zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Kadınlar sadece karşı cinslerinden şiddet görmeyip hem cinslerinden de şiddet görmektedir. Ayrıca kadınlar şiddet görmeye başladıkları anda değil, daha çok şiddetin artık ağır ve dayanılmaz aşamalarına geldikleri zaman resmi kurumlara başvurduklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: İnsan hakları, şiddet, kadın.

THE FACT OF VIOLENCE AGAINST WOMAN AS AN INFRACTION OF HUMAN RIGHTS: THE SAMPLE OF PROVINCE TOKAT

Fadime SEÇGİN - Mehmet TATAN

Violence against women is a common multidimensional infraction in the world and Turkey. Both international institutions and various organizations in Turkey has been doing projects to solve this infraction causing women to be hurt and injured psycologically and physically, and also causing them pain, insulting them, keeping discrimination against women and preventing their main rights and freedom. But unfortunately, this infraction of human rights can't be prevented.

This research shows that whether women staying at women's shelter perceive the violence as an infraction of human rights or not, what kind of violence they are exposed to, by whom they are exposed to violence, the reasons of being exposed to violence, their reactions to the violence, what kind of a support they get after being exposed to violence. The group of research consists of 8 voluntary women who were somehow exposed to violence and stay at women's shelter in Tokat. The research is case study among qualitative research models. During the data collection, semi-structured interview form has been used. While analyzing the data, the answers given by participants have been studied deeply and participants' direct expressions have often been used.

This research shows that the participants have been mostly exposed to physical, verbal and economical violence. According to participants, the violence exposed to themselves have been perceived it as a problem which is an infraction of their main rights, and which ignores their personality rights and imperils themselves seriously. Many participants told that their parents, friends and relatives left them alone in their struggle with violence; therefore, they stated that they had difficulties in coping with the violence., same difficulties to prevent the violence. Women are exposed to violence not only by men but also by women. Furthermore, women stated that they applied official agencies not before they were exposed to violence but rather when the violence was no more irresistible.

Key Words: Human rights, violence, woman

ORTAOKUL 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (BOLU İLİ ÖRNEĞİ)

Fahri KILIÇ – Uğur ÇALIŞKAN

Ortaokul 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesidir.

Ortaokul 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin değerlendirilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır.

Yapısalci yaklaşım doğrultusunda hazırlanan SBDÖP' de öğretmenin programdaki rolüne ilişkin olarak öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde katılımcılar uygulamaya konan programla beraber öğretmenin sınıf içinde ve dışında yeni ve artan sorumlulukları olduğunu belirtmiş olup, bunları; rehber, yönlendirici, kolaylaştırıcı, işbirliğini geliştirici gibi başlıklar halinde sıralamışlardır.

Araştırma ortaokul 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersi programının değerlendirilmesi için Bolu ilinin farklı okullarında görev yapan Sosyal Bilgiler öğretmenlerine yönelik kullanılacak, nitel verilerin toplanmasında yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veriler yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, 40 katılımcı ile yapılan görüşmelerden elde edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Program Değerlendirme, Program Geliştirme.

ERMENİ SORUNU İLE İLGİLİ TARİH ÖĞRETMEN ADAYLARININ BİLGİ VE BİLİNÇ DÜZEYLERİ

Fahri KILIÇ - Murat TARHAN

Ermeni sorunu hakkında günümüzde de tartışmalar 100. Yılı olmasına rağmen halen devam etmektedir. Bu çalışmada amaç Ermeni sorunu ile ilgili tarih öğretmen adaylarının bilgi ve bilinç düzeylerini belirlemek ve bu konuda mevcut durumun gözlemlenmesini sağlamaktır. Nitekim mezun olduklarında tarih dersine girerek öğrencilerin tarihsel bilgi ile donatılmasında önemli bir yeri olan tarih öğretmen adaylarının yeterliliğinin belirlenmesi önemli olarak görülmektedir. Çalışma 100 kadar tarih öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiş olup bu adaylar 4. sınıflardan oluşmaktadır. Konu ile ilgili öğretmen adaylarına sorulan sorular şunlardır:

- Ermeni meselesinin; Nasıl ortaya çıktığını, Nasıl geliştiği, Günümüzde nasıl soruna dönüştüğünü açıklayınız?
- Ermeni sorunu hakkında okuduğunuz kaynaklar nelerdir (Kitap, dergi, makale, belgesel vs)?
- Ermeni Meselesi sizce nasıl öğretilmeli?

Bu sorulardan yola çıkarak öğretmen adaylarının mevcut bilgilerinin doğruluğu, yanlış bildikleri ve eksikliklerinin tespit edilmesi ve merak ettikleri konular önemli görülmüştür.

Betimsel araştırma deseninde hazırlanan bu çalışmada tarama ve anket çalışması ile bilimsel veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Doğrudan Ermeni sorunu ile ilgili olan çalışmalar görüş formu yoluyla ele alınmış, öğretmen adayları ile ilgili bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Ermeniler, Ermeni Sorunu, Tehcir Kanunu

KNOWLEDGE AND AWARENESS LEVEL OF PROSPECTIVE HISTORY TEACHERS ON ARMENIAN QUESTION

Fahri KILIÇ - Murat TARHAN

Discussions on Armenian question still continue on our day although it is the 100th anniversary. The purpose within this study is to determine the knowledge and awareness levels of prospective history teachers on Armenian question and to evaluate the current situation in this regard. Determining the adequateness of history teachers, who will have a big role in teaching the historical information to the students when they are graduated, is considered to be significant. The study was conducted on approximately 100 prospective history teachers who were all seniors. The relevant questions asked to prospective teachers are as following:

- Explain; How did Armenian question come into existence, How it developed, How it became a problem today?
- What are the resources you read about Armenian question (Book, journal, article, documentary, etc.)?
- In your opinion, how should Armenian Question be taught to students?

Based on such questions, determining the correctness of prospective teachers' current knowledge, their misinformation and deficiencies as well as what they wonder were deemed important.

In this study prepared based on descriptive research pattern, scientific data were aimed to be collected through review and survey studies. Studies directly related to the Armenian question were approached through opinion forms, and thereby information about the prospective teachers was aimed to be obtained.

Key Words: Armenians, Armenian Question, Deportation Law

İKİ BOYUTLU FOTOĞRAF TEKNİĞİYLE ÇANAKKALE SAVAŞLARINA FARKLI AÇILARDAN BAKIŞ

Fatma TORUN - Yasin DOĞAN - Çağrı DEMİRTAŞ - Zehra ÇİFTÇİ

Birinci Dünya Savaşı'nın seyrini değiştiren ve bu özelliği ile sıradan bir cephe olmanın ötesine geçen Çanakkale Savaşları; tarihe yokluk içindeki bir milletin üstün başarısı olarak geçmiştir. Bu zafer 100. Yılında çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır. Bu kapsamda Adıyaman Üniversitesi pedagojik formasyon tarih ve sanat tarihi öğrencileri tarafından hazırlanan iki boyutlu fotoğraf tekniğiyle bir sergi düzenlenmiştir. İki boyutlu fotoğraf tekniğinde aynı tema ile ilgili iki görsel eşit aralıklarla kesilerek birbirinin devamına gelecek şekilde yapıştırılmış ve tek bir fotoğraf karesine dönüştürülmüştür. Böylece oluşturulan yeni fotoğrafa sağ ve sol taraftan bakıldığında farklı iki resim görülmektedir. Bu tekniğin amacı öğrencilere farklı bakabilmenin yöntemlerini somut bir şekilde sunmaktır. Sergi ziyaretçilere Çanakkale Savaşları'na ilişkin bir atmosfer sunmakla birlikte eğitsel bir yön de taşımaktadır. Gruplar halinde Ortaokul, lise ve üniversite öğrencileri tarafından ziyaret edilen sergide katılımcıların Çanakkale Savaşlarına ve bu tekniğe ilişkin görüşleri alınmıştır.

Bu çalışmanın amacı öğretmen adayı, ortaokul ve lise öğrencilerinin iki boyutlu fotoğraf sergisine yapmış oldukları ziyaret sonrası Çanakkale Savaşlarına ve tekniğe ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile boylamsal bir yaklaşımla yürütülmüştür.

Sonuç olarak katılımcıların bir kısmının ilk defa gördükleri fotoğraflar sayesinde tarihsel bilgilerinin canlandığı, tarihe duygusal bakışlarının arttığı anlaşılmıştır. Teknikle ilgili olarak fotoğraflar arasında karşılaştırma, farklı bakış açısı, bağlam ve süreklilik değişim algısının fark edildiği ortaya çıkarılmıştır.

Araştırmanın verilerini elde etmek için araştırmacılar tarafından görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme formunda açık uçlu sorular yer almakta ve bu soruların bir kısmı öğretmen adaylarının Çanakkale Savaşları'na ilişkin akademik bilgilerini ortaya çıkarmaya yönelikken, diğer bir kısmı tutum ve duygularının tespitine yönelik hazırlanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: İki Boyutlu Fotoğraf Tekniği, Çanakkale Savaşları, Öğrenciler, Çok perspektiflilik

A VIEW OF GALLIPOLI BATTLES FROM DIFFERENT PERSPECTIVES WITH TWO-DIMENSIONAL PHOTOGRAPHY TECHNIQUE

Fatma TORUN - Yasin DOĞAN - Çağrı DEMİRTAŞ - Zehra ÇİFTÇİ

Gallipoli Battles, which changed the course of the First World War and went beyond being an ordinary front with this attribute, went down in history as the outstanding success of a nation in poverty. This victory is celebrated with various activities in its 100th year. Within this scope, an exhibition was organized with the two-dimensional photography technique, which was prepared by the pedagogical formation history and art history students of Adıyaman University. Two images of the same theme were cut at equal intervals, attached to follow each other and converted into one single photo frame with the two-dimensional photography technique. Therefore, two different pictures are seen when the new photo is look at from the right and left directions. The purpose of this technique is to concretely present the students the methods of viewing in a different way. The exhibition both provides the visitors with an atmosphere in regard to the Gallipoli Battles and carries an educational characteristic. The participants' opinions were received for the Gallipoli Battles and this technique in the exhibition, which was visited by secondary school, high school and university students in groups.

The purpose of this study is to determine the opinions of the teacher candidates, secondary school and high school students about the Gallipoli Battles and the technique after their visit to the two-dimensional photography exhibition. The participants of the research consist of 3rd grade students, who study in Classroom and Social Studies teaching programs of Adıyaman University, teacher candidates receiving pedagogical formation for the History department and secondary school and high school students. An interview form was prepared by the researchers to obtain the data of the research which was carried on with a case study and longitudinal approach from qualitative research methods. Interview form included open-end questions and a part of these questions aimed at revealing the academic knowledge of the teacher candidates with respect to the Gallipoli Battles while another part was prepared to find out their attitudes and feelings. The data were analyzed with the content analysis method.

Consequently, it was understood that historical knowledge of a part of the participants was refreshed thanks to the photos they saw for the first time and their emotional view of history enhanced. It was revealed in relation to the technique that the perception of the change in comparison, different viewpoints, context and continuity was noticed between the photos.

Key Words: Two-Dimensional Photography Technique, Gallipoli Battles, Students, Multi-perspectivism

ASSESSMENT OF INFORMATION LITERACY LEVELS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

Fatma ÜNAL – Harun ER

Information literate individuals are individuals who are able to use information and share knowledge and who access to information being in various forms and rapidly changing from various sources when information is needed. It has become necessary to gain the skills to teach them how to learn and prepare students to live by taking into account that learning is not limited to school and continue during lifetime. Therefore, the creation of learning environments in order to get these skills to individuals and teachers to give them these skills also need to have the information literacy skills. This research aims to evaluate social studies teachers determining the level of information literacy.

In this research, the mixed technique will be used and both quantitative and qualitative data analysis will be done.

Developing teacher training programs also contributes to making education related to information literacy by revising teacher competencies and by determining the level of information literacy of social studies student teachers.

In the data collection tool to be developed by the researchers, personal information form, semi-structured interviews will be used to obtain the scale and qualitative data related to postgraduate education in the form. Data collection tools will be applied for Faculty of Education Department of Elementary Social Studies students (teacher candidates), and the resulting data will be analyzed.

Key Words: Social studies, information literacy, teacher qualifications, teacher candidates.

İNSAN HAKLARI EĞİTİMİ ve BARIŞ

Fethi KILIÇ – Ümmügülsüm KILIÇ

İnsanın sırf (sadece) insan olması sebebi ile doğuştan sahip olduğu, devletten de önce var olan diğer insanlar tarafından kabul edilen ve saygı duyulması gereken insan onuru ile özdeş olan haklarını insan hakları diye tanımlıyoruz. Bir başka tanım, insan haklarını " insanın gelişmesi ve varlığını devam ettirip ifade edebilmesi için doğuştan sahip olduğu haklar" olarak kabul eder. İnsan gelişimi ve varlığını engelleyen her türlü davranışlarda insan hakları ihlali olarak kabul edilir. İnsan hakları temel olarak doğal haklar kategorisi ile başlayıp sosyal haklarla devam etmektedir. Hak: hukuk düzenince kabul edilen ve kullanılması sahibinin veya kanuni temsilcisinin iradesine bağlı, toplum çıkarları ile sınırlı olan çıkarları olarak tanımlanır. İnsan haklarından bahsetmek kolaydır, insan haklarının varlığını kabul edip bu hakları uygulamaya sokmak ise önemli ve zor olmaktadır. Toplumu düzenleyen kurallardan birisi de hukuktur. Hukuk kurallarını bilmek farklı bir boyut, bu kuralları bilip uygulamak ise farklı ikinci boyuttur. İnsanların bir arada yaşaması ile oluşan toplumların, bir düzen içerisinde yaşamalarını sağlamak var olan hukuka ve diğer sosyal düzen kurallarına uymakla gerçekleşir. İnsan hakları, insanı insan yapan olmazsa olmaz haklar bütünüdür. Bu nedenle insan haklarının bilinip uygulanması gereklidir. Toplumu oluşturan bireyler, insan haklarını öğrenip uygularlarsa, alfabeyi öğrenen öğrenci gibi tüm hak ve sorumluluklarını öğrenip bilinçli olarak gerçekleştirirler. Topluma insan hakları bilinci ve kültürü eğitimle verilirse, toplum aldığı eğitimin sonucu; insanların doğuştan eşit olduğunu kabul eder. Irk, renk, cinsiyet, ekonomik farklılıklar, dini inançlar ve sosyal statüler bakımından ayrı kabul edilemeyeceğini ve de sahip oldukları hak ve özgürlüklere tüm insanların eşit olarak sahip olduklarını özümseyerek kabul edecekleri için toplumda barış sağlamış olurlar. Ulusların temeli genç nesilleridir. Gençliğe ne verirsiniz onu alırsınız. Diğer bir söylemle ne ekerseniz onu biçersiniz. İnsan hakları eğitimi ve barış konulu bu çalışmada Üniversitemizde eğitim gören gençlere verilen insan hakları eğitiminin, bu eğitimi almayan farklı bölümlerdeki öğrencilerle mukayeseli olarak barış yönünden sonuçları ortaya konuldu. Bulgular anket sonuçları ile elde edildi. İnsan hakları eğitiminin barışa olan etki bulgusu ortaya konuldu. Bu daha önce yetişkinlerle yapılan benzer çalışmanın sonuçları ile de ilişkilendirildi. Böylece insan hakları eğitiminin genç nesillere barış bilincinin verilmesindeki yüksek önemi ortaya çıkmış oldu. İnsanın barış içerisinde kardeşçe yaşadığı mutlu toplum ve uluslar dileklerimizle.

Anahtar Kavramlar: İnsan Hakları, Eğitim, Barış

HUMAN RIGHTS EDUCATION and PEACE

Fethi KILIÇ – Ümmügülsüm KILIÇ

Rights that are obtained through birth just by being a human being that exists before the state and is accepted by other people that should be respected and is equivalent to human honor are defined as human rights.

Another definition accepts human rights as “rights that enable a human’s development and being and come through birth” Every action that prevents a human’s development and being is accepted as a human rights violation. Human rights basically start in a natural rights category and continues as social rights. Rights: are defined as merits accepted by the rule of law, can be used through the will of its owner or legal representative, restricted by societies interests. It is easy to talk about human rights but accepting human rights and applying them is more difficult and important. One of the rules that regulates the society is law. Knowing legal regulations is different than knowing and applying them. Societies which is formed by people coming together, can only live together in order if they apply legal regulations and social rules. Human rights are the vital common rights that make human beings human. For this reason human rights must be known and applied. If the people who form the society learn and apply human rights they will learn all their rights and responsibilities and act accordingly in a very simple way. If the society is taught human rights awareness and culture, the society will accept all humans as equals. They will constitute peace in the society knowing and digesting the facts that there is no difference of race, color, religion, social status and that all will be treated equally. The core of nations is youth, you will obtain whatever you invest in youth. In other words you will harvest whatever you plant. In this study which is named as “human rights education and peace” the difference between youth who have been educated in human rights and the ones that had no such education. The results were obtained by a survey. The effect of human rights education on peace has been illustrated. We associated this study to similar studies applied on the elder. In this way it was shown that human rights education on youth is very important to obtain peace awareness. With our wished for a societies and nations in which humans live in peace and brotherhood.

Key Words: human rights, education, peace

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN ÇEVRE İLE İLGİLİ KAVRAMLARI İFADE ETME DÜZEYLERİ

Filiz ZAYIMOĞLU ÖZTÜRK - Seher BAYAT- Demet SARI

Bu çalışmada ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin çevre ile ilgili kavramları nasıl ifade ettikleri, bilgi düzeyleri ve bu konudaki duyarlılıkları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması (case study) kullanılmıştır.

Araştırma bulguları ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Öğrencilerin birinci bölümde; çevre kavramına yönelik farkındalık düzeylerini belirlemek için yöneltilen soruya ilişkin verdikleri yanıtlar doğrultusunda çevre kavramına vakıf oldukları hem doğal hem de yapay çevre ve kültürel çevrenin farkında oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin ikinci bölümde; çevre ile ilgili kavram bilgilerini ölçen sorulara verdikleri yanıtları incelediğimizde, “erozyon nedir” sorusuna öğrencilerin çoğunluğunun yanlış cevap verdiğini çok az bir öğrencinin ağaç olmayan yerlerin uçması şeklinde cevap verdikleri görülmüş ve bu noktadan hareketle erozyon kavramını bilmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çığ tanımlamasında öğrencilerin yarısına yakınının bu tanımlamayı yapmadığı ancak deprem kavramını ise ayrıntılı bir şekilde cevapladıkları görülmektedir. Öğrencilerin doğal ve beşeri unsurların büyük çoğunluğunu literatürdeki anlamına göre doğru tanımladıkları ve bunun yanında doğal ve beşeri unsur kavramlarına örnekler verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Orman yangını kavramını tam olarak açıklayamadıkları ancak orman yangınına neden olabilecek durumları bildikleri görülmektedir. Hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliğine de tam olarak açıklayamadıklarını ama örnekler yoluyla ve kendi cümleleriyle ifade ettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin çevreye duyarlılık bilgileri incelendiğinde, erozyonu önlemek noktasında büyük çoğunluğunun ağaç dikilmeli, ağaç kesilmemeli dediği ve çözüm önerisi ortaya koyabildikleri görülmektedir. Araştırma kapsamında katılımcılardan veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen üç bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracının 1. Bölümünde; Öğrencilerin Çevre kavramının ne düzeyde farkında olduklarını öğrenmek amacıyla geliştirilen 1 adet açık uçlu soru; 2.bölümde, öğrencilerin çevre ile ilgili bilgilerini belirlemek amacıyla 12 adet açık uçlu soru ve 3.bölümde ise öğrencilerin çevreye yönelik duyarlılıklarını belirlemek amacıyla 9 adet açık uçlu soru bulunmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Çevre kavramı, Çevre eğitimi

PRIMARY SCHOOL 4TH GRADE STUDENTS' EXPRESSION LEVELS OF CONCEPTS RELATED TO THE ENVIRONMENT IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM

Filiz ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK - Seher BAYAT - Demet SARI

In this study, it was aimed to determine how the primary school 4th grade students express the concepts related to the environment, their knowledge skills and sensitivity

Case study, which is one of qualitative research methods was used in this study. In the light of the findings, the results of the study are as following:

Within the first section; it was found that the students are aware of both natural and cultural environment to the questions directed to determine the awareness level.

When the answers of the students to the questions about the environments knowledge were examined, most of the students have wrong reply to the "what is erosion" question, few students answered as the sliding the land; and this showed that the students don't know the term "erosion". It was also seen that half of the students couldn't define "avalanche" but almost all could define "earthquake".

The students mostly have correct answers natural and human factors within the literature meaning and also have given the correct samples. It was also seen that the students couldn't completely define the "forest fire" concept, but they know the reasons. They could barely express air pollution, water pollution, soil pollution concepts but by giving samples they could express it in their own words.

When the students' environmental sensitivity are examined, the students offered planting trees, preventing disafforestation and could give solution offers.

In order to gathering data, a scale which is formed of three sections, was developed by the researchers. In the first section; 1 open ended question which aims to detect environment concept awareness; in the second section 12 open ended questions which aims to determine environment knowledge levels, in the 3rd section 9 open ended questions were asked to determine the environmental sensitivity of the students.

Key Words: Social Studies, Environment Concept, Environmental Education

'SOSYAL BİLGİLERDE ARKEOLOJİ ÖĞRETİMİ' ÜZERİNE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Galip ÖNER - Nurgül KIZILAY - Azize YASA

Sosyal bilgiler, çeşitli sosyal ve beşeri bilimlere ait içeriğin kullanıldığı ve bu bilimlerin bir araya getirilerek tek bir çatı altında ele alındığı disiplinler arası bir çalışma alanıdır. Sosyal bilgiler programı içerisinde yer alan; tarih, coğrafya, arkeoloji, antropoloji, felsefe, sosyoloji, psikoloji, ekonomi, siyaset ve hukuk gibi sosyal bilimler bu ders adı altında bireylere kazandırılmaktadır. Sosyal bir bilim olarak Arkeoloji de bu program içerisinde yer almasına rağmen kendisine yeterince yer edinememiş ve buna ek olarak sosyal bilgiler eğitimi alanında yapılan akademik çalışmalar içerisinde de aynı kaderi paylaşmıştır. Bu nedenle çalışmamızın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin arkeoloji eğitimi ve öğretimi sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu doğrultuda çeşitli öneriler sunmaktır.

Araştırma, Adıyaman, Antalya, Ardahan, Artvin, Balıkesir, Bitlis, Bolu, Düzce, İstanbul, Kahramanmaraş, Kocaeli, Ordu, Mardin, Samsun, Sinop, Şırnak ve Trabzon illerinde görev yapmakta olan sosyal bilgiler öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın deseni 'Nitel Araştırma' desenidir. Elde edilen bulgular 4 açık uçlu sorudan oluşan bir "Görüş Formu" yardımıyla elde edilmiştir.

Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretim programı içerisinde arkeoloji konularının öğretimine ilişkin çeşitli görüş ve önerileri ortaya çıkacaktır.

Anahtar Kavramlar: Arkeoloji Öğretimi, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Görüşleri

ANALYZING OF SOCIAL STUDIES TEACHERS OPINION ON "ARCHAEOLOGY IN SOCIAL STUDIES"

Galip ÖNER - Nurgül KIZILAY - Azize YASA

Social studies, is a major branch of science, and a major category of academic disciplines, concerned with society and the relationships among individuals within a society. It in turn has many branches, each of which is considered a "social studies". The main social studies include economics, geography, political science, demography, philosophy, psychology and sociology. In a wider sense, social science also includes among its branches some fields in the humanities, such as anthropology, archaeology, history, law and linguistics. Archaeology is also taking a part in this program but couldn't gain a seat in this field and also in academical studies about social studies education. The aim of this study is to determine the opinions of social studies teachers about archaeology education process and offer various suggestions.

This investigation is actualised with social studies teachers working in various cities. It is a qualitative study and findings are obtained with a feedback form consist of 4 open ended questions. According to recent researches, social studies teachers found archaeology topics and acquisitions inadequate in the syllabus but they found the data about students benefits from training of archaeology adequate. They want us to add the "Core knowledge about archaeology" and "Practice and observation in the excavation site" topics to the syllabus.

Key Words: Teaching of Archaeology, Social Studies, Teacher Opinions.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMDE ÇOKLU ORTAM KULLANIMI

Genç Osman İLHAN - Şahin ORUÇ

Bu araştırma eğitimde çoklu ortam kullanımının sosyal bilgiler öğrencilerinin başarı düzeyi üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada deneysel yöntemden faydalanılmış, aynı seviyede (4. sınıf) öğrenim gören iki sınıf, deney ve kontrol grubu olmak üzere ikiye ayrılarak karşılaştırılmıştır. Deney grubunda çoklu ortam tekniğiyle konu anlatılırken kontrol grubunda ise MEB'in belirlediği yollarla ders işlenmiştir. Araştırmanın örneklemini, Kayseri ili merkez ilçede yer alan bir ilköğretim okulunda 2009-2010 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan 67 sosyal bilgiler 4.sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan başarı ölçeği kullanılmıştır. Ölçek yoluyla elde edilen veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; çoklu ortam tekniği kullanılarak ders yapılan deney sınıfında başarı seviyesinin arttığı görülürken, normal yolla ders işlenen kontrol sınıfında gözle görülür bir artışa rastlanmamıştır.

Anahtar Kavramlar: Çoklu ortam, sosyal bilgiler öğretimi, bilgisayar destekli öğretim, teknolojinin kullanımı

The aim of this study is to investigate the effects of multimedia learning on success of students about social studies. Experimental method was used in the study. There were two groups, one of which is experimental group and the other one is control group. The participants were fourth grade students from a primary school in Kayseri. The scale which was developed by the researchers used in the study. The reliability and validity scores of scale were calculated. The data was analyzed via SPSS. The result showed that there is a meaningful difference between experimental group, which was taught by multimedia learning, and control group, which was taught by traditional method.

Key Words: Multimedia, computer aided education, social studies teaching, technology usage

İLKOKUL VE ORTAOKUL ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA BARIŞ EĞİTİMİ

Gökhan ÖNAL - Zeki ARSAL

Bu çalışmanın amacı, ilkokul ve ortaokul öğretim programlarında barış eğitimi ile ilgili kazanımları belirlemek ve bu kazanımları UNESCO'nun barış eğitimi ile ilgili ilkelerine göre değerlendirmektir. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda 4-7. sınıf Sosyal Bilgiler, 4-8. sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, 8. sınıf Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi ile 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin öğretim programları incelenmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak, ilkokul ve ortaokul öğretim programları dokümanları kullanılmıştır. Programların kazanımları incelenirken UNESCO'nun barış eğitimi programı ile ilgili aşağıdaki üç temel ilkesi değerlendirme ölçütü olarak kullanılmıştır:

- a) Yerel etnik kültürler ve diğer milletlerin kültürleri de dâhil, bütün insanların kültürlerine, uygarlıklarına, değerlerine ve yaşam tarzlarına yönelik anlayış ve saygı;
- b) Bireylerin, sosyal sınıfların ve milletlerin birbirlerine karşı sadece hakları değil, aynı zamanda sorumluluklarına dair farkındalık;
- c) Bir birey olarak toplumdaki, ülkedeki ve dünya çapındaki sorunların çözümüne katılım için hazır oluş.

Araştırma sonucunda; incelenen programlarda barış eğitimi ile ilgili kazanımların yer aldığı, ancak bu kazanımların UNESCO'nun barış eğitiminde benimsenmesini öngördüğü üç temel ilkeyi tam olarak karşılamadığı saptanmıştır. Ayrıca, ilgili programlar UNESCO'nun barış eğitimi ilkeleri çerçevesinde tekrar gözden geçirilerek, programlarda bu evrensel ilkeleri kazandırmaya dönük kazanımlara yer verilmesi önerisi getirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Barış eğitimi, öğretim programı, ilkokul, ortaokul, UNESCO.

The purpose of this study is to determine the objectives of primary and secondary school curricula related to peace education and assess these objectives according to the UNESCO's peace education principles. One of the qualitative research methods, document analysis, was used in this study. According to the UNESCO principles; the curricula of Social Studies 4-7th grades, Religious Education 4-8th grades, Citizenship Education 8th grade and Turkish Republic History 8th grade were evaluated. The curricula documents was used as research tools. While the objectives were evaluated, following the three fundamental principles regarding the UNESCO's peace education programme were used;

- a) Understanding and respect for all peoples, their cultures, civilizations, values and ways of life, including domestic ethnic cultures and cultures of other nations;
- b) Awareness not only of the rights but also of the duties incumbent upon individuals, social groups and nations towards each other;
- c) Readiness on the part of the individual to participate in solving the problems of his community, his country and the world at large.

As a result, some objectives related to peace education were found; however, these objectives do not completely overlap with the UNESCO's three fundamental peace education principles. Thus, it is suggested that these courses' curricula should be revised and new objectives relevant to these fundamental principles should be written.

Key Words: Peace education, curriculum, primary school, secondary school, UNESCO.

ÖNYARGI VE AYRIMCILIĞI ÖNLEMEK İÇİN BİR SOSYAL DEĞİŞİM ARACI OLARAK OKULLARIN ROLÜ: FENOMENOLOJİK BİR ARAŞTIRMA

Gül TUNCEL - Ali BALCI

Uluslararası ayrımcılık ile ilgili yönerge, düzenleme ve maddeler göz önüne alındığında ayrımcılık; ırk, renk, cinsiyet, cinsel yönelim, din ve bunun gibi nedenlere dayanarak bütün hak ve hürriyetlerin herkes tarafından tanınmasını ya da kullanılmasını engelleme ya da sınırlandırma anlamına gelmektedir. Bireyin sadece insan olmasından dolayı sahip olduğu insan hakları diğerleriyle eşit işlem görmesini gerektiren bir temeldir. Ancak insanlık tarihi, bireyin insani değerlerinin dışındaki bir takım özelliklerinden dolayı eşit işlem görmediği örneklere sahne olduğu gibi, günümüz de evrensel düzeyde yapılan insan haklarını koruma çalışmalarına rağmen farklı işlemler gördüğü örneklerle doludur.

Farklı yasal düzenlemelerle ortadan kaldırılmaya çalışılan ayrımcılık olgusunun şekillenmesinde bir sosyal değişim aracı olarak okulların rolünü tespit etmek bu araştırmanın temel amacıdır. Bu bağlamda araştırmanın problemini "Önyargı ve ayrımcılığı önlemek için bir sosyal değişim aracı olarak okulların rolü nedir?" sorusu oluşturmaktadır. Bu soruya cevap alabilmek için Sosyal Bilgiler ve Coğrafya öğretmenliği anabilim dalı öğrencilerinin ilkokuldan üniversiteye eğitim yaşantıları boyunca karşılaşmış oldukları önyargı ve ayrımcılık deneyimlerini ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu doğrultuda araştırmanın yöntemi fenomenolojik araştırma olarak belirlenmiştir. Tecrübe merkezli hareket eden fenomenolojik araştırma birçok bireyin belli bir kavram ya da fenomen ile ilgili yaşanmış deneyimlerinin ne anlama geldiğini tanımlamaya çalışır.

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla Sosyal Bilgiler ve Coğrafya öğretmenliği anabilim dalından rastgele seçilen 10'ar (toplam 20) öğretmen adayı ile derinlemesine görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler fenomenolojik analiz ile çözümlenerek sunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Önyargı, ayrımcılık, sosyal değişim aracı.

SCHOOLS ROLE AS A MEANS OF SOCIAL EXCHANGE IN THE PREBENTION OF DISCRIMINATION AND PREJUDICE: A PHENOMENOLOGICAL RESEARCH

Gül TUNCEL - Ali BALCI

As the regulation, disposition and articles regarding the international discrimination are taken cognizance of, discrimination is defined as the inhibition or limitation of any right and liberty to be acknowledged by all, on the grounds of race, colour, gender, sexual orientation, religion and reasons as such. Human rights that individual possess by the reason of being a human is a ground that requires one's equal treatment to others. Yet not only the history of humanity witnessed the individual's deprivation of equal treatment for the reasons other than humanitarian values, present day exposes many examples of different treatment in spite of the human rights protection studies that have been carried out.

The main aim of this research is to determine the role of schools as a tool of social transition in shaping the discrimination notion that has been tried to be eradicated through various legal regulations. Thereby the question of this research can be put forward as: "What is the role of schools as a tool of social transition to preclude prejudgement and discrimination?" To find an answer to this question, the prejudgement and discrimination experiences of the students of social science and geography teaching, from elementary school to university, have been aimed to be manifested. In this regard, the method of the research has been designated as a phenomenological research. Experience based phenomenological research tries to define the meaning of individuals' experiences regarding a certain notion or phenomenon. In order to collect data for the research, 10 randomly selected teacher candidates from each of the departments of social science and geography teaching have been thoroughly interviewed. The acquired data has been presented after phenomenological analysis.

Key Words: Prejudgement, discrimination, social exchange tool.

ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK VE BARIŞ EĞİTİMİ İÇİN MODEL GELİŞTİRME

Gül TUNCEL - Ali BALCI

İletişim ve etkileşimin insanlar arasındaki mesafeleri ortadan kaldırdığı günümüz toplumlarının en önemli sorunlarından biri farklı kültüre sahip insanlara bir arada yaşama arzusu ve becerisini kazandırabilmektir. Bunu sağlayabilmenin yegâne yolu çokkültürlü eğitimidir. Çokkültürlü eğitim, dil, din, ırk, cinsiyet, yaş, sosyal sınıf, etnik köken, engelli olma ve diğer kültürel özellikler ile ilgili farkındalık sağlama ile gerçekleşmektedir.

Bu araştırmanın amacı, çokkültürlülük ve barış eğitimi için bir model geliştirmek ve özellikle sosyal bilimlerin kapsamına giren derslerin öğretmenlerini bu modele göre eğitime tabi tutarak elde edilen sonuçlar üzerinde değerlendirme yapmaktır. Bu bağlamda araştırmanın problemini "Çokkültürlülük ve barış eğitimi için nasıl bir model geliştirilebilir ve geliştirilen bu modelin etkililiği ne olabilir?" sorusu teşkil etmektedir. Dolayısıyla araştırmanın yöntemi eylem araştırması olarak planlanmıştır. Eylem araştırması sosyal durumun içindeki eylemin niteliğini geliştirmeyi amaçlayan bir grup insanın bir problemi tanımlaması, problemi çözmek için bir şeyler yapması, çabalarının ne kadar başarılı olduğunu görmesi, eğer sonuçtan tatmin olmazlarsa yeniden denemesi kısaca, yaparak ve yaşayarak öğrenmesi olarak tanımlanabilir.

Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla literatür çalışmaları yapılmış, uzman görüşlerine başvurulmuş ve sonuç olarak çokkültürlülük ve barış eğitimi için üç aşamalı bir model geliştirilmiştir. Daha sonra geliştirilen bu model Sosyal Bilgiler ve Coğrafya öğretmenliği anabilim dalındaki öğretmen adayları arasından gönüllülük esas alınarak seçilen 20 öğretmen adayının çokkültürlülük ve barış eğitimi için kullanılmıştır. Veri toplamak amacıyla öğretmen adaylarının eğitimleri sırasında kendilerinden yansıtıcı günlük tutmaları istenmiş, eğitim boyunca araştırmacılar tarafından kayıt tutulmuş ve öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır.

Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak çözümlenerek sunulmuştur. Araştırmanın sonuçları modelin etkililiği açısından sorgulanarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Çokkültürlülük, kültüre duyarlı öğretmen.

DEVELOPING A MODEL FOR MULTICULTURALISM AND PEACE EDUCATION

Gül TUNCEL - Ali BALCI

Nowadays, one of the most important issues of the societies in which communication and interaction remove the distance between people, is acquiring the will and the ability to dwell together as people appertaining to different cultures. The only means to attain this is multicultural education. Multicultural education is realized through provision of consciousness regarding education, language, religion, race, gender, age, social class, disability and other cultural characteristics.

The purpose of this research is to progress a model for multiculturalism and reconciliation education and to subject the teachers, especially of the studies that are within the scope of social science, to this educational model and to evaluate the results. In this context, the question of this research is to be constituted as: "What sort of a model can be progressed for multiculturalism and reconciliation education and what is this model's supposed influence?" Thereby, the method of the research is planned as a deed research. Deed research can be defined as the designation of a problem by a group of people who aim to develop the qualification of the deed in a certain social condition, acting to resolve it, observing the success of the act, in case result is not satisfactory trying again, briefly, learning through practicing and living.

In order to gather the results of the research, literature studies have been carried out, expert opinions were applied to, eventually a three phased model of multiculturalism and reconciliation education has been progressed. Subsequently, this model has been performed in the multiculturalism and reconciliation education of 20 volunteer teacher candidates from the departments of social science and geography. In order to collect data, teacher candidates have been demanded to keep reflective journals during their education, records have been kept by the researchers and the students have been interviewed.

Acquired data has been analyzed contextually, deconstructed and presented. The results of the research have been evaluated with respect to the effectiveness of the model.

Key Words: Multiculturalism, teacher as a sensitive to culture.

MEDYADAKİ TOPLUMSAL CİNSİYET TEMSİLLERİNİN/KURGULARININ İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN TOPLUMSAL ROL OLUŞTURMALARINA ETKİLERİ

Gül TUNCEL - Yunus DALGA

Medya bugün büyük kitlelere ulaşmakta ve halkın çeşitli konulardaki algısını yönlendirmektedir. Özellikle toplumsal cinsiyet kavramını içeren kadın ve erkek olmaya yönelik anlamları yüklemeye ve bu anlamları yaygınlaştırmada medyanın rolü dikkat çekmektedir. Dolayısıyla sosyalizasyon aşamasında üstlendiği rol ve yüksek etkileyiciliği nedeniyle çocukların “sihirli kutu” olarak nitelendirdikleri televizyondan gördükleri her şeyi bilinçsizce içselleştirerek gündelik davranış kalıpları haline getirmekte ve hemen ardından yaşam pratiklerine dâhil etmektedirler. Bu bağlamda araştırmanın problemini “Medyada toplumsal cinsiyet temsillerinin/kurgularının ilköğretim öğrencilerinin toplumsal rol oluşturmalarına etkileri nelerdir?” sorusu oluşturmaktadır. Araştırmanın problemi doğrultusunda medya metinleri üzerinden cinsiyete yönelik olarak üretilen söylemin analiz edilmesi; medyada “kadınlık” ya da “erkeklik” temsilleri/kurgularının öğrenciler üzerindeki etkilerinin tespit edilmesi hedeflenmiştir. Araştırmanın yöntemi fenomenolojik araştırma olarak planlanmıştır. Fenomenolojik araştırma bireylerin tecrübeleri üzerine odaklandığından veri toplama aracı olarak derinlemesine görüşme yapılmıştır. İlköğretim öğrencilerinden gönüllülük esas alınarak seçilen çeşitli kademelerdeki (6, 7, 8. Sınıflar) 10 öğrenci ile görüşme yapılarak araştırmanın temel verileri toplanmıştır. Öğrenci görüşmelerini desteklemek amacıyla bu öğrencilerin sınıflarına derse giren 2 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile de derinlemesine görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler fenomenolojik analize ile çözümlenerek sunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Medya, toplumsal cinsiyet, toplumsal rol.

HOW REPRESENTATION/FICTION OF GENDER IN MEDIA EFFECT ELEMENTARY STUDENTS ABOUT CREATING THEIR SOCIAL ROLE

Gül TUNCEL - Yunus DALGA

Today media reaches the large masses and directs perception of the people on various topics. Especially the role of media points to both attributing a meaning to be a man and woman which includes the notion of social gender and popularizing these meanings. Therefore because of the fact that it takes this role on the stage of socialization and its superior impressiveness, children who characterize the television as “magic box” interiorizing unconsciously what they see on it and Turing these in to daily behavioural pattern, right after, they include them into their life experiences. In this regard, problem of the study creates this question “How do the representations/fictions of gender in media effects elementary students about creating their social role?” In accordance with problem of the study discourse analysis which is created for gender through media texts, identifying the effects of representations/fictions of “femininity” or “masculinity” in media on students was targeted. Method of the study is planned as “phenomenological study”. The reason why phenomenological study focuses on experiences of individuals, interviews were had intimately as being a data collection tool. Basic data of the study were collected from elementary students whom were interviewed with, selected from different grades of ten students as volunteers. In order to support students interviews, a deep interview were had with two social sciences teachers who lecture these students classes. Acquired data were presented by working out with phenomenological analysis.

ÖĞRENCİ, AKADEMİK VE İDARİ PERSONELİN ÜNİVERSİTEDE HOŞGÖRÜ ORTAMI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ

Gülcan AKDAĞ - Sevda Gülşah YILDIRIM - Behiye UYANIK

Demokrasinin en önemli değerlerinden biri olan hoşgörü kavramı, insan hakları ve bireylerin temel özgürlüklerinin tanınmasını sağlayan evrensel bir değerdir. Toplumsal barış ve huzurun sağlanması, hoşgörüye dayalı bir demokratik yapıyı kurmakla olanaklı olabilir. Bu çalışmanın amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde bulunan öğrenci, akademik ve idari personelin üniversitede hoşgörü ortamı üzerine düşüncelerinin neler olduğunu belirlemek ve bu çerçevede genel bir değerlendirme yapmaktır. Araştırma temelde nitel bir araştırmadır. Bu doğrultuda katılımcılara, içeriğini çeşitli soruların oluşturduğu (hoşgörü hakkındaki görüşleri, üniversitede hoşgörülü davranışların içeriğini nelerin oluşturduğu ve genel olarak hoşgörü ortamının sağlanmasının nelere bağlı olduğu vb.) yarı yapılandırılmış görüşme formu sunulmuştur. Elde edilen veriler nitel veri çözümleme tekniklerinden betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Devam eden araştırmanın bulgu ve sonuçlarının, hoşgörü ortamının sağlanması açısından karar vericilere önemli fikirler sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kavramlar: Hoşgörü, Üniversite.

Concept of toleration which is one of the most important values of democracy is a universal value that provides recognition of individuals' the fundamental freedoms and human rights. Ensuring social peace and tranquility, it can only be possible by establishing a democracy based on tolerance. The purpose of this study is to determine what students who are enrolled at faculty of education, academic and administrative staff who work in faculty of education at 19 Mayıs University thoughts on tolerant environment in university and to make an overall assessment in this context. This study is basically a qualitative research design. Accordingly, participations of research were presented semi-structured interview form that consisting of various questions (views on toleration, which behavior is accepted as tolerant in university and generally how to ensure atmosphere of tolerance etc.). The data obtained were analyzed by use of descriptive analysis techniques as one of the qualitative analysis techniques. The findings and conclusions of ongoing research are expected to provide important ideas to decision-makers in terms of ensuring atmosphere of tolerance.

Key Words: Tolerance, University.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SINIFI İÇİ DERS İŞLEME SÜRECİNDEKİ SORU SORMA DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Güneş KILINÇ - Hüseyin ÇALIŞKAN

Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınıf içi ders işleme süreçlerindeki soru sorma davranışlarını incelemek ve örneklerle betimleyerek yorumlamak amaçlanmıştır.

Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması niteliğindeki araştırmanın çalışma grubunu, Sakarya ili sınırları içerisinde görev yapan biri pilot çalışma olmak üzere beş sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Dördü devlet okulunda bir tanesi de özel okulda çalışmakta olan 3 erkek 2 kadın öğretmenle yürütülen araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Gözlem Formu", "Görüşme Formu" ve "video kayıtları" kullanılmıştır. Araştırmanın veri setini; dört sosyal bilgiler öğretmenin kamera ile kayıt altına alınan toplam 32 saati ve öğretmenlerle yapılan ses kaydı alınan on beşer dakikalık görüşme kayıtları oluşturmaktadır. Gözlemlenen 32 ders saati ve öğretmenlerle yapılan görüşmeler yazıya geçirilmiş ve betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin merak uyandırıcı sorular sorduğu, bu soruların kazanımlara yönelik olduğu, soruların açık ve net bir dille sorulduğu ve gerektiğinde tekrar edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler öğrencilerin kendilerine soru sormasına izin vermiş ve sorulan soruları uygun biçimde cevaplamıştır. İzlenen derslerde üst düzey düşünme becerilerini geliştirici soruların sorulduğu, öğrencilerin yaratıcılığını geliştirici nitelikte soruların sınırlı, öğrencilerin problem çözme becerisini geliştirici nitelikte soruları çok az kullanıldığı, öğrencileri işbirliği ve grup çalışmalarına teşvik edecek türde soruların ise hiç sorulmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, öğretmen, soru sorma davranışları

This study investigates social studies teacher's questioning behaviors in the during class hours and describe these with examples.

One of the qualitative research techniques, case study group, is applied on 5 social study teachers who work in the province of Sakarya, including one pilot study.

The research is conducted with 3 male 2 female teachers, four of them work at a public school and one at a private school. Observation Form", "Interview Form" and "video recordings" are used as data collection instrument developed by the researcher. Research data consist of four social studies teachers' a total 32 hours of recording with the camera and fifteen-minute audio recording interview with the teachers. Observed 32 lessons and interviews with teachers put into writing and were analyzed with descriptive analysis.

The results of the study show that social studies teacher asks intriguing questions, these questions are intended to the acquisition, the questions are asked in clear and unambiguous language and if necessary they are repeated. Teachers let students to ask them questions and answered the questions appropriately. In monitored courses, it is stated that higher-level thinking skills improving questions were asked, students' creativity improving questions were limited, the students' problem-solving skills improving questions were used very little and questions that encourage students to co-operation and group work weren't asked at all.

Key Words: Social Studies, teacher, questioning behavior

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ESKİÇAĞ TARİHİ KONULARI AÇISINDAN KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ (TÜRKİYE, ABD CALIFORNIA, KANADA ONTARIO VE ESTONYA ÖRNEĞİ)

Güngör KARAUĞUZ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL

Eğitim programları, programın amaçlarını gerçekleştirmek üzere düzenlenmiş hedef, kapsam, eğitim durumları ve değerlendirme öğelerinden oluşan bir sistemdir. Çeşitli değişme ve gelişmelerden dolayı her program yeniden değerlendirilmekte ve gözden geçirilip düzenlenmektedir. Bu nedenle hiçbir zaman olup bitmiş bir program söz konusu olmayacaktır. Dolayısıyla farklı ülkelerin programlarını inceleyerek başarılı veya başarısız unsurlarını belirtmek program geliştirme açısından önem taşımaktadır. Bununla birlikte, her geçen gün küreselleşme gibi birtakım kavramlar daha yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu durum bizleri farklı ülkelerin öğretim programlarını karşılaştırmalı olarak inceleme konusunda teşvik etmektedir. Öğretim programlarına evrensel bir boyutta bakabilmek önem arz etmektedir. Bu bağlamda, Sosyal bilgiler öğretiminin gelişmesi ve daha iyi bir konuma gelebilmesi için farklı ülkelerde uygulanan Sosyal Bilgiler öğretim programlarının incelenmesi gerekmektedir. Böylece, dünyadaki Sosyal Bilgiler eğitimi ile ilgili bazı önemli bilgiler de elde edilecektir. Bu çalışma; Türkiye, ABD California, Kanada Ontario ve Estonya Sosyal Bilgiler dersi öğretim programlarının Eskiçağ Tarihi konuları açısından incelenmesini ve bunların karşılaştırılmasını amaçlamaktadır. Benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu noktadan hareketle, ülkemizde uygulanmakta olan Sosyal Bilgiler öğretim programına ilişkin birtakım yeni fikirlerin oluşması ve uygulanması amaç edinilmiştir.

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye, ABD California, Kanada Ontario ve Estonya Sosyal Bilgiler dersi öğretim programları oluşturmaktadır.

Veriler “doküman incelemesi” ile elde edilmiştir. Bu araştırmanın çalışma grubunda yer alan dokümanlar bilgisayar ve internet kullanılarak elektronik bir formatta elde edilmiştir. Ayrıca, özgünlüğün sağlanması için bu dokümanlara ülkelerin Eğitim Bakanlıklarının resmi internet sitelerinden ulaşılmıştır.

Verilerin analizinde, bir nitel araştırma tekniği olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Dokümanlar yoluyla elde edilen veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenmiş, tablolar halinde okuyucuya sunulmuştur.

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında; ülkelerin Sosyal Bilgiler öğretim programlarında daha çok Roma, Yunan ve Mezopotamya uygarlıklarına yer verdikleri tespit edilmiştir. Araştırmanın analiz süreci devam etmekte olup diğer sonuçlara ve önerilere tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kavramlar: Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler, Eskiçağ Tarihi, Karşılaştırma.

This study aims to investigate and comparative the ancient history subjects in the Turkey, ABD (California), Canada (Ontario) and Estonia social studies curriculums. It was aimed to determine similarity and differences. It was aimed to form new ideas and apply regarding social studies curriculum that is applied in our country. Qualitative study method was used in the study. Turkey, ABD (California), Canada (Ontario) and Estonia social studies curriculums formed the study group. Data was obtained by the method of “reviewing documents”. Documents were obtained in a digital format, make use of computer and internet. Besides, this documents were obtained from official websites for ministry of education in order to provide originality. Descriptive analysis method, which is a qualitative study technique, was used while analyzing the data. Data which obtained by means of documents was organized according to themes of research questions and was presented to reader sthrough tables.

In the light of the findings obtained in the study; it is seen that most Rome, Greek and Mesopotamia civilizations were presented in social studies curriculums.

Key Words: Curriculum, social studies, ancient history, comparative.

HAYAT BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA FİNANSAL OKURYAZARLIĞIN YERİ

Hakan AKDAĞ - Selahattin KAYMAKCI

Bireylerin para, tasarruf, yatırım, harcama alışkanlığı ve borç gibi konularda bilinçlendirilmesini amaçlayan finansal okuryazarlık eğitim-öğretim faaliyetlerindeki yeri ve önemini belirlemek.

Araştırmada nitel yaklaşım kapsamında doküman incelemeden yararlanılmıştır.

Araştırmada toplanan verilerin içerik analiziyle çözümüne devam edilmektedir.

Anahtar kavramlar: Hayat bilgisi, sosyal bilgiler, öğretim programı, finansal okuryazarlık.

AMERİKAN MİSYONERLERİNİN ERMENİ MESELESİNDEKİ ETKİLERİ VE ERMENİ TEHCİRİ

Hakan AYAZ - Gürdal ÇETİNKAYA

Türkiye gündemini meşgul eden ve Türk tarihi açısından oldukça ehemmiyetli bir konumda olan Ermeni meselesi, yalnızca Ermeniler ve Türkler arasında geçen bir hadise olarak kalmamıştır. Bu meselenin içinde iki milletin yanı sıra diğer birçok devlet de yer almıştır. Bu devletlerden biri de Amerika olmuştur. Kendisine yayılma alanlarından biri olarak gördüğü Anadolu topraklarında yer kapabilmek için bazı planların içinde bulunmuştur. Anadolu'nun birlik ve bütünlüğünü göz ardı etmeyerek daha derinden planlar hazırlamış ve Osmanlı halklarından Ermenileri kendi yanlarına çekerek, onların çeşitli yollarla güvenlerini kazanarak planlarını uygulamaya koymuştur. Bu planların en önemli noktalarından birini de misyonerler oluşturmuştur. American Board Of Commissioners For Foreign Missions (ABCFM) adlı en geniş misyoner örgütünü kullanarak Anadolu'da oldukça geniş çaplı faaliyetlere başlamıştır. Sağlık ve eğitim başta olmak üzere diğer birçok toplumsal konularda Ermenilerle iç içe olmuşlardır. Bu sayede Ermenilerin güvenini kazanmışlar ve çeşitli ayrılık fikirlerini de bu yolla Ermenilere aktarmışlardır. Özellikle eğitim konusunda çok ileri seviyeye ulaşan misyonerler, bu yolla milliyetçilik fikirlerini Ermenilere, yıllar süren bir çaba ile aktarmışlardır. Bu çalışmada ise Amerikan Misyonerlerinin ve Emperyalist devletlerin Ermeni meselesi üzerindeki etkisi ve Ermenilerin Tehcirine kadar gelişen olaylardaki rollerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Bu araştırmanın sonucunda misyonerlerin ve misyonerlerin hamisi olan emperyalist devletlerin, Ermenileri Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklandırmayı başararak, I. Dünya Savaşı öncesi ve savaş yıllarında Osmanlı Devleti'ne oldukça zarar veren Ermeni olaylarının 1915 yılındaki Ermeni tehciri ile ortadan kaldırılarak, 1917 yılında ABD'nin savaşa dahil olması ile tam anlamıyla olmasa da misyonerlerin Anadolu'daki varlığını sonlandırdığı görülmüştür. Özel durum çalışması ile yürütülen bu çalışmada veriler döküman incelemesi ile toplanmıştır.

Anahtar Kavramlar: Osmanlı Devleti, ABD, Ermeniler, ABCFM, I. Dünya Savaşı, misyonerler.

Turkey agenda and occupy a position which is quite substantial in terms of the Armenian issue in Turkish history, is no longer only as a last incident between Armenians and Turks. The content of this matter has been involved in many other states as well as the two nations. One of these states has been America. It has been found in some scheme to grab him in his place as one of the Anatolian lands span. Anatolia deeper unity and plans prepared by ignoring the integrity of the Ottoman Armenians and the people pulling their side, winning the trust of their plans have implemented a variety of ways. One of the most important points of this plan was created as missionaries. American Board Of Commissioners For Foreign Missions (ABCFM) using the largest missionary organization called Anatolia began to quite a wide range of activities. Health and have been to many other Armenian intertwined with social issues, including education. In this way, they gain the trust of the various divisions of the Armenians and the Armenian ideas they convey to these roads. Especially missionaries reached a very advanced in education, thus the Armenian nationalist ideas, years of effort by a delegate. In this study, the effect on the Armenian issue of the American Missionaries and the imperialist states and the forcible deportation of Armenians aimed to investigate the role of the unfolding events. Qualitative research methods were used in this study. This research resulted in missionaries and missionary of the imperialist states that the patron, the Armenians managed to revolt against the Ottoman Empire, World War I before and the very damaging Armenian events of the Ottoman Empire during the war years by eliminating the Armenian deportations in 1915, in 1917 the US Although the missionaries literally been shown to be involved in the war terminates its presence in Anatolia. The data in this study were collected through case studies carried out with a special document analysis.

Key Words: The Ottoman Empire, United States, Armenians, ABCFM, world war, missionaries.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ HARİTA OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Hakan KOÇ - Kadir KARATEKİN

Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının harita okuryazarlık düzeylerini belirlemek ve harita bilgisi ve harita okuryazarlığını oluşturan alt boyutlar (haritalarla işlem yapabilme- haritaları okuma ve yorumlama-taslak harita çizibilme ve haritaları kullanma) üzerinde çeşitli değişkenlerin etkisini ortaya koymaktır. Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Eğitim Fakültelerinin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinin 2. ve 3. sınıflarında öğrenim gören 292 öğretmen adayı ile tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının harita okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla Koç ve Demir (2014) tarafından geliştirilen "Developing Valid and Reliable Map Literacy Scale" isimli Harita Okuryazarlığı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 18 istatistik programı kullanılarak yapılmıştır. Harita okuryazarlığını oluşturan boyutlar ile bağımsız değişkenler arasında İlişkisiz (bağımsız) Örneklemeler İçin t-Testi; İlişkisiz Örneklemeler İçin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ve harita okuryazarlığı alt boyutları arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymak amacıyla da Basit Korelasyon yapılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının harita bilgi düzeylerinin alt seviyeye yakın, haritalarla işlem yapabilme, haritaları okuma ve yorumlama, taslak harita çizibilme ve haritaları kullanma becerilerinin ise orta seviyede olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının harita okuryazarlığının beş ayrı boyutundan aldıkları toplam puanlarının ortalamasına göre sosyal bilgiler öğretmen adayları orta düzeyde harita okuryazarlık düzeyine sahiptirler.

Çeşitli değişkenlerin (cinsiyet, harita kullanma sıklığı, coğrafyaya duydukları ilgi,) sosyal bilgiler öğretmenlerinin harita okuryazarlığına etkisi incelendiğinde; cinsiyet değişkeninin bilgi ve beceri boyutunda erkek öğretmenlerinin lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Diğer boyutlarda ise kadın ve erkek arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Harita kullanma sıklığı değişkenine göre; öğretmen adaylarının haritalarla işlem yapabilme, haritaları okuma ve yorumlama, taslak harita çizibilme ve harita kullanma boyutlarında öğretmen adaylarının haritaları kullanma sıklığı arttıkça harita okuryazarlık düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. Haritaları kullanma değişkeninin harita bilgisi boyutunda anlamlı bir farklılığa yol açmamıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının harita okuryazarlık boyutu coğrafya disiplinine ilgi duyma düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Coğrafya disiplinine ilgi arttıkça öğretmen adaylarının harita okuryazarlık düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Harita, harita becerileri, harita okuryazarlığı, sosyal bilgiler öğretmen adayı

THE INVESTIGATION OF SOCIAL SCIENCES TEACHER TRAINEES' MAP LITERACY BY VARIOUS VARIABLES

Hakan KOÇ - Kadir KARATEKİN

The aim of the present study is to determine Social Sciences teacher trainees' level of map literacy and reveal the effect of various variables on the sub-dimensions constituting the map knowledge and map literacy (processing the maps-reading and interpreting the maps-ability to draw maps and utilizing maps). The present study was conducted by means of relational screening model with 292 teacher trainees studying at the second and third classes of the Department of Social Sciences Teaching in Faculty of Education in 2015-2016. In order to determine the Social Sciences teacher trainees' level of map literacy, "Developing Valid and Reliable Map Literacy Scale" developed by KOÇ and DEMİR was used. The analysis of the data was conducted by using SPSS 18. T-test for the Independent Samples between the dimensions consisting the map literacy and independent variables; One Way Variance Analysis (ANOVA) for the Independent Samples and Basic Correlation for revealing whether there is a meaningful relation between sub-dimensions of map literacy were used.

According to the data obtained from the present study; it is seen that while map knowledge levels of the Social Sciences Teacher Trainees were close to low level, abilities of processing through maps, reading and interpreting maps, drawing draft maps and utilizing maps were on the average. According to the average obtained from the sum of five different dimensions Social Sciences teacher trainers received for their map literacy, they have average level map literacy.

When the effect of various variables (gender, frequency of using maps, the interest in geography) on the social sciences teacher trainees' map literacy are investigated; it has been found that gender variable in terms of knowledge and ability has a meaningful positive effect for the male trainees. There was no meaningful difference between the male and female trainees in terms of other variables.

In terms of the variable of frequency of using maps; it has been found that map literacy tended to increase in parallel with the increases in the teacher trainees' abilities of processing maps, reading and interpreting maps, drawing draft maps-utilizing maps and frequency of using maps increased. The variable of using maps in terms of map knowledge dimension did not result in a meaningful difference. The map literacy dimension of the social sciences teacher trainees in terms of their interest levels in the geography discipline did not reveal a meaningful difference. It has been found that the more interest they demonstrate in the geography discipline, the greater is the social sciences teacher trainees' level of map literacy.

Key Words: Map, map skills, map literacy, social sciences teacher trainee

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEKAN BİLGİSİ (100. YILINDA ÇANAKKALE ÖRNEĞİ)

Hakan ÖNAL

Tarihimize yön veren mekanlardan olan ve Türk'ün övünç madalyası diyebileceğimiz Çanakkale'nin en önemli mekanlarının, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları tarafından ne kadar bilindiği ve mekanı tanımaya yönelik kazanımlara ne derece bağlı kalındığının ortaya konulması.

Ek olarak da harita kullanımı konusunda yapılan yanlışların ortaya konulması.

Çalışmada verilerin toplanması aşamasında Betimsel Tarama Metodu, verilerin değerlendirilmesinde ise Yüz Yüze Görüşme Metodu kullanılmıştır.

Coğrafya konularının aktarımında harita kullanımı önemli bir detayı oluşturmaktadır. Haritanın sadece duvarda asılı bir materyal olarak değil bilakis, mekanı anlamlandırabilmek için gerekli bir araç olduğu unutulmamalıdır. Büyük bir çoğunluğu daha önce bir yada birden fazla Çanakkale Savaş Alanları'nı gezmiş olan öğretmen adaylarının Çanakkale Savaşları'na yön veren ve savaşın seyrini değiştiren mekanların bir kısmını renkli bir Çanakkale ve Gelibolu Fiziki Haritası üzerinden tespit edemedikleri ortaya çıkmıştır. Üstelik içlerinde Çanakkale Savaşlarına katılmış akrabaları olanlar da bu grup içerisinde. Öğretmen adaylarının en fazla yaptıkları hata ise bir kavram yanlışından ibaret olup Seddülbahir yerine Arıburnu yazmaları olmuştur. daha da ilginç bir sonuç ise Ailesinin ikameti Çanakkale olan öğretmen adayları da aynı cevapları vermişler ve mekan bilgisi konusunda bölgeyi tanımayanlarla aynı değerlerde puan almışlardır. Verilerin değerlendirilmesi aşamasında yapılan yüz yüze görüşmelerde ise öğretmen adaylarının Mekanı Tanıyamama konusundaki eksiklikler için en sık vermiş oldukları cevap ise "ilkokuldan beri derslerde kullanılan haritaların var olduğunu ancak bunların sadece duvarda asılı olmaktan öteye geçemediği" şeklindedir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarına, kişisel bilgiler formu ve tanıma ölçeği ile detaylı bir Çanakkale Haritası verilmiş, öğretmen adayları (1, 2, 3 ve 4. Sınıflar)'dan da bilgileri doldurduktan sonra harita üzerinde işaretlenmiş olan mekanların isimlerini üzerine yazmaları istenilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Coğrafya Öğretimi, Harita Bilgisi, Çanakkale

KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ ARACILIĞIYLA 5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞAL AFETLERE İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARININ İNCELENMESİ

Halil TOKCAN - Sıdıka YİTER - Hacer OĞUZ - Yasemin KESMECİ - Hasan KARAKUŞ

Bu araştırmanın amacı alternatif bir ölçme değerlendirme tekniği olan Kelime İlişkilendirme Testinin (KİT) aracılığıyla 5. Sınıf öğrencilerinin doğal afetlere ilişkin bilişsel yapısını ortaya koymaktır. Araştırmada veri toplama aracı olarak KİT kullanılmıştır. Niğde ili merkez milli eğitim müdürlüğüne bağlı üç ilköğretim okulunda öğrenim gören 300 öğrenciye bu amaçla KİT uygulanmıştır. 5. Sınıf öğrencilerine aşırı kar, deprem, heyelan, sel, çığ, erozyon, kuraklık, orman yangını ve tsunamai ile ilgili bir KİT verilmiş ve belli bir süre içerisinde bu anahtar kavramların akıllarına getirdiği cevap kelimeleri yazmaları istenmiştir. Araştırmada bu afetlerin seçilmesinin nedeni sosyal bilgiler öğretmenleriyle yapılan görüşmede 5. Sınıf düzeyinde sosyal bilgiler dersinde bu afetlerden program gereği bahsetmeleri rol oynamıştır. Elde edilen veriler, anahtar kavram ve cevap kelimelerden oluşan bir frekans tablosuna kaydedilecektir. Bu frekans tablosundaki veriler ışığında 5. Sınıf öğrencilerinin bilişsel yapısını ortaya koyan kavram ağları çizilecektir.. Araştırma sonucunda KİT'in eğitim ortamlarında daha sık olarak kullanılabilir alternatif bir ölçme aracı olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda alan yazında KİT'e ilişkin yapılmış olan benzer çalışmalar da dikkate alınarak sonuçlar tartışmaya açılacak ve bazı önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kavramlar: Kelime İlişkilendirme Testi, Doğal afetler

GÜNÜMÜZ DÜNYA SORUNLARININ ÖĞRETİMİNDE ÖYKÜLEŞTİRME VE YARATICI DRAMA YÖNTEMLERİNİN KULLANILMASINA YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI

Hamza AKENGİN – Gülten YILDIRIM – Çiğdem BAKİ PALA

Günümüz Dünya Sorunları, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında sunulan alan bilgisi derslerinden birisidir. Dersin genel amacı, öğretmen adaylarının küreselleşen dünyada tüm insanlığı ilgilendiren sorunlara ilişkin genel bilgi ve bakış açısı kazanmalarını sağlamaktır. Normalde, birer yetişkin olarak hepimiz, dünyada, bireysel tercihlerden, toplumların sosyal ya da ekonomik yapılarından, hükümet ya da devlet politikalarından kaynaklanan birçok sorun yaşandığını, birçok savaş bölgesi olduğunu, birçok insanın açlıkla, kıtlıkla ya da sağlık sorunlarıyla karşı karşıya olduğunu biliriz. Günlük yaşamlarımızda hepimiz bir şekilde bu sorunlardan etkileniyoruz ya da oluşmasında rol oynuyoruz. Bu durumda zaten bu sorunlar hakkında belirli bir birikime sahip olması beklenen öğretmen adaylarına bu konular hakkında daha derin ve eleştirel düşünme ve inceleme fırsatı verilmesi gereklidir. Öyküleştirme ve yaratıcı drama yöntemleri öğrenenlere bir bağlam içerisinde öğrenme imkanı sunarak bu derinliği sağlayan yöntemlerden kabul edilmektedir. Öğrenenler konuya nüfuz ettikçe, kendi yaşamlarıyla daha kolaylıkla ve daha derinden bağlar kurarlar. Bu çerçevede, bu çalışmanın amacı, Günümüz Dünya Sorunları dersinin öyküleştirme ve yaratıcı drama yöntemleriyle işlenmesinin nasıl bir öğrenme ortamı oluşturduğunu ortaya çıkarmaktır.

Araştırma nitel durum çalışması desenine göre yürütülmüştür. Katılımcılar bir eğitim fakültesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programının dördüncü sınıfına devam eden 65 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veriler açık uçlu anket formu, odak grup görüşmeleri ve öğrenci çalışmaları aracılığıyla toplanmıştır. Veriler nitel veri analizine tabi tutularak analiz edilmektedir. Bu aşamada birer yetişkin öğrenen olarak öğretmen adaylarının böyle bir öğrenme ortamını nasıl deneyimlediklerine ilişkin örüntüler ortaya çıkarılmaya çalışılmaktadır. İlk incelemeler, öğretmen adaylarının bu süreci, sorunlara yönelik olarak farkındalık ve duyarlılık kazanma ve öğretmenlik meslek bilgisini geliştirme süreci olarak deneyimlediklerini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte katılımcılar sıklıkla tüm süreci bir etkin öğrenme fırsatı olarak deneyimlediklerini belirtmişler, bu sürecin bileşenlerine ve bu yaşantıların kendileri üzerindeki etkilerine ilişkin betimlemelerde bulunmuşlardır. Öğretmen adaylarının en sık vurguladıkları iki olumsuz boyut ise zaman sınırlılığı ve ödevlerdir. Bulgular, yetişkin öğrenenlerin öğrenme süreçleri ve öğretmen eğitimi programlarında yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı açısından tartışılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Öyküleştirme, yaratıcı drama, yetişkin öğrenmesi, günümüz dünya sorunları

A CASE STUDY USING STORYLINE AND CREATIVE DRAMA METHODS FOR TEACHING CURRENT WORLD ISSUES

Hamza AKENGİN – Gülten YILDIRIM – Çiğdem BAKI PALA

Current World Issues is one of the field courses in social studies teacher training programs. The overall objective of the course is to ensure that teacher candidates acquire a general knowledge and perspective about current problems related to humanity in the globalizing world. Normally, all of us as adults know that our world has many problems stemming from our individual preferences, social structures or economic status of the societies, and government or state policies. We already know that there are many war territories in the world, many people face starvation, famine, and health problems, etc. In our everyday lives, all of us are affected by these problems or have many roles on the formation of them in many ways. In this context, it seems more important to enable teacher candidates already supposed to know much about these problems to focus more deeply and to think critically on them. Storyline and creative drama are two methods enabling learners to learn in this kind of context. As the learners penetrate into the topic, they can link it to their lives easily and also deeply. In this respect, the aim of this study is to investigate how the learning occurs in that condition.

The study is conducted with qualitative case study method. Participants in the study are 65 senior students attending a social studies teacher training program at a university. Data were collected by using open-ended questionnaires, focus group interviews, and student works. All data has been analyzing in compliance with qualitative data analysis procedure. In that stage, it is intended to find out the main patterns of the structure of learning process in that context. The preliminary findings show that teacher candidates experienced that process as gaining sensitivity and awareness about the problems and teaching profession knowledge and skills. In addition, they often attributed active learning process, its components and effects on themselves. Two negative features of that process stated by them are time restriction and tasks for out of school time. Findings of the study will be discussed in terms of learning of the adult learners and constructivist learning settings in teacher training programs.

Key Words: Storyline, creative drama, adult learning, current world issues

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖRNEK OLAYLARLA SOSYAL BİLGİLER ANLATIMLARI

Handan DEVECİ

Sosyal Bilgiler dersinde ele alınan konular günlük toplumsal yaşamın her anında karşı karşıya gelinen bilgi, beceri, tutum ve değerleri kapsamaktadır. Sosyal Bilgiler aile, okul ve toplum yaşamının içinde etkili vatandaş olma ile ilgili özellikleri öğrencilerin kazanmalarını sağlamaya çalışmaktadır. Bu çalışmada temel amaç, öğretmen adaylarının örnek olaylarındaki sosyal bilgileri ortaya koyarak sosyal bilgilerin toplumsal yaşama yansımalarını betimlemektir.

Nitel araştırma yöntemi kapsamında doküman incelemesi gerçekleştirilmiştir.

Veri çözümleme yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılacak, bu yolla ortaya çıkacak temalara göre örnek olayların içerisinde yer alan Sosyal Bilgiler betimlenmeye çalışılacaktır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının yazdıkları örnek olaylardan oluşan dokümanlar kullanılmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, örnek olay

EXPRESSIONS OF PRE-SERVICE TEACHERS ABOUT SOCIAL STUDIES IN CASE STUDIES

Handan DEVECİ

Content of the social studies include knowledge, skills, attitude and values regarding daily social life. Social studies helps students develop effective citizen characteristics for family, school and community life. Main purpose of this study is to understand social studies in pre-service teachers' written case studies, and describe reflection of social studies to the social life.

Document analysis is used in the study in light of the qualitative research methods.

Content analysis will be used to analyze data. Social studies will be described through themes which will be reached from the analysis of students' case studies.

Case studies written by pre-service teachers are used to collect data of the study.

Key Words: Social studies, case study

ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÜNDEMİNDE SAVAŞ VE BARIŞ KONULARININ BULUNMA DURUMU

Hatice GEDİK

Savaş ve barış konularının Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının gündeminde ne kadar yer aldığını tespit etmek.

İçerik analizi.

Araştırmanın sonuçlarına tam metinde yer verilecektir.

“Bulduğunuz ortamlarda(gerçek veya sanal) arkadaşlarınızla en çok konuştuğunuz/paylaştığınız güncel konular nelerdir?” konu başlıklı kompozisyon.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Güncel Konular, Savaş, Barış.

WAR AND PEACE AS A SUBJECT IN THE AGENDA OF TEACHER CANDIDATES

Hatice GEDİK

Determine how much important “war” and “peace”, which are one of the most important subjects of world agenda, in social science teacher candidates agenda.

Content analysis

Findings and suggestions of the survey will be given in the full text.

Social studies teacher candidates were requested to write a composition, which has the title “what are the current subjects you talked mostly with your friends in places you have been” for the purpose of collecting data.

Key Words: Social Science, Current Issues, War, Peace.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DÜNYA BARIŞI HAKKINDA GÖRÜŞLERİ

Hatice GEDİK- Fatımanur KESİK- Ebru DEMİRKOL

5. 6. ve 7. Sınıf öğrencilerinin Dünya barışı ile ilgili düşüncelerini tespit etmek.

İçerik analizi.

Araştırmanın sonuçlarına tam metinde yer verilecektir.

Veri toplama aracı olarak öğrencilerden Dünya barışı ile ilgili düşüncelerini yansıtan bir kompozisyon yazmaları istenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Barış, Dünya Barışı.

VIEWS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ABOUT WORLD PEACE

Hatice GEDİK- Fatımanur KESİK- Ebru DEMİRKOL

This study aims to detect thoughts of 5th, 6th, and 7th grade students about the world peace.

Content analysis

Findings and suggestions of the survey will be given in the full text.

To collect the data, the students were asked to write an essay reflecting their idea about the world peace.

Key Words: Social Studies, Peace. World Peace.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KENDİLERİNE ROL MODEL SEÇTİKLERİ KARAKTERLERİN ÖZELLİKLERİ

Hatice GEDİK - Ayşe ARIK - Tuğba ÜNLÜ

Cinsiyet farklılıklarına bağlı olarak ortaokul öğrencilerinin televizyonda hangi karakterleri kendilerine yakın buldukları ve rol model seçtiklerinin saptamak.

İçerik analizi ve Kodlama.

Araştırmanın sonuçlarına tam metinde yer verilecektir.

Öğrencilerin Televizyon Karakterlerinden Rol Model Seçimi ve Nedenlerini Öğrenmek İçin Anket.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Televizyon, Rol Model.

FEATURE OF CHARACTERS BY CHOOSE OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS AS A ROLE MODEL

Hatice GEDİK - Ayşe ARIK - Tuğba ÜNLÜ

Depending on the gender differences, tried to determine which characters that find close to themselves and choose to themselves rol models on Tv of middle school students.

Content Analysis and Coding.

Findings and suggestions of the survey will be given in the full text.

Role Model Selection Of Television Characters And Why The Survey For Students To Learn.

Key Words: Social Science, Television, Rol Model .

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Hatice MEMİŞOĞLU

Sosyal Bilgiler, ilkokul, ortaokullarda iyi ve sorumlu vatandaş yetiştirmek amacıyla sosyal bilimler disiplinlerinden seçilmiş bilgilere dayalı olarak, öğrencilere toplumsal yaşamla ilgili temel bilgi, beceri, tutum ve değerlerin kazandırıldığı bir çalışma alanıdır. Vatandaşların çatışmaları uzlaşma ya da birleştirme yoluyla çözümlenmeleri önemlidir. Bu amaçla, Sosyal Bilgiler programında barış ve barış eğitimi yönelik kazanımlar, beceri ve değerlere yer verilmiştir. Okullarda ve toplumda yaşanan şiddetin önlenmesinde son yıllarda özellikle “Barış Eğitimi”ne verilen önemin arttığı gözlenmektedir. 21. yüzyılın başında üzerinde durulan temel konular; toplumsal ve bireysel farklılıkların kabul edildiği, bu farklılıklara saygı ve tolerans gösterildiği, anlaşmazlıkların şiddetsiz bir şekilde çözüldüğü, insan hak ve özgürlüklerinin korunduğu bir barış kültürünün yaratılması olmuştur. Ülkeler, toplumlar ve bireyler arasında barışın sağlanması hedeflenmesine rağmen anlaşmazlıkların şiddet yoluyla çözümüne yönelik eğilimlerin ise devam ettiği gözlenmektedir.

Barış eğitimi, kişilerarası, gruplar arası ya da uluslararası düzeyde yaşanan anlaşmazlıkların barışçıl çözümü için bireylere bilgi, beceri ve tutumların kazandırıldığı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Mikro ve makro düzeyde sürdürülebilir bir barış kültürünün yaratılmasında barış eğitimi önemlidir. Okullarda barış eğitimleri uygulanarak öğrencilerin şiddetin nedenlerini, sonuçlarını öğrenmeleri ve alternatif anlaşmazlık çözüm stratejilerinin farkına varmaları sağlanmalıdır. Barış eğitiminin amacı, sadece kısa vadede şiddetin önlenmesi değil; uzun vadede kişilerarası, gruplar arası ve ülkeler arası ilişkilerde barışçıl dönüşümlerin gerçekleşmesini sağlamak olmalıdır. Demokratik, çağdaş ve sağlıklı bir toplumsal yapının oluşturulmasında, nitelikli vatandaş yetiştirmede barış eğitimi gereken özenin gösterilmesi önem taşımaktadır. Bu amaçla sosyal bilgiler eğitimi gören öğretmen adaylarının barış eğitime ilişkin görüşleri önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın amacı, 35 Sosyal Bilgiler öğretmen adayının barış ve barış eğitimi ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesinde nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak veriler toplanmış ve verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında görüşme formu yaklaşımı ile veriler toplanmış olup, çözümlene işlemlerine başlanmıştır. Çalışmada öncelikle öğretmen adaylarının barış ve barış eğitimi, sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşleri analiz edilecektir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının görüşlerinden elde edilen bulgulara dayalı olarak önerilere bulunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Barış, Barış Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları.

VIEWS OF PRESERVICE SOCIAL SCIENCES TEACHERS REGARDING PEACE AND PEACE EDUCATION

Hatice MEMİŞOĞLU

Social Sciences is a study area where basic knowledge, skills, attitudes and values about social life are brought in students based on the knowledge selected from the disciplines of social sciences in an attempt to raise good and responsible citizens in primary and secondary schools. It is important for citizens to solve conflicts through reconciliation or consolidation. For that purpose, the Social Sciences program involves acquisitions, skills and values aimed at peace and peace education. It is observed that there has been an increase in the importance being attached especially to the "Peace Education" for the prevention of violence in schools and society in recent years. Basic issues of the beginning of the 21. century involve; the acceptance of social and personal differences, respect and tolerance towards these differences, non-violent solution of conflicts and the formation of a peace culture where human rights and freedoms are protected. Even though it is aimed to provide peace between the nations, societies and individuals, it is observed that conflicts are still solved through violence.

Peace education is defined as a process where knowledge, skills and attitudes are brought in individuals for the peaceful solution of interpersonal, intergroup or international conflicts. Peace education is important in creating a sustainable peace culture in the micro and macro level. Peace education at schools may enable students to learn the reasons and results of violence and realize the alternative solution strategies for conflicts. Peace education should aim to prevent violence in the short term and provide peaceful transformations in interpersonal, intergroup and international relations in the long term.

It is important to be attentive to peace education in order to form a democratic, modern and healthy social structure and raise qualified citizens. Thus, the views of preservice teachers receiving social sciences education regarding the peace education are very important. The objective of this study is to reveal the views of 35 preservice social sciences teachers regarding peace and peace education. Qualitative research methods were used in determining the views of preservice teachers. The data were collected and analysis procedures were started within the scope of the study. The study will primarily analyze the views of preservice teachers regarding peace and peace education, as well as problems and solution offers. At the end of the study, suggestions will be made based on the findings obtained from the views of preservice teachers.

Key Words: Peace, Peace Education, Social Sciences, Preservice Teachers.

BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİNE YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hatice MEMİŞOĞLU - İsmail Hakkı ÇATLAK

Dünyada çeşitli bilim adamlarının barış eğitiminin kuram-sal dayanaklarını açıklamalarının ardından içsel, kişilerarası, gruplar arası ve ülkelerarası düzeyde barışın sağlanmasına yönelik çabalar artış göstermiştir. Buna rağmen, barışın ilkelerini yansıtacak aileleri oluşturmak ve toplumları inşa etmek için çocukları ve gençleri eğitmeye yönelik sistemli ve sürdürülebilir planlı eylemlere ve programlara verilen destekler istenen düzeyde değildir. Bunun yerine önemli derecede kaynak, şiddetin, çatışmanın ve savaşın pahalı yıkımını ve askeri savunma ve güvenlik önlemlerinin yüksek ücretini ödemek ve dengelemek için kullanılmıştır ve hala kullanılmaktadır.

21. yy başlarında insanlığın uğraştığı en büyük zorluklar içerisinde çatışma, şiddet, terörizm, yoksulluk, hastalık, umutsuzluk, çevresel yıkım ve zayıflı liderliğin korkunç sonuçlarına yönelik verilen savaşlar yer almaktadır. Bu zorluklar aile, okul, topluluk, toplum ve küresel düzeyde insan hayatının her alanında mevcuttur. Bu olgunun en önemli yansımalarından birisi olarak, dünya üzerinde 80'den fazla bölgede milliyetçilikten, din ve mezhep ayrılığından, sınıfsal farklılıklardan ve ekonomik çıkarlardan kaynaklanan savaşların yaşanması gösterilebilir. Çatışmalar sonucu her yıl bir milyondan fazla insan ölmektedir.

Bu aşamada temel felsefesi; şiddetin, savaşın ve çatışmanın barışçıl yollarla çözülmesi hususunda gerekli bilgi ve becerilerin aktarılması ve uygulanması demek olan Barış Eğitiminin önemi ortaya çıkmaktadır. İnsanların ölmemesi, daha iyi bir hayat ve sosyal adaletin sağlanması, her konuda üzerine düşen görevi yapmaktan kaçınmayan barışın, tesis edilmesi hususunda sorumluluk almaktan çekinmeyen lider özellikli bireylerin yetiştirilmesi için Barış Eğitimi ve barışa yönelik çalışmalara önem verilmesi gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, dünyada ve Türkiye'de barış ve barış eğitimiye yönelik çalışmaları, projeleri tanıtmak ve yapılan çalışmaları değerlendirmektir. Araştırma betimsel bir çalışma olup, doküman analizi incelemesi yoluyla veriler elde edilmiştir. Bu çerçevede Dünyada ve Türkiye'de Barış Eğitimi ve Barış ile ilgili çalışmalar yapan kurumların web sayfaları incelenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Barış, Barış Eğitimi, Çalışmalar

EVALUATING THE STUDIES AIMED AT PEACE AND PEACE EDUCATION

Hatice MEMİŞOĞLU - İsmail Hakkı ÇATLAK

There has been an increase in the efforts of providing the inner, interpersonal, intergroup and transnational peace in the world right after the explanation of various scientists regarding the theoretical bases of peace education. In spite of this, there is no sufficient support for systematic and sustainable planned actions and programs aimed at training the children and the young to form families and build societies that would reflect the principles of peace. Instead, a considerable amount of resources has been used and is still being used in paying and balancing the high cost of violence, conflict, war, military defence and security measures. Among the most important difficulties experienced by mankind in the beginning of the 21. century are the fights against the horrible results of conflicts, violence, terrorism, poverty, diseases, despair, environmental destruction and weak leadership. These difficulties are observed in every area of human life including the family, school, community and the world. One of the most important reflections of this phenomenon is the wars caused by nationalism, religious and sect discriminations, class distinctions and economic benefits in more than 80 regions of the world. More than one million people die every year due to conflicts.

At this point comes the importance of Peace Education, which basically relies on transferring and applying the knowledge and skills that are required in solving the violence, wars and conflicts in a peaceful way. It is required to attach importance to Peace Education and studies on peace in order to prevent deaths, provide a better life and social justice, and raise individuals with leadership qualities who never hesitate about doing their part in every subject and taking responsibility for the institution of peace.

The objective of this study is to introduce agencies and institutes, the project that conduct studies aimed at world and in Turkey peace and peace education and evaluate their studies. In this descriptive study, the data were obtained through the document analysis examination. In this context, we examined the web pages of institutes conducting studies about Peace Education and Peace in the World and in Turkey.

Key Words: Peace, Peace Education, Studies

KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİ OLAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN YAPTIKLARI EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Hüseyin KANAT- Mehmet Ali ÇAKMAK

Bu araştırmanın amacı, kaynaştırma uygulamasının yapıldığı ortaokullarda, kaynaştırma öğrencisi olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaptıkları eğitim öğretim faaliyetlerine ilişkin görüş ve önerilerinin belirlenmesidir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yolla kategori ve alt kategoriler oluşturularak, elde edilen bulgular tablolar şeklinde sunulmuştur.

Araştırmanın sonuçlarına göre, sosyal bilgiler öğretmenlerinin, programdan, okul yöneticilerinden ve uzman kişilerden önemli ölçüde beklentilerinin olduğu, özellikle uzman kişilerden kaynaştırma eğitimi hakkında bilgilendirmelerin yapılması yönünde çok sayıda görüş elde edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Kaynaştırma Eğitimi, Öğretmen, Öğrenci

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SANAL ORTAMDAKİ DEĞERLERİ

Hıdır KARADUMAN - Önder ERYILMAZ - Tuba ÇENGELCİ KÖSE

Araştırmanın genel amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sanal ortamdaki değerlerini belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır:

- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre sanal ortamda yansıtılan genel değerler nelerdir?
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendilerinin sanal ortamda yansıttıkları değerler nelerdir?
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre sanal ortamda genellikle gösterilmeyen/ihmal edilen değerler nelerdir?
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendilerinin sanal ortamda göstermediği/ihmal ettiği değerler nelerdir?
- Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının günlük yaşamda ve sanal ortamda dikkat ettiği değerler arasındaki farklılıklar ve bu farklılıkların nedenleri nelerdir?
- Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre sanal ortamda değerlere ilişkin olumlu bir kültür yaratmak için neler yapılabilir?

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanacaktır. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi kullanılacaktır.

Araştırmada elde edilecek sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının sanal ortamdaki değerlerini ve bu değerlerin günlük yaşamda yansıtılanlarla farklılıklarını ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda sanal ortamda yansıtılan ve ihmal edilen değerlerin belirlenmesi ve sanal ortamda değerlere ilişkin olumlu bir anlayış geliştirilmesine yönelik önerilerin ortaya konması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, öğretmen adayı, sanal ortam, değerler

This study aims at investigating values of pre-service teachers in virtual environments. These questions are addressed in the study:

- What do pre-service teachers think about values in virtual environments?
- What kind of values do pre-service teachers reflect in virtual environments?
- What do pre-service teacher think about values which are ignored in virtual environments?
- What kind of values do pre-service teachers ignore in virtual environments?
- What are the differences between daily and virtual values of pre-service teachers?
- What do pre-service teachers suggest to create a positive value culture in virtual environments?

Qualitative research method will be used in the study. Data of the study will be collected by using semi-structured individual interviews. Content analysis method will be used to analyze the data.

This study aims to understand values of pre-service teachers in virtual environments and differences between their daily and virtual values. In this context, it can be claimed that the study will clarify considered and ignored values in virtual environments and help develop a positive value culture.

Key Words: Social studies, pre-service teacher, virtual environment, values

İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ KAVRAMININ RESİMLERİNDE İNCELENMESİ

Hilal SARI - Sefa BULUT

İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin barış kavramının resimlerine nasıl yansıtıldığına ilişkin bakış açılarının incelenmesi araştırmamızın problemi oluşturmaktadır. Hiç bir birey yalnız değildir. Çevresini saran farklı sistemler ve diğer canlılar içerisinde sürekli bir etkileşim içerisinde. Bireyler ilk doğdukları anda bir sistemin ve düzenin içerisinde gelmiş bulunmaktadır. Gelişim aşamalarının ilk dönemlerinden birisi olan çocukluk evresi, toplumsallaşma sürecinde en yakınında bulunan insanların davranış ve tutumlarından etkilenir. Belli bir gelişim aşamalarından geçen çocuk, ebeveynlerinin sayesinde bir toplumsallaşma sürecine girmeye başlar. Bu süreç okul çağında çocuğun çevresine yakın olan kişiler ve sistemler tarafından da devam etmektedir. Çocuğun en yakınında etkileşim içerisinde olduğu; anne-babası, öğretmeni, arkadaşları ve okulu sistemin birer parçasıdır. Çocuk ebeveynlerinden öğrendiklerini, farklı çevrelerde öğrenmiş olduklarına temel oluşturur. Çocuğun, sosyalleşme sürecine en büyük katkı sağlayan kurumlardan biriside okuldur. Okulda ders müfredatında yer alan sosyal bilgisi derslerinde kültürü oluşturan değerler, inançlar ve toplumsal yaşama uyum sağlama gibi birçok kazanımlar yer almaktadır. Çocuk bu kazanımlar sayesinde arkadaşlarıyla işbirliği içerisinde olmayı, bulunduğu toplumun gelenek-göreneklerini, değerlerini, inançlarını, huzur ve barış içerisinde yaşamayı öğrenir. Toplumda değişim gösteren olaylar çocuğu etkilemektedir. Çocuklar etkilendikleri olayları davranışlarıyla ifade ettiği gibi bunu resimlerinde de işlemiş olduğu temalarla ifade eder. Tarihte toplumlarda yaşanmış olaylar kitaplarda anlatıldığı gibi resimle de anlatılmıştır. Buna en güzel örnek; Pablo Picasso'nun Guernica tablosudur. Bazen çocuklarında etkilendikleri olayları resimlerinde görmek mümkündür.

İlköğretim ikinci kademe okuyan öğrencilerin barış kavramıyla ilgili görüşlerinin resimlerinde nasıl yansıtıldığına incelenmesi. Özellikle göç eden çocukların resimlerinde barış temasına nasıl yer verişlerdir. Türkiye ye sığınan göçmen ailelerin, farklı kültürlerle sahip insanlarla barış içerisinde yaşamalarını sağlamak. Mülteci ailelerin psikolojik, fizyolojik gibi temel ihtiyaçlarının giderilmesini sağlamaya yönelik düzenlemelerin yapılmasını amaçlamaktadır

Araştırma betimsel bir araştırmadır. Bolu merkezde bulunan bir ilköğretim okulunda ikinci kademe okuyan 50 öğrencinin resmi değerlendirilmiştir. Araştırmada katılımcıların çizdiği resimlerde, çizmiş oldukları nesnelere anlamlarına göre değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin resimlerinde daha çok kuş çizimlerine yer verilmiştir. Özellikle göçmen çocukların çizimlerinde de savaş temaları görülmüştür. Göçmen çocukların resimlerinde daha az figür görülmektedir. Daha çok ilkbaharı anlatan resimler çizilmiştir. Kız çocuklarının resimlerinde hayvan figürlerine, çiçek resimlerine daha fazla rastlanılmaktadır. Erkek çocukların resimlerinde şiddet öğelerine daha fazla rastlanılmıştır. Bazı çocukların resimlerinde insan figürlerinde ağız, kol, kulak gibi uzuvların çizilmediği görülmüştür.

Okullarda öğrencilere uyum içerisinde yaşama, barış, huzurlu ortamlar sağlamak açısından ders içeriklerine bu konularla ilgili gömülü öğretim yöntemlerinden yararlanılabilir. Farklı kültürlerden gelen çocukların kaynaşmalarını sağlayacak eğitim ortamı oluşturulabilir. Göçmen çocuklara uyum eğitimi verilebilir. Göçmen aileler ile diğer ailelerin kaynaşmasına yönelik okul aile işbirliği tarafından uygun programlar düzenlenebilir.

Anahtar Kavramlar: Barış, Ortaöğretim öğrencileri, Resim, Sığınmacı ve Mülteci Çocukları

INVESTIGATION OF PEACE CONCEPT IN SECONDARY SCHOOL CHILDREN'S DRAWINGS

Hilal SARI - Sefa BULUT

The main purpose of this study is to examine the idea of peace concept in middle school children's drawings. None of the person is alone, and can not live alone. Peoples are encapsulated by social systems and lives in interaction with other living organisms. As soon as they born, they found themselves in a living social system and order. Early childhood experiences are one of the most important themes that are affected by people who are in close contact with children. Children start to learn the socialization process in connection with parents. This process is developed and completed by the people and systems that have close ties with children. Parents, teachers, friends and schools are important part of social systems. Basic themes are learned by parents, provides foundation for learning for different social circumstances. Schools are the most important institutions for socializations. School curriculums for social science class include, topics for cultural heritage and values, believes and adaptation to social life. Changing events, migration and social disturbances in society profoundly affects children mental health. Children who are traumatized by those events tent to express this in their behaviors and drawings. Historical events have been explained in books as well as in drawings and art works. Such as, the paintings of Guernica of Pablo Picasso, is a good example. Similarly, it is very common to see the traumatic and stressful themes in children drawings.

The study aimed at to investigate secondary school student's reflections on peace on their drawings. Especially, migrated children's understanding and reflections has been taken into considerations. Turkey provides a peaceful living conditions and shelter for refugees and recent immigrants from different cultural backgrounds from all over the word. The purpose of this study is to draw attention on the refugee families' psychological and physiological needs in their host country.

This study is planed as a descriptive one. Participants were 50 refugee students who were attending middle schools in the city center of Bolu. Secondary school children's drawings were thematically analyzed with particular attention given on what they have included in their art works of drawings.

It was observed that, most of the students have included bird figures in their drawings. Refugee children drew themes and objects related with war in their home countries. Survivor refugee children tend to draw the less objects than the local students in school. Mostly, refugee children drew spring pictures. While girls predominantly drew animal and flower figures, boys heavily preferred to draw violent themes. It was realized that, in some of the pictures children forget to put mouth, arm, leg and ears in human figures.

In schools, children can be thought to live in peace and harmony with voluntary participation of school curriculum programs. This will help to integrate children from different socio-cultural backgrounds. An orientation programs may be given to refugee children, this may help them to adjust quickly and in a better way in their new lives. At the same time, school authorities and administrations can provides opportunities for interaction with refugee families and local families. This may reduce their alienation feelings and can help them feel at home.

Key Words: Peace, Secondary Schools, Drawings, Refugee Children

OSMANLI DEVLETİ'NDE ÖZEL EĞİTİME MUHTAÇ BİREYLERİN EĞİTİMİ: SAĞIR DİLSİZ VE ÂMÂLAR

Hürü SAĞLAM TEKİR

Bu çalışmada, Osmanlı Devleti'nde sağır dilsiz ve âmâ bireylerin eğitimlerinin hangi aşamalardan geçtiği ve ne gibi sıkıntılarla karşılaştığı sorusuna arşiv kaynakları ölçüsünde cevap bulunmaya çalışılacaktır.

Osmanlı Devleti'nde sağır dilsiz ve âmâ bireylerin eğitimi için ilk mektep 1889 yılında İstanbul'da açıldı. Bu mekteple birlikte eğitim alan sağır dilsiz ve âmâlar toplumsal hayata kazandırılmaya başlanmıştır. Daha sonraki süreçte İstanbul dışında da mektepler açılmıştır. Bu sayede sağır dilsiz ve âmâ bireylere karşı toplumsal farkındalık artmıştır.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi kaynakları

Anahtar Kavramlar: Osmanlı Devleti, Sağır Dilsiz, Âmâ, Mektep

ÇOK KÜLTÜRLÜ SOSYO-KÜLTÜREL ORTAMDA BARIŞ İÇİNDE YAŞAYABİLME: ALANYA ÖRNEĞİ

Hüseyin DUYGU

Türkiye, ülkeler ve hatta kıtalararası göç hareketliliğinin ortasında kalmış bir ülkedir. Ülkemiz içinde şehirlerde ise dış göçün ve yabancı kökenli insan yerleşiminin yoğun yaşandığı merkezler bulunmaktadır. Antalya bu yerleşim yerlerinden birisidir. Bu yerleşke özellikle çok kültürlü sosyo-kültürel toplum yapısı ile sosyal bilimlere konu olabilecek birçok unsuru içermektedir.

Günümüzde, resmi verilere göre sayıları yirmi dört bini bulan, Alanya ilçesinde yerleşik olarak yaşayan yabancı uyruklu halkların ekonomik, sosyal, kültürel, eğitim, sağlık vb .birçok alanda yerli halk ile etkileşimi kaçınılmazdır. Tüm bu alanlarda etkileşim içinde yaşayan yerli ve yabancı toplumlar, Osmanlı Devleti'nin bir küçük minyatürü görüntüsündedir. Çünkü tarihten gelen toplumsal farklılıkların zenginlik olarak görülmesi düşüncesinden yola çıkılarak birden fazla etnik unsurun bir arada uyum içinde yaşaması istenilen ve arzu edilen bir durumdur.

Bu çalışmada günümüzde "ülke vatandaşlığı" kavramından çok "dünya vatandaşlığı" teriminin son onlu yıllarda gelişen önemli bir olgu olduğu düşüncesi ile , yabancı ve yerli bütün halkın barış ortamında yaşayabilmeleri için mevcut durumun bir örneği sunulmaya çalışılmıştır. Ayrı etnik ve dini unsurlara sahip bu halkın sosyo-ekonomik, kültürel durumları tespit edilip karşılaştırılmaya çalışılmıştır.Yapılan bu çalışmada amaç Alanya örneğinden yola çıkarak toplumların adaptasyonu sürecinde yaşadıkları zorlukları tespit etmek, çocuklarda saygı ve hoşgörü kavramının yerleştirilmesinin nasıl olabileceği konusunda bir sayfa açmaktır.

Anahtar Kavramlar: Çok Kültürlü Toplum , Kültürel Duyarlılık , Dünya Vatandaşlığı .

Turkey is a country that is located in the middle of the countries and even intercontinental migration . There are lots of centers in which a lot of foreign origin people live and migration settlements there in the cities in our country . Antalya is one of these settlements . This settlement includes many elements which can be a subject for especially multicultural and socio cultural society and science.

According to the official data, nowadays, it is inevitable for about twenty four thousand foreign resident population living in Alanya with the native people in the area of social, economic, cultural, education, health, etc... The native and foreign societies living together in interaction in all these fields are a small miniature image of the Ottoman Empire. Because the wealth of social diversity is seen as coming from the date starting from the idea of living in a combination of more than one ethnic harmony is a desirable and desired.

In this work today "country citizenship" rather than the concept of "world citizenship" in the last term of ten years with the idea that there is a significant phenomenon in developing foreign and an example of the current situation of domestic to live all the peoples of the peace has attempted to present.

These people with separate ethnic and religious elements are tried to detect and compare their socio-economic and cultural status . Starting the example of Alanya, the main purpose in this research is to identify the difficulties they face at the process of adaptation of the societies and to open a new page on how could be to teach the concept of respect and tolerance to children .

Key Words: Multicultural Society , Cultural Sensitivity , World Citizenship

TOPLUMSAL BARIŞIN OLUŞMASINDA MEDYANIN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

İbrahim Fevzi ŞAHİN - Erol KOÇOĞLU - Özcan EKİCİ - Melehat GEZER

Bu araştırmanın amacı, öğretmen görüşlerine göre toplumsal barışın oluşmasından medyanın etkisini belirlemektir. Tarih boyunca insanlar bir arada yaşamak ve barış ortamını oluşturabilmek için çabalamışlardır. Toplumsal hayatta barışın oluşması ve devam edebilmesi için insanların karşılıklı olarak hoşgörülü olması ve birbirine saygı duyması ile gerçekleşebilir. Ancak bireyler arası güvensizlik duygusu, farklı görüşlerin çatışması, etnik grupların ayrımcılığı, siyasi olaylar, ekonomik sıkıntılar, özgürlüklerin kısıtlanması ve toplum içi adaletsizliklerden dolayı toplum içindeki huzur ortamını olumsuz etkilemektedir. Günümüzde kitle iletişim araçlarının yenilenmesi ve hızlanması ile medya, yaşanan toplumsal olayları, olayların ortaya çıkış sebebi ve hatta yaşanan olayı canlı olarak sunabilmektedir. Yaşanan gelişmeleri bireylere bilgi olarak aktaran, bilgiyi derleyen medyanın, İnsanlara bilgiyi aktarırken vermiş olduğu mesaj ve haberler toplum üzerinde etkili olmaktadır. Bu yüzden, öğretmen görüşlerine göre toplumsal barışın oluşmasında medyanın etkisini belirlemek önemlidir.

Bu çalışmada toplumsal barışın oluşmasında Medyanın etkisini belirlemek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Diyarbakır il merkezinde bulunan ve ilköğretim kurumlarında görev yapmakta olan 40 Sosyal Bilgiler Öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada verilerin elde edilmesi için katılımcılara ait bilgilerin yer aldığı ve araştırmacılar tarafından uzman görüşleri olarak geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi için nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi kullanılacaktır. Analiz sonunda belirlenen temalar çözümlenerek, yorumlanacaktır.

Araştırma sonucunda, 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır'da görev yapan Sosyal Bilgiler Öğretmenin görüşlerine göre Medyanın Toplumsal barışa etkisi tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Toplumsal Barış, Medya, Öğretmen

The purpose of this study is to determine the effect of the media on the formation of social peace based on teachers' views. Nowadays the renewal and acceleration of the mass media communication tools, experienced social events, the reason for the emergence of the events and incidents can offer even alive. Transferring the information to individual developments, the information compiled by the media, people with knowledge of the message given by the transferring and news has an impact on society. Therefore, according to teachers' views in the community was undertaken to determine the impact of the media in the creation of peace.

The survey was carried out on the basis of case study of qualitative research designs. This study group of the research encompasses the social science teachers located in the centre of the Diyarbakır province in the academic year of 2014-2015 with a total of 40 teachers. The study group was selected by easily accessible sampling. Research in the semi-structured interview form developed by taking expert opinions, which includes the information of participants and researchers to obtain the data is used. This research content analysis of qualitative research techniques to the analysis of the data will be used. Themes identified by analyzing the end analysis will be reviewed. As a result, the media according to the opinion of the effect of social peace in Diyarbakir 2014-2015 academic year will be studied to determine the teachers.

Key Words: Social Peace, Media, Teacher

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SİVİL DİNİN İNŞASI

İbrahim İPEK

Bu çalışmada sosyal bilgiler dersi aracılığı ile aktarılan sivil din unsurlarının toplumu birleştirici mi yoksa ayrıştırıcı mı olduğu tartışılmıştır.

Uluslaşma sürecindeki toplumların birçoğu ilahi kutsalların yanında kendine ait kültürel, dinsel ya da tarihsel öğelerden yeni kutsallar üretir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Sivil Din, Siyasal Sosyalleşme

CIVIL RELIGION FORMATION IN THE SOCIAL STUDIES COURSE

İbrahim İPEK

Most of the societies which are in the process of nation formation create new sacred things from their cultural, religious or historical elements apart from the sacred things they acquire from their religions. In this new perception of the sacred, values that are attributed to the profane produce the new sacred; in other words, they produce civil religion. For the first time, individuals learn or are taught the sacred values of their society through the school which is one of the ideological state apparatuses. Social Studies Course is an important course in terms of both its curriculum and the themes in the course books in order to teach the national sacred values to the individuals. In this study, it is discussed whether civil religion elements which are conveyed through Social Studies course unify the society or segregate the society.

Key Words: Social Studies, Civil Religion, Political Socialising

SOSYAL BİLGİLER (TOPLUM BİLİMLERİ DERSİ) ÖĞRETİM PROGRAMI NASIL GELİŞTİRİLİR? BERLİN VE BRANDENBURG EYALETLERİ ÖRNEĞİ

İrem KAB - Akif PAMUK

Kuramsal dayanağı ister davranışçı, ister bilişsel, isterse de yapılandırmacı olsun program geliştirme süreci benzer özellikler taşır. Öğretim programı, karşılaşılan eksiklikler ve günün getirdiği yeni durumlardan hareketle, eğitim sisteminin ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bu ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanmış ve denenmiş bir öğretim sisteminin üretilmesiyle ortaya çıkar. Bu bağlamda ihtiyaç analizi sonrasında yapılan öğretim programı tasarımının/ taslağının ilgili paydaşlarla tartışılması, egemen söylemin dışındaki paydaşların önerilerinin de göz önüne alınması, programın niteliğini arttıran en temel unsurlardandır.

Almanya'nın Berlin ve Brandenburg eyaletlerinde, 2016/2017 eğitim yılından itibaren uygulanmak üzere, 1-10. sınıflar (ilköğretim ve ortaöğretim 1.kademe) için öğretim programı taslağı oluşturulmuş ve 28.11.2014 tarihinde 'kamusal alan tartışması'na açılmıştır. Bu düzenlemeyle, yönlendirme basamağını oluşturan blok sınıflar olan 5/6.sınıf'larda Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık Eğitimi olarak ayrı ayrı okutulmakta olan dersler, ülkemizdeki Sosyal Bilgiler dersine benzer şekilde, disiplinler arası bir yaklaşımla oluşturulan Toplum Bilimleri (Gesellschaftswissenschaften) dersine dönüştürülmüştür.

Bu çalışmanın amacı, Almanya'da Toplum Bilimleri dersi çerçevesinde 'kamusal alan tartışması' yapılan ana bağlamları, ülkemiz örneğinde idealist-romantik ve pragmatik geleneğin tartışmalarıyla ortaya çıkan Sosyal Bilgiler programına dair farklı açılımları yakalama ihtimalini tartışmaya açmaktır.

Çalışmada, 2013'te yılın öğretmeni seçilen Berlin'li Tarih Öğretmeni Robert Rauh'un "Tarih dersi, tarih oluyor" söylemi ışığında kamuoyuna yansıyan eleştiriler ve imza kampanyası verileri, doküman incelemesine tabi tutulmuştur. Verilerin çözümlenmesinde, içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Doküman incelemesinin sonuçlarına göre mevcut öğretim programı taslağı; derste okutulacak temaların öğretmen tarafından seçilmesinin ortaya çıkaracağı keyfilik, konuların tematik sunumunun öğrencinin kronolojik düşünme becerisini ortadan kaldıracığı ve tarihsel bilgi eksikliğine yol açacağı, öğrencide tarih algısının ortaya çıkmayışı ve olaylar arasında tarihsel bağlantıların kurulamayacağı, alt sınıflarda tematik konuların işlenmesinin verimsiz olacağı ve üst sınıflarda yer alan Tarih derslerinde kronolojik tarih anlatısının var olmasının çelişki yaratacağı, yeterlilikler ve standartlar bakımından eksikliklerinin bulunması gibi bağlamlarda eleştiriye uğramaktadır.

Anahtar Kavramlar: Toplum Bilimleri, Tarih, Sosyal Bilgiler, program geliştirme, Berlin, Brandenburg

HOW IS SOCIAL STUDIES (SOCIAL SCIENCES COURSE) CURRICULUM DEVELOPED? BERLIN AND BRANDENBURG STATES EXAMPLE

İrem KAB - Akif PAMUK

Curriculum development processes whether having behavioral, cognitive or constructivist theoretical bases, have similar characteristics. Curriculum come out with determination of the needs in educational system and creation of the educational system which is designed to cover these needs and tested with reference to contemporary conditions and faced defects. In this context, sharing the curriculum design/ draft developed after needs analysis and taking the views of the stakeholders other than ascendant discourse are the basic elements that increases the quality of teaching programme.

In Berlin and Brandenburg states of Germany, the curriculum draft for 1st to 10th grades (primary education and secondary education stage1) was developed. The referring program which was also aimed to be implemented starting 2016/2017 educational year, has opened public consultation for discussion. With this regulation, the courses History, Geography and Citizenship Education, which are taught as separate courses in in the orientation phase 5/6. block classes of primary schools in Berlin and Brandenburg, has been combined and converted to Social Sciences course (Gesellschaftswissenschaften) which is constructed with multi-disciplinary approach like Social Studies course in Turkey.

The purpose of this study is open the main elements in the framework of public consultation/ discussions as a part of Social Sciences course in Germany, the possibility of catching different approaches about the Social Studies teaching programme which was come out with the discussions of idealist-romantic and pragmatic tradition discussions Turkey, up for discussion.

In this study, the critics reflected to public under the discourse of "History course is becoming history" by Berliner History Teacher Robert Rauh, who was selected as teacher of the year in 2013 and data from signature collecting campaign on the issue have been analyzed. In data analysis, content analysis method has been used.

In the light of the results of the document analysis, the current curriculum draft has been criticized under these issues: arbitrariness result of themes to be defined by teachers; presentation of the topics in thematic scheme will sweep the ability of students chronological thinking and create lack of historical knowledge; using thematic presentation of topics in lower classes will be inefficient and in upper classes thematic scheme will conflicts with the chronological structure of existing history courses, deficiencies in terms of qualifications standards.

Key Words: Social Sciences, History, Social Studies, curriculum development, Berlin, Brandenburg.

MEDENİYET ÇATIŞMA MI, BARIŞ MI ÜRETİR?

İskender DÖLEK - Seyithan HAS - Abdulkakim TAŞTAN

Bu çalışmada multidisipliner bir yaklaşımla tarihsel süreç içerisinde mekân bağlamında medeniyetin/ medeniyetlerin çatışmayı mı yoksa barışı mı getireceği tartışılacaktır

Literatür Taraması

Barışın sağlanmasında medeniyetin katkısı.

Anahtar Kavramlar: Medeniyet, Çatışma, Barış, Huntington

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE ETKİLİ VATANDAŞ YETİŞTİRMEDE ÖNEMLİ BİR KAVRAM: MEDENİYET

İskender DÖLEK - Seyithan HAS - Abdulkhakim TAŞTAN

Bu çalışmanın amacı Sosyal bilgiler eğitiminde etkili vatandaş yetiştirmede etkin bir kavram olarak medeniyet/medeniyetlerin sosyal bilgiler eğitiminin amacına ulaşmasında daha yoğun yararlanılması gerekliliğine vurgu yapmaktır.

Literatür Taraması

Türkiye gibi kültürel çeşitliliğe sahip olan ülkeler de birlikte yaşama kültürüne medeniyet kavramı, içeriği doldurulmak kaydıyla önemli katkı sağlayabilir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Etkili Vatandaş, Medeniyet, Yapılandırmacı Yaklaşım

SOSYAL SERMAYE, SOSYAL MEDYA VE DEMOKRATİK VATANDAŞLIK: BİR ARAŞTIRMA (YÖNTEMİ) ÖNERİSİ

Ismail ACUN

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de üniversite gençliğinin sosyal sermaye birikimini incelemesine yönelik bir yöntem önerisinde bulunmaktadır. Bu araştırma önerisi, veri toplama yöntemleri ve analiz teknikleri bakımından nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte işe koşulacak şekilde desenlenmiştir. Bu çalışmada üniversite gençliğinin sosyal sermaye birikimi bağımlı değişkeninden hareketle, demografik değişkenler, güven, sosyal medya kullanımı ve aktif demokratik vatandaşlık davranış değişkenlerine ilişkin veriler ölçekler yoluyla toplanacaktır. Sosyal medyanın bireylerin siyasal, toplumsal, çevresel ve uluslararası siyasal ve sosyal fenomenlere dair ilgi, duygu ve katılımlarını etkileyip etkilemediği konuları ise derinlemesine veri toplamaya yarayacak olan yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla yapılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 18-29 yaş aralığındaki üniversite öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini 2300 üniversite öğrencisi oluşturacaktır. Görüşmeler ise gönüllü 10 öğrenci ile gerçekleştirilecektir. Nicel veriler korelasyonel analizlere tabii tutulacaktır. Nitel veriler ise içerik analizine tabii tutulacaktır.

Böyle bir araştırma ile son zamanlarda demokrasi ile ilişkili konularda sıklıkla hem siyaset dünyasını hem de kamuoyunu sürekli meşgul eden sosyal medyanın demokrasi ile ilişkisi sağlam bir teorik çerçeve ile ortaya konulmuş olacaktır. Böylece eğitim bilimcilerin ve belki de diğer sosyal bilimcilerin tüketimi için bilimsel bilgi ve kullanımlarına açık bir kitapçıkta bir araya getirilmiş ölçme araçları sunulmuş olacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal sermaye, sosyal medya, demokrasi, vatandaşlık

SOCIAL CAPITAL, SOCIAL MEDIA AND DEMOCRATIC CITIZENSHIP: A RESEARCH (METHOD) PROPOSAL

Ismail ACUN

The aim of the study is to investigate social capital among Turkish university students. Students' social capital will be examined in relation to their active citizenship behaviors and social media use.

The research employs both qualitative and quantitative approaches. The quantitative data will be collected through several scales. The variables that will be measured by these scales are trust, trust to democratic institutions, intensity of social media and democratic citizenship behaviors.

The in-depth qualitative data on the impact of social media on individual's opinions about political, societal and environmental issues will be collected through semi-structured interview.

The study group will be consist of approximately 2300 university students between the ages of 18 and 29. The subjects for the qualitative part of the study, desirably 10 people, for the interviews will be selected amongst the volunteers.

Genuine data collecting tools will be developed for the study. Relational and comparative analysis techniques will be used for the quantitative data.

The qualitative data will be subjected to content analysis technique.

The study will address an important issue that a great attention is paid by general public and politicians through the lens of a theoretically sound framework. Thus, it is aimed at that a scientific information will be created to be consumed by educators and politicians if they wish so. Moreover, there will be several scales developed and bound in a booklet for the research variable included in the study for the use of other researchers. The researchers will be able to draw conclusion on the relationship amongst social capital, democratic citizenship behaviors and social capital.

Key Words: Social capital, social media, democracy, citizenship

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM STRATEJİ, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ismail H. DEMİRCİOĞLU – İnanç GENÇ – Ebru DEMİRCİOĞLU

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı son sınıf öğrencilerinin öğretim strateji, yöntem ve teknik bilgisini tespit etmek

Çalışma nitel yöntemlerden Case Study (Özel Durum Çalışması) çalışmasıdır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının pedagojik alan bilgisi bileşenlerinden olan öğretim strateji, yöntem ve teknikleri bilgisiyile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları beklenmektedir.

Açık-uçlu anket ve yarı-yapılandırılmış mülakat

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Pedagojik Alan Bilgisi, Öğretim Strateji, Yöntem ve Teknik Bilgisi

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DEMOKRASİ KAVRAMINA İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARI

Kadir KARATEKİN - Özlem ELVAN

Demokrasi ile ilişkili kavramların bilinmesi ve bu kavramların günlük yaşam ile ilişkilendirilmesi demokrasi eğitimi için önemlidir. Dolayısıyla öğrencilerin demokrasi kavramına ilişkin var olan bilişsel yapılarını ortaya çıkarmak demokrasi eğitimi için bir başlangıç noktası olacaktır. Bu çalışmanın amacı da 8. sınıf öğrencilerinin kelime ilişkilendirme testi ile demokrasi kavramına ilişkin bilişsel yapılarını tespit etmektir. Bu amaca ulaşmak için 2014-2015 eğitim-öğretim bahar döneminde Türkiye'nin her coğrafi bölgesinden seçilmiş ikişer ilde öğrenim gören 420 8. sınıf öğrencisine demokrasi anahtar kavramı ile ilgili bir kelime ilişkilendirme testi uygulanmıştır. Öğrencilerin demokrasi anahtar kavramına verdikleri cevaplar doğrultusunda kavram ağları oluşturulmuş ve öğrencilerin bilişsel yapıları ortaya çıkarılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin zihinlerinde demokrasi kavramına yönelik hiyerarşik bir yapının olduğu ve demokrasiyi daha çok insan hakları, devlet yönetimi, hukuk ve devletle ilişkilendirdikleri tespit edilmiştir. Öğrenciler değer, Atatürk ve ilkeleri ve vatandaşlık kategorileriyle ise demokrasiyi daha az ilişkilendirmişlerdir. Bu araştırmanın önemli sonuçlarından birisi de demokrasi kavramının öğrencilerin bilişsel yapılarındaki durumunun bölgelere ve illere göre farklılaşmasıdır. Araştırmaya katılan 420 öğrenciden sadece 200'nün demokrasi ile ilgili bilimsel bilgi içeren bir cümle kurabilmesi demokrasi kavramının öğrencilerin bilişsel yapılarında yüzeysel bir yer işgal ettiğini de göstermektedir.

Anahtar Kavramlar: Demokrasi, demokrasi eğitimi, sosyal bilgiler, kelime ilişkilendirme testi

Knowledge of the concepts related to democracy and the association of these concepts with the daily life are important for the democracy training. Therefore, revealing the existing cognitive structures of the students about the concept of democracy will be a good starting point for democracy training. The purpose of this study is determining cognitive structure of 8th grade students about the concept of democracy using a word association test. In order to achieve this goal, a word association test, which was related to democracy key concept, has been applied to 420 8th grade students, who were attending the school in the cities selected from each geographic region of Turkey, during spring semester of 2014-2015 academic years. Concept networks have been created and cognitive structures of the students were revealed according to the answers that students gave to democracy key concept. As a result of the research, it has been found that students have a hierarchical structure in their minds about the concept of democracy and they associate democracy mostly with human rights, state, law, and government. Students associate democracy less with values, Atatürk's principles and citizenship categories. One of the significant outcomes of this research is that the status of the concept of democracy in students' cognitive structure differentiates according to geographical regions and cities. Only 200 of 420 students who participated in the research were able to form sentence about democracy, containing scientific information, which shows that the concept of democracy occupy a shallow place on cognitive structures of the students.

Key Words: Democracy, democracy education, social studies, word association test

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ KULLANIMINA İLİŞKİN ALT YAPILARININ VE YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Kaya YILMAZ - Yakup AYAYDIN

Bu çalışma, hizmet-içi sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim teknolojilerine ilişkin alt yapılarını ve öğretim teknolojilerini kullanma konusundaki yeterlik algılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri açık uçlu sorulardan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme ile toplanmıştır. Görüşme formunda katılımcıların lisans döneminde öğretim teknolojileri ile ilgili ders alıp almadıkları, aldıkları derslerde hangi öğretim yöntemlerinin kullanıldığı, bu yöntemlerin etkili olup olmadığı, derslerde öğrencilerin sorumluluklarının neler olduğu, hangi öğretim teknolojilerinin öğretildiği ve öğretim teknolojilerine ilişkin yeterlik algıları sorulmuştur. Görüşmeler katılımcılarla bire bir yapılmış ve onların izniyle ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Word programında görüşmelerin ses kayıtlarının kelimesi kelimesine metinleri çıkarılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir.

Verilerin analizi sonucunda katılımcıların öğretim teknolojilerine ilişkin alt yapılarında farklılıklar tespit edilmiştir. Katılımcılardan bazılarının lisans döneminde öğretim teknolojileriyle ilgili herhangi bir ders almadıkları belirlenmiştir. Öğretim teknolojileriyle ilgili ders alan katılımcıların çoğu aldıkları dersin verimli geçmediğini, bir kısmı ise verimli geçmediğini belirtmiştir. Katılımcılar, lisans döneminde öğretim teknolojileriyle ilgili aldıkları derslerde bilgi aktarıldığını, derslerin çoğunlukla anlatım yöntemi ile işlendiğini, öğretmenin aktif, öğrencilerin pasif olduğunu, derslerde bazen uygulama yapıldığını, bu şekilde işlenen derslerin etkili olmadığını, öğretim teknolojilerini kullanma becerilerini geliştirmediğini vurgulamışlardır. Katılımcıların çoğu, öğretim teknolojileriyle ilgili derslerdeki sorumluluklarının öğretim materyali hazırlama, sunum yapma, not tutma ve pasif dinleyici olmaktan ibaret olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenle, katılımcılar, lisans döneminde öğretim teknolojileri ile ilgili derslerin uygulamalı olması ve ilerleyen teknolojiyi takip etmesi gerektiğini dile getirmiştir. Öğretim teknolojileri derslerinde neler öğretildiğine ilişkin sorulara katılımcıların çoğu, projeksiyon, tepegöz ve bilgisayar cevaplarını vermiştir. Katılımcılardan hiçbiri, akıllı tahta gibi yeni çıkan öğretim teknolojilerinin kendilerine öğretildiğinden bahsetmemiştir. Katılımcıların yarısından fazlası kendilerini öğretim teknolojilerini kullanma konusunda yeterli gördüklerini belirtmiştir. Bazı katılımcılar öğretim teknolojilerini kullanma konusunda yeterli olmadıklarını, bazıları ise yeterli olduklarını fakat değişen ve gelişen teknolojiye ayak uydurmak için kendilerini geliştirmek zorunda olduklarını ifade etmişlerdir. Cinsiyetin öğretmenlerin yeterlik algılarında kısmen etkili olduğu kadın öğretmenlerin öğretim teknolojileri konusunda kendilerini daha yeterli gördükleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Öğretim teknolojisi, hizmet-içi öğretmenler, sosyal bilgiler.

The purpose of this study was to investigate in-service social studies teachers' backgrounds in instructional technologies and their self-efficacy beliefs about using these technologies in social studies teaching. Qualitative research method was used in the study. Research data was collected via a semi-structured interview protocol with open-ended questions. The interview questions delved into participants' experiences in taking courses on instructional technologies at tertiary level and their self-efficacy beliefs. Interview was conducted individually with each participant and recorded with a digital voice recorder with the permission of the participants. Each interview was transcribed verbatim word by word via Word program. The collected data was analyzed by means of inductive analysis.

The study results revealed differences in the participants' backgrounds or preparedness in using instructional technologies. It was found that some participants even did not take any courses on instructional technologies during their undergraduate education. Those participants who took courses on instructional technologies commented differently on their experiences. Most participants stated that the courses they took were not conducted efficiently whereas a few participants said that the courses were efficient. Most participants stated that the courses they took were aimed at transmitting knowledge about instructional technologies to student and usually conducted via dry lecture which they found was ineffective in terms of providing teacher candidates with necessary skills in using instructional technologies. Students' responsibilities in the courses were taking notes during lecture, preparing teaching materials, making presentations, and being passive listeners. For these reasons, participants asserted that the courses on instructional technologies should both incorporate new technologies and allow students to have hands-on experiences in using instructional technologies. It was found that projection, over-head projectors and computers were most commonly taught instructional technologies to the participants. No participants mentioned new instructional technologies like smart-board. More than half of the participants believed that their skills in using instructional technologies were good whereas some participants reported their self-efficacy beliefs about using instructional technologies as low. Gender had some effect on the participants' self-efficacy beliefs. Female participants' self-efficacy beliefs about using instructional technologies were higher than males'.

Key Words: Instructional technology, in-service teachers, social studies.

HİZMET-ÖNCESİ SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ ALGILARI VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNİN ÖĞRETİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: NİCEL BİR ÇALIŞMA

Kaya YILMAZ - Yakup AYAYDIN

Bu çalışma hizmet-öncesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim teknolojileri algılarını ve öğretim teknolojilerinin sosyal bilgilerde kullanılmasına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri algılarının ve görüşlerinin cinsiyet ve üniversite değişkenlerine göre değişip değişmediği de incelenmiştir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma katılımcıları, Marmara bölgesinde bulunan iki üniversitenin Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları arasından seçilmiştir. Çalışmaya 59 kız ve 41 erkek olmak üzere toplam 100 sosyal bilgiler öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma verileri, literatür taramasına ve uzman görüşlerine dayalı olarak geliştirilen öğretim teknolojileri anketi kullanılarak toplanmıştır. Toplanan verilerin analizinde betimsel istatistik (yüzde-frekans analizi) ve t-testinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerini “teknolojik aletlerin derslerde kullanılması”, “öğretimde kullanılan her türlü-araç gereç” ve sadece “bilgi aktarılmasını sağlayan vazgeçilmez araç-gereçler” olarak algıladıkları belirlenmiştir. Öğretmen adayları ders planı hazırlarken ve öğretim yaparken öğretim teknolojilerinden yararlanılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Katılımcılar, öğretim teknolojilerinin seçiminde ve kullanılmasında konu alanı ve öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınması gerektiğini bildirmişlerdir. Katılımcıların öğretim teknolojilerinin bireysel farklılıklara cevap vermede etkili olduğunu, öğretmenlerin öğretim teknolojilerini yakından takip etmeleri gerektiğini ve öğretim teknolojileriyle ilgili seminerlere katılmanın öğretmenlerin öğretim teknolojilerini kullanmalarında kolaylık sağladığını düşündükleri görülmüştür. Katılımcıların öğretim teknolojilerine ilişkin algıları ve görüşleri cinsiyet değişkenine göre analiz edildiğinde kız öğretmen adaylarının öğretim algı ve görüşlerinin erkek öğretmen adaylarından daha gelişmiş ve üst düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Üniversite değişkenine göre yapılan analizde ise, B Üniversitesinde öğrenim gören öğretmen adayları ile A Üniversitesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşleri arasında farklılık tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak sosyal bilgiler eğitiminde öğretim teknolojilerinin kullanımına ilişkin öneriler yapılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Öğretim teknolojileri, öğretmen adayları, sosyal bilgiler.

This study investigated pre-service social studies teachers' perceptions of instructional technologies and their opinions about the use of instructional technologies in the area of social studies teaching. Whether the participants' perceptions of and opinions about instructional technologies were varied in terms of gender and university variables was also examined. Quantitative research method was used to conduct the study. Survey was used as a data collection tool. Instructional Technologies Survey was developed on the basis of the literature review and experts' opinions. The research data was analyzed via descriptive statistics and t-test. The study participants were selected from the Departments of Social Studies Education at two universities. 59 female and 41 male pre-service social studies teachers, a total of 100 teacher candidates, participated in the study. The study results showed that participants' perceptions of instructional technologies were belonged to one of three categories. Participants perceived instructional technologies as “using technological devices in the lessons”, “all devices and tools that can be used for teaching”, and “indispensable tools to transmit knowledge.” Participants reported that teachers should use instructional technologies when making lessons plans and during teaching. They also stated that teachers should take students' development levels, individual differences and the nature of subject matters into account when selecting instructional technologies for teaching. Participants believed that instructional technologies address differences in students' learning styles, so teachers should closely follow developments in instructional technologies and participate in seminars on instructional technologies. It was found that gender had an effect on the participants' perceptions of instructional technologies. Female participants' perceptions of instructional technologies were more developed than male participants' perceptions of instructional technologies. When the participants' responses to survey questions were analyzed in terms of university variable, some differences were found between students' opinions who were at two universities. Recommendations were made for using instructional technologies in social studies education on the basis of research findings.

Key Words: Instructional technology, pre-service teachers, social studies.

TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ÖNEMİ

Kemal KAYA

Avrupa Birliği (AB), yirmi sekiz Avrupa ülkesinden oluşan, üye ülkelerin sorunlarını ortak olarak çözdükleri ve kaynakları ile bilgi ve teknolojilerini birlikte değerlendirebildikleri, gelişen ve genişleyen, bölgesel bir bütünleşme örneğidir. Kuruluşundan beri bu birliğin içerisinde yer almaya çalışan Türkiye bu süreçte AB'nin gerektirdiği düzenlemeleri yerine getirerek AB ile ilişkilerini sürdürmektedir. AB'ye uyum sürecinde birçok alanda olduğu gibi Türk Eğitim Sistemi'nde de birtakım iyileştirme ve geliştirme çalışmaları yapılmaktadır. Eğitim kalitesinin istenilen düzeye ulaştırabilmesi için Türk Eğitim Sistemi'nde AB'nin eğitim politikaları takip edilmektedir. Türkiye'nin 1960'lı yıllara dayanan AB'ye üyelik girişimleri 2000'li yıllarda yeniden hız kazanmıştır. Bu nedenle Türkiye'de toplumsal sistemleri AB normlarına uygun duruma getirme çabaları kapsamında eğitim sisteminde niteliğin geliştirilmesi amacıyla iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Bu iyileştirme çalışmalarının kapsamının ve amacının anlaşılabilmesi için genel olarak AB'nin uyguladığı eğitim politikalarının incelenmesi ve belirtilen politikaların Türk eğitim sistemine yansımalarının ortaya konulması gerekmektedir. AB eğitim politikalarının üzerinde yoğunlaştığı konulardan biri de vatandaşlık eğitimi yoluyla eğitim-öğretim süreçlerinin bireyleri toplumsallaştırması ve eğitim ile demokrasi ilişkisinin kurulmasıdır. Türkiye'de yeni yetişen neslin bilgi toplumuna uyum sağlayabilmesi için eğitim programlarında, özellikle ilköğretim programlarında bazı becerilerin kazandırılmasına önem verilmesi yoluna gidilmiştir. Bu çerçevede önemli bir ders olarak ortaya çıkan Sosyal Bilgiler Öğretimi vasıtasıyla öğrencilere sözel, bilgi ve iletişim becerileri, öğrenmeyi öğrenme, sosyal beceriler, girişimcilik, yaratıcılık, araştırma, eleştirel düşünme, sentezleme, sorun çözme ve genel kültür alanındaki beceriler kazandırılabilir. Bu çalışmada AB ülkelerinde ve ülkemizde Sosyal Bilgiler Öğretiminin niteliği ve Türkiye'nin AB sürecinde bu dersin bütünleşmeye katkı sağlayıcı işlevsel boyutları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Avrupa Birliği, eğitim politikaları, sosyal bilgiler eğitimi, vatandaşlık eğitimi.

THE IMPORTANCE OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY'S EUROPEAN UNION PROCESS

Kemal KAYA

The European Union (EU) is a developing regional integration comprised of twenty-eight European countries that solve their common problems and utilize their resources as well as their information and technology all together. In order for Turkey to be a part of this process it maintains relations with the EU by following the regulations and requirements of the EU. Some improvements are being made to harmonize the development of Turkish Education System with that of the EU. Turkey's quality of education is being improved in order to become a member and Turkey is following the European Union's system of educational policies. Turkey's EU membership based on the 1960 initiative has regained speed in the 2000s. One of the issues of EU education policy is focused on the teaching-learning process in the socialization of the individual through citizenship education and the establishment of democracy in relation to education. In this study, our country in the EU and contributing to the EU integration process of the nature of the course and Turkey of Social Studies will focus on the functional aspects. In this study, the formation process of EU and Turkey's membership process to EU are explained and EU's the nature of social studies teaching and their effects upon Turkey's EU bid this course of integration that contribute to functional dimensions are discussed .

Key Words: The European Union, education policies, social studies teaching, citizenship education.

DEĞERLER MEKANI

Kenan ARIBAŞ

Değerler mekanının tarihsel ve çağdaş örnekleri yanı sıra, orijinal bir model nasıl oluşturulabilir sorusuna cevap aranmıştır.

Nitel araştırma

Coğrafya ilmi mekan üzerinde incelemeler yapmaktadır. Maddi unsurlar özellikle kent mekanı üzerinde yoğunlaşır. Kent maddiyatın aktığı siluetten ibarettir. Kır mekanı daha çok özlem ve belirli değerlerin hatırlandığı mekanlar olarak göze çarpar. Kentte değerler, başta nostalji olmak üzere, tarihte yoğunlaşmış değerler sürekli hatırlanma çabası içindedir. Kentteki yaşam alanları inşa edilirken, değerler mekanlarının, yani mahalle, semt, park, ulaşım güzergahı gibi sahaların, iyilik, sabır, güven vs gibi değerler ile inşa edilmesi gereklidir. Bu makalede değerler mekanının tarihsel ve çağdaş örnekleri yanı sıra, orijinal bir model nasıl oluşturulmalı sorusuna cevap aranacaktır

Doküman inceleme

Anahtar Kavramlar: Değerler, Değerler Mekanı

OKULÖNCESİ DÖNEMDE TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNİN KULLANIMI ÜZERİNE İKONOĞRAFİK ANALİZ

Kibar AKTİN

Bu çalışma, okul öncesi dönem çocuklarının tarihsel düşünme süreçlerinde imgelem becerilerini kullanarak geçmişini nasıl kurguladıklarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 5-6 yaş grubunda 11 çocuk oluşturmaktadır. Çocuklarla bir etnografya müzesine ziyaret gerçekleştirilmiş; sonrasında çocukların müzede hatırladıklarını resmetmeleri istenmiştir. Araştırmanın verileri, çocukların çizdik-leri resimler ve bu resimler üzerine kendileriyle yapılan görüşmeler aracılığı ile toplanmıştır. Elde edilen veriler, nitel araştırma yöntemi kapsamında yer alan doküman inceleme tekniğine uygun olarak çözümlenmektedir. Veriler henüz çözümlenme aşamasındadır.

Anahtar Kavramlar: Okul Öncesi Eğitimi, Tarihsel Düşünme, İmgelem.

THE ICONOGRAPHIC ANALYSIS ON THE USE OF HISTORICAL THINKING SKILLS AT PRESCHOOL PERIOD

Kibar AKTİN

This study was conducted to identify how did preschool children invent history by using their imagination skills in historical thinking process. The study group was consisted of 11 children in the 5-6 age group. An ethnographic museum visit was performed with children and then the painting that they remembered about museum was asked the children. The research data were collected through the pictures children draw and interviews with these images on your own. The data obtained has been analyzed according to document analysis technique within the scope of the qualitative research methods. Data is not yet analyzed on stage.

Key Words: Preschool Education, Historical Thinking, Imagination

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLERE İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Kudret AYKIRI - Melek ÖZTÜRK - İbrahim Halil YURDAKUL

Sosyal bilgiler dersinin ne olduğu, nasıl olması gerektiği uzun yıllardır tartışılmaktadır. Farklı birçok tanıma sahip olan bu ders dolayısıyla öğrenciler ve öğretmenler tarafından da farklı algılanmaktadır. Bu algıları belirlemenin etkili araçlarından biri metaforlardır. Metafor, bir anlatım biçimidir ve benzetmeyi temel alır. Her bir benzetme bir kavrama ilişkin farklı algıları gösterir. Bu algılar sayesinde bahsi geçen kavramın güçlü ve zayıf yönleri analiz edilebilir, karmaşık ve gizli özellikleri anlaşılabilir, sorunlar karşısında çözüm yolları bulunabilir. Bu bilgiler doğrultusunda araştırmamızın amacı Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının “Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünü, sosyal bilgiler öğretmenini ve sosyal bilgiler dersini betimlemekte ne tür metaforlar kullandığını belirlemektir. Bu araştırma 2014-2015 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde bir devlet üniversitesi eğitim fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliğinde öğrenim gören 1.,2.,3. ve 4. sınıf 137 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması yöntemiyle desenlenmiştir. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda sosyal bilgilere ilişkin metaforik algılara yönelik çalışmaların az olması ve bu eksikliğin giderilmesi ve de sosyal bilgilerin bölüm, öğretmen, ders kapsamında eksiklerinin görülüp çözümler üretilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, metafor, öğretmen adayları

SAVAŞI YAŞAYANLARIN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ EĞİTİMİ

Mahmut BOZKURT - Ömür GÜRDOĞAN BAYIR

Bu araştırmanın amacı savaş gerçeğiyle yüzleşmiş ve ülkemizde üniversite eğitimi alan öğrencilerinin barış eğitimine bakış açısını ortaya koymaktır. Bu kapsamda öğrencilerin barışa ve savaşa ilişkin görüşleri gerek bireysel gerek toplumsal boyutlarıyla ele alınacaktır. Bunun yanı sıra, barış ortamı açısından kendi ülkeleriyle ülkemiz arasında karşılaştırmalar yapmaları istenecektir. Son olarak, barış eğitiminin neden önemli olduğu ve eğitim sürecine nasıl yansıtılabileceği konusunda görüşler de alınacaktır.

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenecektir. Bu kapsamda, veriler görüşme yoluyla toplanacaktır. Görüşme formunun geliştirilmesi sürecinde ilgili alan ve yöntem uzmanlarından destek alınacaktır. Araştırma katılımcılarının seçiminde kendi ülkelerinde savaş yaşanmış olması bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Ayrıca, katılımcıların tanıtılması için kişisel bilgiler formundan yararlanılacaktır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde tematik analiz benimsenecektir.

Katılımcıların bu kapsamda kendi ülkeleriyle ülkemiz arasında barış ortamı bağlamında karşılaştırmalar yapması; barış eğitimine karşı daha fazla duyarlılık göstermesi ve barış eğitiminin önemine vurgu yapması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar: Savaş, Barış, Barış eğitimi

PEACE EDUCATION FROM THE PERSPECTIVES OF THOSE WHO EXPERIENCED WAR

Mahmut BOZKURT - Ömür GÜRDOĞAN BAYIR

Main purpose of this study is to identify the views of university students about peace education. The students who faced with the war in their country and attend university in our country was selected for the study. In this sense, university students' views about peace and war will also be examined both individual and social context. Besides, it will be sought with comparison of their country and our country in terms of peace atmosphere. Lastly, views will be taken about the significance of peace education and how it should be infused to the education process.

Qualitative approach will be adopted in the study. In this sense, the data will be collected via semi-structured interviews. Views and feedbacks of field and method specialists will be consulted in the development process of the semi-structured interview form. In the selection of the participants, the people who have faced with war in their country is defined as a criterion. Besides, personal information form will be utilized to introduce the participants. Thematic analysis will be implemented in the analysis of the data.

Finally, it is expected from the participants to compare their countries with our country in the context of peace atmosphere; to be more sensitive about peace education; and to emphasize the importance of peace education.

Key Words: War, Peace, Peace Education

İLKÖĞRETİM (7. SINIF) SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABINDA YAKINÇAĞ KONULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mahmut TAŞ, Murat KEÇE, İsmail DÜZ

Bu çalışma ile 7. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabındaki “ Ülkeler Arası Köprüler ve Türk Tarihine Yolculuk “ ünitesi ile yakınçağ konularının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yöntemi olan betimsel çalışma ve içerik analizi yapılacaktır. Veri toplama araçları 7.sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları ve çalışma kitapları olacaktır. Araştırmanın veri kaynağı olarak MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan Sosyal Bilgiler dersi 7. sınıf Öğretim Programı kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Yakınçağ tarihi, sosyal bilgiler eğitimi

ELEMENTARY EDUCATION (7.CLSASS) SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS CONTEMPORARY AGE EVALUATION OF THIS LAST TOPIC

Mahmut TAŞ, Murat KEÇE, İsmail DÜZ

This work with 7.class social studies textbook the “Inter-country bridges and Turkish History journey” unit with social studies textbook is intended to subject the evaluation of contemporary ages. Research as a method of qualitative research method is descriptive content analysis will be to study and work. Data collection tools 7.class social studies textbooks and workbooks will be. Research as a source of data published by the Ministry of Education Board of Education and Discipline social studies instruction lesson 7. class curriculum is used.

Key Words: contemporary age, social studies education

MULTICULTURALISM OF AZERBAIJAN: THE MODEL FOR PEACEFUL CONSISTENCE OF CULTURAL DIVERSITY

Mayya JAFARGULIYEVA

This article examines the multiculturalism by reviewing the contemporary development of these definitions in the frame of the state policy of Azerbaijan. The main objective of this research paper is to observe the experience of the existing multicultural society and the analysis of deep routes of multiculturalism in Azerbaijan. This research focuses on specifics of managing multicultural society that is used to provide peace in the cultural inhomogeneity. The study is dedicated to the issues of stimulation of constructive cooperation in the process of convergence of different cultures on the basis of mutual recognition and respect. In this regard particular attention is given to the state policy on multiculturalism, its purpose, principles and legislative framework. The research is shedding the light on the specifics of multiculturalism and helps to understand Azerbaijani model of multicultural society as an example of the model for peaceful coexistence. Study is based on empirical and historical methods which was used to analyse official documents, statistics.

Azerbaijan leads the policy aimed to improve inter-civilization dialogue and cross-cultural cooperation which is based on principles of tolerance and mutual understanding. These principles find its expression in Constitution of Azerbaijan Republic: Article 15 “Equality right”, Article 44 “National identification right”, and Article 45 “Mother tongue right”.

Summarizing Azerbaijani experience in this field it is obvious that the proposed model of cultural interaction makes peaceful co-existence of different ethnic groups possible. There are many humanitarian events, projects and programs. Among them the Global Forum of Youth Policy, traditional International Baku Humanitarian Forum, Global Shared Societies Forum. Azerbaijan is a country where religious, ethnic, cultural tolerance reigns against the background of growing Islamophobia and anti-Semitism trends in many countries.

Key Words: Azerbaijan, multiculturalism, society, culture, policy.

AZERBAJCAN'DA ÇOKKÜLTÜRLÜLÜK: KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞİN BARIŞÇIL OLARAK BİR ARADA BULUNMA MODELİ

Mayya JAFARGULIYEVA

Bu makalede Azerbaycan devlet politikası çerçevesinde söz konusu tanımların çağdaş gelişimini inceleyerek çok kültürlülük incelenmiştir. Bu araştırmanın temel amacı, mevcut çok kültürlü toplumun deneyimlerini ve Azerbaycanda çok kültürlülüğün derin izlerini analiz etmektir. Bu araştırma, kültürel homojen barışı sağlamak için kullanılan çok kültürlü toplumun özelliklerine odaklanır. Çalışma karşılıklı tanınma ve saygı temelinde farklı kültürlerin yakınsama sürecinde yapıcı işbirliğinin sağlanması konularına adanmıştır. Bu konuda dikkat özellikle kültürlülük amacına, ilkelerine ve mevzuat çerçevesinde devlet politikasına verilir. Araştırma kültürlülük özelliklerine ışık tutan ve barış ortamı için örnek bir model olarak çok kültürlü toplum: Azerbaycan modelini anlamak için yardımcı olur. Çalışma, istatistik olarak resmi belgeleri analiz için kullanılan ampirik ve tarihsel yöntemlere dayanmaktadır.

Azerbaycan çok kültürlülüğü hoşgörü ve karşılıklı anlayış ilkelerine dayanmaktadır. Medeniyetler arası diyalogu ve kültürler arası işbirliğini geliştirmek amacıyla Azerbaycan'ın çok kültürlü politikası incelenebilir. Madde 15 "Eşitlik hakkı", Madde 44 "Ulusal kimlik hakkı" ve Madde 45 "Anadil hakkı": bu ilkeler Azerbaycan Cumhuriyetinin Anayasası'nda yer almaktadır.

Bu alanda Azerbaycan deneyimini özetleyen, kültürel etkileşimi öneren model, olası farklı etnik grupların barış içinde bir arada varlığını sürdürebileceklerini açıkça ifade eder. Bu yönünde birçok humaniter projeleri ve programları vardır. Aralarında Uluslararası Humanitar Forumlar ve diğer konferanslar gerçekleşmiştir. Birçok ülkede İslamofobi ve antisemitizm büyümesine karşın, Azerbaycan dini, etnik, kültürel hoşgörü içinde hüküm süren bir ülkedir.

Anahtar Kavramlar: Azerbaycan, çok kültürlülük, toplum, kültür, politika.

YAŞAMIN İÇİNDEN ETKİNLİKLERLE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ: ALMANYA, AMERİKA VE JAPONYA ÖRNEKLERİ

Mehmet AÇIKALIN - İrem KAB

Yapılandırmacı öğrenme anlayışı uyarınca, sosyal bilgiler dersleri kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen etkinlikler, sadece öğretim programında ve ders kitabında yazılı şekilde yer almaktadır. Sınıf içi ve dışında yapılması planlanan ancak çeşitli nedenlerle gerçekleştirilemeyen etkinlikler, öğrencilerin yaşamın sosyal gerçekliğinden uzak kalmalarına neden olmakta ve bu da sosyal bilgiler dersinin doğasıyla tezat oluşturmaktadır. Böylece, öğrencilerin yaşam deneyimleri edinmelerini sağlayarak, onları tüm yönleriyle toplumsal yaşama hazırlamayı amaç edinen sosyal bilgiler dersi, ülkemizde yaşantı odaklı uygulamaların eksik kalması nedeniyle bu önemli görevini yeterli düzeyde yerine getirememektedir.

Çalışmanın amacı, sosyal bilgiler temelli dersler kapsamında Almanya, Amerika ve Japonya'daki uygulamaların incelenmesiyle çıkarımlar yapmak ve ülkemiz için önerilerde bulunmaktır. Bu bağlamda, belirtilen ülkelerde sosyal bilgiler temelli derslerin yaşamın içinde, gerçek hayatı birebir yansıtarak, yaşatarak ve aktif şekilde katılımı mümkün kılarak nasıl ve ne gibi etkinlikler aracılığıyla yapıldığı, öğretim programlarıyla da bağlantı kurularak, seçilen etkinlik fotoğrafları eşliğinde sunulacak ve değerlendirilecektir.

Anahtar Kavramlar: sosyal bilgiler, yapılandırmacılık, gerçek yaşam etkinlik örnekleri, Almanya, Amerika, Japonya

REAL LIFE ACTIVITIES IN SOCIAL STUDIES EDUCATION: EXAMPLES FROM GERMANY, UNITED STATES AND JAPAN

Mehmet AÇIKALIN - İrem KAB

Although constructivist social studies teaching requires students to be involved in activities that incorporated in real life experiences, it seems that the current social studies education in Turkey does not go much beyond teaching content knowledge stated in the textbooks and curriculum. Not being able to have students to get involved in real life experiences within or outside of social studies classroom not only may keep students away from the social reality of life but also it contradicts the constructivist social studies teaching approach. Initially social studies education proposed to prepare students for real life while it seems that this aspect of social studies education is not at the desired level in Turkey.

Thus, the purpose of the presentation is to provide example of teaching activities that resemblance of real life experiences in social studies education classes from Germany, United States, and Japan. It is planned to introduce examples of teaching activities that resemble real life experiences from these countries by presenting photos and/ or other visuals and discuss how it is possible to get student involved in these nonfictional activities.

Key Words: social studies, constructivism, real life activities, Germany, United States, Japan

1925-28 TALİM TERBİYE KURULU KARARLARININ VATANDAŞLIK VE BARIŞ EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

M. Ahmet Tokdemir

Talim ve Terbiye Kurulu, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana eğitim politikalarının planlanması, programlanması, uygulanması ile ilgili gelişmelerin takip edilerek gerekli değişikliklerin yapılması bakımından eğitim hayatımıza katkı sağlayan önemli bir kurumdur. Milli Eğitim Bakanlığı'nun danışma ve karar organı olan kurumun temellerini Osmanlı Devleti'nin Maarif Nezareti ve Maarif Meclisi'ne kadar geri götürmek mümkündür. Yeni Türk devletinde 3 Mart 1923'te çıkarılan Tevhidi Tedrisat kanunu ile Türk Milli Eğitimindeki birlik ve bütünlüğü sağlama görevi Talim ve Terbiye Kurulu'nun önemini artırmıştır. Zira bu kanunun gereği olarak Milli eğitim Bakanlığı tarafından yapılacak önemli işlerin bir kısmı Telif ve Tercüme Dairesine verilmiş bu daire 22 Mart 1926 tarihinde kabul edilen 'Maarif Teşkilatına Dair Kanun' ile kurulan Talim ve Terbiye Kuruluna dönüşmüştür.

Eğitim mevzuatı, öğretim programları, ders kitapları başta olmak üzere ders araç gereçleri ile ilgili kararlar alan ve uygulamayı denetleyerek gerekli değişiklikleri yapan kurulun aldığı kararlar arasında gayrimüslim unsurları rencide edecek ifadelerin kullanılmaması; ders kitaplarının bu anlamda gözden geçirilmesi gibi barış eğitimi ile ilişkilendirilebilecek kararlar yer almaktadır. Bunun yanı sıra vatandaşlık eğitimi ile ilgili olarak kabul edilen 'Muhasebatı Ahlakiye ve Malumatı Vataniyye' ve 'Yurt Bilgisi' ders kitapları ile Cumhuriyet idaresi lehine olmak üzere saltanat ve padişahlığa övgü mahiyetindeki ifadelerin ders kitaplarından çıkarılmasına dair kararlar ele alınmıştır. Son olarak Atatürk'ün Gençliğe hitabesinin eğitimle ilgili ortamlara asılması ile ilişkili karara yer verilecektir.

Bu çalışma ile 1925 (Rumi 1341)'den 1928'e yaklaşık üç yıllık sürede Talim ve Terbiye Heyeti ve onun öncülü Telif ve Tercüme Heyeti'nin Latin harflerinin kabul edilmesine kadar olan dönemde aldığı kararların vatandaşlık ve barış eğitimi kapsamında değerlendirilmesi yapılmıştır. İlgili dönemde ilk ve ortaokullar için vatandaşlık eğitimi bağlamında ders kitabı olarak kabul edilen kitapların listeleri tablo halinde verilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Talim Terbiye kararları, Barış eğitimi, Vatandaşlık eğitimi

EVALUATION OF THE DECISIONS OF BOARD EDUCATION IN 1925-1928 IN TERMS OF CITIZENSHIP AND PEACE EDUCATION

M. Ahmet Tokdemir

Board of Education is an important institution which contributing for planning, programming and implementation of educational policies. Since its foundation The Board of Education were taken decisions on each subject in the context of formal education including the disciplines which are the sources of social studies and humanity. Also the decisions contains some hints about peace education. It is important to analyze these decisions due to understand the educational policies in the beginning of Republic.

This study includes The Board of Education's decisions about citizenship and peace education. There are fourteen decisions related citizenship textbooks which named as 'Muhasebatı Ahlakiye ve Malumatı Vataniyye' and 'Yurt Bilgisi' 'The textbooks of citizenship between 1925-1928 are given as table in the study. The limit about dates caused by the alphabet of decisions which written in old Turkish with Arabic Alphabet as known as Ottoman Turkish Script. There are many decisions about minority education and they are mostly about schools levels and programmes. Some of the decisions are about phrases in the textbooks which are about Turkishness and minorities. Beside this there are some decisions which are related with citizenship education with the content of satirize of sultanate and glorified the republic. In the end the work contains the decision which include Atatürk's Speech on Turkish Youth should be taken all of the classes for its educational, historical and inspirational impact.

Key Words: Decisions of Board of Education, Peace education, Citizenship education

ATATÜRK'ÜN SÖYLEV VE DEMEÇLERİ'NDE BARIŞ EĞİTİMİNİN YERİ

Mehmet AKPINAR - Kerem ÇOLAK - Selahattin KAYMAKCI

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olan Mustafa Kemal Atatürk'ün gerek ulusal gerekse uluslararası zeminlerde barışın teminine ilişkin mülâhaza ve demeçleri, barışsever niteliğinin yansıması olarak değerlendirilebilmektedir. Nitekim kendisinin "Yurtta sulh, cihanda sulh!" özdeyişi, barışsever niteliğini sarıh bir şekilde açıklamaktadır. Bu bağlamda dünya ve ülke siyasetinin çalkantılı yıllarına denk gelen ömrünün önemli bir bölümünü savaşlarla geçirmiş bir liderin barış eğitimiyle ilişkin düşüncelerini bilmek son derece önemlidir. Özellikle Osmanlı Devleti siyasetinde etkin olmaya başladığı 20. yy başlarından vefatına kadar devam eden dönemde barışa yönelik düşüncelerinin bilinmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş felsefesine ve Türk Milleti'nin tebaadan vatandaşa dönüşümüne ışık tutması açısından dikkat çekicidir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye Cumhuriyeti'ndeki barış eğitimi geçmişinin fikrî nüveleri olarak kabul edilebilecek Atatürk'ün söylev ve demeçlerinde barış eğitiminin yerini ortaya koymaktır. Nitel yaklaşımın esas alındığı çalışmada doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada doküman olarak Atatürk'ün söylev, demeç ve görüşlerinin yer aldığı eserlerden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi aracılığıyla çözümlenmektedir.

Anahtar Kavramlar: Atatürk, söylev ve demeç, barış eğitimi.

THE PLACE OF PEACE EDUCATION IN ATATURK'S SPEECHES

Mehmet AKPINAR - Kerem ÇOLAK - Selahattin KAYMAKCI

Mustafa Kemal Ataturk, founder of Turkish Republic, gave lots of speeches about establishing peace in both nation and around the world. In particular, his saying like "Peace at home, peace in the world!" is a kind of good example about this. From these speeches, it can be understood that Mustafa Kemal Ataturk had a peaceful aspect in his personal life. In this context, it is important to know Ataturk's feelings related to peace, because he spent major of his life in wars. Specifically, knowing his speeches relevant the peace from the early years of 20th century to his death enlighten the founding philosophy of Turkish Republic and perception of citizen. The aim of this study is to elicit the place of peace education in Ataturk's speeches, admitted as intellectual and historical backgrounds of peace education in Turkish Republic. This study used document analysis, one of the methods of qualitative methodology. As documents, publishes, including Ataturk's speeches, were investigated. Collected data are being analyzed toward content analysis.

Key Words: Ataturk, speech, peace education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMINDA BARIŞ EĞİTİMİNİN YERİ

Mehmet AKPINAR - Selahattin KAYMAKCI - Kerem ÇOLAK

Sosyal bilgiler öğretiminin önemli amaçlarından biri etkin, üretken, karşılaştığı sorunları çözebilen, kendisiyle ve çevresiyle barışık insan tipleri yetiştirmektir. Bu hedefe uygun insan tiplerinin yetiştirilmesi için barış, adalet, eşitlik, demokrasi ve temel insan haklarına saygı gibi unsurları ön plana alan barış eğitiminin öğrencilere öğretilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda barış eğitimi verecek olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin lisans öğrenimi boyunca barış eğitimiyle ilgili aldıkları derslerin bilinmesi önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında barış eğitiminin yerini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel yaklaşım kapsamında doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Veri kaynağı olarak Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından hazırlanan sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programı ders içerikleri incelenmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin içerik analiziyle çözümlenmesine devam edilmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, öğretmenlik lisans programı, barış eğitimi.

THE PLACE OF PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEACHER EDUCATION PROGRAM

Mehmet AKPINAR - Selahattin KAYMAKCI - Kerem ÇOLAK

One of the important aims of social studies is to train citizens, being active, productive problem solver and at peace with oneself and others. To train these citizens, peace education, giving importance some topics like peace, justice, equality, democracy and being respectful basic human rights, must be taught to students. In this context, it is important to know social studies teacher education program's courses related to peace education, taken by social studies teachers who will responsible to teach peace education. The aim of this study is to examine the place of peace education in social studies teacher education program. Document analysis, one of the methods of qualitative methodology, was used in the study. As a data source, the contents of courses in social studies teacher education program, developed by Turkish Council of Higher Education (YÖK), were investigated. Collected data are being analyzed through content analysis.

Key Words: Social studies, teacher education program, peace education.

BOLU ERMENİLERİ: 1840-1920

Mehmet SÜME - Cemal SEZER

Osmanlı Devleti egemenliği altındaki Gayrimüslim azınlıkları mezhep veya dinlerine göre gruplandırmış ve bu gruplara “millet” adı vermiştir. Bu durumda “millet” Osmanlı Devleti’ndeki dini toplulukların adıdır. Millet sistemi anlayışı İslam Hukuku esasına dayanır. Buna göre “zimmet akdi” ile Gayrimüslimlere din ve ibadet hürriyeti tanınmış, can, mal ve namus güvenlikleri devletin garantisi altına alınmıştır. Bu akit ile bir arada yaşayan Türklerle Gayrimüslimler Osmanlı Devleti’nin sağladığı hoşgörü ortamında birlikte yaşamının güzel örneklerini sergilemişlerdir. Ermeniler Osmanlı toplumu içinde Türklerle iyi ilişkiler içinde olan azınlıkların başında yer alıyordu. Bu özellikleri itibarıyla “tebaa-i sadıka” (sadık millet) olarak adlandırılmışlardır. Fakat Ermeniler, 1789 Fransız İhtilaliyle yayılan milliyetçilik akımının etkisi ve Avrupa ülkelerinin kışkırtmalarıyla Osmanlı Devleti’ne isyan eden bir topluluk haline gelmiştir.

Bu çalışmada; arşiv belgelerinden yararlanılarak Ermeni isyanları öncesi Bolu’da yaşayan Ermenilerin sosyo-ekonomik ve demografik yapısı incelenerek, hukuki, ticari, sosyal ve kültürel alanda Türkler ve Ermeniler arasında kurulan ilişkilere yer verilecektir. Daha sonra isyanlar nedeniyle Osmanlı Devleti’nin 30 Mayıs 1915 tarihinde Sevk ve İskân kararını alması ve bu kararın Bolu’daki Ermenilere uygulanması belirtilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Bolu, Ermeniler, Ermeni Sorunu, Sevk ve İskân.

ARMENIANS IN BOLU: 1840 – 1920

Mehmet SÜME - Cemal SEZER

The Ottoman State classified Non-Muslim minorities according to their sects or religions and named these groups “millet”. In this case, “millet” is the name of religious communities in the Ottoman State. This system is based on Islamic Law. By “zimmet akdi” religious freedom and freedom of worshipping were given to Non-Muslims and the Ottoman State guaranteed to ensure security for their lives, honor, and property legally. By this written agreement, Turks and Non-Muslims lived in peace. Armenians had been one of the minorities which had a very good relationship with Turks. Because of this reason, Armenians were named as “tebaa-i sadıka” (loyal nation), but they started to revolt against the Ottoman State owing to the French Revolution and provocations of European countries.

In this study, Armenians in Bolu will be analyzed in socio-economic and demographic terms and also relations between Turks and Armenians in legal, commercial, social, cultural areas will be analyzed -before Armenian Revolts- with the help of archives. Secondly, the Relocation Law (May 30, 1915) -because of the revolts- and implementation of it to Armenians in Bolu will be explained.

Key Words: Bolu, Armenians, Armenian Problem, Relocation and Resettlement.

ÖĞRENME VE ÖĞRETME SÜRECİNDE UYGULANAN DÖNÜT ETKİNLİĞİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Mehmet ŞAHİN

Dönüt öğretim sürecinin niteliğini etkileyen önemli bir değişkendir. Dönütün etkili olabilmesi için ne zaman, nerede ve nasıl kullanılacağına iyi bilinmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu araştırmanın amacı öğrenme ve öğretme sürecinde uygulanan dönüt etkinliği ile ilgili öğretmen adaylarının görüşlerinin incelenmesidir.

Bu araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015 yılında Karatekin Üniversitesinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan 650 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin tamamına veri toplama aracı dağıtılmış ancak 377 veri toplama aracı veri işlemeye uygun bir biçimde dönmüştür. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla iki bölümden oluşan veri toplama aracı geliştirilmiştir.

Öğrenme ve öğretme sürecinde açıklayıcı, eklemleyici, teşhis edici, düzeltici ve sözel dönüt sıkça uygulanmıştır. Öğretmen adaylarına göre dönüt konuya dikkat çekme ve güdülemede, hedeften haberdar edilmesinde, işaret ve ipuçlarının sunulmasında, önkoşul davranışların kazandırılmasında sıkça uygulanmıştır. Öğretmen, öğrencinin kendisi ile ders kitabı, bilgisayar vb. araçların sıkça dönüt kaynağı olduğu belirtilmiştir. Dönüt etkinlikleri ile ilgili öğretmen adaylarının görüşleri cinsiyete, bölümlere, öğrenim durumlarına ve yaşa göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Öğrenme ve öğretme sürecinde uygulanan dönüt etkinliği ile ilgili farklı okul kademelerinde ve türlerinde çoklu değişkenler açısından değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçlar ışığında öğretim süreci geliştirilmelidir.

Anahtar Kavramlar: Dönüt, düzeltme ve ipucu

INVESTIGATION OF PROSPECTIVE TEACHERS' OPINIONS ABOUT THE FEEDBACK ACTIVITY USED IN TEACHING AND LEARNING PROCESS

Mehmet ŞAHİN

Feedback is an important variable affecting the quality of the teaching process. To make feedback effective there is a need to know that when, where, and how will it be used. The purpose of this study is to examine the opinions of prospective teachers related to feedback activities used in the learning and teaching process.

Descriptive method was used in this study. The working group of the study consist of 650 students they joined the Karatekin University of pedagogical training certificate programs in 2015. The data collection tools were distributed to all the students in the study group, but only 377 were returned in a suitable format for data analysis. Data collection tool of the study has been developed as two parts.

During the learning and teaching process in explanatory, articulator, diagnostic, remedial and verbal feedback was often applied. According to the teacher candidates, feedback was applied frequently to draw attention to the subject, and motivation, to make aware of the objective, the provision of signs and clues in gaining the prerequisites behavior. Teachers, textbooks and the students themselves, computers, etc. are instruments they are often stated that the source of feedback. There is a not significant difference between the views of teachers regarding to the gender, education level and age. In teaching and learning process related to the implementation of the feedback studies should be performed at different school levels and types of activities, feedback effectiveness should be assessed regarding to multiple variables, and the teaching process should be developed in the light of the obtained results.

Key Words: Feedback, corrections and clues

SOSYAL BİLGİLER DERSİNE AİT DİJİTAL ÖĞRENME İÇERİKLERİN İNCELENMESİ; EĞİTİM BİLİŞİM AĞI, VİTAMİN, MORPA KAMPÜS VE OKULİSTİK ÖRNEĞİ

Mehmet ÖZKAYA - Ünal ŞİMŞEK

Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Morpa Kampüs, Vitamin ve Okulistik e-öğrenme ortamlarında yer alan sosyal bilgiler dersine ait dijital öğrenme içeriklerin (çoklu ortam öğrenme materyalleri), Richard E. Mayer'in (2001) tasarım ilkelerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Çoklu ortamlar; mesaj ya da bilginin etkili bir öğrenme için öğrenene aktarılması sürecinde kullanılan metin, resim, ses, video ve animasyon gibi materyallere verilen genel addir (Neo and Neo, 2004). Uzaktan eğitim ortamları için önemli bir bileşendir. Konu ile ilgili çalışmalar çoklu ortam içeriklerin öğrenme çıktuları üzerinde olumlu etkisi olduğunu göstermektedir. Ancak bu etkinin sağlanması bir takım ilkelerin uygulanması ile mümkündür. Çalışmada alana önemli katkı sağlayan araştırmacı Richard E. Mayer'in çoklu ortam tasarım ilkeleri dikkate alınmıştır.

Betimsel bir çalışma yapılmıştır. Multimedya değerlendirme formu aracılığıyla Türkiye adresli e-öğrenme ortamlarında yer alan içerikler incelenmiştir. Leacock ve Nesbit'in (2007) geliştirdiği çerçeve yapı ve Mayer (2001)'in ortaya koyduğu çoklu ortam tasarım ilkelerine göre 25 maddelik rubrik ölçme aracı oluşturulmuştur. Bu rubrik aracılığıyla çoklu ortam içerikleri incelenmiştir.

FATİH projesinin bir ayağını oluşturan EBA'da paylaşılan sosyal bilgiler dersine ait içeriklerin azlığı dikkat çekmiştir. Aynı zamanda hazırlanan içeriklerde pedagojik unsurlarla birlikte çoklu ortam tasarım ilkelerin dikkate alınmadığı gözlenmiştir. Vitamin, Morpa Kampüs ve Okulistik'te yer alan içeriklerde ise kriterlerin %80'nin karşılandığı gözlenmiştir. Ülke genelinde bu alanda bir merkezin ya da konsorsiyumun oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kavramlar: Dijital öğrenme, e-içerik, çoklu ortam, sosyal bilgiler eğitimi

Digital learning contents (multimedia learning materials) of social studies course hosted in EBA, Vitamin, Morpa Kampüs e-learning environments were aimed to investigate according to Richard E. Mayer's Multimedia principles (2001). Multimedia is the common name which like text, images, sound, video and animation materials used in transferring messages or information to the learner for effective learning (Neo and Neo, 2004). It is an important component for distance education environments. Studies show that multimedia contents have a positive impact on learning outcomes. However, it is necessary to apply a number of principles in order to ensure this effect. In this study, researcher Richard E. Mayer's multimedia design principles who has provided important contributions to the field, was taken into consideration.

A descriptive study was conducted. E-contents contained in learning environments in Turkey were investigated via multimedia evaluation form. 25-point rubric was created according to framework which was developed by Leacock and Nesbit, (2007) and multimedia design principles which was put forward by Mayer, (2001). Multimedia contents were investigated via this rubric assessment tool.

Lack of e-content of the social study course shared in EBA (A part of FATİH project) has been noted. At the same time, it was observed that pedagogical aspects and multimedia design principles were not taken into consideration in preparing e-content. Vitamin, Morpa Kampüs, Okulistik were observed that 80% met the criteria. There is a need for the creation of a center or a consortium across the country in this field.

Key Words: Digital learning, e-content, multimedia, social studies education

İLKOKUL 4. SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ KAPSAMINDA ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN KAYNAŞTIRMA ÖĞRENCİSİNE YÖNELİK UYGULAMALARI

Mehtap KOT - Serdar SÖNMEZ - Ahmet YIKMIŞ - İlknur ÇİFTÇİ TEKİNARSLAN

Bu araştırmanın amacı; öğretmenlerin, kaynaştırma öğrencileri için sosyal bilgiler dersi kapsamında yaptıklarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda, amaçları neye göre belirledikleri, öğretim sürecinde yaptıkları uyarlamalar, değerlendirme süreci ve bu süreçte ne tür zorluklarla karşılaştıkları sorularına yanıt aranmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme yöntemi içerisinden de bu araştırmanın amacının gerçekleşmesine yönelik derinliğine ve zenginliğine veri sağlayan tekniklerden birisi olması nedeniyle yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Öğretmenlerin kaynaştırma öğrencileri için sosyal bilgiler dersi kapsamında, amaçları neye göre belirledikleri, öğretim sürecinde yaptıkları uyarlamalar, bu uyarlamaları yaparken nelere dikkat ettikleri, değerlendirme sürecinde neler yaptıkları, genel olarak süreç içerisinde ne tür sorunlarla karşılaştıkları ve karşılaştıkları sorunların çözümünde neler yaptıkları sonuçlarına ilişkin veriler elde edilmiş ve yorumlanarak tartışılmıştır.

Araştırma verilerinin toplanması için veri toplama aracı olarak uzman görüşü alınarak hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Kaynaştırma, sosyal bilgiler, özel gereksinimli birey, özel eğitim.

DEFINING TEACHERS' PRACTICES IN THE SOCIAL STUDIES FOR MAINTAINING STUDENTS

Mehtap KOT - Serdar SÖNMEZ - Ahmet YIKMIŞ - İlknur ÇİFTÇİ TEKİNARSLAN

The aim of this study is to identify teachers' practices in the social studies for mainstreaming students. For this purpose it has been looked for an answer to the question which aims they take as their target, they set goals based on what, the adaptations which they do in the teaching process, assessment process and in this process what kind of difficulties they face.

In this study, interview method were used in qualitative research methods. Because of the fact that semi-structured interview technique, one of the techniques that provide data for the depth and richness in the realization of the objectives of this research were used in interview methods.

The datas were obtained about teachers set goals based on what, the adaptations made in the teaching process, when making these adaptations what they look for, what they do in assessment process, what kind of difficulties they face in general process and what they do for the solution of difficulties for mainstreaming students in social studies lesson.

Semi-structured interview questions, prepared based on expert opinion, were used for the data collection tool in this study.

Key Words: Mainstreaming, social studies, individuals with special needs, special education.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERS KİTABINDAKİ DEĞERLENDİRME SORULARI İLE ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABINDAKİ ETKİNLİKLERİN SOLO TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ

Melehat GEZER - Mustafa İLHAN

Bu araştırmada, 2014 yılında Semih Ofset Yayınları tarafından basılan ve MEB tarafından kullanılması uygun görülen Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabındaki değerlendirme soruları ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin SOLO taksonomisine göre analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Alanyazında, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı kazanımlarının ve bu ders için temel eğitimden ortaöğretime geçiş sistemi kapsamında uygulanan merkezi ortak sınavda yer verilen soruların bilişsel düzeylerini belirlemeye yönelik araştırmalar bulunmaktadır. Ancak, literatürde Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabındaki değerlendirme soruları ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin bilişsel düzeylerini saptamaya yönelik bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ders kitabındaki değerlendirme soruları ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin sınav durumlarının önemli bir parçasını oluşturduğu bilinmektedir. Dolayısıyla; öğretim programı kazanımları ile merkezi ortak sınavlarda yer verilen soruların yanı sıra, ders kitabındaki değerlendirme sorularının ve öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin bilişsel düzeylerinin belirlenmesi bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu gereklilik araştırma için motivasyon kaynağı olmuştur.

Çalışmada, ders kitabındaki değerlendirme soruları ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin bilişsel düzeylerinin tespitinde SOLO taksonomisinin tek yönlü, çok yönlü, ilişkisel ve soyutlanmış yapı düzeyleri referans alınacaktır. Araştırma sonucunda, Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitabındaki değerlendirme soruları ile öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin SOLO taksonomisinin düzeyleri açısından nasıl bir dağılım gösterdiği tespit edilecektir. Bu dağılım; daha sonra Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programı kazanımlarının bilişsel düzeylerini saptamaya yönelik mevcut araştırmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak iki program ögesi arasındaki tutarlılık ortaya konulacaktır.

Anahtar Kavramlar: SOLO Taksonomisi, 8. Sınıf Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Dersi, Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı, Değerlendirme Soruları

EXAMINING THE ASSESSMENT QUESTIONS IN THE TURKISH REPUBLIC REVOLUTION HISTORY AND KEMALISM TEXTBOOK AND THE ACTIVITIES IN THE WORKBOOK ACCORDING TO THE SOLO TAXONOMY

Melehat GEZER - Mustafa İLHAN

The purpose of the present study is to analyse the assessment questions in the Turkish Republic Revolution History and Kemalism textbook and the activities in the workbook, which were printed by Semih Publishing and approved by the Ministry of National Education according to the SOLO taxonomy. In the literature, there are studies of the objectives of Turkish Republic Revolution History and Kemalism course curriculum, and the cognitive level of the questions on the standardized test that is administered between elementary education and high school. However, no studies in the literature have ever examined the cognitive levels of the assessment questions in the Turkish Republic Revolution History and Kemalism textbook and the activities in the workbook. It is known that assessment questions in the textbook and activities in the workbook are an important part of the evaluation conditions. Therefore, there is a need to identify the cognitive levels of the assessment questions in the textbook and the activities in the workbook in addition to the objectives of the curriculum and the questions included in the standardized tests. This requirement has been a source of motivation for this research.

In the research, to identify the cognitive levels of the assessment questions and the activities, uni-structural, multi-structural, relational and extended abstract levels of the SOLO taxonomy were taken as references. This study will determine how the assessment questions in the Turkish Republic Revolution History and Kemalism textbook and the activities in the workbook will be distributed across the levels of the SOLO taxonomy. This distribution will be compared to the results of extant studies on the cognitive levels of the objectives of Turkish Republic Revolution History and Kemalism course curriculum, and the consistency between the two elements of the curriculum will be revealed.

Key Words: SOLO Taxonomy, 8th Grade Turkish Republic Revolution History and Kemalism Course, Textbook, Student Workbook, Assessment Question

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE KARİKATÜR KULLANIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİ (DENİZLİ ÖRNEKLEMİ)

Melek ÖZTÜRK – İbrahim Halil YURDAKUL – Kudret AYKIRI

Yöntem: Bu çalışmada öğretmenlerin sosyal bilgiler öğretiminde karikatür kullanımına ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Öğretmenlerin görüşlerini belirlemede ve analiz etmede nitel araştırmalardan durum çalışması metodu kullanılmıştır. Durum çalışmaları problemleri belirlemede ve buna uygun çözüm önerileri üretmede kullanılır.

Örneklem: Bu araştırmada örnekleme modellerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” kullanılmıştır. Araştırmada Denizli il merkezinde görev yapan 53 sosyal bilgiler öğretmeni örnekleme dahil edilmiştir.

Veri toplama araçları: Öğretmenlerin görüşlerini belirlemede yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Form hazırlanırken literatür taraması yapılmış ve hazırlanan form için alanında uzman 2 öğretim üyesi ile 6 öğretmenden görüş alınarak kapsam geçerliliği sağlanmaya çalışılmıştır. Uzman görüşleri sonrası son hali verilen form kişisel bilgiler ve 4 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Hazırlanan soru formunun güvenilirliğini belirlemede araştırmacılar tarafından belirlenen kodların güvenilirlik katsayısı belirlenerek araştırmanın güvenilirliği güçlendirilmeye çalışılmıştır. Her bir soru için ayrı ayrı hesaplamada “Güvenirlik=Görüş Birliği/ Görüş Ayrılığı + Görüş Birliği x 100” formülü kullanılmıştır. Bu formül ile her bir soru için görüş birliği yüzdesi elde edilmiştir. Araştırma sonucuna göre ilk soru için güvenilirlik katsayısı .91, ikinci soru için .88, üçüncü soru için .98 ve dördüncü soru için .96 bulunmuştur.

Veri toplama ve analiz süreci: Toplanan verilerin analizinde açık kodlama yöntemine başvurulmuştur. Açık uçlu soru formunun uygulanmasıyla elde edilen nitel veri seti araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılıp, bilgisayar ortamındaki verilere içerik analizi uygulanmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından satır satır okunup araştırmanın kodları ortaya çıkarılmıştır. Birbiriyle ilişkili olan kodlar bir araya getirilip, temalar oluşturulup, temalardan da yola çıkılarak yorumlar yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim süreçlerinde karikatür kullanımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı, öğrenilenlerin kalıcı olmasını sağladığı, karikatür kullanımının dersin etkililiğini ve öğrencinin ilgisini artırdığı, soyut kavramları somutlaştırdığı gibi olumlu yönlerine vurdu yaptıkları; karikatür tekniğinin tek başına kullanıldığında ve seviyenin üstünde karikatürler seçildiğinde ise başarıyı azaltacağına yönelik görüş belirttikleri bulgulanmıştır.

Anahtar Kavramlar: Karikatür, sosyal bilgiler eğitimi, nitel araştırma.

TÜRKİYE'DE EKOLOJİK OKUR YAZARLIK ÖĞRETMEN EĞİMLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Mesut AYDIN - Recep DÜNDAR - Şengül Korkut

Hızlı ve kaçınılmaz teknolojik gelişmeler yaşamsal alanlarımızın bozulmasına, doğal kaynaklarımızın tükenmesine, doğal dengenin ve türlerin yok olmasına sebep olmuştur. Dünyada konuya hassasiyet gösteren ülkeler; söz konusu sorunların çözümü için çevre eğitimi çalışmalarına başlamıştır. Çevre eğitimi çalışmalarının temel hedefi; toplumun tüm kesimlerini çevre konusunda bilgilendirmek, bilinçlendirmek, topluma olumlu, kalıcı davranış değişiklikleri kazandırmak ve toplumsal sorunların çözümünde fertlerin aktif katılımlarını sağlamaktır. Bu amaçların gerçekleşmesi de ekolojik okuryazarlık eğitimi çalışmalarıyla sağlanabilir.

Türkiye'de de çevre bilincini oluşturmak amacıyla başlatılan Ekolojik okuryazarlık eğitimi çalışmaları ilk olarak öğretmenlere verilmeye başlamıştır. MEB-TEMA vakfı arasında 19.01.2011 tarihinde imzalanan protokol gereği gerçekleşen "Ekolojik Okuryazarlık" eğitimi ile Türkiye'de ilk, dünyada sayılı uygulanan bir öğretmen eğitimi hayata geçirilmiştir. Bu araştırmanın amacı Türkiye ekolojik okuryazarlık Öğretmen eğitimi çalışmaları hakkında bilgi vermektir. Araştırmada literatür taraması ve öğretmen eğitimine etkin katılım yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çevre Eğitimi, Ekolojik Okur Yazarlık, TEMA, Süreklilik, Öğretmen Eğitimi

A STUDY ON ECOLOGICAL LITERACY TEACHER EDUCATION IN TURKEY

Mesut AYDIN - Recep DÜNDAR - Şengül Korkut

Rapid and inevitable technological developments has led to the corruption of our vital space, the depletion of our natural resources, the extinction of species and natural balance. The countries showing sensitivity to issues in the world have started of environmental education work for the solution of the problem in question. The main objective of environmental education activities is to inform all segments of society about the environment, to raise awareness of the society in positive and lasting behavior change and ensure to provide active participation of members in the solution of social problems. The fulfillment of this objective can be achieved through ecological literacy training work. Also, in Turkey, Ecological literacy training efforts initiated in order to create environmental awareness have been given firstly to teachers. "Ecological Literacy" education that occur due to the protocol signed on 19.01.2011 between the TEMA Foundation and MEB (Ministry of Education) a teacher education is implemented in Turkey for the first time and applied rarely throughout the world. The purpose of this research is to provide information about Turkey ecological literacy teacher education studies. In the research literature and effective participation in teacher training methods are used.

Key words: Environmental Education, Ecological Literacy, TEMA, Continuity, Teacher Training

İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN KAZANIM VE ETKİNLİKLERİN SOSYAL SORUMLUK AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Murat AYDEMİR - Emin KILINÇ - Muhammet Hanifi ŞAHİN

Bu araştırmanın amacı, İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanım ve etkinlikleri sosyal sorumluluk açısından değerlendirmektir. Sosyal Bilgiler dersinde sosyal sorumlulukla ilgili kazanımlara nasıl yer verildiği; aktif, katılımcı ve sorumluluklarını bilen vatandaş yetiştirmek açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar(Yıldırım ve Şimşek, 2013). Doküman incelemesi, hem nitel hem de nicel çalışmalarda kullanılabilen önemli bir veri toplama kaynağıdır(Sönmez ve Alacapınar, 2013). Araştırmanın veri kaynağını oluşturan kazanımlar MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan Sosyal Bilgiler Dersi 4-7. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu'ndan alınmıştır. Araştırmanın bulgu çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, sorumluluk, sosyal sorumluluk, kazanım, etkinlik

ELEMENTARY SOCIAL STUDIES CURRICULUM IN THE EVALUATION OF THE ACTIVITIES OF ACQUISITION AND IN TERMS OF SOCIAL RESPONSIBILITY LOCATED IN

Murat AYDEMİR - Emin KILINÇ - Muhammet Hanifi ŞAHİN

The purpose of this research, Elementary social studies Lesson Curriculum in terms of achievements and activities is to assess social responsibility. Social studies lesson in how to place social responsibility given corresponding gains; active, participatory and cultivate citizens who know their responsibilities in terms of importance. In this study, qualitative research techniques were used to study the documents. Document review, to investigate targeted case or cases that contain information about the analysis of written material (Yıldırım and Şimşek,2013). Document review, data collection is an important resource that can be used in both qualitative and quantitative research (Sönmez and Alacapınar, 2013). The gains that make up the data source of the research social studies published by Ministry of Education the head council of education and morality 4-7. the classes are taken from the Curriculum and Guidance. The findings of the research work is in progress.

Key Words: Social studies, responsibility, social responsibility, achievements, activity

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE BARIŞ EĞİTİMİ: ÖĞRETMEN GÖRÜŞLEİRNE DAYALI NİTEL BİR ÇALIŞMA

Murat KEÇE - Cabir DOĞAN - Mahmut TAŞ

Bu çalışmanın amacı, yaşanan toplumdaki norm ve değerlerin gelecek kuşaklara aktarılması suretiyle ulusal anlamda, evrensel değerlerin aktarılması suretiyle de evrensel ölçekte iyi vatandaşların yetiştirilmesi noktasında önemli bir görev üstlenen sosyal bilgiler dersinde barış eğitiminin yeri ve önemi konusunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı bu çalışma betimsel bir alan araştırmasıdır. Kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin kullanıldığı çalışmanın verileri 2014-2015 öğretim yılında Isparta il merkezinde görev yapan 15 sosyal bilgiler öğretmenin görüşlerinden yola çıkılarak elde edilmiştir. Araştırmada veri toplama süreci tamamlanmış olup veri analizi süreci ise devam etmektedir. Araştırmanın olası sonuçları arasında sosyal bilgiler öğretim programının öğrencilere barış eğitimi sunma konusunda yeterli bir düzeyde olduğu söylenebilir. Ancak bu kapsamda öngörülen etkinlik örneklerini kısıtlı bulabilirler. Yine küresel bağlantılar öğrenme alanı ünitelerinin öğrencilere barış eğitimi sunma hususunda çeşitli kazanımları barındırdığı dile getirilebilir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu (tekniki) aracılığıyla verilerin toplandığı araştırmada katılımcılara (sosyal bilgiler öğretmenleri) 6 açık uçlu soru yöneltilmiştir. Toplamda 15 sosyal bilgiler öğretmeni ile gerçekleştirilen görüşmeler ortalama 40 dakikalık bir zaman diliminde gerçekleşmiştir.

Anahtar Kavramlar: Barış eğitimi, sosyal bilgiler öğretimi, sosyal bilgiler öğretmeni.

PEACE EDUCATION IN SOCIAL STUDIES TEACHING: A QUALITATIVE STUDY BASED ON THE TEACHERS' OPINIONS

Murat KEÇE - Cabir DOĞAN - Mahmut TAŞ

The purpose of this study was to examine the views of the social studies teacher about the place and the importance of peace education in social studies lessons. Social studies has a important role that norms of civic society and the value of the passed on to future generations. Also it is to contribute to the upbringing of good citizens through to teach the universal values. In this study, interview technique was used as qualitative research method was utilized as a means of data collection For this purpose, interviews were held with 15 teachers in the study group. In research the data collection process is completed and the data analysis process is ongoing. It is can be said that social studies curriculum is an adequate level peace education on students gain However in this context examples of activities envisaged can be seen limited by the participants. Also it can expressed that units of global connections learning area contains various acquisition about the giving peace education to students. At these meetings, five basic questions and their sub-questions were directed to participants. Interviews ended at about 35-40 minutes. Content analysis method was used in the process of the data.

Key Words: Peace education, social studies teaching, social studies teacher

UNESCO VE BARIŞ EĞİTİMİ

Murat TARHAN - Adnan ALTUN

İnsanoğlunun yeryüzüne geldiğinden itibaren sürekli bir rekabet halinde olmuştur. Maddi veya manevi sebepler insanlar arasında karşılıklı huzursuzlukların çıkmasına bu huzursuzluklarda savaflara sebep olmuştur. Yakın tarihe bakıldığında insanlık iki önemli savaş geçirmiştir (I. Ve II. Dünya Savaşı). Bu savaşlar insanların maddi ve manevi anlamda büyük zararlar görmesine sebep olmuştur. Ülkeler hırs ve çıkarları adına servetlerini rakip gördükleri devletleri yok etmek için harcamış netice birçok insan sefalete sürüklenmiş binlercesi ölmüştür. Sonuçta dünya üzerinde refah ve huzur ortamı bozulurken insanların, toplumların birbirlerine güveni zedelenmiştir.

Siyasi ve ekonomik anlamda alınan önlemlerle savaşın önünü almanın mümkün olmadığı, sürekli barışı sağlamanın ancak eğitim, bilim ve kültür yoluyla gerçekleştirilebileceği düşüncesinin yaygınlaşmasının ardından 1919'da Milletler Cemiyetine bağlı olarak Uluslararası Entelektüel İşbirliği (Intellectual Cooperation) Komisyonu, 1945'te de Birleşmiş Milletlere bağlı olarak "UNESCO" kurulmuştur. UNESCO kuruluşundan itibaren bu anlamda dünyada etkinliğini kanıtlamış, eğitim ve kültür anlamında dünyanın önde gelen kuruluşlarından birisi olmuştur. "Savaşlar insanların dimağlarında başlar" felsefesinden yola çıkarak dünya barışının sağlanmasında ciddi çalışmalar yapan bu kuruluşun barış eğitimi ile ilgili çalışmalarının bilinmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veriler UNESCO'nun veri tabanı olan UNESDOC ve çevrimiçi ortamda yapılan alan yazın taraması ile elde edilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle UNESCO'nun barış eğitimi çalışmaları kronolojik olarak incelenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Barış Eğitimi, UNESCO, UNESDOC.

UNESCO AND PEACE EDUCATION

Murat TARHAN - Adnan ALTUN

Men have been in a continuous competition since the day of his existence in the world. Material or moral reasons have caused some troubles among people and thereby caused the break-out of wars. If we investigate the late history, humanity has experienced two important wars (1st and 2nd World Wars). Such wars have brought about great damages for people, either materially or morally. Countries spent their treasury to demolish the countries they see as an enemy for their greed and interests and therefore many fell in the gutter while many died. Consequently, welfare and peace environment broke down and the trust of societies to each other was injured.

Following it was understood that it wasn't possible with the political and economic measures to prevent the wars but to give priority to education, science and culture; International Committee on Intellectual Cooperation was established under League of Nations in 1919 and "UNESCO" was founded in 1945 associated with the United Nations. UNESCO has proved its activity since its foundation in this regard and become one of the leader organizations in the world for educational and cultural purposes. It is considered significant to know the peace related works of such an organization which realizes serious works to contribute to the world peace based on its motto of "Wars begin in the minds of men".

Review method was preferred in this research. The data in the study were collected through UNESDOC -UNESCO's data base- and an online review of literature. Based on the collected data, peace education works of UNESCO were chronologically examined.

Key Words: Peace Education, UNESCO, UNESDOC.

5, 6 VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ KAZANIMLARIN 'BARİŞ EĞİTİMİ' AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Murat TEKİROĞLU

Günümüzde iletişim konusunda bireylerin, toplumların birbirlerinin farklılıklarına saygı göstermemesi en önemli problemlerden birisidir. Bunun neticesinde çatışma ortamı meydana gelmektedir. Çatışmaları ortadan kaldırmada eğitim önemli bir güçtür. Bu amaçla herkesi olduğu konumda kabul edip, insanlığı barış yolculuğuna çağırarak ve hiç kimseyi sulh atmosferi dışında bırakmamak esas gaye olmalıdır. Her bireyi kendi konumuna göre rehabilitasyona tabi tutup, insanlık değerlerine ve insan ufkuna ulaştırmak gerekir. Bu çalışmada 2014-2015 eğitim öğretim yılında okutulan sosyal bilgiler 5, 6 ve 7. sınıf kitaplarında yer alan kazanımlar incelenmiştir. Sosyal bilgiler kitaplarındaki kazanım sayısı 5. sınıfta 46, 6. sınıfta 43, 7. sınıfta 39 olmak üzere toplam 128'dir. Bu kazanımlarda direk olarak değerler eğitimi kapsamında 'barış eğitimi' üzerinde durulmadığı görülmüştür. 128 kazanım içinde dolaylı olarak 10 kazanımda barış ile ilgili değerlere yer verildiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak sosyal bilgiler dersi barış eğitimi konusunda önemli bir dersken, içerik ve kazanım yönünden bu değere ders kitaplarında istenilen ölçüde yer verilmemiştir.

Anahtar Kavramlar: sosyal bilgiler, barış, eğitim, değerler, kazanım.

One of the major social problem is that individuals and societies do not have respect for their diversity nowadays. As a consequence, chaos environment takes place among individuals and societies. Education has fundamental role to resolve this chaotic atmosphere. Acknowledgement of social differentiation, calling people for peace and encompassing all social classes within peace environment should be the main purpose. An individual needs to be rehabilitated within his/her case in order to let his/her have human values and broad horizons. In this study, learning objectives of 5th, 6th, and 7th grade social studies textbooks that are part of 2014-2015 education season were examined. Number of learning objectives in the textbooks are 46 in fifth grade, 43 in sixth grade, and 39 in seventh grade, all total of 128 learning objectives. It is founded that there was no a separate learning objective for peace education. Peace education was not included within education of morals. Ten learning objectives among 128 are related to peace education indirectly. As a result, while peace education within secondary social studies is important, the textbooks do not comprise it on a sufficient level.

Key Words: social studies, peace, education, morals, learning objectives.

5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN TURİZM DEĞERLERİNE İLİŞKİN DÜŞÜNCELERİ (AKHISAR İLÇESİ ÖRNEĞİ)

Mustafa Alper ÇETİN

Bu çalışmanın amacı, 5. Sınıf öğrencilerinin Türkiye'nin turizm değerlerine ilişkin düşüncelerini belirlemektir. Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma, 2013-2014 öğretim yılında Manisa İli Akhisar İlçesi'nin Ülkü Ortaokulu ve Atatürk 100. Yıl Ortaokulu'nda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, Ülkü Orta Okulu 5/A ve 5/B sınıfları ile Atatürk 100. Yıl Orta Okulu 5/A ve 5/B sınıflarında öğrenim gören toplam 110 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda 4 sınıf da deney grubu olarak kabul edilmiş, bu gruba 32 maddeden oluşan tutum ölçeği ve 40 maddelik akademik başarı testi uygulanmıştır.

Araştırma sonucunda; Türkiye'nin turizm değerlerine ilişkin görüş ve düşünceleri üzerinde yapılan bu çalışmada ülkemizin turizm kaynakları, tarihi ve kültürel eserlerin bulunduğu bölgeler, kültürel etkiler ve yaşadığı bölgenin doğal güzelliklerinin farkında olma gibi konularla ilgili öğrenci görüşleri arasında okullar arası farkların bulunduğu gözlemlenmiştir. Tarihi ve turistik bölgelere düzenlenecek gezilerle öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersi akademik başarı düzeyine yapabileceği olumlu etkilerden yola çıkarak, Sosyal Bilgiler öğretiminde turistik ve tarihi bölge ziyaretleri etkinliklerine konuların uygunluk düzeyleri kapsamında yer verilmesi uygun olacağı önerisi getirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Turizm, değerler, öğrenci düşünceleri.

The aim of this study was to determine the thoughts of 5th grade students on Turkish tourism value. General scan method which is one of the qualitative research method. It was made in 2013-2014 education year at Ülkü Secondary School and Atatürk 100. Yıl Secondary School in Akhisar, Manisa. It was consist of 110 students from 5/A and 5/B class. The 4th grade students were accepted as experiment group and applied an attitude scale (including 32 items) and an academic success scale (including 40 items).

At the end of the study, it was shown that there were differences between school students and on awareness of Turkish tourism value, historical and cultural trace of regions and naturel beauties of their regions. Starting with the positive effects of historical and touristic trips on Social Science lessons, it was suggested that visiting touristic and historical regions appropriate to topics in Social Science Education will be suitable.

Key Words: Tourism, values, thoughts of student.

ORTA OKUL ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ ALGISI

Mustafa Alper ÇETİN

Bu çalışmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin çizme-yazma tekniği kullanarak "barış algıları" konusundaki bilişsel yapılarını incelemektir. Bununla birlikte soyut olarak bilinen bu kavramın zihinlerde somutlaştırılması ve günlük yaşamla özdeşleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden çizme-yazma tekniği kullanılarak yapılmıştır. 2014-2015 eğitim öğretim yılının 2. döneminde yapılan bu çalışmaya; Manisa ili Akhisar ilçesi Yavuz Selim Orta Okulu'nda 7. sınıfta öğrenim gören 8' i kız ve 7' si erkek 15 öğrenci katılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, katılımcılara "Barış ile ilgili düşüncelerinizi resim çizerek ve yazarak anlatınız." ifadesine görüşlerini özgürce ve kısıtlamadan bildirmeleri istenmiştir. Bu yöntemin kullanılma amacı öncelikle çalışma grubunun ortaokul çocukları olmasıdır. Bununla birlikte çocukların kendilerini daha özgür, daha rahat ve yaratıcı şekilde ifade edebilmeleri bu yöntemin avantajını göstermektedir.

Araştırma sonucunda; ortaokul öğrencilerinin çizim bulgularında, barışın özellikleri ile el ele tutuşan bireyler, kalp, gülen yüzler ve kuş simgeleri arasında bir ilişki kurduğu görülmektedir. Burada da hem yazma hem çizme alanlarında kızların erkeklerden daha yoğun barışın özelliklerinden bahsettiği görülmektedir. Barış algısının Türkiye genelinde tam oturmuş bir kavram olabilmesi için; dünya milletlerinin kültürlerarası ilişki boyutunda istenilen davranış değişikliği oluşmasında tüm derslerde "barış" kavramına vurgu yapılması önerisi getirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Barış algısı, ortaokul, çizme-yazma tekniği.

This study examines the cognitive awareness of the secondary school students on the peace perception using the drawing-writing techniques. The aim is to make the concept concrete which is known as abstract. This study was made using the drawing-writing techniques which is one of the qualitative research method. It was made on the second term of 2014-2015 education year between fifteen seventh grade students (consist of eight school girl and seven school boy) in Yavuz Selim Secondary School in Akhisar, Manisa. In this search, as a getting information tool, The students were asked to draw and write their thoughts on peace freely and non-restrictedly. I use this method because the working group was consist of especially secondary school students. And also, the students' more free and creative expression on the topic shows us the advantage of this method.

At the end of the research, it was shown from the findings that students made relations between peace and hearth, smiling faces, people hands in hands and bird symbols. In addition to this, both in drawing and writing findings shows us that girls mentioned the features of peace more dense than boys. To make the peace perception more settled attention on it in every lesson with the help of this, there will be changes on behaviours on the dimension of relationship between world nations and their culture.

Key Words: Peace perception, secondary school, drawing-writing technique.

OSMANLI VATANDAŞLIK EĞİTİMİ DERS KİTABI: MALUMAT-I MEDENİYE VE AHLAKİYE

Mustafa İÇEN - Cemalettin AYAS

1908 sonrasında müfredat programlarında yapılan değişikliklerle Yurttaşlık Bilgisi dersi “Malumat-ı Medeniye ve Ahlakiye ve İktisadiye” adıyla bağımsız bir ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Bu ders, Osmanlı dönemi vatandaşlık eğitimi anlayışını yansıtmaktadır. Osmanlı öğretim programına dâhil edilen Malumat-ı Medeniye dersleri ile ortak bir Osmanlılık kimliği çevresinde bütünleşme sağlanmaya çalışılmıştır. Özellikle Malumat-ı Medeniye dersinin amacı ders kitabında, “insanın ailesine, hemcinsine, vatanına ve hükümetine karşı yapmaya mecbur olduğu vazifelerle, bunlara karşı olan haklar” şeklinde ifade edilmiştir. Bu amaçla nitel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak kitap biçim ve içerik özellikleri açısından incelenmiştir. Bu çalışmada dönemin vatandaşlık algısı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Vatandaşlık, vatandaşlık eğitimi, Osmanlı vatandaşlık eğitimi.

OTTOMAN CITIZENSHIP EDUCATION TEXTBOOK: MALUMAT-I MEDENİYE VE AHLAKİYE

Mustafa İÇEN & Cemalettin AYAS

After the curriculum changes in 1908, the name of the course which is civics studies, changed into the “Malumat-ı Medeniye ve Ahlakiye ve İktisadiye”. This course reflects the understanding of citizenship education in the Ottoman era. The aim of the course was to establish integration among different nationalities. The goal of course is written in the book as “people’s duties towards his parents, other people, homeland and the government will be taught through the course. In this study screening method, which is a kind of qualitative research was used in order to examine the book with respect to its content. In addition the perception of citizenship at that period was evaluated.

Key Words: Citizenship, citizenship education, citizenship education in Ottoman.

DEĞERLER EĞİTİMİNİN 2004 DEĞİŞİKLİKLERİYLE OLUŞTURULAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ YERİ VE UYGULAMA VERİMLİLİĞİ

Mustafa KINIK - Kaan AKAR

Toplumların varlığı ve bu varlığın devamlılığının sağlanması toplumsal bir kültürün oluşumuyla mümkündür. Toplum yaşam olarak ortak bir alanda paylaşımlar temelinde bir arada yaşayan insanlar bütünüdür ve toplumun bir arada tutulabilmesi için ortak inanç kültür ve değerler sistemine tabi tutmak gerekir. Bu ortak değerler sistemi bir arada olmak ve yaşamak zorunda olan insanların güçlerinin belli bir alanda toplanması ve kazanımlarını ve haklarını bir vücut halinde gerçekleştirmesi gerekir. Kültür ve bunun alt birimi olan toplumsal değerler toplum yapısının çimentosu olarak karşımıza çıkmaktadır. Toplumda var olan değerler kültürün en önemli yapıtaşlarıdır. Toplumlar bu yapıtaşlarının oluşturduğu bir bütün olan özgünlüklerini, gelecek kuşaklara aktararak varlıklarını korumaya çalışırlar. Eğitim sistemimizde sosyal bilgiler öğretim programı içinde yer alan değerler eğitimi bu amaçla yapılan bir çalışmadır. Sosyal bilgiler eğitimi Türkiye'de henüz genç bir bilim dalıdır temeli Anglosakson eğitim modeline dayanmakla birlikte Avrupa'da lokomotif görevi Almanya'nın dünyada ise bu görev ki asıl yayılma noktası olan Amerika Birleşik Devletleri'dir. Sosyal bilgiler eğitimi bireyin kendini ve çevresini anladıktan sonra anlamlandırdığı 11-14 yaş evresinde öğretilmektedir ve bir çok disiplini muhteva etmektedir bu disiplinler bireyin hayatında kültürün ve bilincin oluşmasında başat bir görev üstlenirler hülasa sonuç birey Sosyal Bilgiler Eğitimi ile yaşadığı çevre ve mensubu olduğu kültürü tanımakta ve kültürünü oluşturan değerler eğitimini almaktadır.

Bu amaç doğrultusunda konu "programın yapısı" ve "uygulamadaki verimlilik" olarak iki noktadan ele alınmıştır. Çalışma yapılırken kaynak tarama ve doküman incelemesi yöntemleri ile SWOT analizi yöntemi kullanılmıştır.

Elde edilen bulgularda programın yapısal olarak oldukça işlevsel ve kalıcılığı sağlamaya yönelik olmasına rağmen uygulama kısmında bir takım sorunlar ortaya çıktığı çıkarımı yapılmıştır. Bu durum değerler eğitimi kapsamında belirlenen hedef kazanımlarının gerçekleştirilmesi noktasında olumsuz bir sonucun ortaya çıkarmasına neden olmaktadır. Yapılan çalışma bu sorunları irdeleyerek sorunların temelleri hakkında çeşitli uzman görüşlerini değerlendirip ulaşılan sonuç neticesinde oluşturulan çözüm yollarına yönelik fikirleri sunmaktadır.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Mustafa UĞURLU - Hüseyin GÜMÜŞ

Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin barış kavramına ilişkin sahip olduğu metaforik algıları ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır.

Katılımcılar: Kastamonu ili merkez ilçede yer alan ortaokul öğrencilerinden random usulü ile seçilen 600 öğrenci.

Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin barış kavramına ilişkin sahip oldukları metaforik algıları ortaya çıkarmak amacıyla onların her birinden "Barış. . gibidir/benzer, çünkü . . ." cümlesini tamamlaması istendi.

Elde edilen veriler analiz edildi.

Ortaokul 5,6,7 ve 8.sınıf öğrencilerinin barış kavramına ilişkin farklılıkların olması ve 8.sınıf öğrencilerinin barış kavramı ile ilgili en gerçekçi metaforları geliştireceği beklenmektedir.

"Barış.....gibidir/benzer, çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Ortaokul öğrencisi, barış, metaforik algı, nitel araştırma

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE OLASI CÜMLELER ETKİNLİĞİNİN UYGULANMASI

Nihal BALOĞLU UĞURLU

Bu çalışmanın amacı, 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programında yer alan “Yaşayan Demokrasi” ünitesindeki bir kısım kavramların yazı ile öğrenme tekniklerinden biri olan “Olası Cümleler” tekniği kullanılarak kavratılmasıdır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersinde “Cumhuriyet’in İlanı” sürecinde yaşanan bir takım olaylar ile ilgili kavramların öğrencilere Olası Cümleler tekniği kullanılarak benimsenmesi sağlanmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, öğrencilerin yazılı ifadelerini yansıtacakları Olası Cümleler tekniği ile ilgili bir form kullanılmıştır. Öğrenciler kavramlarla ilgili ön bilgilerini bu forma yansıttıktan sonra bir okuma parçası kullanılarak öğretim süreci desteklenmiş ve daha sonra öğrencilerin bu kavramlarla ilgili eksiklikleri ya da yanlışları varsa bunları gidermek üzere formda düzeltmeler yapmalarına fırsat tanınmıştır.

Araştırma sonucunda; öğrencilerin bu tekniği kullanarak konu ile ilgili belirli kavramların açılımını daha fazla yaptıkları ve kavram yanlışlarını giderdikleri tespit edilmiştir. Ayrıca araştırmacı tekniğin uygulanma süreci dahilinde öğrencilerin güdülenme ve motivasyonlarının da gerçekleştiğini gözlemlemiştir.

Anahtar Kavramlar: Olası Cümleler Tekniği, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Cumhuriyet.

The purpose of this study is comprehending some concepts which are located in the “Living Democracy” Unit with “Possible Sentences” technique. One of the qualitative research methods, document analysis, was used in this study. In this context, specific concepts which are related with process of proclamation of the republic were taught to seventh grade students with possible sentences technique. As research tool, possible sentences form was used. After students their knowledge about concepts which are related with the topic, teaching process which is supported with a text was released and then students revised their sentences in the form.

As a result, students learned more detail about concepts and removed their misconception with this technique. Also, researcher observed students’ motivation is increased in the teaching process.

Key Words: Possible Sentences, Social Studies Education, Republic.

ÖĞRENCİLERİN VE ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇISIYLA BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİ

Nur Leman GÖZ - Ömür GÜRDOĞAN BAYIR - Tuba ÇENGELCİ KÖSE

Araştırmanın amacı farklı sosyo ekonomik düzeyden gelen 4. sınıf öğrencilerinin ve onların öğretmenlerinin barışa ve barış eğitimine ilişkin algılarını ortaya çıkarmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada şu sorulara yanıt aranacaktır:

- Alt, orta ve üst sosyo ekonomik düzeyden gelen öğrenciler barışı nasıl algılamaktadır?
- Alt, orta ve üst sosyo ekonomik düzeyden gelen öğrencilerin barış eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğretmenler barışı nasıl algılamaktadır?
- Öğretmenlerin barış eğitimine ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Öğrencilerin ve öğretmenlerin barışa ve barış eğitimine ilişkin algılarını ortaya koymayı amaçlayan bu araştırmada öğrencilerin görüşleri yazılı ürünler yoluyla; öğretmenlerin görüşleri ise yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla alınacaktır. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi kullanılacaktır.

Araştırmada elde edilecek sonuçlar doğrultusunda farklı sosyo ekonomik düzeyden gelen 4. Sınıf öğrencilerinin barışa ilişkin algılarını ortaya koymak amaçlanmaktadır. Bu bağlamda farklı sosyo ekonomik düzeylerden gelen öğrencilerin barış algıları arasındaki farklılıkların ve benzerliklerin ortaya konması, öğrencilerin barış algılarının geliştirilmesine yönelik önerilerin ortaya konması beklenmektedir. Bunun yanı sıra farklı sosyo ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan öğretmenlerin barışa ve barış eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesinin barış eğitiminde daha etkili süreçler düzenlenmesi bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kavramlar: İlkokul, barış, barış eğitimi

The main purpose of this study is to investigate perceptions of primary school teachers and fourth grade students from different socio economic levels and about peace and peace education. In direction of this main purpose, these questions are addressed in the study:

- How do students from low, mid and high socio economic levels perceive peace?
- What do students from low, mid and high socio economic levels think about peace education?
- How do teachers perceive peace?
- What do teachers think about peace education?

Qualitative research method will be used in the study. Students' views regarding peace and peace education will be obtained via written documents. Also, data will be collected by using semi-structured individual interviews with primary school teachers. Content analysis method will be used to analyze the data.

It is expected that results of this study will help figure out how fourth grade students from different socio economic levels perceive peace and peace education. Results of the study would help explain similarities and differences of student' perceptions according to their socio economic levels. Additionally, suggestions would be put forth to develop positive peace perception among students. Teachers' views about peace and peace education is important in terms of organizing effective teaching-learning process for peace education.

Key Words: Social studies, pre-service teacher, virtual environment, values

ÖĞRETMENLERİN KULLANDIKLARI YÖNTEM FARKLILIKLARI: HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖRNEĞİ

Nur ÜTKÜR ADAGİDELI

Bu araştırmanın amacı, özel bir ilkokulda ikinci sınıfları okutmakta olan iki öğretmenin Hayat Bilgisi derslerinde kullandıkları yöntemleri gözlemek ve bunlardan hangisinin öğrenciler tarafından tercih edildiğini saptamaktır. Bu amaçla öğretmenlerin altı ders saatleri gözlemlenmiş ve öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden "durum çalışması" kullanılmıştır. Durum çalışmaları, güncel bir olgunun kendi yaşam çerçevesinde çalışılması ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılabilmesi gibi özellikleri nedeniyle bu çalışmanın doğasına uygundur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada veri toplama araçları olarak gözlem ve görüşme kullanılmıştır. Gözlem, herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Görüşme ise Briggs'e (1986) göre, sosyal bilimler alanında yapılan araştırmalarda kullanılan en yaygın veri toplama yöntemidir ve bu durum, görüşmenin bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikayetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntem olmasından kaynaklanmaktadır (Akt. Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Yapılan gözlemler sonucunda, öğretmenlerden birinin derslerinde genellikle yaratıcı drama yöntemini, diğersinin ise düz anlatımı kullandığı belirlenmiştir. Yaratıcı drama kullanılarak ders işlenen sınıftaki öğrencilerin diğer sınıftakilere göre daha aktif oldukları, kendi aralarında işbirliği yaparken daha rahat oldukları görülmüştür. Düz anlatım yönteminin kullanıldığı sınıfta ise, öğretmenin genellikle öğrencilere video izlettiği ve bunun üzerinden ders işlediği görülürken, öğrencilerin grup çalışmaları yapmaları istendiğinde ise zorluk çektikleri ve genellikle bireysel çalışabildikleri belirlenmiştir. Ortaya konulan ürünlerin niteliğine bakıldığında ise, yaratıcı drama ile ders işlenen sınıfın diğersine oranla daha önde olduğu tespit edilmiştir. Görüşmelerde ise, yaratıcı drama ile ders işlenen sınıftaki öğrenciler Hayat Bilgisi derslerini oyun gibi görüp genellikle mutlu olduklarını, diğer sınıfın öğrencileri ise bu derste anlatılanları zaten bildiklerini bu yüzden sıkıldıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: Hayat Bilgisi, yaratıcı drama, öğrenci aktifliği, işbirlikli çalışma

DIFFERENCES OF METHODS USED BY TEACHERS: SAMPLE OF LIFE SCIENCES COURSE

Nur ÜTKÜR ADAGİDELI

The aim of this study is to observe different methods used in life sciences course by two teachers in 2nd grade in a private school and to determine which methods are preferred by students. Therefore, six classes of teachers were observed and interviews with students were conducted. The case study which is one of qualitative design was used in this study. Case study is appropriate to the present study since it is used to investigate a current case within the case's own environment and since it can be used in cases where there are more than one evidence or data source (Yıldırım & Şimşek, 2013). In the present study, observations and interviews were used as data collection tools. Observation is a method to describe behaviors in any environments and institutions. According to Briggs (1986), interview is the most common method used in social sciences since it is a very effective way gathering information about individuals' experiences, attitudes, opinions, complaints, feelings and beliefs (Akt. Yıldırım & Şimşek, 2013).

Observations showed that one of the teachers used creative drama methods in classes while the other one used direct instruction. Students taught by creative drama methods, were more active and they collaborated with each other in a more comfortable way. In direct teaching classes, teacher generally made students watch videos and classes were taught based on the videos. When students were asked to work in groups, they had difficulties and they could work individually. Quality of products derived from creative drama classes were better than the direct teaching classes. In interviews, students from creative drama classes were happy and they considered life sciences course as playing. Students from direct teaching stated that they have already known the topics taught by the teacher in the classes.

Key Words: Life studies, creative drama, active students, cooperative learning.

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARINA GÖRE “ADİL OLMA” DEĞERİ

Nuray KURTDEDE FİDAN - Tuğba SELANİKAY

Bu araştırma ile sınıf öğretmeni adaylarının adil olma değeri algılarının sınıf öğretmeni adayları tarafından oluşturulan örnek olaylara dayalı olarak belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2014-2015 öğretim yılı güz döneminde Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nın 4. Sınıfına devam etmekte olan 100 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarından adil olma değerine ilişkin görüşlerini yansıtan örnek olaylar geliştirmeleri istenmiştir. Örnek olaylar doküman incelemesi yoluyla analiz edilerek sınıf öğretmeni adaylarının adil olma değerine ilişkin algıları belirlenmeye çalışılacaktır. Bunun yanı sıra elde edilen bulgular öğretmen adaylarının görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılar ile desteklenecektir.

Anahtar Kavramlar: Sınıf Öğretmeni adayları, adil olma değeri, doküman incelemesi.

4. SINIFTAN 9. SINIFA KAVRAMLAR NE ANLAM İFADE EDİYOR?

Nurten KOLCU - Alper DEMİR - Ender ÜNLÜ

Bu çalışmanın amacı ilkokul 4.sınıf sosyal bilgiler dersi öğretmen kılavuz kitabında öğretilmesi amaçlanan ve ortaokul 5. 6. ve 7. Sınıfta da tekrarlanarak, geliştirilmesi ve pekiştirilmesine devam edilen kavramların lise düzeyi öğrencilerinde ne anlam ifade ettiğini belirlemektir. Verilerin toplanması için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim öğretim yılı birinci yarıyılında ilimizde bulunan devlet okullarından bir lisenin 9. sınıflarından rastgele seçilmiş 34 kişilik bir sınıfı oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak 4. 5. 6. ve 7.sınıf sosyal bilgiler ders kitapları, öğretmen kılavuz kitapları ile 9. sınıf öğrencilerinin kavramlarla ilgili olarak vermiş oldukları cevaplar kullanılmıştır. Bu kitaplarda yer alan tüm ünitelerde geçen kavramlar çıkarılmış, en çok tekrar edilen ve günlük hayatta sürekli karşılaşılan ve kullanılanlar tespit edilmiştir. Buna göre araştırmaya konu olan kavramlar olarak; kültür, kronoloji, dayanışma, çevre ve teknoloji belirlenmiştir. Araştırma nitel bir araştırma olması nedeniyle araştırma modeli olarak durum çalışması (örnek olay) kullanılmıştır. Elde edilen bulguların analizi ise betimsel analiz yoluyla yapılmıştır.

Araştırma sonucunda lise düzeyi öğrencilerinin verdiği cevaplar ve kurdukları cümleler kavramları tanıdıklarını ama farklı boyutlarıyla ele almakta güçlük çektiklerini göstermektedir. Kız ve erkek öğrencilerin tanım yapma veya cümlede kullanım açısından aralarında daha iyi ifade etme gibi bir farklılık görülmemiştir. Kavram öğretimi ile ilgili çeşitli etkinliklere öğretmen kılavuz kitaplarında yer verilmeli, kavram öğretimine öncelik tanınacak şekilde bir düzenleme yapılmalıdır önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Dersi, kavram, orta öğretim öğrencileri, ilkokul, kavram yanlışlığı.

The purpose of this study is to determine what the concepts which are aimed to teach at the 4th grade social studies teacher guide book mean for the high school students. Semi-structured interview from was used to collect data. The data are collected randomly from the 9th grade high school students in the first semester of 2014-2015 year. 34 students participated in the study. 4, 5, 6 and 7th social studies textbooks, teachers guide books and the answers of 9th grade student about the concepts are used as data collection tools. All of the concepts from all these units are extracted and the most repeated and used ones in daily life are determined. Accordingly, the concepts of culture, chronology, cooperation, environment and technology are defined for the scope of the study. As a qualitative research, case study is used the study model. Descriptive analysis is used for analysis of findings.

Results of the students' answers and sentences show that students know the concepts but unable to describe them with their different dimensions. There isn't a significant difference between the girls and boys in terms of the definition and expressing of the concepts and using them in sentence.

Key Words: Social Studies, Concept, Secondary school studens, Primary school, misconception.

GELİBOLU YARIMADASININ JEOMORFOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN, ÇANAKKALE KARA SAVAŞLARINDA MUSTAFA KEMAL'İN (ATATÜRK'ÜN) TAKTİK - STRATEJİLERİNE ETKİSİ VE SONUÇLARI

Oğuz KANTÜNER

Bilindiği üzere, Çanakkale savaşları, Birinci Dünya savaşı esnasında, 1915 yılında Gelibolu yarımadasında, Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye ile İtilâf devletleri arasında yapılan deniz ve kara muharebeleridir. Bu savaşta İtilâf devletleri, Osmanlı'nın başkenti İstanbul'u alarak, İstanbul ve Çanakkale boğazlarının kontrolünü ele geçirmek, Rusya'ya güvenli bir askeri ikmal yolu oluşturmak istemişlerdir. Bunun yanında Osmanlı'yı savaş dışı bırakarak, İttifak devletlerini zayıflatmayı amaçlamışlardır. Bu plân, o tarihte Birleşik Krallık Donanma Bakanı olan Winston Churchill'e aittir. Plân gereği, Birleşik Krallık ve Fransa'ya ait savaş gemilerinden oluşan donanma, Çanakkale boğazının her iki kıyı sahalarına ve Gelibolu yarımadasının Adalar denizi kıyılarına geniş çaplı taarruzlarını 1915 Şubat ayında başlatmış; en ağır taarruz ise 18 Mart 1915 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ancak, İtilâf devletleri, çetin bir savunma gerçekleştiren Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye'nin ordusu karşısında ağır kayıplara uğramaları nedeniyle, deniz harekâtından vazgeçmek zorunda kalmıştır.

Deniz harekâtı ile amaçlarına ulaşamayacağını anlayan İtilâf devletleri, kara harekâtı ile Çanakkale boğazında mevzilenmiş Osmanlı topçu bataryalarını ele geçirmek ve Gelibolu yarımadasını işgal etmek amacıyla, 25 Nisan 1915 tarihinde, şafak vakti Gelibolu yarımadası'nın güneyinde beş noktadan karaya çıkmak suretiyle Çanakkale kara savaşlarını başlatmışlardır. Birbirini müteakip, kara çıkarma ve taarruz hareketlerinde de başarılı olamayan İngiliz, Fransız ve Anzaklardan oluşan İtilâf devletlerinin kuvvetleri, Gelibolu yarımadası'nı 1915 yılı Aralık ayından itibaren tahliye etmek zorunda kalmışlardır.

Osmanlı Devleti'nin, Gelibolu yarımadasında cereyan eden kara savaşlarındaki bu başarısı şüphesiz, devletin farklı coğrafyalarından gelerek vatanlarını cansiperane savunan ve bu uğurda gerek gazi ve gerekse şehitlik mertebesine ulaşmış, askerlerine ve çeşitli rütbelerdeki kumandanlarına, bu kumandanlardan biri olan Gazi Mustafa Kemal (Atatürk'e) aittir.

Çanakkale muharebelerinde, kara savaşlarının cereyan ettiği Gelibolu yarımadası, güneyinden Çanakkale boğazı, batısından Adalar denizi (Ege) ve kuzeyinden Saroz körfezi ile çevrili, Paşaeli yarımadasının (Trakya) NE-SW istikametinde uzanan bir yarımadasıdır. NE-SW istikametinde uzunluğu 90 km, Çanakkale boğazı ve Saroz körfezi arasında kalan genişliği ise 6-25 km arasında değişmektedir. En yüksek yeri yaklaşık 400 m kadar olan Gelibolu yarımadası, jeomorfolojik özellikleri itibarıyla, çeşitli yükseltilerde tepe, sırt ve bunları birbirinden ayıran kısa boylu derelerin çok eğimli vadilerinden müteşekkil, oldukça engebeli bir görünüme sahiptir. Bu durum da, askeri açıdan önceden sahaya hakim olmak durumunda savunma açısından olumlu katkı sağlamaktadır. Aksi durumda ise, özellikle yarımada'nın hakim yükseltilerinin düşman kuvvetlerin elinde olması durumunda, yarımada'nın kaybına sebep olabilecek derecede vahim sonuçlara sebep olması da kuvvetle muhtemeldir. Bu nedenle, savaş durumunda Gelibolu yarımadası gibi, pek çok hakim yükseltileri ve sırtları ihtiva eden sahaları başarılı bir şekilde savunmak pek kolay değildir. Bu özellikteki sahalarda, savaşta başarılı olmak, sahayı çok iyi bilen kumandanların özellikle, anlık taktik ve stratejiler oluşturup, uygulamaya koyma becerilerine bağlıdır; bu da, malûm olduğu üzere mükemmel bir askeri deha gerektirir.

Gelibolu yarımadasında cereyan eden kara savaşlarında Gazi olan Mustafa Kemal'in (Atatürk'ün), savaş esnasında uyguladığı taktik ve stratejilerinde, askerini iyi tanınması ve komutasındaki askerlerini sevk ve idare ederken, Gelibolu yarımadasının jeomorfolojik şartlarını iyi değerlendirmesi, bunun neticesi, itilâf devletlerinin nereye çıkarma yapacaklarını isabetli tahmini büyük rol oynamıştır. Bu çalışmada, Çanakkale muharebelerinin neticesine tesir eden Gazi Mustafa Kemal'in (Atatürk'ün), Gelibolu yarımadasında cereyan eden kara savaşlarındaki, taktik ve stratejilerine, Gelibolu yarımadasının jeomorfolojik şartlarının etkileri değerlendirilecektir.

DERS VE ÖĞRETMEN FAKTÖRÜNÜN ORTAOKULLARDA OLUŞABİLECEK BARIŞ ORTAMINA KATKISI

Osman ÇEPNİ

Araştırmanın amacını, Sosyal Bilgiler 6 ve 7. sınıf Öğretim programında öğrencilere doğrudan kazandırılması gerekli değerlerden biri olan barış'ın, barış ortamının yerleştiği bir okul kültürünün oluşmasında, o okulda öğretimi yapılan hangi dersin ve görevli hangi branş öğretmeninin daha fazla katkı sağladığını belirlemektir. Araştırmanın çalışma gurubunu; Türkiye İstatistik Kurumu gelişmişlik düzeyi verilerinden hareketle 2014-2015 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Karabük ilinin merkez ilçesinde bulunan ortaokullardan random yoluyla seçilecek olan sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşturacaktır. Nitel araştırma deseninde gerçekleştirilecek olan çalışmada tarama modeli kullanılacaktır. Araştırmada veri toplamak amacıyla öğrencilere araştırmacı tarafından uzman görüşleri de alınarak hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu -Barış ortamının sağlandığı okulda hangi etkenlerin etkili olduğuna yönelik sorulardan oluşan- kullanılacaktır. Uygulama sonrasında elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenecektir. Araştırma sonucunda, okulda oluşabilecek barış ortamının sağlanmasında hangi branşın ve öğretmenin ön plana çıktığı göz önünde bulundurulurarak, araştırma hakkında önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Barış, okul ortamı, öğretmen, öğrenci.

THE CONTRIBUTION OF SUBJECT AND TEACHER FACTORS TO THE PEACE ENVIRONMENT IN SECONDARY SCHOOLS

Osman ÇEPNİ

The purpose of the study is to determine the contribution of the school subject and the teacher to a school culture in which peace ,one of the values to be gained by the students in teaching programme of 6 and 7th grades, is placed. The working group of the study consists of 8th grade students randomly selected in Karabük in spring term of 2014-2015 academic year in accordance with development level data of Turkish Statistical Institute. A qualitative research method and survey model will be used used in this study. Semi-structural interview form-consisting of questions related to the factors effective upon peace environment-prepared by the researcher by taking views of expert will be used. Research data will be analysed through content analysis. In conclusion part, some suggestions will be made about the research by considering the effect of subject and teacher over the peace environment.

Key Words: Peace, school environment, teacher, student

SOSYAL BİLGİLER DERSİ 5.SINIF KAZANIMLARININ DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Osman SAMANCI - Rabia BAĞCI

Toplumsal kültürü oluşturmanın ve toplumsal bütünlüğü korumanın yollarından biri de değerlerdir. Değerlerin bireylere kazandırılma isteği beraberinde değerler eğitimi konusunu gündeme getirmiştir. Değerler eğitimin ilk adımları ailede atılmaya başlar. Değerlerin sürekliliği ve etkililiği açısından okullarda formel bir yapı içerisinde devam ettirilmesi önemlidir. İlkokul yıllarında kazanılan tutumların kalıcılığı bilinmektedir. Bu gerçek göz önünde bulundurulduğunda, öğretim programlarının değerler ve değerler eğitimi yönünden zenginleştirilmesi önemli bir konudur. Bireylerin sosyal ve toplumsal yönden gelişmesini amaçlayan Sosyal Bilgiler programında değerlerin verilmesi hedeflenmektedir. Sosyal Bilgiler öğretimi içinde değerler eğitimine gereken önemin verilmesi, toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlayabilir. Hazırlanan öğretim programlarında bu sorunların çözümüne yönelik kazanımların konulması, ders programlarında ve kazanımlarında değer ifadelerine ağırlık verilmesi bu açıdan önemlidir. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler dersi 5.sınıf kazanımlarının değerler eğitimi açısından incelenmesidir. Nitel araştırmanın kullanıldığı bu çalışmada, doküman inceleme yöntemi ile 5. sınıf kazanımları üniteler şeklinde ele alınmış ve ilişkili değerler saptanmıştır. Çalışma, öğretim programları kazanımlarının değerlere ve değerler eğitimine yönelik eksikliğinin fark edilmesi açısından önemli katkılar sunabilir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Değerler Eğitimi, Kazanımlar

ANALYZING OF ACQUIREMENTS OF SOCIAL SCIENCES LESSON OF 5TH CLASS FROM THE POINT OF VALUES EDUCATION

Osman SAMANCI - Rabia BAĞCI

Value is a path of ways of building social culture and protecting social unity.

It has been needed to think about education of value when it desires to acquire values to person in the social community. First steps for education of values starts in the family of person and it should be continued in the school life of the person as a formal concept because effects and continuation of values education are important. It is a fact that values that are learned during the education of primary school life stay permanently. So making the education programmes richer are important from the point of values and education of them. Social sciences programme aims social and comunal progression of people by giving them education of values. Education of values with social sciences can help to solve (some of) social problems. It should be added requirements for values to solve social peoblems and education programme should include value statements. It is important that including of education programmes value statements more than as usual. The aim of this article is analyzing of acquirements of social sciences lesson of 5th class with regards to education of value. It will be used qualitative researchment with document examination of acquirements of 5 th class by divided units and relevant valuations will be determined. This article also aimed to show lack of values in the programmes of education as requirements.

Key Words: Social Sciences, Education Of Value, Acquirements Of Lesson Of Social Sciences.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNİ ANLAMLANDIRMALARI

Osman SABANCI - Melike FAİZ - İbrahim YAVUZ

Sosyal bilgiler doğası gereği içinde birden çok sosyal bilim ve onlara ilişkin bilgiyi barındırmaktadır. Bu noktada öğretim programlarında belirtilen sosyal bilgilerin tanımı ve öğrencilerin zihinlerinde oluşturdukları anlamları önem kazanmaktadır. İncelen literatürde sosyal bilgilerin 3 başlık altında açıklama getirildiği tespit edilmiştir. Bunlar sosyal bilgilerin anlamı, gerekliliği ve diğer derslerle karşılaştırılması şeklindedir (Michaelis, 1988; Zarrillo, 2000, Sunal ve Haas, 2010). Böylelikle bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin zihinlerindeki sosyal bilgiler şemasını ortaya çıkarmaktır.

Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi başvurulmuştur. İçerik analizinde temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkileri ulaştırmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu vesileyle çalışmamızda daha önceden belirtilen kategorilere ilişkin yapılandırılmış görüşme formlarda alınan verilerin sosyal bilgilerde anlamlandırma ile ilgili temel yapıya ulaşılma istenmiştir. Evren Ankara merkez ilçesindeki ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini bile 200 ortaokul öğrencisidir.

Çalışmanın uygulama süreci devam etmektedir.

Yapılandırılmış Görüşme Formu kullanılmıştır. Görüşme formu 3 bölüme ayrılmıştır. İlk bölümde katılımcıların kişisel bilgileri, ikinci bölümde öğrencilerin sosyal bilgiler dersini anlamlandırma ile ilgili açık uçlu sorulara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise öğrencilere sosyal bilgiler dersine yönelik zihin haritası yapmaları istenecektir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Ortaokul, Öğrenci, Anlamlandırma

INTERPRETATION OF MIDDLE SCHOOL STUDENTS ABOUT SOCIAL STUDIES

Osman SABANCI - Melike FAİZ - İbrahim YAVUZ

Social studies include multiple social sciences and many knowledge relate to them. At this point, important things are the definition of social knowledge specified in the curriculum and also meanings in students' minds. When we examine the literature we found that social studies based on 3 dimension. These are meaning of social studies, necessity of social studies and compare social studies the other courses (Michaelis, 1988; Zarrillo, 2000, Sunal ve Haas, 2010). Thus, the aim of this study is to reveal schema of social studies which is in middle school students mind.

One of the qualitative research methods is content analysis were used in this study. The main aim of the content analysis to reach collected data for explaining the concepts and relationships (Yıldırım ve Şimşek, 2013). In this study interview which has previously identified categories, were used. Study group is 200 middle school students.

Implementation of the study is continuing.

Constructed interview form is used. Interview form consists of 3 parts. In the first part consist personal informations, second part consist oped-ended questions which is relate to interpretation for the social studies. Third part consist mind map which is relate to social studies.

Key Words: Social Studies, Middle School, Interpretation

BİREY VE TOPLUM ÖĞRENME ALANI BAĞLAMINDA ÇOCUK HAKLARININ ULUSAL GAZETELERDE YER ALMA DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ömer Faruk SÖNMEZ

20 Kasım dünya çocuk hakları günü olarak kutlanmaktadır. Bu bağlamda düşünüldüğünde medyaya büyük görevler düşmektedir. Çocuklarımızın haklarını bilmesi ve etkin bir biçimde yararlanabilmeleri için toplumsal bir duyarlılığa ve siyasi sorumluluğa ihtiyaç vardır. Bu noktada bilgilendirme, farkındalık ve kamuoyu oluşturma gücü olan yazılı medyanın çok önemli bir görevi ve sorumluluğu vardır. Bu çalışmada yazılı medyanın bu görevi ne kadar yerine getirdiği tespit edilmeye çalışılacaktır. Çalışmada tirajı yüksek beş gazete ve son beş yılın Ekim ve Kasım aylarına ait çocuk hakları haberleri incelenecektir. Ekim ayının alınmasının sebebi ise bir önceki ay ile çocuk haklarının kutlandığı ay olan Kasım ayı arasında farkın olup olmadığının ortaya konulmasının amaçlanmasıdır. Böylece medyanın farkındalık yaratma çalışmalarının ortaya konulacağı düşünülmektedir. Araştırma durum tespit niteliğinde olduğu için verilerin toplanması aşamasında betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veriler Medya takip merkezinden elde edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, çocuk, çocuk hakları, medya

EVALUATION OF NATIONAL NEWSPAPER COVERAGE OF CHILDREN'S RIGHTS IN THE CONTEXT OF INDIVIDUAL AND COMMUNITY LEARNING SPACE

Ömer Faruk SÖNMEZ

20th of November is celebrated as the international children's rights day. Considering in this context, the media has great responsibilities. There is a need for a social sensitivity and political responsibility in order to enable our children to know and efficiently use their rights. At this point, the printed media that has the power of informing and creating an awareness and a public opinion has great duties and responsibilities. This study will try to determine how much the printed media fulfills this duty. The study will examine five newspapers with a high circulation, as well as the news on children's rights that have been published in October and November within the last five years. The reason for excluding October is the effort of revealing whether there is a difference between the previous month and November, which is the month of children's rights. Thus, it is thought that the awareness studies of the media will be presented. As this study is an assessment study, the descriptive survey model was used while collecting the data. The data were obtained from the media monitoring center.

Key Words: Social studies, child, children's rights, media

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ DEĞERİNE İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLARLA İNCELENMESİ

Ömer Faruk SÖNMEZ - Eser İRŞİ - Maksut ÖNLEN - Uğur POLAT

Bariş kavramı/değeri insanlık tarihi boyunca var olagelmış değerlerden biridir. Bariş kavram olarak TDK tarafından "Uyum, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile oluşturulan ortam" olarak ifade edilirken, toplumsal bir değer olarak bariş; toplumdaki çatışmaların, işbirliği ve toplumsal adalet bağlamında şiddetsiz yöntemler kullanılarak çözüldüğü yaratıcı bir süreç olarak tanımlanabilir. Bu açıdan geçmişten günümüze birçok toplum barişini sağlayıp sürdürme arzusunda olmuştur. Bariş eğitimi de daha barişçil bir toplumun temelini oluşturabilmek ve sürdürülebilmek amacıyla önem taşımaktadır.

Bariş değeri, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda 7.sınıf, T.C İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programında da 8.Sınıf düzeyinde hem kavram olarak hem de doğrudan verilecek değer olarak belirtilmiştir.

Bu araştırmanın amacı; Ortaokul öğrencilerinin bariş değerine ilişkin algılarının ne yönde olduğunu ve bu algılarını hangi metaforlarla açıkladıklarını belirleyebilmektir.

Araştırma da nitel araştırma yöntemi olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırma Tokat, Yozgat ve Ağrı illerinde Ortaokul 7.sınıfa devam eden 150 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerden "Bana göre bariş.....gibidir. Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Verilerin analizinde nitel veri analizlerinden olan içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen veriler kavramsal olarak kategorize edilmiştir.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin bariş kavramına/değerine ilişkin zihinlerinde oluşturdukları tanımlar, metaforlar, beklentiler çeşitli kategorilere ayrılarak belirlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Bariş eğitimi, Bariş, Değer, Metafor, Sosyal Bilgiler

The concept of peace is one of the values that has been during the history of humanity. While the concept of peace is being identified as "harmony, mutual understanding and tolerance by the Turkish Language Association" the peace as a social value is defined as creative process in which the social disagreements are solved without violence by the help of cooperation and social justice. In this view lots of society has desired to get peace and maintain it. The education of peace has an important role to form and maintain basis of a more peaceful society.

The peace, has been defined both as a concept and value that directly will be acquired in Social Science Teaching Programme of Grade, and in Turkish Republic History of Revolutions and Kemalism of Grade 8.

The aim of this research; is to define the direction of secondary school student's perception to the value of peace and with which metaphors they explain it. In research "The Fact Science Design" which is an objective method will be used.

The research will be applied on 150 secondary school students of grade 7 in cities of Tokat, Yozgat and Ağrı. It will be required to fill a sentence like "Peace is..... Because....." In the analysis, will be used. The data that are learned will be categorized as conceptual.

As a result, students in the peace concept / value they create in their minds regarding the definitions, metaphors, expectations are set is divided into several categories. That continued research process results will be detailed in the full text

Key Words: Peace, Value, Social Sciences, Metaphor

LISELERİMİZDE BARIŞ EĞİTİMİ VE ÖNEMİ

Rasim ÖZYÜREK

Bu çalışmanın amacı liselerimizde öğrenci ve öğretmenlerin okul ortamında barış eğitimi hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır. Barış eğitimi, çocukların yeni değerler, bilgiler ve davranışlar öğrenmeye daha açık oldukları erken yaşta başlamalıdır. Araştırma nitel olup verilerin çözümlenmesinde betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın görüşme formunda altı açık uçlu soru oluşturmaktadır. Araştırmaya Ankara Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı Çankaya İlçesi Çankaya Lisesi, Özel Bilkent Lisesi, Bilkent Laboratuvar Lisesi, Müzik Lisesi öğretmen ve öğrencileri (toplam 25 öğretmen ve 100 öğrenci) katılmıştır. Katılımcılara göre barışa duyarlı öğrencilerin yetiştirilmesinde en önemli görev öğretmenlere düşmektedir. Liselerimizde öğrenci ve öğretmenlerin eğitim müfredatlarına 'barış eğitimi' programlarının koyulması istenmiştir. Liselerimizde barış eğitimine yönelik çalışmalarına hız verilmesi istendi.

Liselerimizdeki öğrencilerin Barış Eğitimi konusunda bilgilendirilmeleri öğretmenlerimizin ve idarecilerimizin sıkıntı yaşadıkları alanlardan biridir. Öğrencilerimizin okulda yaşadıkları anlaşmazlıkları barışçıl bir şekilde çözmeleri için biz eğitimcilerin desteğine ihtiyaçları vardır. Öğrencilerimiz çatışma çözme yöntemleri hakkında bilgilendirilmeli ve karşılaşılabilecek sorunları doğru iletişim ile barışçıl biçimde çözmeye teşvik edilmelidir.

Bu bağlamda öğrencilerimizin kendilerini psikolojik ve fiziksel olarak güvende hissetmeleri büyük önem taşımaktadır. Okullarımızdaki Barış Eğitimi'nin, gençlerimizi bilgilendirmenin yanı sıra onların sorun çözme becerilerinin geliştirilmesini de içermesi gerekmektedir.

Bu eğitim ile gençlerimizin yapıcı çatışma çözme yöntemlerini etkin şekilde kullanabilmeleri ve bunu rutin davranış haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Barış ortamına engel teşkil eden konularda öğrencilerin farkındalık seviyelerinin artırılması ile ilgili çalışmaların yapılması, bu konuların yapıcı bir şekilde ele alınmasının sağlanması ve öğrencilerin çatışma çözme konusundaki becerilerin geliştirilmesi süreçlerinin en iyi şekilde yönetilmesinde öğretmenlerin rolü büyük önem taşımaktadır.

Öğrencilerimizin barışçıl seçimler yapmaları konusunda motive edilmesi, süreç içerisinde ve sonunda öğrencilerin davranışların gözlemlenip, bu davranışların etkisinin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde her kademede okullarımızda özellikle liselerimizde barış eğitimine hizmette her öğretmenin görevi olmalıdır. Öğretmenler için eğitim ortamlarında kaçınılmaz bir sorumluluktur. Eğer öğretmenlerimiz bunu layıkıyla yaparlarsa tüm öğrenciler, daha bilinçli, daha duyarlı ve daha akıllı davranma şansına sahip olacakları bir gerçektir. Öğrencilerimiz birlik ve beraberlik içinde işbirliği yaparak daha mutlu yaşamı gerçekleştirme olanağını bulacaklardır. Unutmamak gerekir ki yeni yetmelik bu gençlerimiz muhtemelen barış, sevgi ve başarı dolu bir dünyada yaşayacakları da gözlerden uzak tutulmamalıdır.

Ülkemiz liselerinde barış eğitiminde eğitime ve eğitimcilere düşen görevlerle bu görevlerin eğitim-öğretim etkinliklerine neler olabileceğini gözden geçirmek önem arz eden bir konudur. Barış için Eğitim Eğitimi insan davranışlarını arzu edilen yönde değiştirme süreci olarak kabul ettiğimize göre, asıl hedefin bireyin bilişsel, duyuşsal ve becerisel davranış niteliklerini, arzu ettiğimiz dünyada barışın sürekli korunmasını ve kendine mahsus değerler sistemi içinde gelişerek sürekli değişen dünya koşullarına uyabilmesini sağlamak olacaktır. Çünkü insan barış içinde özgür olur ve gelişir. Doğabilecek bireysel ve toplumsal sorunların ancak ve ancak uygarca ve demokratik yollarla her sorun için birden fazla çözüm yolu bulunarak, uzlaşma ve hoşgörülle çözülebileceğine, göz ardı edilmemelidir.

Ülkemizde liselerimizde örgün veya yaygın eğitimdeki, hayat boyu tüm eğitim programlarının amaçları arasında barış eğitiminin, amaçlarına öncelik verilmelidir. Liselerimizde "öğretmen ve yöneticiler barış eğitimi için neler yapabilirler?" Bu konunun enine boyuna üzerinde durulmasından yanayız.

1. Bugün Ülkemiz liselerinde, demokratik eğitime daha çok önem verilmelidir.
2. Liselerde okuyan öğrencilerde demokratik davranışların geliştirilmesi de önem arz eden bir konudur.
3. Ülkemizde lise öğrencilerinin özgür, sorumlu ve değerli bir varlık olduğu, insanlar arasında kişisel farklar bulunduğu, bu yüzden birbirine benzemediği, farklı değer ve düşünce sistemine sahip olmalarının doğal olduğu, bu nedenlerle öğrenci ve öğretmenler arasında karşılaşılabilecek sorunların uzlaşma ve sağlam bir iletişim ve sabırla çözülmesi gerektiği derslerde öğretmenlerce vurgulanmalıdır.
4. Lise öğrencilerine evde, sokakta ve okulda başkalarıyla iyi geçinmenin yolları öğretmenlerce ve rehberlik uzmanlarınca çaba harcanmalı iyi kavratılmalıdır.
5. Son zamanlarda liselerimizde öğrenci- öğretmen ya da öğrenciler arasında yaşanan şiddet olayları gibi birçok olumsuzlukla gölgelendiğini görmekteyiz. Bu şiddet olayları hepimizi derinden üzdüğü de bir gerçektir. "Barış Kültürü ve Eğitim" dersinin, liselerimize konulmasıyla öğrencilerimizin esenliği için olduğu kadar öğretmenlerimizin çabalarının desteklenmesi kaçınılmazdır.
6. Barış eğitimi toplum odaklı olmalıdır diyoruz, çünkü barış eğitimi, liselerimizin bir parçası olduğunu burada vurguluyoruz. Bu konu asla toplumun deneyimlerinden ayrıştırılamaz. Barış eğitimi liselerde öğretilen müfredatın içine dâhil edilmelidir.
7. Liselerde barış eğitiminin başarısı ağırlıklı olarak liselerde derslere giren öğretmenlere bağlıdır. Bu nedenle de öğretmenler de bu konudaki sorumluluğu taşıyacak şekilde eğitilmeliler. Liselerde barış kültürünün yaşamasına elverişli gelişmeyi her zaman sağlanmalıdır. Bilindiği gibi bilgi, örnek olarak, çatışma ve barış gibi konuları, çok kültürlülük olgusu, uygun tutum ve beceriler kapsadığı gözlerden irak tutulmamalıdır.

PEACE EDUCATION IN OUR HIGH SCHOOLS

Rasim ÖZYÜREK

Informing our high school students about Peace Education is one of the areas which is lacking in our teachers and our managers. Our students need the support of us, as educators, to resolve the conflicts that they experience in schools in a peaceful way. Our students should be informed about conflict resolution methods and should be instructed to resolve the conflicts with effective communication in a peaceful way.

In this context it is crucial that our students must feel physically and emotionally safe. Peace Education in our schools needs to include informing students alongside developing problem solving skills.

This education aims to allow teenagers to use constructive conflict resolution methods effectively and make this a daily routine.

It is very important for the teachers to take necessary steps to increase students awareness level of the obstacles that prevent peace education, cover these topics in a constructivist way and manage the process of conflict resolution skill development.

Motivating our students about making peaceful choices, observing students behaviors and assessing the effects of behaviors during the process and at the end of the process is necessary.

MEB EĞİTİM BİLİŞİM AĞI SOSYAL BİLGİLER İÇERİĞİNİN ANALİZİ

Recep POLAT

Bu çalışmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı'nda yer alan Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili içeriğin, sayfa tasarımının, e-kaynakların ve ölçme değerlendirme araçlarının analizini yapabilmektir. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımına göre desenlenmiş ve içerik analizi tekniği ile değerlendirilmiştir. Eğitim Bilişim Ağı web sayfası 8-22 Mart tarihleri arasında incelenmiştir. Eğitim Bilişim Ağı'nın Sosyal Bilgiler boyutuna yönelik içerik analizi sonucunda ulaşılan bulgulara göre, Sosyal Bilgiler dersinin öğretiminde kullanılmak üzere yeteri kadar doküman ve materyal bulunmamaktadır. Bunların sayı, çeşit ve nitelik bakımından çoğaltılması gerekmektedir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, eğitim bilişim ağı, eba.gov.tr.

ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES CONTENT IN MEB EDUCATION INFORMATION NETWORK

Recep POLAT

The purpose of this study is to make analysis of page design, e-resources and assessment tools of contents related to social studies teaching located in Education Information Network of the Ministry of National Education. The study was based on qualitative research approaches and was evaluated by content analysis technique. Education Information Network website was examined to between 8-22 March 2015. According to the findings of the content analysis results for Social Studies size of Education Information Network, there is not enough to be used as document and material in the teaching of social studies. They need to be replicated in terms of number, variety and quality.

Key Words: Social studies, education information network, eba.gov.tr.

İLKÖĞRETİM SOSYAL BİLGİLER VE T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE DERS KİTAPLARINDA ÇANAKKALE SAVAŞLARI

Refik TURAN

Birinci Dünya Savaşı'nın en önemli safhalarından birisi olan Çanakkale Savaşları aynı zamanda Türk Milletinin kahramanca verdiği var olma mücadelesinin bir destanıdır. Türk ve Dünya tarihinin akışında önemli bir dönüm noktası olan Çanakkale savaşlarının yeni kuşaklara layıkıyla aktarılması onlarda doğru tarih bilinci oluşturmada önemli katkılar sunabilir.

Bu araştırmanın amacı, 1998 yılı sonrasında İlköğretim okulları için davranışçı yaklaşıma göre hazırlanmış Sosyal bilgiler ve T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programları ve ders kitapları ile 2005-2006 öğretim yılından itibaren kullanılmaya başlanan yapılandırmacı anlayışa göre hazırlanmış Sosyal bilgiler ve T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programları ve ders kitaplarında Çanakkale savaşları ve zaferinin ele alınış şeklini karşılaştırmalı olarak ortaya koymak ve değerlendirmektir.

Araştırmada genel tarama modeli ve doküman incelemesi yöntemi kullanılacaktır. Öğretim programları ve ders kitaplarının incelenmesi sonucu elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak elde edilecek bulgular belirlenecek kategori ve temalar altında değerlendirilecektir.

Anahtar Kavramlar: Çanakkale savaşları, Çanakkale zaferi, Sosyal Bilgiler, öğretim programı, ders kitabı

ÇANAKKALE WARS IN PRIMARY SCHOOL SOCIAL STUDIES AND THE REPUBLIC OF TURKEY REVOLUTION HISTORY AND KEMALISM LESSONS CURRICULUM AND TEXTBOOKS

Refik TURAN

One of the most important phases of Çanakkale Wars is at the same time an epic of survival struggle the Turkish Nation has made valiantly. Transferring the Çanakkale wars, an important milestone of the Turkish and World history as it should be can contribute greatly to raising historical consciousness in the new generations.

The goal of this study is to present and evaluate ways handling Çanakkale wars and the victory in Social Studies and The Republic of Turkey Revolution History And Kemalism Curriculums and Textbooks prepared according to the behavioral approach for the Primary Schools after 1998 and Social studies and The Republic of Turkey Revolution History and Kemalism curriculums and textbooks prepared according to the constructivist approach and started to be used since 2005-2006 school year.

In the research, general scanning model and document review method will be used. The facts to be determined by applying content analysis to the data obtained as a result of reviewing curriculums and textbooks will be evaluated under the categories and themes to be determined.

Key Words: Çanakkale Wars, Çanakkale Victory, Social Studies, curriculum, textbook

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KENDİNİ SABOTAJ DURUMLARININ İNCELENMESİ

Salih USLU - Ali ALTIKULAÇ

Bireye başarısızlığı dışsallaştırma, başarıyı ise içselleştirme olanağı sağlayan bir eylem veya performans ortamının seçilmesi olarak tanımlanmakta olan kendini sabotaj kavramı, bireyin başarı olasılığını azaltarak başarısızlığın nedenlerini dışsal etkenlere yüklemesine yardımcı olabilecek birçok engel, kusursuz biçimde bireyin başarısızlığı haklı gösterme amacına hizmet etmektedir. Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendini sabotaj durumlarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) deseni kullanılacaktır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizleri IBM SPSS 21.0 programı kullanılarak gerçekleştirilecektir. Araştırmanın çalışma grubunun gönüllülük esasına göre 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Çukurova Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Niğde Üniversitesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğrenim görmekte olan 400 civarı öğretmen adayından oluşması planlanmaktadır.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendini sabote etme durumlarının çalışmada kullanılan çeşitli değişkenler açısından farklılık gösterebileceği öngörülmektedir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" ve Jones & Rhodewalt (1982) tarafından geliştirilen Akin (2012) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan "Kendini Sabotaj Ölçeği" kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, öğretmen adayları, kendini sabotaj

THE INVESTIGATION OF SELF-HANDICAPPING STATUS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

Salih USLU - Ali ALTIKULAÇ

The concept of self-handicapping can be characterized as an action that allows the failure externalization individual, the success internalization or the selection of performance environment. Many obstacles that might help them to install the causes of their failure to the external factors reducing the probability of success of the individual, serve to justify the purpose the failure of individual, perfectly. In this study, it is aimed to determine social studies teacher candidates status of self-handicapping in terms of different variables.

In this study, descriptive (survey) is one of the of quantitative research methods pattern will be used. Statistical analysis of data obtained will be performed by using IBM SPSS 21.0 software. It is planned to consist the working group's research of around 400 teacher candidates who study in Social Studies Education Department of Cukurova University, Gazi University and Nigde University in the academic year 2014-2015 on a voluntary basis.

It is foreseen that status of self-handicapping of social studies teacher candidates can vary according to the different variables used in this study.

"Personal Information Form" created by researchers and "Self-Handicapping Scale" developed by Jones & Rhodewalt (1982), the Turkish version by Akin (2012) will be used as data collection tools in the research .

Key Words: Social Studies, teacher candidate, Self-handicapping

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYADA YER ALAN KONULARIN TOPLUMSAL BARIŞA ETKİLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Sefa BULUT - Hilal SARI

Üniversite öğrencilerinin sosyal medyada yer alan konuların toplumsal barışa etkileri hakkında görüşlerinin incelenmesi araştırmanın problemi oluşturmaktadır. Sosyal, kültürel ve ekonomik gelişmenin temel faktörlerinden biri olarak kabul edilen eğitimin genel amacı, bireylerin içinde yaşadıkları topluma sağlıklı şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktadır. Bu yönüyle eğitim, hem çevresini etkilemekte hem de çevresinden etkilenmektedir. Bireyin, davranışlarında almış olduğu eğitimin yanı sıra sosyal medyada yer alan konularda etkilenmektedir. Uluslararası televizyon yayıncılığının 1980 yılının sonu ile 1990 yıllarının başında ortaya çıkması, teknolojinin yayınları uydu aracılığıyla farklı ülkelere iletme imkânını sağlaması, ülkelerin kendi dil ve kültürlerini, yaşanan toplumsal olayları yayma, hedefine de hizmet aracı olmuştur. Bugün bireyin etkileşim içinde olduğu ortam, teknolojinin ilerlemesi ve iletişim olanaklarının artması ile gittikçe genişlemekte ve karmaşık hale gelmektedir. Bu karmaşık ortamda insan haklarına saygının, barış ortamının geliştirilmesi daha da önem kazanmaktadır. Özellikle yapılan birçok araştırmalarda sosyal medya da yer alan haberlerden bireylerin davranışlarının etkilendiğini destekler nitelikte sonuçlar elde edilmiştir.

Araştırmanın temel amacı pedagoji eğitimi alan bireylerin sosyal medyada konuların bireyleri nasıl etkilediğini, toplumun en küçük yapısı olan ailenin bu konulardan nasıl etkilendiğini, gündemde yer alan konuların çocukların gelişimine nasıl yansıdığını ortaya koymaktır. Sosyal medyada yer alan konuların toplumdaki olumsuz davranışlar üzerindeki etkilerini önlemeye yönelik tedbirlerin alınmasını sağlamaktır. Yöntem: Araştırma Bolu ilinde okuyan 20 üniversite öğrencisiyle görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğrencilerin görüşlerini belirlemek için görüşme formu hazırlanmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmış, nitel veri analizi ile analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin sosyal medyada yer alan konuların genellikle şiddet içerikli olduğu, özellikle haberlerde yer alan olumsuz örneklerin çocukları daha fazla etkilediği görüşünü belirtmişlerdir. Ülke de yaşanan karışıklıkların haber içeriklerinden etkilendiğini, sosyal yaşantılarında ki düzenin medyada yer alan haberlerden dolayı değiştiğini belirtmişlerdir. Öğrencilerin birçoğu haberlerde yer alan konulardan çok etkilendikleri için televizyon izlemediği bulgularına ulaşılmıştır.

Sosyal medyada yer alan haberlerde olumsuz örnek içeren konuların gösterilmesinde sınırlamaların getirilmesi, sosyal hayatı olumlu yönde etkileyecek olumlu haberlerin daha fazla yer alması sağlanabilir. Çocukların yaşlarına uygun programlar düzenlenebilir. Haberlerinde olumsuz örnek gösterimi içerdiğinden yaş sınırlaması getirilebilir. Sosyal medyada yer alan konuların aile içi düzeni nasıl yönelik çalışmalar araştırılabilir.

Anahtar Kavramlar: Üniversite öğrencileri, Sosyal Medya, Barış

PROMOTING PEACE AND PEACE EDUCATION IN SOCIAL SCIENCE CLASSES VIA COOPERATIVE LEARNING TECHNIQUES

Sefa BULUT - Hilal SARI

Cooperative learning techniques has been successfully used in elementary, middle, high school and university classrooms. Basically, students are formed small groups and each student was given a responsibility for learning. The groups work for a semester or a determined amount of time.

Cooperative leaning has positive effects on children's and adolescents' values, attitudes, peer relations, perspectives takings, prosocial behaviors, perspective-taking ability, perceptions of classroom social support, reducing the feelings of alienation from school, and increasing academic achievement. Therefore, it has effects on students well being and psychological health. Students in CL classrooms tend to do better in their grades, and they have less attendance problems than traditionally taught classes.

Cooperative learning provides opportunities for interaction, feelings of acceptance, liking of classmates, more positive expectations, and higher self-esteem and self-acceptance for themselves as well as other students. Students in cooperative learning classes are able to understand their classrooms and develop higher level empathy. Especially, schools with diverse student population can benefit form CL for providing multicultural education, awareness and sensitivity. Therefore, it is possible to use CL techniques in elementary and middle schools in order to promote peace education and reduce the stereotypes, hostile feelings, and conflicts. CL has been used in classes for some reasons but it can also be used for peace education and understanding and conflict resolution among students. Thus, CL has the potential and merit in peace education. CL can be an alternative medium of instruction for traditional and lecture based learning methods. Students who learn function in small groups can generalize those skills and abilities for future life and other daily life activities.

Key Words: Peace Education, Promoting Peace Education, Cooperative Learning, Peace Education in Social Sciences

DEDE KORKUT SÖYLEMİYLE ÇANAKKALE ZAFERİ'Nİ ANLATMAK: "KOÇAKLAR 1915 ÇANAKKALE"

Selami ALAN

Türk tarihinin dönüm noktalarından biri olan Çanakkale Zaferi, günümüze kadar geçen yüzyıllık süre içerisinde birçok edebî esere konu edilmiş; vatan, millet ve özgürlük uğruna can veren şehitler hatırlatılmaya çalışılmıştır. Bu savaş sırasında yaşanan kahramanlıkları unutturmamak isteyen sanatçılarımızdan biri de Oyhan Hasan Bildirki olmuştur. "Koçaklar 1915 Çanakkale" eserini kaleme alan Oyhan Hasan, bu eserinde geleneksel anlatı tekniğiyle modern anlatı türlerini harmanlamaya çalışmıştır. Yani, Türk kültür tarihinin temel taşlarından biri olan "Dede Korkut Hikâyeleri"ndeki üslubu kullanarak Çanakkale Zaferini anlatmayı denemiştir. Böylece okuyucusuna hem Çanakkale'yi ve Dede Korkut'u hatırlatmayı istemiş hem de Türk tarihini bir bütün olarak ele almıştır. Kaynak olarak "Dede Korkut Hikâyeleri" ile "Koçaklar 1915 Çanakkale" eserini kullandığımız bu çalışmada, eserde geçen olaylar aracılığıyla Çanakkale'de yaşanan kahramanlıklardan kesitler sunmanın yanı sıra eserle hikâyeler arasındaki söylem benzerliklerini tespit ederek Dede Korkut ağzının günümüzde hâlâ var olduğunu göstermek hedeflenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Dede Korkut Hikâyeleri, Koçaklar 1915 Çanakkale, Oyhan Hasan Bildirki, Çanakkale Zaferi, Hikâye.

Çanakkale victory, one of the turning points in Turkish history, has been the subject of many literary Works in the period of a hundred years; the martyrs who died for home, nation and freedom have been reminded. One of the artists who has tried to remind the heroism is Oyhan Hasan Bildirki. Oyhan Hasan, who penned the novel of "Koçaklar 1915 Çanakkale", tried to mix the traditional and modern telling techniques. That is, he tried to use the style of Dede Korkut, which is one of the keystones of Turkish culture history, to tell the Çanakkale victory. Accordingly, he wanted to remind both Dede Korkut and Çanakkale, and tackled Turkish history as a whole. In the study for which we used "Dede Korkut Stories" and "Koçaklar 1915 Çanakkale" we tried to Show sections from the heroisms experienced in Çanakkale. Moreover, we aimed to indicate that the spirit of Dede Korkut is still alive by showing the similarities between the stories and the work.

Key Words: Dede Korkut Stories, Koçaklar 1915 Çanakkale, Oyhan Hasan Bildirki, Victory of Çanakkale, Story.

ÖĞRENCİ KULÜP FAALİYETLERİ YOLUYLA ÇEVRESEL DUYARLILIK GELİŞTİRMEDE EMPATİ KULLANIMI

Selda ŞAN - Cemil ÖZTÜRK

Bu çalışmanın temel amacı; Çevre Koruma Kulübü öğrencilerinin çevresel duyarlılık anlayışının ne olduğu, Çevre Koruma Kulübü etkinliklerinde kullanılan empatinin çevresel duyarlılık geliştirmede etkisi, hayvan ve bitkileri yani doğayı anlayabilmek, yaşadıklarını hissedebilmek için empatinin kullanılabilirliğini, diğer bir deyişle doğa ile empatinin yapılıp yapılamayacağını belirlemektir. Araştırma, Çevre Koruma Kulübü 6. sınıf öğrencileri ile sekiz etkinlik olmak üzere 3 aylık bir süre içerisinde sürdürülmüştür. Çalışmada tek grup üzerinde öntest-sontest uygulanmış ve etkinlik çalışmaları sonunda öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Bu çerçevede, İstanbul ili, Kağıthane ilçesinde, bir devlet okulunda uygulama yapılmıştır. Çevre Koruma Kulübü etkinliklerinde; fotoğraf/karikatür yoluyla empati, yazım yoluyla empati, rol oynama/drama yoluyla empati ve görüş alma yoluyla empati teknikleri kullanılmıştır.

Anketler, veri analizi programı yardımıyla analiz edilmiştir. T testi sonucunda anlamlı bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır. Nitel araştırma çerçevesinde ise betimsel analiz yapılmış ve daha derin sonuca ulaşabilmek için içerik analizi yapılmıştır. Bu çalışma nicel ve nitel verileri içeren karma bir modeldir. Fakat kulüp üye sayısının az olması nedeniyle az sayıda kişiye uygulanan anket nicel araştırma sonuçlarının genellenebilirliğini sınırlandırabilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, nicel araştırma sonucu, çalışma grubu üzerinde genellenecektir.

Araştırma sonucunda öğrencilerin çevresel duyarlılık görüşleri üzerinde anlamlı bir farklılık oluşmuştur. Doğa ile empati kurulmasının önemi ortaya çıkmış ve empati yönteminin çevresel duyarlılık geliştirmede etkili olabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çevre Koruma Kulübü, çevresel duyarlılık, dispozyonel empati, doğa ile empati, empati.

The main purpose of this study is to determine what the environmental sensitivity of Environmental Protection Club students is, impact of empathy which is used in Environmental Protection Club activities on the development of environmental sensitivity, availability empathy to understand animals and plants, that is nature, and their experiences, briefly, whether or not to empathize with nature. The research was processed during a 3 month period, including eight activities with Environmental Protection Club 6th grade students. In the study, a pre-test and a post-test were applied on a single group and at the end of the activity studies, interview was done with students. In this context, in Istanbul, Kağıthane district, the application of this study was made in a state school. In Environmental Protection Club activities, photo/cartoon through empathy, writing through empathy, role play/drama through empathy, perspective taking through empathy techniques were used.

Questionnaires were analyzed by data analysis software. It is researched that whether there is a significant difference in the t-test results. Within the framework of qualitative research, descriptive analysis was used and content analysis was used in order to reach deeper results. This study is a mixed model that includes both quantitative and qualitative data. But, because of the small number of the club members, questionnaire which is applied on a small number of group may limit generalization of the results of quantitative research. Therefore, in this study, quantitative research results will be generalized on the study group.

In result of the study, a significant difference was occurred on the environmental sensitivity of student opinion. Importance of empathizing with nature was occurred and it was concluded that the method of empathy may be effective in developing environmental sensitivity.

Key Words: Environmental Protection Club, environmental sensitivity, dispositional empathy, empathy with nature, empathy.

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİ MERKEZLİ ETKİNLİKLERİN ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ VE BU ETKİNLİKLERE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Selda ŞAN - Zafer İBRAHİMOĞLU

Bu araştırmanın temel amacı, sosyal bilgiler dersinde öğrenci merkezli etkinlik kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına olan etkisini belirlemektir. Bunun yanında ikincil amaç olarak öğrenci merkezli etkinliklere ilişkin öğrenci görüşlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Çalışmada, araştırma sorularına yanıt bulabilmek amacıyla öncelikle İstanbul'da seçilen bir ilköğretim okulunda ihtiyaç analizi yapılarak nispeten akademik olarak diğer sınıflara göre başarısız kabul edilen bir sınıf incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda başarısız kabul edilen sınıfta, sosyal bilgiler dersinin genel olarak düz anlatım yolu ile gerçekleştirildiği ve öğrenci merkezli etkinliklere yer verilmediği görülmüştür. Bu durum tespitinden hareketle, belirlenen sınıf, deney grubu olarak seçilmiştir. 7.sınıf "Ekonomik ve Sosyal Hayat" ünitesi boyunca öğrenci merkezli etkinlikler uygulanan deney grubunda öğrenci başarısındaki değişim ön test-son test kontrol gruplu desen ile ölçülmüş; öğrencilerin öğrenci merkezli etkinliklere ilişkin görüşleri ise nitel araştırma yöntem ve teknikleri ile ortaya konmaya çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle, öğrenci merkezli etkinliklerin öğrencilerin akademik başarılarını arttırdığı ve öğrencilerin bu tarz etkinliklere ilişkin olumlu tutum içerisinde oldukları söylenebilir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, öğrenci merkezli etkinlik, akademik başarı.

The main purpose of this research is to determine the impact of the using student-centered activities on student achievement in Social Studies. Beside it, as a second purpose, it is aimed at detecting student views for the student-centered activities. In this research, firstly in a primary school chose in Istanbul, needs analysis has been done to find answer for the research question and comparatively a class which is accepted academic failed according to the other classes has been investigated. As a result of the investigation, in the class it is detected that generally social studies is done by straight up and there isn't student-centered activities. With this determination, the class was chosen as a experimental group. Throughout the 7th grade unit of "Economic and social life" at the experimental group, on which student- centered activities implemented the variation of student achievement was measured with pre test- post test control group design. On the other hand, student views for student-centered activities was studied to be detected with qualitative research method and techniques. Taking the road from findings of the research may be told that student-centered activities can increase the student's academic achievement and students have a positive attitude in relation to like these activities.

Key Words: Social studies, student-centered activities, academic achievement

“ERMENİ TEHCİRİNE” YÖNELİK ÖĞRENCİ ALGILARININ İNCELENMESİ

Selman ABLAK - Bülent AKSOY

Bu araştırma, Ermeni tehcirinin 100. yılında Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı son sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının “Ermeni Tehciri” kavramını nasıl algıladıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda; öğretmen adaylarının ilgili kavrama ilişkin geliştirdikleri metaforlar ve çizdikleri resim/ karikatürler incelenecektir.

Nitel araştırma deseninde tarama modelinde gerçekleştirilecek olan çalışmada, üçgenleme şeklinde veri toplamaya uygun olarak nitelendirilen nitel araştırma teknikleri (mecazlar yoluyla veri toplama ve doküman analizi) birlikte kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubu; 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemine göre belirlenecek olan üniversitelerin eğitim fakülteleri bünyesinde yer alan Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı son sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşacaktır. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılacaktır.

Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarından elde edilen veriler ışığında Ermeni Tehciri kavramının ilgili fakültelerin Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalındaki öğretmen adaylarınca nasıl algılandığına ve bu algıdan hareketle önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kavramlar: Ermeni tehciri, sosyal bilgiler eğitimi, öğretmen adayları.

EXAMINING STUDENT PERCEPTIONS TOWARDS “ARMENIAN DEPORTATION”

Selman ABLAK - Bülent AKSOY

The purpose of this study is to determine how teacher candidates studying final year in the Department of Social Sciences Education perceive “Armenian Deportation” concept in the hundredth anniversary of Armenian Deportation. For this purpose, metaphor that teacher candidates create and picture that they draw towards this concept will be examined.

In this qualitative research designed in survey model, qualitative research methods (data collection through metaphor and document analysis) characterised as suitable data collection in the form of triangulation will be used together. The study group will consist of teacher candidates studying final year at Department of Social Sciences Education of universities in the spring semester of the academic year 2014-2015 which will be determined according to easily accessible sampling which is one of the purposive sampling methods. Content analysis will be used to interpret and analyze the data obtained from the participants.

As a result of this research, how the participants perceive Armenian deportation concept will be explained and suggestions based on this perception will be given.

Key Words: Armenian deportation, social sciences education, teacher candidates.

ÖĞRETİM ELEMANI OLARAK YURTDIŞINA GÖNDERİLEN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Serdar MALKOÇ - Bülent TARMAN

Araştırmanın amacı, sosyal bilgiler alanında öğretim elemanı olarak yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen eğitimcilerin sosyal bilgiler eğitimine ilişkin; yurt dışında öğrenim görmeden önce, yurt dışındaki öğrenimleri sırasında ve yurda dönüp göreve başladıktan sonraki, görüşlerini irdelemektir. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması desenine göre tasarlanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında nitel veri toplama tekniklerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Katılımcılar ile yapılan görüşmeler betimsel analiz tekniğiyle analiz edilmiştir.

Araştırmada, yurt dışında ve Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi arasında sosyal bilgilerin doğasına ve felsefesine ilişkin, kurumsallaşma sürecine ilişkin ve uygulamaya ilişkin olarak sonuçlar çıkarılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler eğitimi, sosyal bilgiler

SOCIAL STUDIES EDUCATIONALISTS' VIEWS REGARDING SOCIAL STUDIES EDUCATION

Serdar MALKOÇ - Bülent TARMAN

The purpose of this study is to find out the educationalists' views who were sent to abroad to be qualified as a social studies instructor and examine their views' of social studies education before they are educated at abroad, during they are being educated at abroad and after they return home and start working. This study was planned as a case study which is one of the qualitative research pattern. Following qualitative methodology techniques, the research data was collected through semi-structured interviews and analyzed through descriptive analysis.

The research results reveal comparable conclusions related to social studies education on abroad and in Turkey regarding the nature and philosophy of the social studies education, institutionalization process and implementation.

Key Words: Social studies education, social studies

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Serpil DEMİREZEN - Nadire Emel AKHAN

Kaynaştırma uygulamaları, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin akranlarıyla karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını sağlamayı ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler, kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerini akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürebilirler. Bu nedenle öğretmenlerin kaynaştırma uygulamaları hakkında gerekli bilgiye ve donanıma sahip olmaları son derece önemlidir. Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin, temel eğitim düzeyindeki mevcut kaynaştırma uygulamalarına ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışma grubu, 2014-2015 eğitim öğretim yılında, Antalya il merkezinde MEB'e bağlı resmi temel eğitim kurumlarında Sosyal Bilgiler Öğretmeni olarak görev yapmakta olan 25 öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yönteminden, durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, görüşme tekniği ile toplanmış ve betimsel analiz kullanılarak çözümlenmektedir. Araştırmanın verileri analiz aşamasındadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, kaynaştırma eğitimi, öğretmen görüşleri, özel eğitim uygulamaları

THE OPINIONS OF THE SOCIAL STUDIES TEACHERS ON INCLUSION PRACTICES

Serpil DEMİREZEN - Nadire Emel AKHAN

The aim of the inclusion practices is to enable the individuals who need special education to interact mutually with their peers and to realize their educational goals properly. By means of inclusion practices the individuals who need special education can maintain their education in the same class as their peers in full time or in special education classes in part time. Therefore, it is very important for teachers to have necessary knowledge and equipments about inclusion practices. This research aims to determine the opinions of the social studies teachers on the present inclusion practices in the primary education. The study group consisted of 25 social studies teachers from the public schools of the Ministry of national education in the center of Antalya in 2014 – 2015 educational years. The model of case study, one of the qualitative research methods, was used in the study. The data of the research was collected with the interview technique and was analyzed with the descriptive analysis. The data of the research is in the stage of analysis.

Key Words: Social Studies, Inclusive education, opinions of teachers, special education practices.

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BARIŞ VE SAVAŞ KONULARINA YÖNELİK TUTUMLARI

Serpil DEMİREZEN - Osman AKHAN

Barış ve savaş kavramları, 7. sınıf Sosyal Bilgiler programında pekiştirme düzeyinde verilmesi öngörölmüş olan kavramlar arasında yer almaktadır. Dolayısıyla 8. sınıf düzeyinde, öğrencilerin bu kavramlara ilişkin yeterli bilgiyi edinmiş olmaları ve her iki kavram hakkında da belli tutumlara sahip olmaları beklenir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin barış ve savaş konularına yönelik tutumlarını değerlendirmektir. Bu amaçla 2014-2015 eğitim öğretim yılında, Antalya il merkezinde MEB'e bağlı resmi temel eğitim kurumlarında öğrenim gören ortaokul 8. sınıf öğrencilerinden belli bir örnekleme alınmıştır. Tarama modelinin kullanıldığı çalışmada öğrencilerin tutumlarını belirlemek için Dr. Özgür Aktaş tarafından geliştirilmiş "Savaş ve Barış" Kavramı İle İlgili Öğrenci Tutumları" isimli ölçek gerekli izinler alınarak uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programıyla değerlendirilecektir. Araştırmanın veri toplama süreci tamamlanmış olup, bulgular analiz aşamasındadır.

Anahtar Kavramlar: Ortaokul, 8. sınıf, barış, savaş, tutum

THE ATTITUDES OF THE EIGHTH GRADE STUDENTS IN THE MIDDLE SCHOOL TOWARDS PEACE AND WAR

Serpil DEMİREZEN - Osman AKHAN

The concepts of peace and war are among the concepts that have been predicted to be taught in reinforcement level in the seventh grade social studies program. Thus, the students are expected to acquire necessary knowledge about these concepts and to have certain attitudes towards both concepts. Therefore, the aim of the research is to evaluate the attitudes of the eighth grade students in the middle school towards peace and war. The sample of the study consisted of the eighth grade students in the middle school studying in the public schools of the ministry of national education in the center of Antalya in 2014 - 2015 educational years. The survey model was used and the scale called "The student attitudes towards War and Peace Concepts", which was developed by Dr. Özgür Aktaş, was applied to determine the attitudes of the students after the necessary permissions being taken. The data will be analyzed with SPSS package program. The data collection of the study was completed and the findings are in the analysis stage.

Key Words: Middle school, eighth grade, peace, war, attitude

6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÇİZDİKLERİ KARİKATÜRLERE YANSITTIKLARI "BARIŞ" ALGISININ İNCELENMESİ

Seval NACI

Araştırma, öğrencilerin çizdiği karikatürlerden yararlanılarak Sosyal Bilgiler dersi 6.Sınıf programında yer alan barış eğitimi ile ilgili öğrenme alanlarının öğrencide bıraktığı barış algısını ölçmeyi amaçlamıştır. Araştırmada öğrencilerin çizdikleri karikatürlere yansittikleri "barış algısı" ölçüldüğünden nitel araştırma yöntemlerinden biri olan sanat temelli araştırma yaklaşımından (Huss & Cwikel,2005) yararlanılmıştır. Bu yaklaşımda öğrencilerin sanat ürünlerine yansıyan anlatımları yoluyla, çeşitli durumlara ilişkin algıları ve bakış açıları, kendi izlenimlerinden yola çıkılarak ortaya konmaya çalışılmaktadır (Eisner,2002). Bu araştırmada öğrencilerin çizmiş oldukları karikatürler yorumlanırken ayrıca öğrencilerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerden de yararlanılmıştır. Çünkü çocukların çizimlerinin onlara göre ne anlam ifade ettiğinin belirlenmesi için öğrencilerin kendi anlatım ve ifadelerinin sözlü olarak açıklanmasına gereksinim duyulmuştur (Malchiodi,2005;Richardson,1982).

Karikatürlerin çizim süreçleri boyunca öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde "barış" kavramı ile ilgili öğrendiklerini yaşadıkları kültürleriyle harmanlayarak yorumladıkları ve bu yorumlarını çizdikleri karikatürlere yansittikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin çizimlerinde çevrelerinden, medyadan, güncel konulardan, ilgi alanları ve okuduğu kitaplardan da etkilendikleri gözlemlenmiştir. Analiz sonucunda öğrencilerin derste öğrendikleri kavramları kendi karikatürlerinde yorumlamaları onları yaratıcı ve eleştirel düşünme, yorumlama, çözüm önerileri geliştirme, karar verme konularında geliştirdiği sonucuna varılması beklenmektedir. Araştırma sonucunda karikatürlerin, öğrencilerin kendi çizimleri yoluyla kendi değerler sistemini de oluşturmalarında önemli ölçüde katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılacağı beklenmektedir. Nitel araştırma yöntemlerinden sanat temelli araştırma yaklaşımı ile desenlenen araştırmanın verileri, açık uçlu sorular, yarı yapılandırılmış görüşme ve öğrencilerin çizdikleri karikatürler yoluyla toplanmıştır. Analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kavramlar: : Barış, eğitim, karikatür, mizah, sosyal bilgiler

This research aims to determine how Peace Course, which was incorporated into the 6th grade social sciences based on the comics drawn by students, contributed to the students' understanding of peace. Since it measures the quality of "the perception of peace" that students painted in their comics, the research has made use of art-based approach (Huss & Cwikel, 2005), an example of qualitative research. In this approach, the research aims at defining the students' perception of separate issues by means of their interpretation of art productions (Eisner, 2002). The research interprets the cartoons by the students backed by interviews with these students, which were later re-organized. The research finds it key to hear from the students their very expressions to figure out what the comics precisely meant for them (Malchiodi,2005;Richardson,1982).

The research found out that the students reflected their personal "perception of peace" onto their cartoons by making use of what they learned about "peace" in social sciences course and blending these with the cultural atmosphere they live in. The cartoons showed that the students were influenced by the environment, the media, current issues, their personal interests and books which they have read. In consequence, the research suggests that the task of drawing a cartoon based on the course they received helped develop the students' ability and skills in creative and critical thinking, interpretation, producing solutions and making a decision. The research also suggests that the cartoons played a critical role in enabling students create and display their own system of values in their drawings. The research, improved with an art-based analysis approach, compiled its data from open-ended questions, interviews with students and cartoons that they have drawn. Further analysis is still under way.

Key Words: Peace, education, cartoon, humor, social science.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK HAKLARINI ALGILAMA DÜZEYLERİ

Sevda YILMAZ

Çocuğun sahip olduğu temel hak ve özgürlüklerin eğitimciler, ebeveynler ve öncelikli olarak çocuğun kendisi tarafından bilinmesi ve bu konuda toplumsal farkındalığın artırılması çağdaş yaşamın temel gerekliliklerinden biridir. Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin çocuk haklarını algılama düzeylerini farklı değişkenler açısından incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Ay Zöğ (2008) tarafından geliştirilen "Çocuk Hakları Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında farklı illerin ortaokullarında öğrenim gören 237 öğrenci oluşturmaktadır. Veri analizinde, ortaokul öğrencilerinin demografik özelliklerinin çocuk haklarına ilişkin algılarıyla ilişkisini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çocuk haklarını algılama düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi yapılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çocuk Hakları, Ortaokul Öğrencileri, Algı

Fundamental rights and freedoms of the children known by educators, parents and children and to increase social awareness on this issue is one of the basic necessity of modern life. This research aims at determining secondary school students' perception of children's rights on different variables. The research was conducted at survey model. "Children's Rights Scale" developed by Ay Zöğ (2008) was used as data collection tool. The study group of research consist of 237 students are attending in secondary school at different cities in 2013-2014 academic year. The relationship of demographic characteristics to perception of children's rights was investigated through regression analysis for data analysis. As a result of research, secondary school students' perception of children's rights were examined in terms of different variables.

Key Words: Children's Rights, Secondary School Students, Perception

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DEĞER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA HİKAYE KİTAPLARININ KULLANIMI

Sevda YILMAZ

Bireylerin toplumsal yaşam içinde ihtiyaç duyacakları değerleri öğrenmelerini ve bu değerlerin diğer insanlarla ve çevreleriyle etkileşimlerini nasıl etkilediğinin bilincine varmalarını sağlamak eğitim sürecinin önemli görevlerinden biridir. Eğitim öğretim sürecinde değer eğitimi çeşitli dersler ve bu derslerde kullanılan etkinlikler aracılığıyla gerçekleştirilmeye çalışılır. Sosyal Bilgiler bu derslerden biridir.

Nitekim, Sosyal Bilgiler Öğretim Programında, öğrencilere kazandırılması gereken değerler; “aile birliği, adil olma, bağımsızlık, barış, özgürlük, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, hoşgörü, misafirperverlik, sağlıklı olma, saygı, sevgi, sorumluluk, temizlik, vatanseverlik ve yardımseverlik” olarak belirlenmiştir. Sosyal Bilgiler dersinde kazandırılması amaçlanan bu değerlere ulaşılması oldukça önemlidir. Çünkü bu değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmek, Sosyal Bilgiler dersinin amacı olan sorumlu insan ve etkin vatandaş yetiştirmeyi mümkün kılacaktır. Bu sebeple büyük önem taşıyan Sosyal Bilgiler dersinde değer eğitimi ve değer eğitiminin hangi yöntemler, teknikler ve öğretim etkinlikleri ile gerçekleştirileceği, üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir konudur. Bu amaçla, bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinde değer eğitimi kullanılabilecek hikayeler seçilerek literatüre katkıda bulunulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinde etkili bir şekilde değer eğitiminin gerçekleştirilebilmesi için hikaye kitaplarından ne şekilde yararlanılabileceği incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Araştırmanın amacı gereğince, Türk çocuk edebiyatı içinde yer alan 5 yazardan 3'er kitap alınmış, toplam 15 kitap Sosyal Bilgiler öğretiminde kazandırılması amaçlanan değerler bağlamında incelenmiştir. Hikaye kitaplarının belirlenme aşamasında, üç ayrı devlet üniversitesinde görev yapmakta olan ve eğitim fakültelerinde çocuk edebiyatı dersini yürüten üç öğretim üyesinden uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda belirlenen hikaye kitapları okunmuş ve bu kitaplar Sosyal Bilgiler öğretim programında, öğrencilere kazandırılması gereken değerlerin varlığı açısından incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretiminde, değer eğitimi bağlamında, belirlenen kitaplardan hangi ünitelerde ne şekilde yararlanılabileceği açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Değer Eğitimi, Hikaye

One of the important tasks of the educational process is to learn the values that individuals will need in the social life. Value education in the educational process is being pursued through a variety of lessons and activities used in this course. Social Studies is one of these courses.

Values to be gained by students in Social Studies courses are family unity, fairness, independence, peace, freedom, science, hard work, solidarity, sensitivity, honesty, aesthetics, tolerance, hospitality, be healthy, respect, love, responsibility, cleanliness, patriotism and philanthropy. It is important to gain these values. Because educate individuals have adopted these values will enable the responsible person and active citizens with the aim of the Social Studies. This is an important issue that will be carry out the values education what kind of methodologies, techniques and teaching activities. For this purpose, in this study, we have tried to contribute to the literature by selecting stories that can be used in the educational value of social studies. In this study, is to try to examine in what way can benefit from the storybook for the realization of effective values education in social studies.

In this research were used document review, one of the qualitative research methods. In accordance with the purpose of research, fifteen books were examined. In determining the stage of the storybook were expert opinion from three faculty members. Story books were read and examined for the presence of values. The data obtained from this study were analyzed by content analysis method. As a result, in teaching social studies in the context of values education, have attempted to explain in what way in which units can used from the specified book.

Key Words: Social Studies, Values Education, Stories

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE SOSYO-KÜLTÜREL EĞİTİM: OSMANLI'DA BİR GÜN

Sevgi COŞKUN KESKİN - Ayşegül KIRTEL

Bir milletin kültürel mirası, ilim hayatı, hukuk yapısı, ekonomik yaşantısı, günlük hayatı sosyal yaşamın kapsamı içerisindedir. Ancak günümüzde küreselleşme ile birlikte milletlere ait olan, onlara özgü sosyal yaşam yapılarında değişiklikler olmaktadır. Bu nedenle bireyin kendi kültürüne ait olan sosyal yaşam değerlerini ve bu değerleri oluşturan temel taşları erken yaşlarda tanınması gerekmektedir. Bu bağlamda erken çocukluk döneminde sosyo-kültürel eğitim çerçevesinde sosyal yaşam etkinliklerinin yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Osmanlı Devleti geniş coğrafyaya hâkim olması ve çok kültürlü bir yapıya sahip olması nedeni ile sosyal yaşam bağlamında geniş bir yelpazeye hitap etmektedir. Bu durum araştırma için zemin oluşturmaktadır. Bu geniş yelpazesinde barındırdığı kültürel kodlar aynı zamanda milletimizin kültürel mirasıdır ve Türkiye Cumhuriyeti bu kültürel kodlar ve miras üzerine inşa edilmiştir. Bu çalışma; nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseniyle gerçekleştirilmiştir. Bu desenin seçilmesinde; araştırma konusunun doğası gereği araştırmacı öğretmenin hem katılımcı gözlemci, hem de etkinlikleri uygulayıcı unsur olarak araştırma sahasında bulunmasının gerekliliği etkili olmuştur. Bir diğer unsur ise araştırma grubunun okuma yazma bilmemesidir. Böylece araştırma sürecinde eylemler katılımcı gözlemci tarafından izlenerek yorumlanabilmektedir. Çalışma, pilot uygulama ve ana uygulama olarak iki aşamada uygulanmıştır. Araştırmaya 24 çocuk katılmış; çocuklardan 11'i pilot uygulamada, 13'ü de ana uygulamada sürece dâhil olmuşlardır. Uygulama süreci kamera ile kayıt altına alınmış ve kayıt altına alınan görüntüler, yazıya aktarılmıştır. Yazıya aktarılan gözlem verilerinin yanı sıra etkinlikler süresince çocukların bütün konuşmaları, ifadeleri ve ürünleri yorumsal analize tabi tutulmuştur. Osmanlı Devleti'ne ait birçok önemli kültürel öge olmakla birlikte; bu çalışmada Osmanlı döneminin giyim-kuşamı, yemek kültürünü, mimarı yapısını ve pazarcılık anlayışını içine alan 4 etkinlik uygulanmıştır. Bu etkinlikler "Osmanlı Günü" adı altında bütün gün gerçekleştirilmiştir. Yapılan etkinlikler sonucunda çocukların sosyo-kültürel eğitim bağlamında; zamanla ilgili kavramları uygun şekilde kullandıkları ve zamanla ilgili kavramlar arasında ilişki kurabildikleri, olumsuz imaj derinliğine sahip oldukları, süreğen ve durağan düş gücünü kullandıkları, varlıkların ve olayların özelliklerini karşılaştırdıkları, geçmiş deneyimleriyle ve günlük hayatlarıyla ilişkilendirmeler yapabildikleri, geçmiş zaman algısına sahip oldukları, "geçmiş" ve "bugün" arasında karşılaştırma yapabildikleri ve değişim ve sürekliliği algıladıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Erken çocukluk dönemi, sosyo-kültürel eğitim, Osmanlı Devleti, sosyal yaşam.

SOCIAL- CULTURAL EDUCATION IN EARLY CHILDHOOD: A DAY IN THE OTTOMAN

Sevgi COŞKUN KESKİN - Ayşegül KIRTEL

Cultural heritage, science life, law structure, economic life and daily life of a nation is within the scope of the social life. However, today there are changes in social life structure that belong to the nation and is specific to the nation and with globalization. Therefore, individual should recognize social life values of own culture and the main element that make up these values in early age. In these context, the necessity of social life activities have emerged within the framework of social cultural education in early childhood. The Ottoman Empire dominated the vast geographical area and had a multicultural structure. So it addresses to wide range of social life. Cultural codes that contain in this wide range is also our nation's cultural heritage and Turkey Republic is built on these cultural codes and heritage. This study is carried out with action research design that is a qualitative research methods. The investigator teacher must be both applicator element and participant observer according to the nature of the research subject in the field of research. These factors were effective in the selection of design. Another factor is also illiteracy of research group. So, actions can be interpreted following by the participant observer in research process. The study is carried out as the pilot and main application in two stages. 24 children are involved to the research. 11 children are involved to pilot application and 13 children are also involved to main application. Application process is recorded with the camera and recorded images are put down on paper. Children's all conversations, statements and products are subject to interpretive analysis as well as observation data that put down on paper during the activities. Ottoman Empire has many Cultural elements, so in this study is also applied 4 activities that include understanding of dress, food culture, bazaar and architectural structure in Ottoman period. These activities are performed with 'Ottoman Day' name all day. As a result of activities is identified that the children use concepts properly and can establish relationship between concepts related to time, have negative image depth, use chronic and stable imagination, compare the characteristics of assets and events, can make the associations with their past experiences and daily life, have perception of past time, can make comparison between past and today and perceive the change and continuity.

Key Words: Social Studies Education, Early Childhood, socia-cultural education, Ottoman Empire, social life

VELİLERE GÖRE ARAŞTIRMAYA DAYALI ÖDEV ANLAYIŞI

Sevgi COŞKUN KESKİN - Ümit ÖZER

Sınıf dışı bir etkinlik olan ödev yapma, araştırma becerisinin kullanılmasını gerektiren etkili bir öğrenme aracıdır. Bilindiği üzere, araştırma becerisi, öğrencilerin belli bir konuyla ilgili problemi çözmek üzere harekete geçme, bir sonuca varma ve eleştirel düşünme becerilerinin gelişiminde büyük önem taşımaktadır. Ancak araştırmanın/ödevin nasıl yapıldığı konusunda çok az çalışma olduğu için konuyla ilgili sağlıklı betimlemelerin yapılması gerekmektedir. Bu betimlemeler sonucunda eksiklikler ve yanlışlıklar tespit edilerek öneriler getirilebilir. Bu noktadan hareketle çalışmada; araştırmanın/ödevin taraflarından biri olan velilerin görüşleri ışığında bunun nasıl yapıldığı araştırılmıştır. Fenomonolojik desene uygun olarak yürütülen çalışma, ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilen 2013-2014 eğitim-öğretim yılında çocuk/çocukları ilköğretimde eğitim gören, 26 veliyle yapılmıştır. Veri toplamak amacıyla geliştirilen görüşme formu kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analizle değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda; öğrencilerin büyük kısmının araştırmalarını/ödevlerini yaparken kısmen yardım aldığı, ağırlıklı olarak yazılı dokümanları kullandığı, kütüphaneyi kullanmadığı, interneti etkin biçimde kullandıkları ve bu yolla ulaştıkları bilgiyi "hazırcılık anlayışı"yla araştırma/ödev haline getirdikleri görülmüştür.

Anahtar Kavramlar: Araştırma yoluyla öğrenme, ödev, ilköğretim öğrencileri, veli.

Doing homework which is an out-of-class activity is an efficient learning tool which requires using research skills. Traditionally, research skill has a great importance in the development of students to take action on the point of solving problems related to a certain subject, reaching a conclusion and critical thinking skills. However, it is necessary to make healthy descriptions related to the subject since there are too few research/homework concerning how they are done. Proposals can be brought forward determining deficiencies and mistakes in consequence of these descriptions. It is researched how this is done in the light of views of the parents who are the parties of the research/homework in the study from this point of view. The study performed in accordance with the phenomenological pattern was carried out with 26 parents who were chosen by using criterion sample technique and whose child/children receive(s) training in primary schools in 2013-2014 academic years. Interviews were conducted by using interview form developed with the aim of collecting data. The obtained data were evaluated benefiting from the descriptive analysis.

It is conferred that most of the students receive support to some extent while doing their researches/homeworks, use mainly written documents, do not go to the library and use internet effectively and they turn the information they obtain in this way into research/homework with the understanding of expecting everything to be handed to them on a "silver plate" in consequence of the study

Key Words: Learning through researches, homework, primary school students, parents.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN ÇOKKÜLTÜRLÜ EĞİTİM TUTUMLARI

Sevilay YILDIZ - Ayten EREN ARTAN - Kaya YILDIZ

Küreselleşme süreci, bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler, iç ve dış göç gibi olgular günümüzde çokkültürlü eğitimin önemini daha da artırmıştır. Bu süreçle beraber eğitim literatüründe ve programlarında insan hakları, çoğulculuk, eşitlik, adalet, çok kültürlülük, fırsat ve imkan eşitliği, tolerans ve farklılık gibi kavramlara sıkça vurgu yapıldığı görülmüştür. Dolayısıyla küreselleşen dünya ile birlikte okullarımızda vatandaşlık eğitimi, demokratik ve eşitlikçi toplumlar için dil, dini, etnik, kültürel, farklılıklara duyarlı bir şekilde değişime ihtiyaç göstermektedir. Hızla değişen dünyaya uyum sağlamak için başka kültürleri anlama ve kültürlerarası iletişim gereklilik göstermektedir. Bu doğrultuda öğretmen yetiştiren kurumlarda çokkültürlülüğe ilişkin faaliyetlerin nasıl yürütüldüğü ve öğretim programlarında farklılıkların sürece nasıl dâhil edildiği önem kazanmaktadır. Türkiye'deki alan yazın incelendiğinde bu konuda yapılan araştırmaların kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle öğretmen adaylarının daha hizmet öncesi eğitim sürecinde bu konuya bakış açıları, tutumlarının ortaya çıkarılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda oluşturulan bu araştırmanın amacı; öğretmen adaylarının çok kültürlülük ile ilgili tutumlarını ortaya koymaktır. Sosyal bilgiler öğretmenliği 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin çokkültürlü eğitim tutumlarının değerlendirilmesini amaçlayan bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu amaçla 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin Çokkültürlü Eğitime ilişkin tutumları bazı değişkenler bağlamında incelenmiştir. Verilerin analizinde t-test ve Anova tekniklerinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çokkültürlü Eğitim, sosyal bilgiler öğretmen adayı, çokkültürlülük

SOCIAL STUDIES STUDENTS' MULTICULTURAL EDUCATION

Sevilay YILDIZ - Ayten EREN ARTAN - Kaya YILDIZ

Nowadays globalization processes, advance of science and technology, and inner and outer immigration such these facts make multicultural education even more important. With this process of education literature and programs show that terms like human rights, equality, pluralism, multiculturalism, equality of opportunity, tolerance, and awareness are emphasized very often. Multicultural education makes sure that all students have access to inclusive teaching and learning experiences. These experiences will allow students to successfully take part in a rapidly changing world where cross-cultural understanding and intercultural communication skills are essential. So, with globalization term, what we need in our schools are teaching citizenship with awareness of egalitarian society languages, religions, ethnicity and cultural with acceptance. In this direction it's very significant that, how teaching institutions are teaching multiculturalism and how they include diversity to their teaching program. There aren't many studies about multiculturalism in Turkey. And because of this reason we think of teachers' attitude toward multicultural education. With the purpose, freshman and senior social studies teacher candidates' attitudes on multicultural education before they start to teaching were studied. Survey method was used in this study that the participants were freshman and senior students studying social studies at school of education from the university selected from the Black Sea region. For this purpose, Multicultural Education attitudes of freshman and senior students were examined in the context of some variables. In data analysis, t-test and ANOVA techniques were utilized.

Key Words: Multicultural Education, social studies students, multiculturalism

TÜRKİYE'DE VE YURT DIŞINDA SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA YAPILAN DOKTORA TEZLERİNİN YÖNTEM BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Recep POLAT- Seyit TAŞER

2013 ve 2014 yılında sosyal bilgiler eğitimi alanında ülkemizde ve yurt dışında yapılan doktora tezlerini yöntem açısından karşılaştırmalı analiz etmektir.

Bu çalışma nitel araştırma yaklaşımına göre desenlenmiştir. Proquest uluslararası tez veri tabanı ile YÖK tez merkezinden 2013 ve 2014 yılında sosyal bilgiler eğitiminde yapılan doktora tezleri doküman analizi tekniği ile incelenmiştir.

Ülkemizde yapılan 22 doktora tezinin 9'u Gazi, 4'ü Atatürk, 3'ü Marmara Üniversitesi'nde yapılmışken, yurt dışındaki 27 doktora tezi 24 farklı üniversitede yapılmıştır. Ülkemizde doktora tezlerinde en çok karma ve tarama yöntemleri kullanılmışken, yurt dışında yapılan tezlerde en çok durum çalışması (case study), daha sonra yarı deneysel desen kullanılmıştır. Yurt dışındaki tezlerde katılımcı sayısı 3-10 kişi olan çalışmaların sayısının hayli fazla olduğu görülmektedir. Ülkemizde bu kadar az sayıda katılımcıyla gerçekleştirilen çalışmalar oldukça azdır.

Proquest ve YÖK tez veri tabanlarında 2015 yılı Ocak ayında tezlere ulaşılmış ve yöntem ya da metodoloji bölümlerinin içeriği analiz edilerek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, lisansüstü eğitim, doktora eğitimi

COMPARATIVE ANALYSIS IN TERMS OF METHOD OF DOCTORAL THESES MADE IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY AND ABROAD

Recep POLAT- Seyit TAŞER

Doctoral thesis in terms of the method made in the area of social studies education, in our country and abroad, in 2013 and 2014 is to analyze of comparative.

This study was designed according to the qualitative research approach. PhD thesis in social studies education from proquest international database with YOK thesis central in 2013 and 2014 was examined by document analysis technique.

While the 22 doctoral theses including from nine of Gazi University, four of Ataturk University, three of the Marmara University was made in our country, 27 doctoral thesis was carried out 24 different universities in abroad. In our country, the most of mixed and screening methods are used in doctoral thesis. In abroad, the most of case study and quasi-experimental design are used in doctoral thesis. The number of participants in the thesis have seem to be more considerable number of studies 3-10 people in abroad. Studies carried out by a small number of participants in our country is very low.

Doctoral thesis was reached from Proquest and YOK databases in January 2015. Contents of method or methodology sections was evaluated by analyzing.

Key Words: Social studies, graduate education, doctoral education

BARIŞ ARAYIŞINDA TOPLUMSAL BÜTÜNLEŞME VE AYRIŞMA KAVRAMLARINA YÖNELİK ALGILAR: FENOMENOLOJİK BİR YAKLAŞIM

Seyfettin ARSLAN - Ümit ÖZTÜRK

Toplumsal barışı yakalama adına çağdaş toplumlar sıkı bir arayış içindedir. Bunun başarılması için bireylerin birbirlerinin kimliklerini tanıması gerekir. Bununla birlikte bireylerin anlaşılabilir düzeyde ortak bir fenomenolojiye sahip olmaları da toplumsal barışın sağlanabilmesi için büyük önem taşımaktadır. Fenomenolojik düzeydeki bir birliğe ulaşmanın önündeki en önemli engellerden biri bir taraftan her türlü birliktelik söyleminin asimilasyon olarak değerlendirilmesi diğer taraftan da her türlü farklılık söyleminin bölücülük olarak görülmesidir. Bu bağlamda farklı kültürel özelliklere sahip bireylerin birleştirici ve ayrıştırıcı kavramlarını kendi anlam dünyalarındaki yerini tespit etmek araştırmanın temel amacıdır.

Araştırmada, katılımcı algılarını ölçmek için nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Bu çerçevede farklı algılara sahip 12 kişiden oluşan örneklem grubuna yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle mülakat uygulanmıştır. Böylece bireylerin sosyal hayatta ne tür birleştirici ve ayrıştırıcı kavram-olgulara atıf yaptıkları; bu kavram-olguları nasıl algıladıkları ve birlikte yaşamaya dair birbirlerinden söylemsel ve olgusal düzeydeki beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Literatür çerçevesinde tartışılan bulgular daha sonra açıklanacaktır.

Anahtar Kavramlar: Barış, Toplumsal bütünlük, Toplumsal ayrışma, Fenomenoloji.

PERCEPTIONS TOWARDS THE CONCEPTS OF THE SOCIAL INTEGRATION AND SEGREGATION IN THE SEARCH OF PEACE: A PHENOMENOLOGICAL APPROACH

Seyfettin ARSLAN - Ümit ÖZTÜRK

Modern societies are seriously in search of social peace. To achieve this, individuals need to recognize the identities of each other. In addition to this, in order to ensure the social peace it is crucial for the individuals to have a common phenomenology which is agreed on. One of the major obstacles to achieve the phenomenological unity is that on one side every kind of discourse regarding unity is evaluated as assimilation and on the other side every kind of discourse regarding diversity is perceived as separatism. In this context, the concept of uniting and separating individuals with different cultural characteristics is the main aim of the research to locate their own sense of the world.

In this research, qualitative research model was used to measure the respondents' perceptions. In this context, a sample group of 12 people having different perceptions were interviewed by means of semi-structured interview technique. Thus, what kind concepts-phenomena regarding the unity and separation do the individuals refer in the social life? How to they perceive these concepts-phenomena and in order to live together what are their expectations from each other on the discursive base were tried to be determined. The obtained data were evaluated by means of the descriptive analysis. The findings discussed in the context of the literature will be described later.

Key Words: Peace, Social Integration, Social Separation, Phenomenology.

TOPLUMSAL BARIŞI SAĞLAMA VE KORUMADA EĞİTİMİN ROLÜNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARI GÖRÜŞLERİ

Seyfettin ARSLAN - Serap BÜYÜK

Bireysel ve toplumsal anlamda farklı özelliklere sahip bireylerin bir arada barış içinde yaşam sürdürmeleri modern toplumların ihtiyaç duyduğu ve şiddetle arzuladıkları bir olgudur. Çağdaş toplumlar bunu sağlamak için siyasi kurumlar başta olmak üzere sosyal, ekonomik ve kültürel yapıları/kurumları işlevsel olarak kullanmaktadır. Bu yapı ve kurumların yanı sıra eğitim de bu anlamda önemli işlev görmektedir. Hatta denebilir ki toplumsal barışı sağlama ve korumada eğitime, toplumun büyük bir kesimine temas etmesi yönüyle daha büyük bir rol verilmiştir.

Bu çerçevede araştırmanın amacı hem bireye hem topluma belli değerleri kazandırmayı hedefleyen eğitimin barışı sağlamada ve korumadaki rolüne yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini tespit etmektir.

Araştırma betimsel tarama niteliğindedir. Araştırmanın örneklemini Marmara ve Dicle Üniversitelerinin Eğitim Fakülteleri Sosyal Bilgiler bölümünde öğrenim gören 400 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen bir anket kullanılacaktır. Toplanan veriler SPSS paket programı kullanılarak çözümlenecektir. Çalışma sonucunda elde edilecek bulgular ilgi alanyazın çerçevesinde tartışılacaktır. Son olarak öğretmen adaylarının eğitimin, toplumsal barışı sağlama-korumadaki rolüne yönelik görüşleri ortaya konulacak ve buna yönelik öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Barış, eğitim, öğretmen adayları, biraradalık.

TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON THE ROLE OF THE EDUCATION IN ENSURING AND PROTECTING THE SOCIAL PEACE

Seyfettin ARSLAN - Serap BÜYÜK

Sustaining a peaceful coexistence for the individuals having personally and socially different characteristics is a phenomenon which is needed and strongly desired by the modern societies. To ensure this ideal, modern societies functionally use economic and cultural structures/institutions, primarily the political institutions. In addition to these structures and institutions, education also has an important function in this respect. We can even say that in order to ensure and protect the social peace a greater role has been given to education since it has a contact with the larger segment of the society.

In this context, objective of the research was identified as determining the teachers' views on the role of the education, aiming to teach some certain values to both individuals and society, in ensuring and protecting the social peace.

Research is of a descriptive quality. The sample of the study consists of 400 teacher candidates studying in the department of Social Sciences at the Faculty of Education from Dicle and Marmara Universities. A questionnaire developed by the researcher as the data collection tool will be used in the study. The collected data will be analyzed by using the SPSS program. Findings from this study will be discussed in the framework of the related literature. Finally, teachers' views regarding the role of the education in ensuring/protecting the social peace will be determined and some proposals will be made.

Key Words: Peace, education, teacher candidates, coexistence.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTABININ TOULMIN ARGÜMAN MODELİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Sibel OĞUZ - Fatma Betül DEMİR

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretim programı ve ders kitabını Toulmin argüman modeline göre değerlendirmektir. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışma kapsamında Sosyal bilgiler öğretim programı ve 7.sınıf sosyal bilgiler ders kitabı incelenmiştir. Programların kazanımları incelenirken Toulmin Argüman Modelini oluşturan 6 temel ögesi değerlendirme ölçütü olarak kullanılmıştır. Bunlar argüman temelini oluşturan elemanlar olan veri, iddia, gerekçe ile argümanın yardımcı elemanları olan çürütme, destekleyici, sınırlayıcıdır.

Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretim programında kaç kazanımda yer aldığına baktığımızda programındaki kazanımlar toplam olarak 175 adettir. 4.sınıfta 46, 5.sınıfta 47, 6.sınıfta 43, 7.sınıfta 39 kazanım yer almaktadır. Argümantasyon tekniğini içeren kazanımlar ise 4.sınıfta 14, 5.sınıfta 22, 6.sınıfta 22, 7.sınıfta 19 kazanım, toplamda 77 kazanımda yer aldığı görülmektedir. Programın toplam kazanımlarına oranla yarısını bile oluşturamamaktadır. İncelenen 7.sınıf ders kitabında ise, genellikle öğrencilere hazırlık sorularıyla ve konu ile ilgili araştırma soruları sorulmuştur. Soruların bazıları 'sizce, neden' kelimeleriyle kurulmuş olması öğrencinin kişisel yorum geliştirmesi beklenmiştir. Ünite konularının anlatılmasında görsel kaynaklar, sayısal veriler, birinci, ikinci elden verilen kanıtlar ve yazılı kaynaklara yer verilmiştir. Kaynakların öğrenciye sunulması ve küçük birer sosyal bilimci gibi bu kaynakları değerlendirmesi söz konusu olmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler öğretim programı, sosyal bilgiler ders kitabı, argümantasyon.

EVALUATION BY TOULMIN ARGUMENT MODEL OF SOCIAL STUDIES CURRICULUM AND TEXTBOOKS

Sibel OĞUZ - Fatma Betül DEMİR

The purpose of this study is to determine social studies curriculum and textbooks according to Toulmin's argument. In this research, document analysis from qualitative research method was used. In this study, the social studies curriculum and 7th grade social studies textbook has been investigated. As examining acquisition of program, Toulmin argument model was used as assesment criterion. The main forms of argument are data, claims, reasons and alternates of argument are assimilation, supportive, restrictive.

In conclusion, when we examine acquisition included in social studies curriculum, they are a total of 175. it is observed that acquisition takes place 46 in 4th grade, 47 in 5th grade,43 in the 6th ,39 in the 7th takes place. Compared to the total acquisitions of the program, they consist only half. In 7th grade textbooks examined, it was asked students questions and issues related to the preparation of research. Some of the questions are 'why do you think so? it is expected to be established by the words of a student's personal interpretation of development. On teaching of unit subjects takes place the written sources and evidences from the second hand and first-hand sources such as the visual resources, digital data submitting to the student of resources and assesment of these resources such as a small social scientist are mentioned.

Key Words: Social studies curriculum, social studies textbook, argumentation.

TOPLUMSAL BARIŞIN KUR'ÂNİ TEMELLERİ

Şaban KARASAKAL

İnsan, bu dünyaya tek başına gelen, fakat diğer insanlarla birlikte yaşayan sosyal bir varlıktır. Toplum içerisinde birlikte yaşayan insanların farklı inanç, iş ve görevleri olduğu gibi, farklı ırk, renk, dil, cinsiyet ve kabilelere sahiptirler. Farklı inanç, ahlak ve davranışlara sahip insanların aynı toplumda yaşaması, tarihi insanlık tarihiyle yaşıt toplumsal bir olgudur.

Farklı özelliklere sahip insanların yaşadığı toplumda, bir arada yaşamının getirdiği bir takım vazifeler ve sorumluluklar bulunmaktadır. Farklı inanç, ahlak ve davranışlara sahip insanların aynı toplumda huzur ve barış içerisinde yaşaması, güvene dayalı bir toplum oluşturulması için bir takım ilkelerin temelde kabul edilmesi gerekmektedir. Bu ilkeleri hayata geçirmede, ötekini muhatap kabul edip etmemeleri açısından, ulusal dinlerle evrensel dinler arasında önemli bir fark bulunmaktadır. Ulusal dinlerin insanlığı barış ve hoşgörü içerisinde yaşatacak projelerinin olduğunu söylemek zor gözükmemektedir. Bunun yanında evrensel dinlere Hristiyanlık ve İslam'ı örnek olarak verirsek, bunların temel metinlerinde birlikte yaşama idealine dair ifadeler bulunmaktadır.

İslam dininin temel metni olan Kur'an'da teârûf kavramı ekseninde, toplumsal barışın temel ilkeleri olarak can ve mal güvenliği, inanç özgürlüğü, adalet ve eşitlik, aile mahremiyeti, ırkların ve lisanların farklılığı gibi birçok hususa temas edilmektedir.

Bu çalışmada teâruf ve inanç özgürlüğü noktasında âyetleri ve hadisleri inceleyeceğiz. Bu anlamda konumuz açısından merkezi öneme sahip olan "Dinde zorlama yoktur.." (Bakara, 2/256) ve "Ey İnsanlar! Sizleri bir erkek ve bir dişiden yarattık ve 'tanışasınız' diye sizleri milletlere ve kabilelere ayırdık." (Hucurât, 49/13) şeklindeki iki âyeti ele alacağız.

Anahtar Kavramlar: Kur'an, toplum, teârûf, özgürlük, toplumsal barış

The human is a social being comes into this world alone, but lives together with other human beings. These beings belong to various race, colour, language, gender and tribes, as well as they have various beliefs, careers and duties. The fact that the human beings having different beliefs, morals and behaviours live in the same society is a fact existed as earlier as the humanity.

There are some duties and responsibilities which result from living in a society where people with different properties live together. Some principals should be accepted as basics in order to live together in the same society in peace and quietness and to build a society based on confidence. There is a big difference between national religions and universal religions with respect to liven these principals and regard the others. We could hardly say that the national religions have projects about coexistence of humanity in peace and tolerance. On the contrary, universal religions, for example Christianity and Islam, have the enough references in the sacred scriptures about the ideal of coexistence.

The holy Quran, the basic sacred text of Islam, deals with the main principals of social peace, like safety of lives and properties, freedom of belief, justice and equality, family privacy and the difference of races and languages on the concept of "tearuf".

I will examine the verses and traditions on "tearuf" and freedom of belief during this study. In this context, I will focus on two verses of the Quran, which they have a central importance about this subject: "There shall be no compulsion in the religion.." (Bakarah, 2/256); "O mankind, indeed We have created you from male and female and made you peoples and tribes that you may know one another." (Hujurah, 49/13).

Key Words: Quran, society, tearuf, freedom, social peace

OKUL-VELİ-ÖĞRENCİ İLİŞKİLERİNDEKİ AKSAKLIK VE EKSİKLİKLERİ GİDERMEYE YÖNELİK BİR MODEL: VELİ DESTEK PROGRAMI

Şahin ORUÇ - Seda Emir

Bu çalışmanın amacı; "Veli Destek Programı" vasıtasıyla sosyal ve akademik yönden çeşitli nedenlerle ebeveynler tarafından eksik bırakılan ve başarısızlığa uğrayan okul dönemindeki çocuklara akademik, sosyal, psikolojik vb. alanlardan destek sağlanması; okul-öğrenci, öğrenci-aile, aile-okul arasında köprü oluşturularak öğrencinin okula karşı olumlu tutum geliştirmesinin sağlanması, öğrenciye zekâ oyunları ile alternatif düşünme becerilerinin kazandırılmasıdır. Oluşturulan bu eğitim modeli TÜBİTAK 2209-A "Üniversite öğrencileri Yurtiçi Araştırma Projeleri Destekleme Programı" kapsamında desteklenerek başarı ile uygulanmış ve sonuca ulaşılmıştır. Projenin örnekleme İstanbul ilinin Yeşilköy ilçesinde yer alan Şehit Pilot Muzaffer Erdönmez Ortaokulu'nda 2014-2015 eğitim-öğretim yılı birinci dönemi boyunca 8 öğrenci ve 8 aile oluşturmaktadır. Çalışmada tutum ölçeği uygulanmıştır. Program başlanmadan önce öğrenci ve velilere uygulanan tutum ölçeğinde; öğrencilerin ve velilerin okula, derse, zararlı alışkanlıklara ve zekâ oyunlarının ilişkin tutumları ölçülmüştür. Daha sonra veli destek programı uygulanarak öğrenci ve velilerin tutumlarında meydana gelen değişimler tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin akademik başarılarının artıp artmadığı da incelenmiştir.

Araştırma sonucunda veli destek programının öğrenci ve velilerin tutumlarını olum yönde değiştirdiği ve öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir.

The aim of this study is to support students, who are lack of academic, social and psychological support provided by parents, academically, socially and psychologically through "Veli Destek Programı". In addition, it was aimed to establish cooperation among student-parent, parent-school and school-student in order to promote students to have positive attitude towards school. Furthermore we suggested mind games for students to develop their alternative reasoning skills. The study was supported by TUBITAK 2209-A which is for the projects developed by undergraduate students. The sample of study is 8 students and their parents who live in Istanbul. The attitude scale was used at the beginning and at the end of the study. The scale measured students' and their parents' attitudes toward school, courses, bad habits and mind games. It was investigated that whether there is a meaningful change on students' and their parents' attitudes towards these variables and students' success on courses through the program. The result showed that there is positively change in students' and parents' attitudes and students' success.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER EĞİTİMİ İLE İLGİLİ FARKINDALIKLARINA VE SINIF İÇİ UYGULAMALARINA BİR BAKIŞ

Şengül KASIM

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının değerler eğitimine yönelik kuramsal bilgilerinin neler olduğunu belirlemek ve bu bilgileri uygulamaya nasıl yansıttıklarını ortaya koymaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma süreci devam ettiğinden dolayı elde edilen bulgulara bildirinin tam metinde yer verilecektir.

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak yürütüldüğünden nitel veri toplamaya uygun veri toplama araçları kullanılmıştır. Bu kapsamda veri toplama aracı olarak; araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış mülakat formu kullanılmıştır. Araştırmada mülakatlar, araştırmaya katılan her bir öğretmen adayı ile yüz yüze gerçekleştirilmiş adayların görüş ve düşünceleri yazılı olarak alınmıştır. Aynı zamanda tüm mülakat süreci veri kaybının olmaması için ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Mülakat sorularından elde edilen verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı, Değer, Değer eğitimi

The aim of this study is to determine the theoretical information of prospective teachers of social sciences on value education and to put forth how they put these data into effect. This research has been carried out by being predicated on qualitative research approach. Descriptive research method has been used in the study. Since the research period is still in progress, the findings attained in the study will be available in the full text of the paper.

Since the research has been conducted through qualitative research approach, the data collection tools convenient to qualitative data acquisition are used. Within this framework, semi-structured interview form prepared by the researcher is applied as a mean of data collection. In the research, interviews have been made face to face with the teachers attending the study, and the view and thoughts of the attendants are documented in writing. The whole interview process is recorded so as to prevent the data loss, as well. Content analysis has been practised on the analysis of data obtained from interview questions.

Key Words: Social Sciences, Prospective Teachers, Value, Value Education

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONUSUNDA BİR SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI

Talip ÖZTÜRK - Demet SARI

Bu çalışma, Ordu ilinin Gököy ilçesine bağlı Aydoğan Turan Kaya Ortaokulu öğrencileri tarafından bir sözlü tarih çalışması ile iklim değişikliğine ilişkin olarak yetişkinlerin görüşlerini ortaya koymak ve bu çalışmaya katılan öğrencilerde ve görüşme yapılan kişilerde iklim değişikliği konusunda farkındalık oluşturmak ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmış nitel bir araştırmadır.

Hem iklim değişikliğine ilişkin yetişkinlerin hem de çalışmayı gerçekleştiren öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesinde görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ordu ili, Gököy ilçesinde bulunan Aydoğan Turan Kaya Ortaokulundaki 22 öğrenci ve onların görüşme yaptığı 47 kişi oluşturmaktadır. Görüşme yapılan kişiler 50 yaş üzerinde olup, cinsiyet dağılımları 24 kadın, 23 erkek şeklindedir. Öğrencilerin cinsiyet dağılımları 16 kız, 6 erkek öğrenci şeklindedir.

Araştırmada yetişkinlerden ve öğrencilerden toplanan veriler için iki farklı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yetişkinlerden elde edilen veriler ses kayıt cihazları ile, öğrencilerden elde edilen veriler ise görüşme formları aracılığıyla elde edilmiştir.

Öğrencilerin yetişkinler ile yapmış oldukları görüşme verilerine göre, yetişkinler geçmişten günümüze kar ve yağmur yağışlarının azaldığını belirtmişlerdir. Görüşme yapılan kişilerin küresel ısınma kelimesini bilmedikleri belirtmişler, ancak geçmişten günümüze ısınma olduğunu da ifade etmişlerdir. Görüşme sonunda öğrenciler yapmış oldukları görüşmeden mutluluk duyduğunu ve etkilendiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: İklim Değişikliği, Görüşme Yöntemi, Sözlü Tarih.

AN ORAL HISTORY STUDY ABOUT CLIMATE CHANGE

Talip ÖZTÜRK - Demet SARI

This study aimed to determine the opinions of adults about the climate change by an oral history study done by students in Aydoğan Turan Kaya secondary school students in Gököy district of Ordu province, to raise awareness among the participant and determine the opinions of the students who conduct the oral history.

Both adults and students opinions about climate change were gathered by interview method. The study group of the study consists of 22 students who attend Aydoğan Turan Kaya secondary school in Gököy district in Ordu province and 47 adults. The attendants are above the age of 50 and consist of 24 women and 23 men. The students' gender distribution is 16 girls and 6 boys.

The data in this study was gathered from students and adults by using a semi-constructed interview form. The adults' data was gathered with a voice recorder, students' data was gathered by interview forms.

According to the research data gathered by students from adults, adults think the snow and rain precipitation decreases in the present day. The attendants expressed that they don't know the "global warming" term, but they expressed the World is warming up day by day. The students expressed the gladness about the experiences they had and they say they were impressed.

Key Words: Climate Change, Interview, Oral History.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARI: METAFOR ANALİZİ ÖRNEĞİ

Tekin ÇELİKKAYA - Hamza YAKAR

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Sosyal Bilgilere yönelik algılarını açıklamada kullandıkları metaforları tespit etmeyi amaçlayan bu çalışma, betimsel tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Veri toplama ve yorumlama sürecinde nitel araştırma yöntemleri desenlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014- 2015 eğitim öğretim güz dönemi Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümü öğretmen adayları oluşturmuştur. Araştırmanın evreni aynı zamanda örneklemi oluşturmaktadır. Çalışmaya 196'sı kız, 145'i erkek olmak üzere toplam 341 öğretmen adayı katılmıştır. Ancak burada sadece metafor üreten 177 kız ve 120 erkek olmak üzere toplamda 297 öğretmen adayının anketleri ele alınmıştır. İlgili araştırmalara dayanarak, verilerinin toplanması sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen "Sosyal Bilgilere Yönelik Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı Metaforları Anketi" kullanılmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarının "sosyal bilgilere" yönelik metaforlar ürettikleri dokümanların çözümlenmesi içerik analizi yöntemi ile yapılmış elde edilen bulgular tablolara dönüştürülerek yorumlanmıştır. Sosyal bilgiler kavramına ilişkin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının geliştirdiği metaforlar incelendiğinde, öğretmen adaylarının sosyal bilgileri 7 kategori altında değerlendirdikleri ve bu kategorilerden sosyal bilgileri en fazla "farklı disiplinlerin birleşimi" olarak algıladıkları görülmektedir. Sosyal bilgiler kavramına yönelik geliştirilen metaforlara bakıldığında, öğretmen adayları tarafından en fazla kullanılan "ağaç" (% 6,06) metaforudur. Çalışmada sosyal bilimlerinin dışında öğretmen adayları tarafından "Siyaset"disiplininin hiç bahsedilmediği görülmektedir. Genel olarak tüm sınıf düzeylerinde, metafor oluşturma ve gerekçesini izah etmede kızlar, erkek öğretmen adaylarına göre daha özenli ve anlaşılır bir biçimde açıklamalar yapmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretmen adayı, kavram, metafor

PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES PRESERVICE TEACHERS' RELATED TO THE CONCEPT OF SOCIAL STUDIES: METAFOR ANALYSIS SAMPLE

Tekin ÇELİKKAYA - Hamza YAKAR

This study aimed at the perception of social studies preservice teachers identify their metaphors statement related to the concept of social studies is a qualitative descriptive survey research model. It was used phenomenology design that one of the designs qualitative research methods in data collection and the interpretation process. The research group of this study has consisted of social studies preservice teachers in Ahi Evran University Faculty of Education at 2014- 2015 academic fall semester. The universe of the research is also examples. It is participated in a total of 341 preservice teachers, including who men. of 145 and girls of 196 in this study. However, Here are discussed. only producing metaphor surveys in a total 297 survey of preservice teachers who girls of 177 and 120 men .Based on related Research, "Social Studies preservice teachers for Social Studies Metaphor Survey" which was developed by researchers in the process of collecting data is used. Documents analysis of produce preservice teachers in the study group for "social studies" metaphors made by the analysis of content, are interpreted converted to the table the findings. Considering metaphors developed by the social studies preservice teachers on the concept of social studies, it is seen that preservice teachers evaluate under 7 categories the social studies and perceived this category of social studies up to "a combination of different disciplines." When looking to the metaphor developed for the concept of social studies, most commonly used by preservice teachers "tree" (% 6.06) is the metaphor. "Politics" discipline outside of the social sciences is seen not mentioned at all by preservice teachers in this study. Generally in all grade levels, in metaphor creation and to explain their rationale, the girls are made more attentive and understandably explanations according to male preservice teachers

Key Words: Social studies, social studies preservice teachers, concept, metaphor.

ERGENLERDE BARIŞA YÖNELİK TUTUMLARININ UMUT VE ÖZNE İYİ OLUŞAÇIŞINDAN İNCELENMESİ

Tuğba SARI - Umut KERMEN

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin barışa yönelik tutumlarının öznel iyi oluş (aile ilişkilerinde doyum, önemli diğer kişilerle ilişkide doyum, yaşam doyumunu, olumlu duygular), umut ve cinsiyet değişkenleri açısından incelenmesidir.

Araştırma betimsel bir çalışmadır. Araştırmada lise öğrencilerinin iyi oluş düzeyleri ve barışa yönelik tutum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verileri, 2014-2015 Eğitim ve Öğretim Yılı'nda Kocaeli ilinde üç lisede eğitim gören 14-16 yaşları arasında 240 öğrenciden toplanmıştır. araştırmaya katılan kız öğrenci sayısı 161 (%67,1), erkek öğrenci sayısı 79 (%32,9)'dur. Araştırma verileri kişisel bilgi formu, ergen öznel iyi oluş ölçeği ve barışa yönelik tutumlar ölçeği ile toplanmıştır. Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği, aile ilişkilerinde doyum, yaşam doyumunu, olumlu duygular ve önemli kişilerle ilişkilerde doyum olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra, ölçekler derse giren öğretmenlerden izin alınarak uygulanmıştır.

Araştırmada veri analizinde cinsiyete göre barışa yönelik tutumların değişip değişmediğini test etmek için t-testi yönteminden yararlanılmıştır. Bulgulara göre, kız ($X=16.297$) ve erkek ($X=16.356$) öğrencilerin barışa yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t_{238} = -.153$; $p > .05$). Değişkenler arasındaki ilişki pearson korelasyon katsayısı ile incelendiğinde, umut ve barışa yönelik tutumlar arasında pozitif ancak düşük düzeyde bir ilişki ($r = 0.21$; $p < .001$) bulunurken, barışa yönelik tutumlar ve öznel iyi oluş toplam puanı arasında pozitif ve yüksek düzeyde bir ilişki saptanmıştır ($r = 0.63$; $p < .001$). Öznel iyi oluşun barışa yönelik tutumlarını açıklayıp açıklamadığını incelemek için yapılan çoklu regresyon analizi sonuçlarına göre ise öznel iyi oluşun aile ilişkilerinde doyum ve olumlu duygular alt boyutlarının barışa yönelik tutumlar üzerinde açıklanan varyansa katkısının anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. ($R^2 = .48$; $F_{reg} = 53,468$; $p < .001$). Bulgular doğrultusunda ergenlerin barışa yönelik tutumlarında öznel iyi oluşlarının, bir başka ifadeyle aile ilişkilerinde doyum sağlama ve olumlu duygular yaşama durumlarının önemli bir yer tuttuğu sonucuna varılabilir.

Anahtar Kavramlar: Ergenler, barış, tutum, öznel iyi oluş

The purpose of this study is to investigate attitudes towards peace with respect to subjective wellbeing, hope and gender. The components of subjective wellbeing investigated are family relations satisfaction, satisfaction in relations with others, positive feelings, and life satisfaction.

The participants of the study were 240 students who were taking their high school education in Kocaeli. The data was collected in the academic year of 2014-2015 in three different high schools in classroom settings after giving the relevant information. Two different inventories were applied to the students; Adolescent Subjective Wellbeing Inventory and Peace Attitudes Scale. Multiple regression analysis was used to investigate if and to which degree subjective wellbeing predicts peace attitudes. To examine the relation between peace attitudes and gender, independent sample t-test was conducted.

The results indicated that the peace attitudes of adolescents does not change according to gender ($t_{238} = -.153$; $p > .05$). According to the pearson corelation coefficients, there is a positive but low relationship between hope and peace attitudes ($r = 0.21$; $p < .001$), whereas there is a positive and high relationship between subjective wellbeing and peace attitudes ($r = 0.63$; $p < .001$). The multiple regression analysis that was held to investigate the predictor role of subjective wellbeing on peace attitudes revealed that family relations satisfaction and positive feelings explains peace attitudes significantly ($R^2 = .48$; $F_{reg} = 53,468$; $p < .001$). According to the results it can be assumed that the satisfaction that the adolescents get from their family relations and the amount of positive feelings they experience has an important role on their peace attitudes.

Key Words: Adolescents, peace, attitudes, hope, subjective wellbeing, gender

ÜSTÜN ZEKALİ VE YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN “DEMOKRASİ” KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

Tuncay CEYLAN - Meryem BOZTAŞ - Mutlu AKSOY

Demokratik toplumlarda eğitim sisteminin temel amacı politik rol ve sorumluluğunun farkında olan, eylemlerinin sonucunu hesaba katan, demokratik değerleri içselleştirmiş etkin bir vatandaş yetiştirmektir. Dolayısıyla demokrasinin güçlenerek varlığını sürdürmesi ancak eğitimle mümkün olacaktır. Toplumların tarihsel gelişimleri incelendiğinde, onlara yön verenlerin liderlik, üretkenlik ve verimlilik gibi özelliklere sahip “Üstün zekalı ve yetenekli” kişiler olduğu görülmektedir.

Bu gerçeğe hareketle araştırmanın temel amacı, Bayburt Bilim ve Sanat Merkezine devam eden 8-14 yaş grubundaki üstün zekalı ve yetenekli 60 öğrencinin “demokrasi” kavramını nasıl algıladıkları ve bu kavramla ilgili mevcut algılamalarında hangi kaynakların etkili olduğunu belirlemektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “demokrasi” kavramına ilişkin algılarını belirlemek için “Demokrasi...gibidir/benzemektedir. Çünkü...” cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Öğrencilerin geliştirdiği metaforlar içerik analizi çözümleme tekniği ile analiz edilmiş, ortak özellikleri dikkate alınarak belli kavramsal kategoriler altında toplanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Üstün zekalı ve yetenekli öğrenci, demokrasi, metafor

AN INVESTIGATION OF THE PERCEPTION OF DEMOCRACY AS A CONCEPT THROUGH METAPHORS BY GIFTED AND TALENTED STUDENTS

Tuncay CEYLAN - Meryem BOZTAŞ - Mutlu AKSOY

The main purpose of the education system in democratic societies is to train conscious citizens aware of the political role and responsibility, and internalize democratic values by taking the consequences of their actions into account. Therefore, the continuity and strength of democracy will only be possible through education. Considering the historical development of societies it can be seen that the persons leading the societies are gifted and talented characters with productive and efficient abilities.

From this point of view, the main purpose of this research, performed on 60 gifted and talented students at the age of 8 – 14, attending the Bayburt Science and Art Center, is to determine how the perception of democracy as a concept is formed and which resources has become effective in the current perceptions of the concept. The participants were asked to complete the sentence; “Democracy is like / similar to, because” in order to determine the perceptions regarding the concept of democracy. The metaphors developed by the students are resolved by using the content analysis method. Then the data is collected under certain conceptual categories, and various suggestions were made to complete the study.

Key Words: Gifted and talented students, democracy, metaphor

COĞRAFYANIN VATANDAŞLIK EĞİTİMİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Turgay ATASOY – Hakan KOÇ

Amaç: Vatandaşlık karmaşık ve tartışmaya açık bir terimdir. Bununla beraber bir çok disiplinle etkileşim halindedir. Bunlardan birisi de coğrafyadır. İlgili alan yazın incelendiğinde gerek coğrafya gerekse de çevre eğitimi çalışmalarının veya bu iki alanda yapılan ortak çalışmalarının dikkate alınması gereken ve günümüzde ortaya çıkan güçlü bir odak noktası bulunmaktadır. Bu vatandaşlık eğitimidir. Yeni vatandaşlık anlayışlarından olan küresel vatandaşlık, aktif vatandaşlık, etkili vatandaşlık eğitimine coğrafi bir perspektiften bakıldığında ortak noktalar göze çarpmaktadır. Bunlar vatandaşlık eğitiminde yer alan benzerlikler ve farklılıklar, farklılıklara saygı, empati, kültürel çeşitlilik, küreselleşme ve karşılıklı bağımlılık, çatışma ve barış, çatışma çözümü ve işbirliği, birlik ve beraberlik, dayanışma, yardımlaşma, kimlik duygusu ve özsaygı, yer, mekan ve çevre sorunları gibi kavram ve konulardır. Bu bakımdan çalışmanın amacı coğrafyanın vatandaşlık eğitimindeki yeri ve önemini belirlemektir. Bu amaçla coğrafya alanında doktora derecesine sahip öğretim üyelerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Yöntem: Çalışmanın deseni, nitel araştırma yöntemlerinden olan olgubilim/fenomoloji araştırma modelidir. Araştırmanın çalışma grubu doktora derecesine sahip 6 öğretim üyesinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma grubunda yer alan öğretim üyeleri coğrafya vatandaşlık ilişkisini insan-mekan-çevre ve kültür boyutlarında değerlendirmişlerdir. Onlara göre coğrafya insan ve çevre etkileşimini ortaya koyarak, bireylerin başka insanları, kültürleri, çevreleri, sorunları tanımalarına olanak sağlar. Coğrafya aynı zamanda bireylerin, topluma ve çevresine daha duyarlı, sorumlu bir vatandaş olmanın yolunu açmaktadır. Coğrafya farkındalık sağlar. Farkındalık çevre ve kültür boyutunda gerçekleşir. Farklılıkların farkında olmak ve normal kabul etmek dostluğu pekiştirir. Bu açıdan benzerlikler bizi birbirimize yakınlaştırırken farklılıklarını görmek de başkalarına saygı duymamızı sağlar. Vatandaşlık eğitiminde de bu konuda önemlidir. Öğretim üyeleri vatandaşlık ile mekan ilişkisini önemli görmekteyler. Çatışmaların mekansal paylaşımlardan kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kavramlar: Vatandaşlık eğitimi, coğrafya

ROLE AND IMPORTANCE OF GEOGRAPHY IN CITIZENSHIP EDUCATION

Turgay ATASOY – Hakan KOÇ

Purpose: Citizenship is a complex and contested term. Citizenship is in interaction with many disciplines, one of which is geography. In view of the relevant literature, studies on geography as well as environmental education or joint studies conducted on both fields have a strong focus emerging today which such studies should take account of. When teaching global citizenship, active citizenship, effective citizenship, which are some of the new understandings of citizenship, is considered from a geographical perspective, several common points stand out. These are concepts and issues such as similarities and differences in citizenship education, respect for diversity, empathy, cultural diversity, globalization and interdependence, conflict and peace, conflict resolution and cooperation, fraternity, solidarity, cooperation, sense of identity and self-esteem, place, spatial and environmental problems, etc. In this regard, the aim of the study was to determine the role and importance of geography in citizenship education. Therefore, faculty members with a PhD in geography were consulted.

Method: The present study utilizes a phenomenological approach. The study group consisted of 6 faculty members with a PhD. In the research, semi-structured interview form was used as a data collection tool.

Findings: Faculty members in the study group evaluated the relationship between geography and citizenship in terms of man-space-environment and culture. According to them, geography allows individuals to recognize other people, cultures, environments, problems by revealing the interaction of man with the environment. Geography also paves the way for individuals to become a responsible citizen who is more responsive to the society and the environment. Geography provides awareness. Awareness occurs in environmental and cultural dimensions. Being aware of and accepting the differences as normal reinforce friendship. From this point of view, similarities bring us together, while recognizing the differences allows us to respect others. Citizenship education is also important in this regard. Faculty members placed emphasis on the relationship between citizenship and space. They stated that the conflicts are caused by spatial sharing.

Key Words: Citizenship education, geography

GÖÇÜN YAŞANDIĞI YERLEŞİM ALANLARINDA BULUNAN ÖĞRENCİLERİN GÖÇ KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARI

Turhan ÇETİN - Bahadır KILCAN - Cennet GÜNEŞ

Bu araştırmada, Sosyal Bilgiler 6 ve 7. sınıf öğretim programında yer alan göç kavramının sekizinci sınıf öğrencileri tarafından nasıl algılandığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda; öğrencilerin ilgili kavrama ilişkin geliştirdikleri metaforlar ve çizdikleri resim/karikatürler incelenecektir.

Nitel araştırma deseninde tarama modelinde gerçekleştirilecek olan araştırmada, üçgenleme şeklinde veri toplamaya uygun olarak nitelendirilen nitel araştırma teknikleri (mecazlar yoluyla veri toplama ve doküman analizi) birlikte kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubu; 2014-2015 eğitim-öğretim yılı güz döneminde amaçlı örnekleme yöntemine uygun olarak random seçilmiş Ankara, Kilis ve Gaziantep ili merkez ilçelerinde yer alan ortaokullarda öğrenim gören sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Katılımcılardan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılacaktır.

Araştırma sonucunda, elde edilen bulgulardan yola çıkılarak Sosyal Bilgiler 6 ve 7. sınıf dersi öğretim programında yer alan göç kavramına ilişkin çalışma grubundaki öğrencilerin ilgili kavramı nasıl algıladıklarına ilişkin sonuçlar ortaya konulacaktır. Göç kavramının öğretiminde öğretmenlere yönelik önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, göç, ortaokul, metafor, nitel araştırma.

This study aims to determine how the migration concept included in the 6th and 7th classroom education programme of Social Studies is perceived by the eighth year students. For this purpose, the metaphors of the students on the concept and the paintings/cartoons they drew will be examined.

The study to be done with the screening model of qualitative research design will use the qualitative research techniques (data collection and document analysis through metaphors) described in compliance with triangulation data collection. The study group of the research is the eighth year students of the secondary schools in the central districts of Ankara, Kilis and Gaziantep randomly selected according to the sampling method in the fall period of the education year of 2014-2015. Content analysis will be used in the analysis and interpretation of the data obtained from the participants.

The results of how the students in the study group perceived the concept of migration included in the Social Studies education program of the 6th and 7th year based on the findings obtained in the study. There will be recommendations to the teachers for teaching the migration concept.

Key Words: Social Studies, migration, secondary school, metaphor, qualitative research.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE KARİKATÜRLERİN DEĞERLENDİRME ARACI OLARAK KULLANILMASI

Turhan ÇETİN – Arcan AYDEMİR – Seda ÖNGER

Bu çalışmanın temel amacı, ortaokul Sosyal Bilgiler 7.sınıf müfredatında yer alan Ülkemizde Nüfus ünitesindeki konulara yönelik öğrenci algılarının karikatürler aracılığıyla ortaya çıkarmaktır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılacaktır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kentleşme, yaşam süresi, göç, su kirliliği, doğal hayatın korunması, beyin göçü, doğum oranı, işsizlik ve trafik sorunları konularını içeren karikatürler kullanılacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Karikatür, Değerlendirme Aracı

USING THE CARICATURES AS AN EVALUATION TOOL IN THE SOCIAL STUDIES EDUCATION

Turhan ÇETİN – Arcan AYDEMİR – Seda ÖNGER

The main purpose of this study is to find out the perceptions of the students towards to topics which take place in the unit of The Population in Our Country in the book of Elementary Seventh Class Social Studies lesson curriculum through caricatures.

Phenomenological study which is one of the qualitative approach will be used in the study.

The caricatures which are involving the topics about urbanization, lifespan, immigration, water pollution, saving the natural life, brain drain, birth rate, unemployment and traffic problems as a data gathering tool.

Key Words: Social Studies, Caricature, Evaluation Tool

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AİLE İLETİŞİM KALIPLARI: BİR ALAN ÇALIŞMASI

Veysel ÇAKMAK

İletişim bireyin duygu ve düşüncelerini karşı tarafa aktarma sürecine denilmektedir. Bu süreçte toplum tarafından belirlenen iletişim kalıpları önemli rol oynamaktadır. Aile ortamında da gerçekleştirilen bu iletişim, aile iletişim kalıpları dikkate alınarak yürütülmelidir. Çocukların kişiliklerinin oluştuğu onların örnek modellerinin alındığı temel mekan aile ortamıdır ve iletişimin çoğu burada gerçekleşir. Aile iletişim kalıpları bütün aile üyelerinin benimsediği ve paylaştığı iletişim kalıpları olarak bilinmektedir. Bu iletişim kalıplarının konuşma yönlü ve uyum yönlü olarak iki boyutu bulunmakta olup her boyut uzlaşmacı, çoğulcu, ilgisiz ve koruyucu olarak dört farklı aile yapısına ayrılmaktadır. Bu çalışma aile iletişim kalıpları hakkında bilgi verilerek, "Aile İletişim Kalıpları" ölçeği ile Aksaray Üniversitesi'ndeki iki meslek yüksek okulundan toplam 156 öğrenciden veri toplanarak analiz edilmiştir. Elde edilen verilerin ışığında bu örneklemin aile iletişim kalıpları ortaya konmaya çalışılmıştır.

Literatür taraması ve anket yöntemi kullanılmaktadır.

SPSS programı üzerinde analiz edilerek, sonuçlar elde edilecektir.

Bu çalışmada Bilgi formu ve L.David Ritchie ile Mary Anne Fitzpatrick (1990) tarafından oluşturulan Aile İletişim Kalıpları (Family Communication Patterns- FCP) ölçeği kullanılmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Aile iletişim kalıpları, aile, iletişim, eğitim

ÖĞRETMEN ÖĞRENCİ İLETİŞİMİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Veysel ÇAKMAK - Ercan AKTAN

Eğitimin başarılı olmasının temel etkenlerinden biri de etkili iletişim teknikleridir. Sözlü, yazılı, sanal ve beden dili aracılığı ile bireyler bu iletişim tekniğini eğitim sahasında kullanmaktadırlar. Bilgiyi bilmek farklı onu öğrenciye anlatmak ve öğretmek farklı bir durumdur. Eğitim ortamında öğretmen ve öğrenci arasında sağlıklı bir iletişimin sağlanması esastır. Bu sebeple eğitimin baş aktörü olan öğretmenlerin iletişimi çok iyi bilmesi ve bunu öğrencileri eğitmede kullanması gerekmektedir. Çünkü öğrencilerin örnek aldığı kişiler öğretmenlerdir. Öğretmenlerin konuşma tarzı, öğrenciye yaklaşımı, bakış açısı, kullandığı kelimeler, ses tonu ve diğer davranışları öğrencilerin eğitiminde birer yapı taşıdır. Öğrenciler eğitimden sonra bu yapı taşlarına göre mesleki ve kişisel hayatlarını devam ettireceklerdir.

Bu çalışmada öğretmen öğrenci iletişimi üzerinde durulacaktır. Bunu ölçmek için araştırmada Erbay (2012) ve arkadaşları tarafından geliştirilen ölçek kullanılacaktır. Aksaray ilinde görev yapan öğretmenlerden alınan bilgiler çeşitli değişkenlere göre incelenip, analiz edilecektir.

Anahtar Kavramlar: İletişim, öğretmen öğrenci iletişimi, eğitim, sözlü iletişim, kişilerarası iletişim

THE REVIEW OF THE COMMUNICATION BETWEEN TEACHERS AND STUDENTS ACCORDING TO VARIOUS VARIANTS

Veysel ÇAKMAK - Ercan AKTAN

One of the major factors for the succeeding of the education is the effective communication techniques. The individuals use this communication technique through oral, written, virtual and body languages. Possessing the knowledge and telling or teaching it to the students is different from each other. It is essential that a healthy communication is provided between teacher and student in the education environment. It is necessary that, for that reason, the teachers who are the main actors of education should know the communication very well and use it during the education of students. Because, the students take their teachers as the examples. The parlance of the teachers, their approach to the students, the words they use, their tone of voice and other attitudes are the building blocks in the education of the students. After the education, the students will maintain their vocational and personal lives according to those building blocks.

In this study, the communication between the teachers and the students will be analyzed. In order to measure this, the scale developed by Erbay et al., (2012) will be used. The data obtained from the teachers working in the province of Aksaray will be reviewed and analyzed according to various variants.

Key Words: Communication, the communication between teachers and students, education, verbal communication, inter-personal communication.

II. MEŞRUTİYET DEVRİ EĞİTİMCİLERİNDEN MEHMET AKİF, ZİYA GÖKALP, TEVFİK FİKRET VE ÖMER SEYFETTİN'İN BARIŞ KARAKTER EĞİTİMİ TEMASINA BAKIŞLARI

Yahya AKYOL

Bu araştırma, İkinci Meşrutiyet Devri eğitimcilerinden Mehmet Akif, Ziya Gökalp, Tevfik Fikret ve Ömer Seyfettin'in Barış karakter eğitimi temasına bakışını belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- A) Bu eğitimciler Barış karakter eğitimi temasına hangi sıklıkta değinmişlerdir?
- B) Bu eğitimcilerin Barış karakter eğitimi temasına bakış açıları nasıldır?
- C) Dönemin sosyal, politik ve kültürel olayları; bu eğitimcilerin barış temasına bakışlarını nasıl etkilemiştir?

Bu çalışmada alan araştırması yöntemi kullanılmıştır. İkinci Meşrutiyet Devri bazı eğitimcilerinin barış karakter eğitimi temasına bakışının incelendiği bu çalışmada, eğitimcilerin karakter eğitimi konusundaki düşünceleri derinlemesine ve ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu eğitimcilerin barış karakter eğitim teması hakkındaki yazdıkları kitaplar dergi ve gazete yazıları incelenmiştir. Bu nedenle bu araştırma için veri toplama aracı olarak doküman incelemesi metodunun seçilmesi uygun görülmüştür. Araştırma sonucunda, Osmanlı Devleti'nin son zamanlarındaki savaşlara, yıkımlara şahit olan bu eğitimcilerin Barış karakter eğitimi temasına yoğun şekilde değindikleri görülmüştür. Dönemin sosyal, politik ve kültürel olayları bu eğitimcilerin Barış karakter eğitimi temasına bakışlarını etkilemiştir. Bununla birlikte eğitimciler tarafından barış temasının daha çok askeri ve ekonomik güç ile ilişkilendirildiği görülmüştür

Anahtar Kavramlar: İkinci Meşrutiyet, Barış, Karakter Eğitimi

This research aims to determine the outlook of Mehmet Akif, Ziya Gökalp, Tevfik Fikret and Ömer Seyfettin who are the educators of the Second Constitutionalist Period. For this purpose has been sought answers to the following questions:

- A)How often do those educators mention of the Peace character theme?
- B)How are those educators viewpoints regarding with the Peace character education?
- C) How did the social, political and cultural events of the period influence their viewpoints on the peace theme?

In this research, field research method has been used. In this research by which the second constitutionalist period educators's outlook on the peace character education theme has been analyzed, the ideas of educators on the character education have been analyzed in depth and in detail. The books, magazines, and news articles of those educators about the peace character education theme have been analyzed. That's why, it has been found acceptable to have selected the document review method as the data collection tool. As a result, those educators who witnessed the recent wars, devastations have been mentioned of the peace character education theme intensely. The social, political and cultural events of the period have been affected the viewpoints of the peace character education theme. However, it was observed that by educators associated with more military and economic power of the peace theme.

Key Words: Second Constitutionalist Period, Peace, Character Education.

1957-1958 ÖĞRETİM YILINDA LİSEDE BİR EDEBİYAT DERSİ ÖDEVİNİ NASIL YAPTIM?

Yahya AKYÜZ

1957-1958 öğretim yılında İstanbul Erkek Lisesi 2. sınıf öğrencisi idim. Edebiyat dersinin öğretmeni Alişan İncoğlu adında değerli bir öğretmendi. Derslerimizin, kitabımızdaki şiir ve nesir örneklerini inceleyerek, okuyup yorumlayarak yapardık.

Öğretmenimiz bize ödevler de verir, onları da derste öğretmen kürsüsünden anlatırdık.

Öğretmenimiz bir dersinde eski Türk ozanları, şairleri hakkında tüm sınıfa ayrı ayrı ödevler vermişti. Sıra bana gelinceye kadar, arkadaşlarım Yunus Emre, Karacaoğlan, Pir Sultan Abdal, Köroğlu, Dadaloğlu, Zihni ... gibi az çok tanıdığımız ve sevdiğimiz ünlü ozanlarımızı ödev olarak aldılar. Öğretmenimiz bana da Seyrani'yi verdi.

Seyrani? adını hiç duymadığım bir ozandı. Ödevi isteksizce kabul ettim. O gün okuldan çıkınca eve gitmeden, okulumuza çok yakın Bâb-ı Âli Caddesindeki kitapçılara uğradım. Tesadüfe bakın, daha ilk kitapçının camlı vitrininde Develili Seyrani başlıklı bir kitap duruyordu. Hemen satın aldım.

Eve gidince kitabı okumaya başladım. Okudukça heyecan duydum. Meğer Seyranî ne güçlü bir ozanmış, ne güzel şiirleri varmış!.. Şiirlerinden 10 kadarını ezberledim ve ödevi sunma günüm gelince, kürsüden ezbere onun şiirlerini okuyarak sunuma başladım. Hayat hikâyesine pek az değindim.

Özetle, bir Edebiyat dersi ödevimi ozanın hayat hikâyesi ağırlıklı değil, başka deyişle Edebiyat tarihi gibi değil, ondan ezbere şiirler okuyarak yaptım. Bu sınıfımızda yepyeni bir yöntemdi... Öğretmenimizin beğenisini kazandığımı ve en yüksek notu verdiğini söylememe gerek var mı? Sempozyumda bildirimi sunarken bu olayı örneklendireceğim.

Anahtar Kavramlar: Seyranî, Develili Âşık Seyranî

HOW DID I DO A HIGH SCHOOL LITERATURE HOMEWORK IN THE EDUCATION YEAR OF 1957-1958

Yahya AKYÜZ

I was a second year high school student in İstanbul Boys Lycee (currently İstanbul Lisesi) in the education year of 1957 - 1958. Our teacher assigned me a homework about our 19th century poet, Seyrani.

I first found and purchased a book about Seyrani. Then I memorized around 10 of his most beautiful poems and I started my presentation from the teacher's desk by reciting his poems. Between the poems, I described his life story with a few sentences. My homework was highly appreciated by my teacher and friends.

The novelty of this homework was my consideration of the poems of a poet as more important than his life story, and instead of giving a history of literature adopting an aesthetical approach to the topic. My realization of this difference as a high school student and my emphasis on Seyrani's artwork seems very interesting to me. Isn't this approach that I discovered by myself an everlasting method for students to embrace and like the Literature course, which is an important part of Social Sciences? Besides, isn't it a more pedagogical approach for the teachers to teach students a few beautiful and meaningful poems that will develop their emotions instead of filling their heads with life stories that are quickly forgotten?

Key Words: Seyrani the Poet, Literature education

1997 MÜFREDATININ SOSYAL BİLGİLER PROGRAMINA ETKİSİ

Yakup SUBAŞI – Bülent TARMAN

Bu araştırmanın amacı 1997 müfredatı ile yapılan değişikliklerin sosyal bilgiler öğretim programına etkisini ortaya koymaktır.

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden görüşme ve doküman incelemesi yöntemleri ile yürütülmüştür. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutularak bulgulara ulaşılmıştır.

1997 müfredatı ile yapılan değişikliklerin alt yapısı iyi oturtulmadığı için sosyal bilgiler öğretmenlerini zorlamıştır. Farklı disiplinlerin tek ders altında toplanması sosyal bilgiler öğretmenleri tarafından olumsuz karşılanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin konular arasında bağlantı oluşturmada zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Farklı lisans bölümlerinden mezun olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde farklı disiplinlere ait konuların öğretiminde zorlandıkları ortaya çıkmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenleri, aralarında 7-8 yaş fark bulunan öğrencilerin aynı ortamları kullanmalarını olumlu bulmadıkları ortaya çıkmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Doküman İncelemesi

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, 1997 Müfredatı, 8 Yıllık Zorunlu Eğitim

ERİCH FROMM'UN GÖRÜŞLERİNE GÖRE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yakup SUBAŞI - Hacı DURAN

Bu araştırmanın amacı 21. yüzyıl Türkiye'sinde okutulan temel derslerden biri olan sosyal bilgilerin öğretim programını Erich Fromm'un görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Nitel araştırma desenleri ile yapılan bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ile yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında ve analinde içerik analizi kullanılmıştır.

Çalışmada, 2005 yılında 7. sınıf sosyal bilgiler öğretim programında yapılan değişikliklerin programı Fromm'un ilgi alanına kaydırıldığı ortaya çıkmıştır. Çalışmada Fromm'un eğitim ile öğrencilere ulaştırmayı düşündüğü içeriği, 2005 7. sınıf sosyal bilgiler öğrenme alanlarının üstlendiği görülmüştür. Fromm'un görüşlerine göre, sosyal bilgilerin, sosyal bilim disiplinlerini kullanarak bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesini sağlama amacı onun (sosyal bilgilerin) doğru bir yolda olduğunu ortaya koymaktadır. Araştırmada 7. sınıf sosyal bilgilerin ele aldığı konuların isimlerinin, Fromm'un üzerinde çalıştığı konular ile aynı olduğu da ortaya çıkmıştır. Fromm çalışmalarında modern toplum sorunlarına eğilmiştir. Sosyal bilgilerin ele aldığı konuların, Fromm'un ele aldığı konular ile aynı olması, modern toplumda okutulan sosyal bilgiler dersinin içeriğinin de moderniteden etkilendiğini anlamına gelmektedir. Fromm'un sosyal bilgiler 7. sınıf için verilen değerlerden vatanseverlik hariç, diğer değerler ve onlar gibi değerlerinin bireylere kazandırılması ile oluşacak olan sağlıklı toplumdaki bireyi, sosyal bilgilerin hedefi olan etkin vatandaş olduğu ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Erich Fromm, Sosyal Bilgiler Öğrenme Alanları, Değer, Beceri

The purpose of this study 7th grade social studies curriculum in Turkey in accordance with the views of Erich Fromm was evaluation. This study carried out with qualitative research designs was conducted with document analysis as one of the qualitative research methods. Content analysis was used for data collection and analysis.

In the study, 2005 7th grade social studies curriculum of the changes made to the curriculum has emerged slide to Fromm's interests. The titles used for the learning domains were evaluated in accordance with the views of Erich Fromm; and their relationship with the views of Erich Fromm was tried to be revealed. In section of skills that will be directly provided, the skills studied by 4th-7th grades were evaluated in general according to the views of Erich Fromm, and then the skills determined for 7th grade social studies course were evaluated. In section of values that will be directly provided, the meaning of value concept was emphasized, and after discussing the values provided for the 7th grade social sciences course, the values determined for the 7th grade social studies course were evaluated in accordance with the views of Fromm.

Key Words: Social Studies, Erich Fromm, Social Studies Learning Domains, Value, Skill

İTİLAF VE İTTİFAK DEVLETLERİNİN BAKİYESİ ÜLKELERDE BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN DERS KİTAPLARINA GÖRSEL AÇIDAN YANSIMASI

Yasin DOĞAN - Çağrı DEMİRTAŞ - Fatma TORUN - Ayşe BOZTOPRAKLI

Dünyada insanoğlunun varoluşundan bu yana pek çok savaş yaşanmıştır. Bu savaşların nedenleri farklı görünse de temel neden aynıdır. Güç ve iktidar hırsı... Günümüzden geçmişe doğru bu savaşlar incelendiğinde son yüzyılda yapılmış olan iki büyük dünya savaşı olduğu görülmektedir. Toplumlar tarihin bir parçası olan bu savaşların izlerini unutmamak ve unutturmamak için gelecek nesillere aktarmaktadırlar. Bunun için ülkelerin genel eğitim amaçları çerçevesinde ders kitaplarında bu konulara yer verilmektedir. Birinci Dünya Savaşı bu noktada dünyada savaş tarihi açısından pek çok ilkin yaşandığı bir savaş olarak tarihe geçmiş ve üzerinden yüz yıl geçmesine rağmen ders kitaplarında yer verilmeye devam eden bir konu olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı farklı ülkelerde okutulmakta olan ders kitaplarında yer alan Birinci Dünya Savaşı ile ilgili görselleri betimlemek ve bu görsellerin dönemi ve süreci nasıl yansıttığını ortaya koymaktır. Bu amaçtan hareket ederek çalışmanın alt problemleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1. Birinci Dünya Savaşı'na farklı ülkelerin ders kitaplarında nasıl yer verilmiştir?
2. Savaş hangi konu başlıklarında ele alınmıştır?
3. Kitaplarda yer alan görsel çeşitlilik nasıldır?
4. Savaşın sunumu, görsellerde çoklu bakış açısından nasıl yansıtılmaktadır?

Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yapılarak yürütülmüştür.

Ders kitapları incelenen ülkeler arasında Türkiye, İngiltere, Fransa, İtalya, Almanya, Bulgaristan, Macaristan, Avusturya, Romanya ve Avustralya yer almaktadır. Bu ülkelerin temel ve orta öğretim düzeyindeki okullarında ders kitabı olarak tarih veya sosyal bilgiler adıyla okutulan kitaplarda yer alan görseller incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda kitaplarda yer alan görseller, öncelikle çeşit bakımından (tablo, şekil, resim, karikatür, poster, afiş...) tasnif edilmiştir. Daha sonra görseller savaşın hangi dönemini, ait olduğu ülke açısından savaşın hangi boyutunu yansıttığı, savaşı farklı bakış açılarından ne derece yansıtabildiği ve görseller arasındaki benzerlik ve farklılıklar incelenmiştir. Savaşın tarafı olan ülkelerin ders kitaplarında genellikle savaşın sebepleri açıklanmış ve kendilerinin yer aldığı cepheler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Çalışmanın alt problemlerinin verilerini elde etmek için Birinci Dünya Savaşı'na taraf (İtilaf veya İttifak) olarak katılmış veya dolaylı olarak müdahil olmuş ülkelerin ders kitapları incelenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Ders kitapları, Birinci Dünya Savaşı, Görsel Kaynaklar

VISUAL REFLECTION OF THE FIRST WORLD WAR IN THE COUNTRIES OF ALLIED AND CENTRAL POWERS ON TEXTBOOKS

Yasin DOĞAN - Çağrı DEMİRTAŞ - Fatma TORUN - Ayşe BOZTOPRAKLI

Numerous wars have been fought in the world so far since the existence of humans. Although the causes of these wars seem different, the basic cause is the same. Greed for strength and power... Two great world wars are seen within the last century when these wars are reviewed from today toward the past. Societies convey the traces of these wars, which constitute a part of the history, to the further generations not to forget them or let them be forgotten. Therefore, these subjects are included in textbooks within the framework of the countries' general educational goals. At this point, the First World War went down in history as a war during which many first occurrences were experienced in terms of the war history in the world, and it is a subject which continues to be included in the textbooks although a hundred years have passed over it.

The purpose of this study is to depict the images related to the First World War, which is included in the textbooks read in different countries, and present how these images reflect the period and the process. Considering this purpose, sub-problems of the study have been determined as follows:

1. How is the First World War included in the textbooks of different countries?
2. Under which titles is the war discussed?
3. How is the visual diversity in the books?
4. How is the war presentation reflected in the images in terms of multi-perspectivism?

The study was conducted with the document review, which is one of the qualitative research methods. In order to obtain the data of the study's sub-problems, the textbooks of the countries, which participated as parties or got indirectly involved in the First World War (Allied or Central Powers), were reviewed. Turkey, United Kingdom, France, Italy, Germany, Bulgaria, Hungary, Austria, Romania and Australia are among the countries, the textbooks of which were reviewed. The images in the books, which were read under the name of history or social studies as textbooks in the schools of these countries at primary and secondary education levels, were reviewed. As a result of the conducted analyses, the images in the books were firstly classified in terms of variety (table, figure, picture, caricature, poster, banner etc.). Afterwards, it was reviewed which period of the war the images reflected, which dimension of the war they reflected for the country they belonged to and at what degree they could reflect the war from different perspectives, and the similarities and differences were examined between the images. Generally, the causes of the war were explained in the textbooks of the war's participant countries and attention was given to the fronts at which they fought.

Key Words: Textbooks, First World War, Visual Sources

TÜRKİYE'DE BARIŞ VE BARIŞ EĞİTİMİ

Yaşar AKBİYİK

Türkiye, Osmanlı İmparatorluğunun yıkılması üzerine onun, toprak millet ve kültürel mirası üzerine kurulmuş bir devlettir. Temel politikası savaş değil barıştır. Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, milletin hayatı ülkenin geleceği tehlikede olmadıkça savaşın bir cinayet olduğunu belirtmiş, dünyada çok az liderin söylediği "Yurtta barış, dünyada barış" ilkesini esas almıştır. Dünyayı felakete sürükleyen İki dünya savaşı arasında o, doğuda ve batıda Türkiye'yi barış çemberi içine alan antlaşmaları organize etmiş ve imza atmıştır. Hayatının son zamanlarında esen savaş fırtınaları karşısında, çıkabilecek ikinci bir Dünya savaşında tarafsız kalınmasını tavsiye etmiştir. Bunun sonucudur ki Türkiye II. Dünya Savaşının felaketlerinden uzak kalabilmiştir. Yedi asırlık imparatorluğunu bir dizi savaşlar sonucu kaybeden milletimiz, İstiklal Harbi sonucu Türkiye'yi kurarak "küçülerek büyümüş" yurttan ve dünyada barış içinde yaşamayı esas almıştır. Bu politika inançlarımızın: "...Barışta büyük hayır ve bereket vardır" hükmü ve "Bütün insanlık bir ailedir" görüşü ile örtüşmektedir. Barış gibi evrensel ve hayırlı bir düşünceyi hayata geçirmenin yollarından birincisi, inançlarımızın ve tarihin derinliklerinden gelen barış kültürümüzü, yönetimin ve yaşamın bütün safhalarında uygulamak ve genç nesillere bilimin ışığında barış eğitimi içinde yetiştirmektir. Dünyada huzuru sağlamak ve insanların mutlu yaşamasını istiyorsak bunun yolu barış eğitiminden geçmektedir. Türkiye devlet olarak, millet olarak kendisi ve dünya için fevkelade önem taşıyan bu hususun tarihsel alt yapısına, dinamiğine ve tecrübesine sahiptir. Yapılacak şey, bu hususların örgün ve yaygın eğitim içinde gelecek nesillere başarılı şekilde eğitimini vermek ve bunu dünyaya yaymaktır.

DERS KİTABI YAZIMINDA BİLİMSEL İÇERİK YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN YANILGILAR (COĞRAFYA DERSİ ÖRNEĞİ)

Yeliz ÇELEN

Eğitim hizmetlerinin verimliliği, bireye kazandırılacak davranışların gerçekçi biçimde belirlenebilmesine, davranış değişikliklerinin gerçekleştirilmesi için uygun eğitim ortamlarının düzenlenebilmesine ve tasarlanan davranış değişikliklerinin ne ölçüde gerçekleşeceğinin tespitine bağlıdır. Tüm bu işlemler ayrıntılı bir planlamayı ve denetimi gerektirmekte, eğitimin bu şekilde planlı ve kontrollü bir süreç olmasını ise eğitim programları sağlamaktadır. Planlı eğitim uygulamalarında yararlanılan en önemli materyaller de ders kitaplarıdır. Ders kitabı, bir dersin öğretiminde kullanılan ve dersin geliştirilmesine esas oluşturan eğitim öğretim araçlarından birisidir. İlköğretim ve orta öğretim okullarında okutulmak üzere, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından açıklanan eğitim programlarına uygun olarak Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına sunulmak üzere hazırlanan ders kitapları Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nin 19. Maddesinin ilgili hükümleri uyarınca değerlendirilmektedir. Bu kriterlerden biri de içeriğin bilimsel olarak yeterliliğidir. Taslak ders kitaplarında sık olarak görüş ya da fikir niteliğinde olan bilimsel bir kaynağa dayandırılmayan ya da hangi kaynağa ait olduğu bilinmeyen bilgilere yer verilebilmektedir. Ders kitabı yazarlarının pek çoğu bilimsel içerikli bilginin kitaplarında nasıl yansıtılacağı konusunda deneyimsiz olduklarından bu bilimsel içeriği kitaplarına yansıtırken bazı hatalı alıntılar yapabilmektedirler. Bu çalışmada içeriğin bilimsel olarak yeterliği kapsamında bilimsel bir bilginin ders kitabı yazarı tarafından verilmesinde düşülebilecek hatalar Coğrafya dersinden bir konuyla örneklendirilmeye çalışılmıştır. Coğrafya ders kitabı yazımında, bilimsel verilerin yerinde, doğru ve eksiksiz olarak kullanımı çok önemlidir. Oldukça popüler olan ve özellikle de internet ortamında sayısız kaynağın bulunabileceği coğrafi metin, şema, grafik, istatistik, tablo, resim ve fotoğrafların güvenilir olması ve çok iyi incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışma kapsamında ülkeler coğrafyasına ilişkin bir bilginin öğrencilere aktarılması örneklendirilmiştir. Çalışmada tarama modeli kullanılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Ders kitabı, eğitim programları, program değerlendirme

The productivity of education service is depend on defining a behaviours to be bring in a person in a realistic way, coordinating the suitable education environment to come true behaviours changes and determining planned behaviour changes about what degree to come true. All these operations requires detailed planning and review. The course books are the most important materials used in the planned education applications. A course book is used for the course teaching and it's one of the fundamental tools for education and teaching. Course books for the education in primary and secondary schools which are prepared according to the educational programs declared by board of education to be presented to "Ministry of education are evaluated by the related provisions in 19th article of "course book of ministry of education and ve education tools rule". One of the criteria is the scientific sufficiency of the content. Information which is not based upon a scientific source or is not known which source it belongs, generally takes places in draft text books/course books. Since most of the text book / course book authors are inexperienced in how to represent the scientific content in book, they can make some mistakes while doing it. In this study, in terms of the sufficiency of being scientific, some mistakes which can be faced when an author tries to give a scientific information in his book, has been tried to be exemplified with the help of a subject from a Geograpy lesson. It is very important to use true, complete and appropriate scientific information while writing a geographical course book. Resources like descriptions, graphics, statistical data, tables, pictures which are taken from the internet must be checked and deeply examined if they are reliable or not. On the scope of this work, instruction of a geographical information to the students is explained with scanning technique.

Key Words: Course book, Education curriculum, Evaluation curriculum

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS İÇİNDE KULLANDIKLARI SORULARIN PROGRAM KAZANIMLARIYLA ÖRTÜŞME DURUMLARININ SOLO TAKSONOMİSİNE GÖRE İNCELENMESİ

Yusuf KESKİN

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler branş öğretmenlerinin ders içinde kullandıkları soruların sosyal bilgiler öğretim programında yer alan kazanımlarla örtüşme durumunun incelenmesidir. Bunun için, Biggs ve Colis (1982) tarafından Bloom'un bilişsel alan sınıflamasına alternatif olarak ortaya konulan SOLO taksonomisi kullanılmıştır. Araştırma, 'durum çalışması' nitel araştırma desenine uygun olup, gözlem ve doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma 2014-2015 öğretim yılının birinci döneminde, Sakarya Üniversitesinde öğrenim gören Sosyal Bilgiler Öğretmenliği son sınıf öğrencilerinin 'Okul Deneyimi' dersleri kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu ders kapsamında öğrencilerin gerçekleştirdiği dördüncü etkinlik soru sorma ile ilgilidir. Bu etkinlik kapsamında öğretmen adayları bir ders saati boyunca öğretmeni izlemekte ve öğretmenin öğrencilere yönelttikleri soruları kayıt altına almaktadırlar. Yedi farklı okulda her bir öğretmen, aynı ders saati içinde üç öğretmen adayı tarafından izlenmiştir. Altıncı sınıf düzeyinde dört, yedinci sınıf düzeyinde ise üç öğretmen gözlenmiştir. Altıncı sınıf düzeyinde bir öğretmen birinci, diğerleri ikinci ünite; yedinci sınıfta ise üç öğretmende ikinci ünite içinde gözlenmiştir. Daha sonra gözlem kayıtları karşılaştırmalı olarak incelenmiş ve üç adayın ortak olarak kaydettikleri sorular belirlenmiştir. Araştırma sonunda, programda yer alan ilgili kazanımların çoğunun SOLO taksonomiye göre ilişkisel yapı düzeyine denk gelmesine rağmen, öğretmenlerin ders içinde sordukları soruların ise ağırlıklı olarak tek yönlü ve çok yönlü yapı düzeylerine uygun olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca bazı öğretmenlerin kazanım ile örtüşmeyen sorular sordukları da saptanmıştır.

Anahtar Kavramlar: SOLO Taksonomi, Soru Sorma Becerileri, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Sosyal Bilgiler Dersi Kazanımları.

In this study, the examination of the overlapping situation of the questions used by the teachers of social studies branch during the lesson with the attainments which took part in the program was aimed. With this purpose, SOLO Taxonomy which was proposed as an alternative to the classification of Bloom's cognitive domain was used by Biggs and Colis (1982). In this study 'case study' is suitable to qualitative research design, observation and document analysis techniques were used. The research was carried out within the scope of "School Experience" courses of the final year's students of Social Studies Training getting education in Sakarya University in the first semester of 2014-2015 academic year. The fourth activity carried out by the students is related with the questioning in the scope of this course. Within the scope of this activity, teacher candidates follow the teacher during the period of a lesson and record the questions that the teacher poses to students. In seven different schools, each teacher was observed by three teacher candidates during the period of the same lesson. Four teachers in the sixth class level, three teachers in the seventh class level were observed. A teacher at the sixth class level was observed in the first unit, others in the second unit and three teachers at the seventh class level were observed in the second unit. Then observation records were examined comparatively and questions recorded by three applicants commonly were determined. Although most of the attainments taking part in the program coincided with the level of relational level according to SOLO Taxonomy, it was determined that the questions posed by teachers during the lesson were mainly suitable for unistructural and multistructural levels. It was also found that some teachers posed questions which were non-overlapping with attainment.

Key Words: SOLO Taxonomy, Questioning Skills, Social Studies Training Program, Social Studies Course Attainment

İLKÖĞRETİM 7. VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUK HAKLARI İLE İLGİLİ FARKINDALIK DÜZEYLERİ

Yusuf KESKİN – Ayça ORHAN

Bu araştırmada, ilköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin çocuk hakları sözleşmesinde yer alan ve kendilerine tanınan haklara ilişkin farkındalıklarını tespit etmek amaçlanmıştır. Çalışmada, tarama (survey) modelleri içinde yer alan tekil tarama modeli kullanılmıştır. Bu model kapsamında, araştırmacılar tarafından ilköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerine uygulanmak üzere “Çocuk Hakları Sözleşmesi Farkındalık Formu” geliştirilmiştir. Form geliştirilirken İstanbul Vakfı Çocukları (1999) tarafından hazırlanan ve çocuk hakları bildirgesinin sadeleştirilmiş şekli olan “Benim Haklarım “ adlı kitapçık ile UNİCEF (2004) tarafından hazırlanan “Çocuk Haklarına Dair Sözleşme” kullanılmıştır. Formda il, cinsiyet, sınıf düzeyi, anne-baba mezuniyet durumu ve anne-baba mesleği gibi değişkenler ile çocuk hakları sözleşmesinden alınan 15 madde yer almaktadır. Çalışma İstanbul, Sakarya ve Iğdır illerinde öğrenim gören 250 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu öğrencilerden 112’si kız, 138’i erkektir. Öğrencilerin formda yer alan 15 maddeden 12’sine ait farkındalıklarının orta ve yüksek, 3 maddeye (3, 5 ve 7. Maddeler) ait farkındalıklarının ise düşük olduğu tespit edilmiştir. Değişkenlere göre yapılan analizde ise farkındalık düzeylerinde çok büyük bir farklılaşma olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kavramlar: Çocuk Hakları, Çocuk Hakları Sözleşmesi, Farkındalık

AWARENESS LEVELS OF 7TH AND 8TH GRADES STUDENTS OF PRIMARY SCHOOL RELATED TO CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILDREN

Yusuf KESKİN – Ayça ORHAN

In this research it is aimed to obtain awareness of 7th and 8th grades students of primary school related to the rights that are present in convention and are given to them. In the study single screening model that are among screening models, was used. In the scope of this model, “Convention on the Rights of the Children Awareness Form” was developed by researchers to apply on 7th and 8th grades of students. As the form was developed, both the book named “My Rights” that is the simplified form of convention and was prepared by İstanbul Fund Children (1999) as well as “Convention on the Rights of the Children” that was prepared by UNICEF (2004), were used. In the form variables such as province, gender, class level, mother-father graduation status and mother-father profession with 15 items that were taken from convention on the rights of the children, were involved. The study was done over 250 students that are educating in İstanbul, Sakarya and Iğdır provinces. Among these students 112 of them are female and 138 of them are male. It was obtained that the awareness of 12 of 15 items is medium and high whereas the awareness of 3 items (3rd, 5th and 7th items) is low. In analysis done according to the variables, a big differentiation in awareness levels was not observed.

Key Words: Child Rights, Convention on the Rights of the Children, Awareness

TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE GÖRE ASKER MİLLET KONUSUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ: BARIŞÇIL MI MİLİTARİST Mİ?

Yusuf ONGANER

Bu çalışmada Sosyal Bilgiler altıncı sınıf ders kitabının 3. Ünitesi olan İpek Yolunda Türkler Ünitesinin Asker Millet konusunun Tarihsel Düşünme Becerilerine uygunluğu araştırılmıştır.

Döküman İnceleme

Asker Millet Konusunun Tarihsel Düşünme Becerilerine uygunluğu incelendiğinde barışçıl söylemlerden daha çok militarist söylemlerin ağırlıklı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Tarihsel Düşünme Becerileri, Asker Millet, Barış ve Militarizm.

HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRENME ORTAMLARINDA EMPATİ BECERİSİNİ GELİŞTİRMEYE YÖNELİK “SOSYAL EMPATİ” ETKİNLİKLERİ

Yücel KABAPINAR - Yasemin CANPOLAT - Necla YARAR - Sevtap KARADAYI

2005 sonrası değişim, öğrencilerde geliştirilecek becerilerde de kendini göstermiş ve “empati becerisi” ilk kez bir beceri olarak öğretim programlarında tanımlanmıştır. Bu durum, özellikle günümüz toplumsal yapısındaki bencillik ve ötekini algılayamama sorununa katkı sağlayabilecek önemli bir gelişmedir. Bu çerçevede bu çalışmada öğrencilerde ötekine ilişkin bakış açısı oluşturma temelli etkinlikler yapılması planlanmıştır. Araştırma nitel yöntem temelinde gelişmiş olup eylem araştırma deseni olarak modellenmiştir. Bu çerçevede Denizatı İlkokulu ve Piri Reis İlkokulu 3. sınıf öğrencileriyle Hayat Bilgisi dersinde bir dizi empati çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu özel okula devam eden 40 ve devlet okuluna devam eden 28 olmak üzere toplam 68 öğrenci oluşturmaktadır. Öncelikle öğrencilerin empatiye ilişkin ön algılarını saptama temelinde 4 sorudan oluşan bir ön test verilmiştir. Araştırmanın sonunda ise öğrencilerin öğretime ilişkin bakış açılarını da irdeleyen 6 soru sorulmuştur. Hayat Bilgisi Öğretim Programı’nda yer alan ve empati ile ilişkili olabilecek altı kazanım saptanmıştır. Belirlenen her bir kazanıma ilişkin 6 empati rolü saptanmış ve öğrencilere sunulmuştur. Öğrenciler bu rollerden birini seçerek o role ilişkin duygu ve düşüncelerini kendilerine sunulan çalışma yapraklarına yazmışlardır. Yazım sürecinin bitmesinin ardından olanaklı olduğunca çok sayıda öğrenci yazdıklarını arkadaşlarına açıklamıştır. Seçilen 6 kazanım 12 ders saati sürecinde işlenmiştir. Öğrenci çalışma yaprakları, ön ve son testler ile öğretmen günlükleri içerik analizine tabi tutulmuştur. Bulgulardan bazıları şöyledir; Empati kavramı uygulama öncesi yapılan ön testin ortaya koyduğu üzere sınırlı sayıda öğrenci tarafından biliniyorken, çalışma sonrası öğrencilerin tümüne yakını bu soyut kavramın anlamını fark etmişlerdir. Gerek sınıf içinde gerekse okul bahçesinde birbirileri ile olan ilişkilerde “kendimi arkadaşımın yerine koyduğumda ..”, “empati, duyarlılık ve hoşgörü” kavramlarını sıklıkla kullanmaya başladıkları gözlemlenmiştir.

Anahtar Kavramlar: Empati, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler

SOCIAL EMPATHY ACTIVITIES DESIGNED TO DEVELOP EMPATHY SKILLS OF STUDENTS IN "LIFE STUDIES" COURSE LEARNING ENVIRONMENTS

Yücel KABAPINAR - Yasemin CANPOLAT - Necla YARAR - Sevtap KARADAYI

Following the reformation in Turkish educational system launched in 2005, empathy has been defined as a skill in the "life studies and social studies" instructional programmes. It is an important development in the education system of Turkey since empathy may help to overcome selfishness and not to see the other's perspective in the social contexts. In line with this in the present study, various activities were designed so as to help students to understand and appreciate the others' perspective. Action research design among qualitative research methods were used in the study. The teaching activities designed were implemented in elementary 3rd grade students attending at Denizati and Piri Reis primary schools during their "Life Studies" courses. A total of 68 students participated in the study; 40 students from state and 28 students from the private school. A pre-questionnaire which is composed of 4 open-ended questions was distributed to the students so as to understand the existing empathy perceptions of the students. At the end of the study a 6 open-ended questions as a post-questionnaire, involving the pre-questions were distributed to students in order to find out their perceptions about the teaching activities. Six attainment targets were chosen from the Life Studies Teaching Programme. For each attainment targets six different empathy roles were created and presented to the class. Students were asked to choose one of the roles, empathize it and write down their feeling and ideas in the worksheet presented. Students were encouraged to share their feeling and ideas with their classmates. Instruction lasted for 12 teaching hours in total. Written data obtained via pre and post questions, worksheets and teachers' field notes were examined by the content analysis method. Findings indicated that prior to the study only a few students were aware of the concept of empathy. At the completion of the instructional activities majority of students in both schools knew the meaning of empathy. Additionally, students started to use sentences involving the process of empathy such "when I empathize him/her" or "when I put myself in the shoes of my friend...". It was also noted that the words "empathy, sensitivity and tolerance" were frequently aired by students while they were talking with their friends.

Key Words: Empathy, Life Studies, Social Studies

FARKLILIKLARIN BULUŞTUĞU SEMT OLARAK KUZGUNCUK: BİR YEREL VE SÖZLÜ TARİH ÖRNEĞİ

Yücel KABAPINAR - Özge DEMETER

2005 yılı sonrası gerçekleşen değişim, Sosyal Bilgiler öğretiminde yeni öğretim yöntem ve tekniklerinin de gündeme gelmesini sağlamıştır. Sosyal Bilgiler öğretimindeki bu yeni yöntemlerden ikisi ise yerel ve sözlü tarih olmuştur. Bu çerçevede araştırmamızın amacı, Kuzguncuk semti özelinde öğrencilerin gerçekleştirdiği yerel ve sözlü tarih çalışmalarını tanıtmak ve hazırlanan ödevlerin niteliğini ortaya koymaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup desen olarak eylem araştırmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı Özel 125. Yıl Ortaokulu 7. sınıfında öğrenim görmekte olan 39 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma başlamadan önce öğrencilere “yerel ve sözlü tarihin” yöntemini uygulama örnekleriyle anlatan bir kitapçık hazırlanıp dağıtılmıştır. Yine öğrenciler gezi öncesinde Kuzguncuk semti ile ilgili yaptıkları incelemeler temelinde yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlamışlardır. Öğrenciler alan gezisi sırasında gördüklerini önceden hazırlanan “alan gezisi gözlem formu”na not etmişler ve fotoğraflar da çekmişlerdir. Gezi sırasında semt sakinleriyle sözlü tarih mülakatları yapmışlar ve bunları kaydetmişlerdir. Gezi sonrasında ise, Kuzguncukla ilgili görüşme verilerini de içeren birer değerlendirme yazısı yazmışlar ve hayallerinde oluşan izlenimleri karikatürize de etmişlerdir. Öğrencilerin ortaya çıkardığı ürünler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Sonuç olarak, Kuzguncuk sözlü ve yerel tarih çalışması, belirli sınırlılıklarla birlikte, öğrencilerin birden fazla kaynağı kullanarak ve küçük birer tarihçi rolüne girerek tarih yazabildiklerini göstermiştir.

Anahtar Kavramlar: Yerel tarih, Sözlü tarih, Sosyal Bilgiler öğretimi

KUZGUNCUK AS A MEETING POINT OF DIFFERENCES: AN EXAMPLE OF LOCAL AND ORAL HISTORY

Yücel KABAPINAR - Özge DEMETER

Following the reformation in Turkish educational system launched in 2005, the new teaching methods in Social Studies were introduced. Local and oral history has been two of them need to be used in social studies. The present study aimed to find out feasibility of the local and oral history as a way of learning social studies at school level. In the study students were encouraged to conduct local and oral history about Kuzguncuk district located in Asian part of Istanbul. Action research design as one of the qualitative research method was adopted in the study. Participants of the study were 7th grade students (n= 39) attending İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı Özel 125. Yıl Ortaokulu. A handbook about “the methodology of local and oral history” was designed so as to introduce students the two methods. The handbook was distributed to students. They were asked to prepare “field trip observation form” and interview questions for oral history prior to field trip to Kuzguncuk district. Students recorded their observations on the trip observation form and take photographs during their trip. Additionally, they carried out oral history interviews with local people of Kuzguncuk and recorded orally with their permission. Students prepared an evaluation report where they put forward their observations, oral history products, interview excerpts and drawings of their personal images of the field trip. Students’ evaluation reports formed the data of the study where content analysis method was benefitted in analyzing them. The results of content analysis indicated that students could achieve local and oral history methods, produced valuable information, started to be “little historians” since they used and combined various primary and secondary sources.

Key Words: Local history, Oral history, Social Studies teaching

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE YAZILI MATERYAL KULLANIMI (SEYAHATNAME ÖRNEĞİ)

Zafer ÇAKMAK - Cengiz TAŞKIRAN - Birol BULUT

Bu araştırmanın amacı 6. sınıf sosyal bilgiler dersi, İpek Yolunda Türkler Ünitesinin “Destan Yazanlar” konusunun öğretiminde yazılı edebiyat ürünlerinden seyahatnamelerin (Gezi yazıları) ders aracı olarak kullanılmasının öğrenci başarısına etkisini araştırmaktır.

Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma; 2014-2015 Eğitim Öğretim Yılı Güz Döneminde Elazığ ili, Sivrice ilçesi, Sivrice Cumhuriyet Ortaokulu 6. Sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Çalışmaya toplam 42 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden 21 i kontrol grubunu (13 kız, 8 erkek), 21’i de deney grubunu (7 kız 14 erkek) oluşturmuştur.

Araştırmada 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders içeriğinde yer alan İpek Yolunda Türkler ünitesindeki “Destan Yazanlar” konusu ile ilgili öğrencilerin başarı düzeylerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanmış çoktan seçmeli 11 soru uygulanmıştır. Başarı testinde yer alan sorular Sosyal Bilgiler Programının ilgili ünitesindeki kazanımlar ve içerik doğrultusunda hazırlanmıştır.

Sonuç olarak edebi ürünler ve yazılı materyallerden birisi olan seyahatnamelerin ders içerisinde bir etkinlik olarak kullanılmasının öğrencilerin başarısına etki ettiği, etkinlik öncesi ve etkinlik sonrasında yapılan başarı testiyle ortaya konulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Edebi ürün, Seyahatname, Sosyal Bilgiler Öğretimi

The aim of the study is to scrutinize the effects of the use of travel writings, a type of written literature, as a course tool on the student achievement in the instruction of 6th grade social studies class, “Those who made history” subject in “Turks in the Silk Road” chapter.

Pretest-posttest test design with control group was used in the study. The study was conducted with 6th grade students attending Sivrice Republic Junior High School in Elazığ Province, Sivrice Township in 2014-2015 academic year fall semester. A total of 42 students participated in the study. 21 students (13 females, 8 males) formed the control group and 21 (7 females and 14 males) formed the test group.

A test with 11 multiple-choice questions, prepared by the researcher was given to determine the achievement levels of the students in 6th grade social studies class Turks on the Silk Road unit “Those who wrote history” subject. Questions in the achievement test were designed in parallel to the achievements and content in the related subject of Social Studies Program.

Achievement test applied before and after the activity demonstrated that use of travel writings, one of the types of literature and written materials, as an activity in the classroom affected the achievement of the students.

Key Words: Literary work, travel writing, Social Studies Instruction

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİM İNANÇLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Zafer ÇAKMAK - Birol BULUT - Cengiz TAŞKIRAN

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim inançlarına yönelik görüşlerini cinsiyet, sınıf, kitap veya makale okuma sıklığı, anne-baba eğitim durumu, aile yapısı ve sosyo-ekonomik düzey değişkenlerine göre ortaya koymaktır. Araştırma tarama modeli çeşitlerinden genel tarama modelinde yürütülmüştür. Bu çalışmada 2014-2015 dönemlerinde Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler öğretmenliğinde okuyan yaklaşık 200 katılımcıya ait veri üzerinden yürütülmüştür. Elde edilen verilerin cinsiyet, sınıf, not ortalaması, kitap okuma sıklığı, anne ve baba eğitim durumu, aile yapısı ve sosyo-ekonomik düzeye göre dağılımı analiz edilmiştir. Araştırmanın verileri “Eğitim İnançları Ölçeği” (Yılmaz, Altinkurt ve Çokluk, 2011) ile toplanmıştır. Öğretmenlerin sahip oldukları eğitim inançlarını belirlemeye dönük Likert tipi 40 maddeden oluşan “Eğitim İnançları Ölçeği” (EİÖ), ilerlemecilik, varoluşçu eğitim, yeniden kurmacılık, daimicilik ve esasicilik olmak üzere 5 alt ölçekten oluşmaktadır. Ölçekteki maddeler “1- Kesinlikle Katılmıyorum ve 5-Kesinlikle Katılıyorum aralığında puanlanmaktadır. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekten bir toplam puan elde edilmemekte, katılımcıların her bir eğitim felsefesini ne kadar benimsedikleri belirlenmeye çalışılmaktadır. Ölçeğin Cronbach’s Alfa katsayıları alt ölçeklerde 0.70–0.91 arasında değişmektedir (Yılmaz, Altinkurt ve Çokluk, 2011).

Araştırma sonucunda Öğretmen adaylarının, eğitim inançlarına yönelik görüşleri neticesinde en yüksek katılımı ile çağdaş eğitim felsefelerinden ilkeleri en fazla benimsenen ve tercih edilen İlerlemecilik akımı olmuştur. Fakat en az tercih edilen ve ilkeleri en az benimsenen de geleneksel eğitim anlayışını ifade eden Esasicilik akımı olmuştur. Eğitim inançlarının cinsiyet değişkenine ilişkin sonuçları incelendiğinde ise “İlerlemecilik ve Varoluşçuluk” eğitim felsefelerinde kadınlar lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının buldukları sınıflara göre eğitim inançlarına yönelik görüşleri incelendiğinde ise sadece “Daimicilik” eğitim inancına yönelik 1.sınıflar ile 2.sınıf, 3. Sınıf ve 4.sınıf arasında 1.sınıf lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kavramlar: Sosyal Bilgiler, Eğitim Felsefesi, Eğitim İnançları.

To exhibit the views of social studies pre-service teachers on educational beliefs based on the variables of gender, class, prevalence of reading books or articles, parents’ educational status, family structure and socio-economical level. The study was conducted using general survey method, one of the survey methods. The study was conducted using the data obtained from 200 participants attending Fırat University, Faculty of Education, Department of Social Studies Teaching in 2014-2015 academic year. The distribution of the data obtained based on gender, class, prevalence of reading books or articles, parents’ educational status, family structure and socio-economical level was analyzed. The data for the study was collected using the “Educational Beliefs Scale” (Yılmaz, Altinkurt and Çokluk, 2011). 40-item Likert-type “Educational Beliefs Scale” (EBS) to determine the educational beliefs of teachers consists 3 sub-scales, namely progressivism, existentialist education, re-constructionism, perennialism and essentialism. The items in the scale are scored between “1. I completely disagree” and “5. I completely agree.” There are no items in the scale that were scored in reverse. The scale provides a total score aiming to determine the levels of adoption of participants for each educational philosophy. Cronbach alpha coefficient varies between 0.70 and 0.91 between the sub-scales (Yılmaz, Altinkurt and Çokluk, 2011)

Study findings on the views of pre-service teachers on educational beliefs demonstrated that progressivism was the most adopted and preferred contemporary educational philosophy with the highest participation. The least preferred and adopted movement was essentialism representing the classical educational concept. When the findings for educational beliefs based on the gender variable, a significant difference was found in “progressivism” and “existentialism” educational philosophies favoring the females. When the views of pre-service teachers on the educational beliefs based on their class level are scrutinized, a significant difference was found only for “perennialism” educational belief between the freshmen and sophomores, juniors and seniors, favoring freshmen.

Key Words: Social Studies, Educational Philosophy, Educational Beliefs.

ÇOCUK NE ZAMAN HABER OLUR? ULUSAL YAZILI BASINDA BİR DURUM ÇALIŞMASI

Zafer KUŞ - Kadir KARATEKİN - Özlem ELVAN - Durdane ÖZTÜRK

Medya, toplumları yönlendirme, kültürü şekillendirerek yayma, gelecek kuşaklara aktarma ve ülkedeki var olan durumları somutlaştırma açısından büyük öneme sahiptir. Günümüzün ayrılmaz bir parçası olan medya, hayatımızın ayrılmaz bir parçası olan çocukları, doğası gereği haber unsuru olarak kullanmaktadır. Çocukların toplumsal yaşam içerisinde yaşadıkları zorlukların, haksızlıkların saptanması ve dile getirilmesi ayrı bir önem taşımaktadır. Özellikle yazılı basında konular ayrıntılı değerlendirebilmesi nedeniyle, basında yer alan çocuk temsilleri, çocuğun toplumsal konumunun değerlendirilmesi açısından önemli ipuçları vermektedir. Özellikle son yıllarda Türkiye’de çocuğun konumu ve çocuk ile ilgili oldukça, olumsuz haberler çoğunlukta olmak üzere, çok sayıda haber yer almaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, ulusal yazılı basında son yıllar içerisinde çocuk ile ilgili çıkan haberleri analiz etmek ve bu haberleri BM tarafından yayınlanan ve Türkiye’nin de kabul ettiği Çocuk Hakları Sözleşmesi açısından değerlendirmektir.

Araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması niteliğindedir. Çalışmanın kapsamı dâhilinde, Türkiye’de ulusal düzeyde yayın yapan satış tirajları en yüksek olan gazetelerdeki haberler, medya takip merkezinden talep edilecek ve çalışmanın amacı doğrultusunda analiz edilecektir. Analiz sürecinde içerik analizi tekniklerinden olumsuzluk (ilişki) analizi kullanılacaktır.

Çalışmanın sonuçları ile çocuk hakları konusunda yazılı basındaki çocuklar ile ilgili yer alan haberlerin mevcut durumu tespit edilebilecek dolayısıyla Türkiye’deki çocukların genel durumu ortaya konulacak, çocuk hakları ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması önerilecektir.

Anahtar Kavramlar: çocuk, çocuk hakları, basın, gazete

Media has great importance in terms of guiding society, spreading culture by forming, transferring to next generation and embodying existing condition in the country. Determining and expressing difficulties and injustices that children face in life is also very important. Especially written and visual media, in terms of the assessment of the child’s social position gives important clues. In Turkey especially in recent years negative news related to children have been raised. The aim of this study to analyze the news related to children in last five years in written media and evaluate in terms of rights of the child.

Key Words: child, children rights, media, newspaper

POLİTİK KONULARIN ÖĞRETİMİ: SOSYAL BİLGİLER SINIFLARINDAN YANSIMALAR

Zafer KUŞ - Özge TARHAN

Vatandaşlık eğitimi, artık bütün dünyada çok önemli bir çalışma alanı haline gelmiştir. Vatandaşlık eğitimi içerisinde ise politik eğitim önemli bir boyut oluşturmaktadır. Bu nedenle, vatandaşlık eğitimi ve politik eğitim ile ilgili yapılan çalışmaların sayısı hızla artmaktadır. Farklı ülkelerde, politik bilginin öğrencilere kazandırılması için eğitim sistemi içerisinde ders veya dersler yer almaktadır. Türkiye’de öğrencilere iyi bir vatandaş olmak için gerekli bilgi ve becerilerin önemli kısmı Sosyal Bilgiler dersi aracılığıyla kazandırılmaktadır. Bu çalışmada, vatandaşlık ve politik eğitimin öğretildiği temel ders olan sosyal bilgiler sınıflarında uygulamaların gözlem yolu ile tespit edilmesi ve bu konu ile ilgili sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Karma yöntemin kullanıldığı bu çalışmada 75 sosyal bilgiler öğretmenin, politik konuların öğretimi ile ilgili görüşleri alınmış ayrıca 12 sosyal bilgiler öğretmenin ise sınıf içi uygulamaları 10 hafta boyunca gözlemlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin görüşleri ile sınıf içi uygulamalar arasında farklılıklar bulunmaktadır. Öğretmenler, sosyal bilgiler sınıflarında politik konuların öğretilmesi gerektiğini, politik süreç hakkında bilgiler verilmesi gerektiğini ifade ederken gözlem sonuçları ise birçok sosyal bilgiler öğretmenin, politik konulara ve politik süreç hakkında bilgilere yer vermediği göstermektedir.

Anahtar Kavramlar: Politika, politik eğitim, sosyal bilgiler,

Today, the citizenship education has become a very important study field in the entire world. Political education, on the other hand, has another important dimension in the citizenship education. Thus, there is a rapid increase in the number of studies concerning the citizenship education and the political education. Educational system in different countries involves lesson or lessons aimed at bringing political knowledge in students. In Turkey, on the other hand, an important part of knowledge and skills that are required for students to become good citizens is brought via the Social Studies lesson. This study aims to determine the applications in social studies classes where citizenship and political education is basically taught via observations and to determine the views of social studies teachers on this subject. In this study using the mixed method, we received the opinions of 75 social studies teachers regarding the education of political subjects and observed the intraclass applications of 12 social studies teachers for 10 weeks.

According to the results of the study, there are differences between the views of students and intraclass applications. While teachers emphasize the necessity of teaching political subjects in social studies classes and giving information about the political process, the observation results show that a number of social studies teachers do not involve political subjects and information about the political process.

Key Words: Politic, Political Education, Social Studies, Students, Turkey

ÇOCUK HAKLARI ALANINDA YAPILAN YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Zihni MEREY - Çetin ASLAN

Çocuk Hakları Sözleşmesi çocukların dört temel çocuk hakkı olduğundan bahsedilmektedir. Bunlar çocukların yaşama, gelişme, korunma ve katılım hakları başlıkları altında yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı ülkemizde çocuk hakları üzerinde yapılan tezlerin konu ve yöntem açısından durumunu ortaya koymaktır. Bu çerçevede 2000-2014 yılları arasında çocuk hakları eğitimine yönelik olarak hazırlanmış tezler incelenecektir.

Araştırmada literatür taramasından yararlanılmıştır. Bu çerçevede öncelikle Yüksek Öğretim Kurulu Tez Tarama sayfasından çocuk hakları ve çocuk hakları eğitimi alanında yapılmış olan tezler tespit edilmiştir. Daha sonra ulaşılabilen tezler internet üzerinden indirilmiştir. İndirilmeyen tezler ise üniversite kütüphanelerine bulunmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Çocuk Hakları, Konu, Metot, Tez.

Child Rights Manifesto deals with four basic children's rights. These are survival, growing, protection, and participation rights. The aim of this study is to determine the situation of theses in terms of subjects and methods about child rights in Turkey. In this context, the theses prepared for child rights education between 2000 and 2014 years will be analyzed.

Literature survey was used in this research. Firstly, theses which deal with child rights and child rights education have been identified from the page of thesis screen of Council of Higher Education. Then accessible theses were downloaded via internet. It is tried to find theses not downloaded at the university libraries.

Key Words: Child rights, Subject, Method, Thesis.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİNDEKİ YETERLİLİKLERİ

Zeynep YAYLACI - Bülent AKSOY

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olup olmadıklarını ortaya koymaktır. Araştırmanın evrenini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Ankara ilinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri, örneklemini ise Ankara il merkezinde (Çankaya, Yenimahalle, Keçiören) görev yapan 102 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen geçerliliği ve güvenilirliği (cronbach $\alpha=,93$) sağlanmış, 5 nitel 29 nicel soru olmak üzere toplam 34 sorudan oluşan "Kaynaştırma Eğitimi Yeterlilikleri" anketi ile toplanmıştır. Verilerin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma gibi istatistikî teknikler kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre kaynaştırma eğitimi konusunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretim sürecini planlama ve düzenlemede yeterli bilgi ve beceriye sahip oldukları, izleme ve değerlendirme süreci ile mesleki gelişim sağlamada yetersiz oldukları ortaya çıkmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimini destekledikleri; fakat kaynaştırma eğitimi konusunda kendilerini yeterli görmedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Kaynaştırma eğitimi, sosyal bilgiler öğretmeni, yeterlik.

COMPETENCE OF SOCIAL SCIENCE TEACHERS IN INCLUSIVE EDUCATION

Zeynep YAYLACI - Bülent AKSOY

The aim of this study is to present whether the teachers of social science have adequate information and ability about inclusive education. The target population of this research includes the teachers of social science working in Ankara in 2014-2015 school year, and the sample of this research includes 102 teachers of social science working in Ankara city center (Çankaya, Yenimahalle, Keçiören). Research data are collected with the "Inclusive Education Competence" questionnaire including a total of 34 questions developed by the researchers and comprised of 5 qualitative and 29 quantitative questions whose validity and reliability are insured. Statistical terms as frequency, percentage, arithmetic mean and standard deviation are used in the analysis of the data. According to the findings, it is become evident that in inclusive education, social science teachers have adequate information and ability about planning and organizing the teaching process, but they are inadequate in observing and evaluating process and in enabling vocational development. In addition, it is found out that social science teachers support inclusive education; however, they find themselves inadequate in inclusive education.

Key Words: Inclusive education, social science teacher, competence.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ LİSANSÜSTÜ EĞİTİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ'NİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Harun ER - Fatma ÜNAL - Tuba ÇİDACI

Bu araştırmanın amacı; Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının lisansüstü eğitime ilişkin görüş ve beklentilerini belirleyerek bir değerlendirme yapmaktır.

Bu çalışmada karma yöntem kullanılacak olup hem nicel hem nitel veri analizi yapılacaktır.

Hızlı değişim ve gelişimin yaşandığı günümüz dünyasında araştıran, analiz eden ve üst düzey düşünme becerilerine sahip bireylere gereksinim duyulmaktadır. Bu gereksinimin karşılanabilmesi noktasında eğitime büyük görev düşmektedir. Eğitimde ise özellikle öğrencileri yetiştirmede önemli sorumluluğa sahip, öğretmen adaylarının; kaliteli, nitelikli, donanımlı ve öğrenen öğretmen felsefesine uygun bireyler olarak yetiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının istenilen bu vasıflara sahip olmasında ki en önemli unsurlardan birisi de lisansüstü eğitimidir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının gözüyle lisansüstü eğitime bakışın inceleneceği bu çalışmada, görüşler, beklentiler ve lisansüstü eğitime nasıl bakıldığı noktasında ki düşünceler değerlendirilecektir.

Araştırmacılar tarafından geliştirilecek veri toplama aracında; kişisel bilgi formu, lisansüstü eğitime ilişkin ölçek ve nitel verilerin elde edilmesi için de yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Veri toplama araçları, Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD öğrencilerine (öğretmen adaylarına) uygulanacak ve elde edilen veriler analiz edilecektir.

Anahtar Kavramlar: Lisansüstü eğitim, sosyal bilgiler, öğretmen adayı.

EVALUATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' OPINIONS ON POSTGRADUATE EDUCATION

Harun ER - Fatma ÜNAL - Tuba ÇİDACI

The purpose of this research is to make an assessment by describing the opinions and expectations of social studies teachers for graduate education.

In this research, the mixed technique will be used and both quantitative and qualitative data analysis will be done.

In today's world that there is rapid change and the developmentand, there is a need for individuals who have higher level thinking skills, make analysis, search At that point, training has major task in order to meet this requirement. That student teachers with the important responsibility about teaching students are trained as individuals according to quality, qualified, equipped and learning teacher philosophy in education, is of utmost importance. One of the most important factor on which student teachers have the required skills is postgraduate education. In this study to be examined the view about a postgraduate education through the eyes of social studies teacher candidates, opinions about expectations and ideas on postgraduate education will be assessed.

In the data collection tool to be developed by the researchers, personal information form, semi-structured interviews will be used to obtain the scale and qualitative data related to postgraduate education in the form. Data collection tools will be applied for Faculty of Education Department of Elementary Social Studies students (teacher candidates),and the resulting data will be analyzed.

Key Words: Postgraduate education, social studies, student teachers.

